

**SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ
UNIVERZITNEJ KNIŽNICE V BRATISLAVE
ZA ROK 2021**

**UNIVERZITNÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE
2021**

univerzitná knižnica
v bratislave

Organizácia: Univerzitná knižnica v Bratislave

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ hospodárenia: štátna rozpočtová organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Seminárna sála UKB, Klariská 5

Termín a čas konania verejného odpočtu: 26. 5. 2022, 17.00 h

Správa je prístupná na internetovej stránke organizácie: www.ulib.sk

Správa je prístupná na internetovej stránke MK SR:

<https://www.culture.gov.sk/uncat/verejne-odpocety/>

Spracovanie a úprava: PhDr. Dagmar Kleinová, Mgr. Anna Starinská

Dodanie podkladových textov: zamestnanci Univerzitnej knižnice v Bratislave

ISBN: 978-80-89303-86-1

EAN: 9788089303861

OBSAH

OBSAH	3
1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	4
2 ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE	5
2.1 UKB A MIMORIADNA SITUÁCIA V ROKU 2021	7
2.1.1 UKB a krízové riadenie, civilná ochrana	7
3 KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE	17
3.1 VÝKON ODBORNÝCH KNIŽNIČNÝCH ČINNOSTÍ	22
Doplňovanie knižničného fondu	22
Odborná evidencia a spracovanie knižničných dokumentov	25
Organizácia, uchovávanie a ochrana knižničného fondu	29
Poskytovanie knižnično-informačných služieb	33
3.2 VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ	60
3.3 EXPOZIČNÁ, VÝSTAVNÁ A PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ	64
Zahraničná spolupráca	80
Významné návštevy v UKB	82
Ohlasy v médiách	87
3.4 ZABEZPEČENIE UDRŽATEĽNOSTI PROJEKTOV IMPLEMENTOVANÝCH V OPIS – PO2	93
3.5 OSTATNÉ ČINNOSTI	99
3.6 HODNOTENIE PLNENIA KONTRAKTU NA ROK 2021 – ČERPANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV	108
4 ROZPOČET ORGANIZÁCIE	113
4.1 ZHODNOTENIE PLNENIA ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU UKB ZA ROK 2021	114
4.1.1 Rozpočtové opatrenia	115
4.2 PRÍJMY ORGANIZÁCIE	117
4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie	118
4.2.2 Mimorozpočtové prostriedky	118
4.3 VÝDAVKY ORGANIZÁCIE	119
4.3.1 Výdavky podľa ekonomickej klasifikácie	119
4.3.2 Výdavky podľa funkčnej klasifikácie	120
4.3.3 Vyhodnotenie plnenia programovej štruktúry organizácie	120
4.3.4 Výdavky organizácie hrazené z finančných prostriedkov na udržateľnosť projektov	132
4.4 ÚČTY MIMOROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	133
4.5 ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	134
4.5.1 Analýza výdavkov na prevádzku budov	134
4.5.2 Významné položky súvahy v oblasti majetku a záväzkov	134
4.5.3 Pohľadávky	135
4.5.4 Záväzky	135
5 PERSONÁLNE OTÁZKY	136
Počet zamestnancov	136
Organizačná štruktúra UKB	138
Personálny plán na rok 2021 a jeho plnenie	140
Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov	141
Personálny plán na rok 2022	142
Združenia podporujúce UKB	142
6 ZÁVER	144

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

SÍDLO	Michalská 1, 814 17 Bratislava
DÁTUM ZRIADENIA	10. 10. 1919
REZORT	Ministerstvo kultúry SR
FORMA HOSPODÁRENIA	Štátna rozpočtová organizácia
ŠTATUTÁRNY ORGÁN	Ing. Silvia Stasselová, generálna riaditeľka
KONTAKTY	Telefón: 02/20466 222, 02/20466 224, Fax: 02/54 434 246, e-mail: ukb@ulib.sk , adresa webového sídla: www.ulib.sk , adresa FB UKB: www.facebook.com/ulibsk/
ČLENOVIA PORADNÉHO ORGÁNU	Ing. Milan Rakús, poverený koordinačnou a riadiacou funkciou určených pracovnísk, poverený riaditeľ ÚEaI Ing. Jaroslav Zeman, zástupca riaditeľa ÚEaI, poverený vedúci odboru informačných technológií PhDr. Marta Záhradníková, vedúca odboru knižničných služieb UKB Ladislav Mikulík, vedúci odboru knižničných fondov, poverený riadením určených pracovnísk ÚKČ PhDr. Ladislav Oslanec, personálny manažér (do 30. 11. 2021) Ing. Zuzana Michalíková, personálne oddelenie (zastupujúca) Ing. Svetlana Mihoková, vedúca oddelenia ekonomiky Ing. Renáta Baková, ekonomické oddelenie (zastupujúca) Vlasta Kapustíková, referentka BOPZ, OP, PZS Mgr. Vladimíra Bartovičová, poverená funkciou vedúcej odboru prevádzky Mgr. Liliana Bolemant, PhD., manažérka kultúry, MFKC Mgr. Matúš Kaščák, referent US a CO

2 ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Univerzitná knižnica v Bratislave (ďalej len UKB alebo knižnica) ako vedecká knižnica a multifunkčné kultúrne centrum je vrcholnou štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti. Jej základným poslaním je zabezpečovať prostredníctvom knižnično-informačných služieb a informačných technológií slobodný prístup k informáciám na všetkých druhoch nosičov s cieľom uspokojovať kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať ich celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

UKB venovala aj v roku 2021 mimoriadnu pozornosť všetkým úlohám vyplývajúcim z Kontraktu č. MK-1906/2020-421/22766 na rok 2021 uzavretého medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Univerzitnou knižnicou v Bratislave (ďalej len kontrakt) ako aj dodatku č. 1 a ktoré sú definované v Rozhodnutí Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o vydaní zriaďovacej listiny Univerzitnej knižnice v Bratislave č. MK-1610/99-1 zo dňa 27. 8. 1999 v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len zriaďovacia listina).

V oblasti **výkonu odborných knižničných činností** UKB pokračovala v doplňovaní, odbornej evidencii, spracovávaní, ochrane a uchovávaní konzervačného fondu SR a ďalších knižničných fondov. V roku 2021 pribudlo do knižničných fondov UKB 20 116 knižničných dokumentov, z toho kníh bolo 13 725 kn. j. (kúpou sa získalo 3 832 kn. j.). Okrem toho knižnica získala aj 2 496 titulov periodík, z toho bolo 2 051 slovenských a 445 zahraničných titulov. K 31. 12. 2021 obsahoval knižničný fond UKB 2 883 162 kn. j.

V procese odbornej evidencie a spracovania bolo menšie skatalogizovaných 17 468 a vecne 16 400 dokumentov. UKB súčasne tvorí, udržiava a sprístupňuje Súborný katalóg periodík.

V roku 2020 mala UKB 12 322 aktívnych používateľov a navštívilo ju 61 458 návštevníkov, ktorí zrealizovali 117 360 absenčných a 74 803 prezenčných výpožičiek. V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS) bolo spracovaných 3 441 požiadaviek používateľov (23 34 požiadaviek na MVS a 1 107 na MMVS). Pre používateľov sa z katalógov UKB, bibliografických a plnotextových domácich i zahraničných databáz vypracovalo 1 405 rešerší a poskytlo sa 25 770 bibliografických, faktografických a lokačných informácií.

V oblasti **vedeckovýskumnej činnosti** pracovníci UKB v roku 2021, napriek komplikáciám v súvislosti s nepriaznivou epidemiologickou situáciou, priebežne pracovali na viacerých vedeckovýskumných projektoch a úlohách z dejín knižnej kultúry, dlhodobej ochrany analógových a digitálnych dokumentov, spracovania, uchovávanía a sprístupňovania znalostí a kultúrneho dedičstva. Ich čiastkové výsledky budú prezentované na vedeckých a odborných podujatiach doma i v zahraničí v roku 2022, v závislosti od vývoja epidemiologickej situácie.

Expozičnú, výstavnú a prezentačnú činnosť UKB v roku 2021 výrazne ovplyvnila situácia v spojitosti so šírením COVID-19 a prijatím mimoriadnych opatrení, v dôsledku ktorých boli v UKB zrušené mnohé významné podujatia. V roku 2021 sa v UKB uskutočnilo 148 kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktorých sa zúčastnilo 10 235 návštevníkov. Nerealizované podujatia boli po dohode s ich spoluorganizátormi preplánované na rok 2022.

V oblasti **udržateľnosti projektov v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2 UKB** boli v roku 2021 zabezpečené ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku Centrálneho dátového archívu a na dôveryhodnú dlhodobú archiváciu kópií digitalizovaných objektov. Rovnako boli zabezpečené všetky ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku,

optimalizáciu a obnovu informačného systému Digitálne pramene a boli zrealizované celoplošné, výberové i tematické zbory webových prameňov.

V súlade so zriaďovacou listinou plnilo UKB aj funkciu **Národnej agentúry pre medzinárodné štandardné číslovanie seriálov (ISSN)** a medzinárodnú identifikáciu dokumentov (EAN) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

UKB je zároveň **Depozitnou knižnicou Organizácie Severoatlantickej zmluvy (DK NATO)** pre Slovenskú republiku. Je súčasťou medzinárodnej knižničnej siete NATO, aktívne spolupracuje s Multimediálnou knižnicou NATO v Bruseli a s ďalšími zahraničnými partnermi.

Úlohu depozitnej knižnice Organizácie spojených národov (OSN) a Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) plní UKB prostredníctvom **Informačného a dokumentačného strediska UNESCO (IDS UNESCO)**. Pracovisko je kľúčovým poskytovateľom aktuálnych informácií o činnosti, programoch a projektoch UNESCO pre širokú verejnosť, národným koordinátorom Pridružených škôl UNESCO v SR a Klubov UNESCO online, ako aj sprostredkovateľom prístupov do elektronických platforiem knižníc UNESCO a OSN. Súčasne plní funkciu sekretariátu Slovenského výboru pre program UNESCO „Pamäť sveta“.

Napriek pretrvávajúcej pandémie, v dôsledku ktorej boli počas uplynulého roka 2021 obmedzené možnosti osobných stretnutí zaznamenala UKB sériu **významných domácich a zahraničných návštev**, ktoré potvrdili pevnú pozíciu UKB ako silného podporovateľa slovenskej kultúrnej diplomacie. Veľkou poctou bolo počas uplynulého roka v priestoroch knižnice privítať slovenskú prezidentku a nemeckého prezidenta v rámci spoločnej návštevy, ministerku kultúry SR, ale aj zástupcov veľvyslanectiev Talianska, Japonska, Turecka či Ruskej federácie.

Vplyvom mimoriadnych okolností v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu a prijatými opatreniami na zamedzenie vzniku a šírenia ochorenia COVID-19 v roku 2021, bolo pre UKB problematické, aj napriek maximálnej snahe, realizovať všetky ukazovatele v plnej miere. Prejavilo sa to predovšetkým v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb a v expozičnej, výstavnej a v prezentačnej činnosti UKB, ktoré vyžadovali priamy kontakt a prítomnosť používateľa a návštevníka knižnice.

2.1 UKB A MIMORIADNA SITUÁCIA V ROKU 2021

Situácia súvisiaca so šírením ochorenia COVID-19 v roku 2021 výrazne ovplyvnila verejný život a s ním aj fungovanie knižníc na Slovensku, rovnako aj fungovanie Univerzitnej knižnice v Bratislave (ďalej UKB alebo knižnica). Vedenie UKB pozorne sledovalo situáciu spojenú so šírením koronavírusu na Slovensku a prijímalo zodpovedajúce opatrenia, aby predišlo hrozbe šírenia vírusu. Opatrenia na ochranu zamestnancov knižnice, jej používateľov a návštevníkov boli aplikované do praxe počas celého obdobia mimoriadnej situácie podľa platných uznesení Vlády SR, rozhodnutí Ústredného krízového štábu a opatrení a vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva SR.

2.1.1 UKB a krízové riadenie, civilná ochrana

Vyústením nárastu pozitívnych prípadov na ochorenie COVID-19 na konci roka 2020 bolo postupné obmedzovanie jednotlivých sektorov spoločenského života. UKB bola na základe vyhlášky ÚVZ a v súlade s pokynom Ministerstva kultúry SR uzatvorená pre verejnosť i po 1. 1. 2021.

Aj v roku 2021 pôsobil Krízový štáb UKB (štáb CO) v čase pandémie ako výkonný a koordinačný orgán krízového riadenia na prijímanie, konkretizáciu a vykonávanie úloh a opatrení vydaných na ochranu zdravia zamestnancov UKB a osôb prevzatých do starostlivosti. V roku 2021 sa uskutočnilo spolu osem rokovaní Krízového štábu UKB (štáb CO). Rokovania prebiehali s výnimkou posledných dvoch v zúženej forme, aby sa eliminovala kumulácia osôb, ale aj s ohľadom na ochranu zdravia členov štábu, ktorí patria do vyššej, tým pádom rizikovej skupiny obyvateľstva.

Uznesenie vlády SR č. 808 z 31. 12. 2020 v súlade s ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. obmedzilo slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania. Výnimka zo zákazu vychádzania sa síce okrem iného vzťahovala na cestu do zamestnania, avšak dotýkala sa len tých zamestnancov, ktorí skutočne nemohli vzhľadom na povahu práce, podľa rozhodnutia zamestnávateľa, vykonávať prácu formou home office.

Úprava režimu dochádzania na pracovisko

Krízový štáb UKB (štáb CO) s prihliadnutím na odporúčania právneho zástupcu UKB a vzhľadom na zabezpečenie ochrany zdravia, rozhodol o rozdelení všetkých zamestnancov knižnice do 3 skupín, a to s účinnosťou od 7. 1. 2021:

1. pracovníci s platenou prekážkou v práci (prekážka na strane zamestnávateľa, spôsobená zatvorením UKB a zastavením knižničných služieb pre verejnosť),
2. pracovníci s umožnením práce z domu – home office (kde to umožňuje charakter práce a iné dôležité aspekty z pohľadu zamestnávateľa),
3. pracovníci fyzicky dochádzajúci na pracovisko (vybraní vedúci pracovísk, pracovníci kľúčových pracovísk a pracovníci podporných pracovísk).

Prekážka v práci na strane zamestnávateľa sa od 7. 1. 2021 týkala všetkých pracovísk Úseku knižničných činností (oddelenie dopĺňovania kníh, oddelenie periodík, oddelenia mennej a vecnej katalogizácie, odbor knižničných služieb, odbor knižničných fondov, kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí, kabinet retrospektívnej bibliografie, hudobný kabinet), rovnako ďalších pracovísk služieb (IDS UNESCO, Depozitná knižnica NATO), pracovísk ochrany dokumentov pod Úsekom elektronizácie a integrácie, ako aj Multifunkčného kultúrneho centra a Centrálného dátového archívu. Zamestnanci, ktorých prítomnosť na pracovisku bola nevyhnutná z dôvodu riadneho chodu inštitúcie, aj naďalej dochádzali na pracovisko. V mesiaci január 2021 išlo o 46 pracovníkov a v nasledujúcich mesiacoch počet týchto zamestnancov neprekročil hranicu 20 % z celého zamestnaneckého kolektívu UKB.

Úprava režimu dochádzania na pracovisko sa týkala aj všetkých zamestnancov pracujúcich na základe dohody o vykonaní práce. Výkon práce im bol umožnený po ukončení zákazu vychádzania a po výraznom zlepšení epidemiologickej situácie v máji 2021.

Zamestnancom, ktorí aj počas zákazu vychádzania dochádzali v prvom polroku 2021 riadne na pracovisko, bolo v zmysle požiadaviek zakotvených v uznesení vlády SR, vydané potvrdenie zamestnávateľa. V nadväznosti na prijaté uznesenie vlády SR č. 30/2021 zo dňa 17. 1. 2021, ktoré bolo doplnené uznesením č. 44/2021, bol režim dochádzania zamestnancov do práce schválený dňa 5. 1. 2021 v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti predĺžený na konci januára 2021 do odvolania. Zamestnanci knižnice ostali aj naďalej prerozdelení do troch skupín. V nadväznosti na prípadnú zmenu režimu dochádzania na pracovisko boli priebežne vyhodnocované opodstatnené požiadavky jednotlivých odborných pracovísk knižnice, a to najmä vzhľadom na dôležitosť agendy spojenej s nevyhnutnou evidenciou a spracovaním dochádzajúcich povinných výtlačkov či agendou medzi-knižničnej výpožičnej služby.

UKB musela v záujme dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov zabezpečiť v roku 2021 plnenie viacerých povinností uložených vládou SR a ÚVZ SR. Vysokú mieru organizácie si vyžiadali najmä vyhlášky hlavného hygienika SR, ktoré nariadili opatrenia pri ohrození verejného zdravia k režimu vstupu osôb do priestorov prevádzok a priestorov zamestnávateľa.

Kontrola zamestnancov pri vstupe na pracovisko

V súvislosti s celoplošným skríningom obyvateľstva na prítomnosť nového koronavírusu a na základe § 2 ods. 1 a 2 vyhlášky ÚVZ SR č. 14/ 2021 V. v. bola v dňoch 27. – 28. 1. 2021 vykonaná kontrola zamestnancov vstupujúcich na pracovisko. Kontrola prebehla formou nahliadnutia do potvrdenia o negatívnom výsledku RT-PCR testu alebo do certifikátu s negatívnym výsledkom antigénového testu na ochorenie COVID-19. Obdobné kontroly pri vstupe na pracovisko boli v zmysle ustanovení vyhlášok hlavného hygienika SR a na základe povinnosti stanovenej uzneseniami vlády SR vykonávané aj v mesiacoch február – apríl 2021. Periodicita kontrolnej činnosti negatívnych výsledkov na ochorenie COVID-19 bola pri vstupe na pracovisko determinovaná od februára 2021 aktuálnou epidemiologickou situáciou a zaradením okresov Bratislava I. – V. podľa rizikovosti v rámci COVID automatu. Kontroly boli realizované v súčinnosti viacerých pracovísk UKB, predovšetkým však referátu utajovaných skutočností a civilnej ochrany, referátu BOZP, PZS a personálneho referátu. Od marca 2021 boli do procesu zapojení na základe rozhodnutia Krízového štábu UB (štáb CO) aj vybraní pracovníci SBS. O priebehu kontrol boli počas celého obdobia vedené riadne písomné zápisy.

Poskytovanie knižničných služieb od januára 2021

Knižničné služby pre verejnosť neboli v období od 4. 1. 2021 do konca januára 2021 poskytované prezenčne a presunuli sa do online podoby – rešeršné služby, referenčné služby, poradenské a informačné služby, elektronické dodávanie dokumentov z knižničných fondov a MVS. Na základe uznesenia vlády SR č. 30/2021 bola s účinnosťou od 27. 1. 2021 výnimka zo zákazu vychádzania rozšírená aj na cestu do knižnice. Na predmetné uznesenie reagoval ÚVZ SR v § 1 vyhlášky č. 13/2021 V. v. Knižnice boli od 27. 1. 2021 zaradené medzi prevádzky, ktoré môžu opätovne poskytovať svoje služby verejnosti. Možnosť poskytovania knižničných služieb však bola výrazne závislá na momentálnom stave epidemiologickej situácie a zaradení toho-ktorého okresu v rámci rizikovosti podľa Alert systému pre monitorovanie vývoja epidémie.

V úzkej nadväznosti vyššie spomenuté kroky prijal Krízový štáb UKB dňa 27. 1. 2021 viacero dôležitých rozhodnutí. V súlade s vyhláškami ÚVZ SR č. 13/2021 V. v. a 14/2021 V. v. bolo od stredy 3. 2. 2021 obnovené poskytovanie časti knižničných služieb verejnosti vo výrazne limitovanej podobe. Pre používateľov UKB boli k dispozícii absenčné výpožičné služby (výdaj a vrátenie výpožičiek) a možnosť registrácie. Výdaj a vrátenie kníh boli od 3. 2. 2021 situované na obslužnom mieste v pravej časti vestibulu na Ventúrskej ulici, a to spoločne s registráciou používateľov. Prezenčné služby, šatne a služby pracovníkov v budove na Klariskej ulici ostali aj naďalej obmedzené. V súlade s rozhodnutím Krízového štábu UKB (štáb CO) bola na všetky vrátené knižničné dokumenty zavedená karanténa, pričom takéto knihy sa do výpožičného procesu opätovne zapojili až na 3. deň po vrátení. Pracovisko absenčných výpožičiek chránilo ochranné plexisklo, čím bolo eliminované riziko prenosu ochorenia COVID-19.

Krízový štáb UKB (štáb CO) dňa 27. 1. 2021 rovnako rozhodol, že súbežne s čiastkovým obnovením knižničných služieb verejnosti ostane zachovaná minimalizovaná prítomnosť zamestnancov na pracovisku. Vybraní zamestnanci oddelenia absenčných výpožičiek a oddelenia knižničných skladov, ktorých sa opätovné sprístupnenie knižničných služieb dotklo, nastúpili na pracovisko od 1. 2. 2021. Ostatní zamestnanci fungovali na základe predchádzajúceho rozhodnutia krízového štábu z hľadiska dochádzania v nezmenenom režime. Kvôli prevencii a bezpečnosti sa pracovné zmeny na oddelení absenčných výpožičiek striedali v týždňových intervaloch. Na spomenutom útvare boli vytvorené dve pracovné skupiny.

Vzhľadom na obmedzený rozsah knižničných služieb, ktoré v danej situácii UKB poskytovala, bola predĺžená možnosť krátkej výpožičky knižničných dokumentov na dobu 14 dní. Od 28. 1. 2021 bol pre používateľov dostupný rezervačný systém na zadávanie žiadaní na výpožičky knižničných dokumentov absenčnou formou. Poplatky za omeškanie vrátenia kníh neboli účtované do konca februára 2021. V súlade s vtedajším rozsahom knižničných služieb boli otváracie hodiny stanovené na pracovné dni v čase od 10.00 h. do 18.00 h.

Striktné dodržiavanie hygienických opatrení určených ÚVZ SR

Pri poskytovaní absenčných knižničných služieb dbala UKB aj v 1. polroku 2021 na striktné dodržiavanie všetkých hygienických opatrení určených ÚVZ SR. V priestoroch výdaja a vrátenia kníh bol regulovaný počet používateľov v zmysle vyhlášky ÚVZ SR č. 13/2021 V. v. a obmedzenia 1 návštevník na 15 m². Dezinfekcia dotykových plôch v priestore určenom pre používateľov bola počas otvorenia knižnice vykonávaná prostredníctvom dodávateľskej firmy každú hodinu použitím prostriedkov s virucídnym účinkom. Každý používateľ v objekte knižnice musel dodržiavať predpísané prekrytie

horných dýchacích ciest rúškom alebo šatkou. V zmysle § 1 ods. 2 vyhlášky ÚVZ SR č. 99/2021 V. v. bola povinnosť nosenia rúška v interiéri na verejnosti nahradená od 8. 3. 2021 nosením respirátora typu FFP2. V nadväznosti na implementáciu vyhlášky ÚVZ SR č. 47/2021 V. v. SR boli používatelia od 8. 2. 2021 povinní pri vstupe do budovy knižnice predložiť doklad o negatívnom výsledku testu na ochorenia COVID-19, prípadne ukázať potvrdenie o uplatnení výnimky na základe § 1 ods. 2 písm. a) až m). citovanej vyhlášky. Podobnú povinnosť zakotvila v období od 20. marca 2021 do 28. apríla 2021 z dôvodu ochrany života a zdravia aj vyhláška ÚVZ SR č. 132/2021 V. v.

Priebežná kontrola dodržiavania hygienických opatrení pri vstupe používateľov do objektu UKB bola v 1. polroku 2021 realizovaná v úzkej súčinnosti s poskytovateľom SBS, ktorým v prípade potreby asistovali pracovníci referátu US a CO, referátu BOZP, OP, PZS a odboru prevádzky.

Napĺňanie hygienických štandardov, poskytnutie ochranných prostriedkov

Počas celého obdobia bolo zabezpečené napĺňanie hygienických štandardov na všetkých pracoviskách knižnice. Osobitná pozornosť bola venovaná zamestnancom, ktorí boli z povahy svojej pracovnej náplne vystavení priamej expozícii ochorenia COVID-19. Išlo najmä o pracovníkov služieb a knižničných skladov, ktorým boli zo strany zamestnávateľa zabezpečené adekvátne osobné ochranné prostriedky – rúška, ochranné rukavice, dezinfekčné gély. Krízový štáb UKB (štáb CO) s prihliadnutím na nové opatrenia stanovené vo vyhláške ÚVZ SR č. 99/2021 V. v. SR dňa 11. 3. 2021 rozhodol v záujme zvýšenia ochrany zdravia zamestnancov o nákupe respirátorov typu FFP2 prostredníctvom verejného obstarávania. Respirátory na opakované použitie – typ FFP2 R a respirátory na jedno použitie – typ FFP2 NR spĺňali harmonizovanú technickú normu EN 149 + A1 a boli zakúpené pre všetkých pracovníkov knižnice. Zamestnancom UKB, ktorí boli v tom čase momentálne zaradení v režime práca z domu alebo prekážka v práci, boli obstarané respirátory vydané po ich nástupe na pracovisko v apríli a máji 2021.

Vzhľadom na akútne pracovné úlohy vyplývajúce zo spracovania nadobudnutých knižných prírastkov boli v zmysle rozhodnutia Krízového štábu UKB (štáb CO) zo dňa 15. 4. 2021 povolaní na pracovisko zamestnanci v oddelení mennej a vecnej katalogizácie – v tom čase zaradení v režime prekážka v práci na strane zamestnávateľa, pričom boli prehodnotené všetky aspekty ochrany a bezpečnosti zdravia.

Prípravy na postupné sprístupnenie prezenčných služieb v apríli 2021

Na základe príkazu ministerky kultúry SR č. 5/2021 vydaného v kontexte avizovaného uvoľňovania opatrení po 19. 4. 2021 a prechodu územia Slovenska zo IV. do III. stupňa varovania v rámci COVID automatu venovalo aj vedenie UKB náležitú pozornosť prípravám na postupné sprístupnenie prezenčných služieb používateľom.

Úprava prevádzkových hodín

Prezenčné služby UKB boli v súlade s rozhodnutím Krízového štábu UKB (štáb CO) zo dňa 20. 4. 2021 sprístupnené pre verejnosť od 3. 5. 2021. V tejto súvislosti boli upravené prevádzkové hodiny knižnice, UKB služby poskytovala v pondelky až soboty od 10.00 h. do 18.00 h. Sprístupnili sa absenčné výpožičné

služby v bežnej podobe a používateľom boli opäť k dispozícii prezenčné služby lokalizované v objekte na Ventúrskej ulici. Študovne na Klariskej ulici ostali po 3. 5. 2021 dočasne zatvorené. Počet miest na sedenie v študovniach bol upravený v zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky ÚVZ SR č. 199/2021 V. v. Karantenizácia vrátených kníh bola s účinnosťou od 3. 5. 2021 zrušená. Na hodinovej báze naďalej prebiehala dôkladná dezinfekcia všetkých dotykových plôch v priestoroch pre používateľov. Dezinfekcia samoobslužných skenerov sa vykonávala v súčinnosti s pracovníkmi z oddelenia digitalizácie.

Nástup pracovníkov na pracovisko a sprístupnenie výstavnej sály

Podľa rozhodnutia Krízového štábu UKB (štáb CO) prioritne nastúpili na pracovisko dňa 26. 4. 2021 z dôvodu neodkladných príprav na otvorenie knižnice prioritne pracovníci útvarov poskytujúcich služby. Vzhľadom na potrebu plnenia akútnych pracovných úloh nastúpili na pracovisko v riadnom režime aj všetci pracovníci oddelenia konzultačných služieb. V súlade s vyššie uvedeným príkazom ministerky kultúry SR došlo od 3. 5. 2021 k sprístupneniu výstavnej sály na Michalskej ulici, ktorá bola pre verejnosť otvorená v pondelok až piatok v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. Prehliadky inštalovanej expozície boli v zmysle § 2 ods. 14 vyhlášky ÚVZ SR č. 199/2021 V. v. SR možné len individuálne a počet návštevníkov v priestore bol regulovaný.

Zlepšenie epidemiologickej situácie a úprava režimu dochádzania na pracovisko

Na základe uznesenia vlády SR č. 229/2021 zo dňa 28. 4. 2021 bol v okresoch zaradených do I. a II. stupňa ohrozenia zrušený zákaz vychádzania počas dňa. Sloboda pohybu a pobytu bola s účinnosťou od 3. 5. 2021 obmedzená v spomenutých okresoch len od 21.00 h. do 1.00 h. nasledujúceho dňa. Nakoľko bol výkon práce z domácnosti na základe uvedeného uznesenia vlády SR od 3. 5. 2021 už len odporúčaný a došlo k výraznému zlepšeniu epidemiologickej situácie, pristúpil Krízový štáb UKB (štáb CO) k rozhodnutiu o úprave režimu dochádzania na pracovisko v čase núdzového stavu. S účinnosťou od 10. 5. 2021 nastúpili na pracovisko v riadnom režime všetci pracovníci oddelenia revízie fondov, oddelenia preventívnej ochrany dokumentov, pracovníci odboru súborných katalógov, zamestnanci oddelenia reštaurovania dokumentov, kabinetu rukopisov starých a vzácnych tlačí, kabinetu retrospektívnej bibliografie a oddelenia reštaurovania dokumentov, pracovníci Informačného a dokumentačného strediska UNESCO a Depozitnej knižnice NATO.

Kontroly dodržiavania opatrení a obnovenie knižničných služieb

Dodržiavanie opatrení v používateľských priestoroch, osobitne používanie respirátorov FFP2, bolo v mesiaci máj a jún 2021 priebežne kontrolované aj v spolupráci so zamestnancami SBS. Od 3. 5. 2021 už vstup do prevádzky knižnice nepodliehal podľa vyhlášky ÚVZ SR č. 200/2021 V. v. SR povinnosti preukazovať sa negatívnym testom na ochorenie COVID-19. Upravený režim otváracích hodín knižnice (pondelok – piatok, 10.00 h. – 18.00 h.) pre verejnosť bol vzhľadom na mimoriadnu situáciu ponechaný v platnosti do konca mája 2021 v nezmenenej podobe. V nadväznosti na obnovenie štandardného režimu dochádzania na pracovisko boli od pondelka 10. 5. 2021 obnovené knižničné služby pracovísk na Klariskej ulici. Knižničné služby tam sústredených pracovísk boli poskytované v priebehu pracovného týždňa v čase od 9.00 h. do 17.00 h.

Pri usporadúvaní hromadných podujatí postupovala UKB v máji a júni 2021 v zmysle vládou schváleného COVID semaforu pre kultúru a podľa vyhlášok ÚVZ SR č. 199/2021, 203/2021, 208/2021 a 216/2021 V. v.

Zrušenie núdzového stavu

Núdzový stav vyhlásený z dôvodu pandémie a ohrozenia verejného zdravia bol v zmysle uznesenia vlády SR č. 260/2021 zrušený na celom území SR uplynutím 14. 5. 2021. V súvislosti s pandemiou platila aj naďalej na celom území Slovenska mimoriadna situácia vyhlásená na základe zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.

Dodržiavanie aktuálnych bezpečnostných štandardov

V druhom polroku 2021 sa prevádzka a poskytovanie knižničných služieb naďalej riadili aktuálnymi protipandemickými opatreniami prijímanými na úrovni vlády SR a hlavného hygienika SR. Podľa vyhlášky ÚVZ SR č. 234/2021 z 23. 7. 2021 boli v čitateľských priestoroch knižnice zachované nasledujúce bezpečnostné štandardy:

- povinné prekrytie dýchacích ciest v interiéri rúškom,
- aplikácia dezinfekcie na ruky pri vstupe do budovy knižnice,
- dodržiavanie 2 m rozstupov v radoch osôb,
- pravidelná dezinfekcia dotykových plôch,
- pravidelná výmena vzduchu zabezpečená pomocou vzduchotechniky alebo pravidelným vetraním.

Nová nastupujúca vlna ochorenia COVID-19 a prevádzkový protokol

Novela zákona č. 355/2007 Z. z. z 25. júla 2021 umožnila ÚVZ SR a regionálnym úradom verejného zdravotníctva nariadiť pri ohrození verejného zdravia dočasné podmieňovanie vstupu do prevádzok a na hromadné podujatia potvrdením o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o prekonaní ochorenia alebo potvrdením o negatívnom výsledku testu. V rámci príprav na novú nastupujúcu vlnu ochorenia COVID-19 boli spomenuté obmedzenia uvedené do praxe na konci augusta 2021. Na základe uznesenia vlády SR č. 441/2021 bol 10. 8. 2021 schválený upravený COVID automat, ktorý zaviedol viaceré nové pravidlá pri poskytovaní služieb alebo pri organizácii hromadných podujatí. Vstup do prevádzok, ale aj konanie hromadných podujatí boli od polovice augusta 2021 regulované na základe rizikovosti toho-ktorého okresu. Podľa § 2 ods. 3 písm. g) vyhlášky ÚVZ SR č. 240/2021 bola UKB povinná rozhodnúť o tom, za akých podmienok umožní používateľom vstúpiť do interiéru prevádzky. V zmysle vládou schváleného COVID automatu bolo možné uplatniť jeden z troch prevádzkových protokolov:

- a) základ – vstup pre všetkých používateľov vrátane neočkovaných a netestovaných,
- b) OTP – vstup len pre očkovaných, testovaných alebo osoby, ktoré prekonali ochorenie,
- c) kompletne zaočkovaní – vstup len pre plne zaočkovaných používateľov.

S prihladením na zaradenie územných obvodov okresov Bratislava I. – V. v stupni „monitoring“ (zelená farba) rozhodol Krízový štáb UKB (štáb CO) jednohlasne o protokole prevádzky UKB v režime „základ“, a to s účinnosťou od 23. 8. 2021.

Modifikovanie COVID-kultúrneho semafora pre podujatia

V nasledujúcom období boli pravidelne vyhodnocované zmeny protipandemických nariadení, ktoré vyplývali z aktualizácie rozdelenia okresov podľa momentálnej rizikovosti s ohľadom na šírenie ochorenia COVID-19. Pri usporadúvaní hromadných akcií UKB reflektovala od 12. 8. 2021 vládou schválený a modifikovaný COVID-kultúrny semafor pre podujatia vymedzené § 1 ods. 1 písm. a) až d) zákona SNR č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

V mesiacoch september a október 2021 došlo k zhoršeniu epidemiologickej situácie, čo sa prejavilo v zmene rozdelenia okresov podľa aktuálnej rizikovosti s ohľadom na šírenie nového koronavírusu. Územné obvody okresov Bratislava I. – V. boli od 20. 9. 2021 zaradené do stupňa „ostrážitosť“ (oranžová farba), preto bolo potrebné prikrčiť k obmedzeniu výmery prevádzkovej plochy knižnice. Počet čitateľov bol v interiéri budovy regulovaný v zmysle opatrenia 1 návštevník /15 m².

Knižnice ako esenciálne prevádzky

Od 11. 10. 2021 boli knižnice zaradené medzi tzv. esenciálne prevádzky. Na základe § 2 ods. 3 písm. g) vyhlášky ÚVZ SR č. 253/2021 V. v. SR pominula povinnosť zvoliť režim vstupu do priestorov prevádzky. Spomenutá úprava sa však nevzťahovala na organizáciu hromadných podujatí, kde bola UKB aj naďalej povinná určiť režim („základ, OTP, očkovanie“), v ktorom sa podujatie uskutoční. Väčšina hromadných podujatí, ktoré sa v priestoroch UKB uskutočnili v mesiacoch september až október 2021, bola realizovaná v režime OTP, teda mohli sa ich zúčastniť len osoby plne očkované, osoby s negatívnym výsledkom testu prípadne osoby, ktoré prekonal ochorenie COVID-19. Vybrané aspekty protipandemických opatrení boli podľa potreby konzultované miestne s príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva (odbor epidemiológie).

V druhej polovici roka 2021 platila v interiéri UKB naďalej povinnosť prekrytia horných dýchacích ciest. Na území Bratislavy, kde bola epidemiologická situácia relatívne uspokojivá, bolo v zmysle vyhlášok ÚVZ SR č. 237/2021 a 250/2021 postačujúce rúško, šál alebo šatka. Stúpajúci trend počtu pozitívnych prípadov v celoslovenskom meradle viedol od 8. 11. 2021 k zavedeniu povinnosti nosenia respirátorov kategórie FFP2 alebo výrobku kategórie KN95 a N95 vo všetkých interiéroch knižnice. Zmena priamo vyplývala z preradenia okresov Bratislava I. – V. do 1. stupňa ohrozenia“ (červená farba). Povinnosť prekrytia úst a nosa respirátorom kategórie FFP2 v interiéri (čitateľské priestory, kancelárske priestory) bola ponechaná v platnosti až do konca roka 2021.

Opatrenia spojené s organizáciou hromadných podujatí

V prípade organizácie hromadných podujatí postupovala UKB od 8. 11. 2021 v súlade s § 2 ods. 2 písm. c) a d) a § 3 vyhlášky ÚVZ SR č. 254/2021 V. v. SR. Zavedené boli nasledovné kapacitné opatrenia:

- kapacita maximálne 10 osôb v prípade, že vstup do priestorov hromadného podujatia bol umožnený aj iným osobám ako osobám v režime OTP,
- maximálne 25 % kapacity priestorov, resp. maximálne 150 osôb v prípade, že vstup na miesto hromadného podujatia bol umožnený výlučne osobám v režime OTP.

Nárast pozitívnych prípadov v novembri 2021 a zmena režimu vstupu do interiéru

Rapídny nárast pozitívnych prípadov ochorenia COVID-19 si v polovici novembra 2021 vyžiadala sprísnenie protipandemických opatrení. Krízový štáb UKB (štáb CO) v súlade s uznesením vlády SR č. 665/2021 (Covid Automat – verzia 4.3), vyhláškou ÚVZ SR č. 259/2021 V. v. SR a súčasne v zhode so zákonom č. 412/2021 Z. z. rozhodol z dôvodu zaistenia ochrany života a zdravia používateľov, návštevníkov a zamestnancov o zmene režimu vstupu do interiéru prevádzky. Vstup do priestorov UKB bol od 23. 11. 2021 umožnený len osobám v režime OTP (očkovaní/testovaní/tí, ktorí prekonal ochorenie COVID-19). V záujme ochrany zdravia pred šírením ochorenia COVID-19 bol dočasne limitovaný počet miest na sedenie v jednotlivých študovniach knižnice v súlade s opatrením 1 návštevník/25 m². Krízový štáb UKB (štáb CO) ďalej rozhodol, že vzhľadom na šírenie ochorenia COVID-19 nebudú s účinnosťou od 22. 11. 2021 na pôde UKB realizované hromadné exkurzie. Krízový štáb UKB (štáb CO) na svojom rokovaní súčasne odporučil realizovať hromadné exkurzie výlučne dištančnou formou.

ÚVZ SR pripravoval v zmysle úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády SR č. 665 z 18. 11. 2021 nariadenie o dočasnom podmieňovaní vstupu zamestnanca na pracovisko zamestnávateľa preukázaním sa potvrdením o absolvovaní očkovania proti ochoreniu COVID-19, alebo potvrdením o prekonaní ochorenia COVID-19, alebo potvrdením o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19, alebo vykonaním testu na ochorenie COVID-19 u zamestnávateľa. Za osobu v režime očkovaná, testovaná, príp. prekonal ochorenie COVID-19 (režim „OTP“) sa na základe neskôr vydané vyhlášky ÚVZ SR považovala:

- a) osoba kompletne očkovaná vakcínou proti ochoreniu COVID-19,
- b) osoba, ktorá bola schopná sa preukázať negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19 (RT-PCR, LAMP test, antigénový test, nazálny test) nie starším ako 7 dní od odberu,
- c) osoba, ktorá prekonal ochorenie COVID-19 v období pred nie viac ako 180 dňami.

Implementácia povinnosti kontroly zamestnancov mala reálny dopad na fungovanie UKB. V zmysle ustanovení novelizovaného zákonníka práce (§ 250b ods. 7) mohli zamestnávateľia zisťovať, či sú ich zamestnanci zaočkovaní, či prekonal ochorenie COVID-19, alebo disponujú negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19. Na základe rozhodnutia Krízového štábu UKB (štáb CO) zo dňa 23. 11. 2021 a po konzultácii s právnym zástupcom boli zamestnanci knižnice z dôvodu prípravy logistického zabezpečenia plánovanej kontroly a v záujme zaistenia ochrany zdravia pri práci požiadaní formou dotazníka o súčinnosť pri identifikácii stavu OTP. Na základe zozbieraných dát mohol zamestnávateľ adekvátne nastaviť ďalšie protipandemické opatrenia a fungovanie organizácie.

Vyhlásenie núdzového stavu

Vláda SR vyhlásila uznesením č. 695/2021 z 24. 11. 2021 na území SR podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. núdzový stav. S účinnosťou od 25. 11. 2021 bola na území SR obmedzená sloboda pohybu a pobytu zákazom vychádzania, a to v čase od 5.00 h. do 1.00 h. nasledujúceho dňa. Zakázané boli všetky hromadné podujatia. Výnimka zo zákazu vychádzania sa nevzťahovala na cestu do knižnice. Z tohto dôvodu bola UKB od štvrtka 25. 11. 2021 v zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky ÚVZ SR č. 263/2021 V. v. SR a v súlade s uznesením vlády SR pre verejnosť zatvorená.

Zákaz vychádzania sa nevzťahoval na cestu do zamestnania pracovníkov, ktorí nemohli vzhľadom na povahu práce vykonávať prácu z domácnosti. Zamestnancom UKB boli dňa 25. 11. 2021 prostredníctvom personálneho referátu vystavené potvrdenia zamestnávateľa s určením pracovnej doby a miesta výkonu práce. Na základe záverov gremiálnej porady zo dňa 25. 11. 2021 a po zohľadnení odporúčaní právneho zástupcu rozhodla generálna riaditeľka UKB o úprave režimu dochádzania zamestnancov na pracovisko v čase núdzového stavu. Vo vzťahu k zamestnancom bol s účinnosťou od 29. 11. 2021 schválený nasledujúci režim:

1. Zamestnanci, ktorí boli potrební pre zachovanie chodu UKB a druh ich práce im neumožnil vykonávať prácu z domácnosti, dochádzali od 29. 11. 2021 aj naďalej na pracovisko (podateľňa, oddelenie doplňovania kníh, oddelenie knižničných skladov, oddelenie digitalizačných služieb, oddelenie ekonomiky, odbor prevádzky).
2. Zamestnancom, ktorým povaha pracovnej náplne umožnila výkon práce z domácnosti, bol nariadený home office.
3. U zamestnancov, ktorým druh práce neumožnil vykonávať prácu z domácnosti a povaha ich pracovnej náplne je takého charakteru, že ju zamestnanec nemôže vykonávať kvôli obmedzeniu činnosti zamestnávateľa, bola aplikovaná prekážka v práci na strane zamestnávateľa. Dotknutým zamestnancom bola uvedená skutočnosť včas oznámená prostredníctvom personálneho referátu.

Úprava režimu dochádzania na pracovisko sa opäť dotkla aj všetkých zamestnancov pracujúcich na základe dohody o vykonaní práce. Prítomnosť týchto zamestnancov bola minimalizovaná a od 29. 11. 2021 dochádzali na pracovisko podľa potreby a na základe rozhodnutia svojich priamych nadriadených za dodržania všetkých podmienok ochrany zdravia.

Kontrola zamestnancov pri vstupe na pracovisko a zabezpečenie testu

Povinnosť podmieňovať vstup na pracovisko a do priestorov zamestnávateľa bola právne upravená vyhláškou ÚVZ SR č. 264/2021 V. v. SR, ktorá nadobudla účinnosť dňa 29. 11. 2021. Na základe § 2 ods. 1 a 2 spomenutej vyhlášky, prebehla v dňoch 29. 11. 2021 až 30. 12. 2021 kontrola zamestnancov vstupujúcich na pracovisko. Uskutočnila sa formou nahliadnutia do potvrdenia o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, do potvrdenia o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19 (nesmel byť starší ako 7 dní), alebo nahliadnutím do potvrdenia o prekonaní ochorenia COVID-19 (nemohlo byť staršie ako 180 dní). U zamestnancov UKB, spĺňajúcich podmienku plnej zaočkovanosti alebo podmienku prekonania ochorenia COVID-19 (180 dní od prekonania), bol režim „OP“ (§ 1 ods. 1, 2 a 4 vyhlášky) overený na základe kontroly v dňoch 29. 11. 2021 až 20. 12. 2021. V prípade zamestnancov so statusom „kompletne zaočkovaní“ a „prekonaní“ sa pravidelne vyhodnocovala lehota platnosti, a teda, či status trvá alebo pominul.

Pre zamestnancov, ktorí sa potrebovali pri vstupe na pracovisko preukázať negatívnym výsledkom testu, zabezpečil zamestnávateľ v súlade so zákonom č. 412/2021 Z. z. bezplatné antigénové testovanie formou tzv. samotestov. Dočasné testovacie miesto bolo zriadené v priestoroch výstavnej sály na Michalskej ulici. Dohľad pri procese samotestovania zamestnancov na ochorenie COVID-19 vykonali poverené autorizované osoby. Obstaranie antigénových nazálnych samotestov zabezpečilo pre organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstvo kultúry SR.

Poskytovanie služieb knižnice umožnené osobám v režime „OP“

V zmysle uznesenia vlády SR č. 772/2021 bol na území SR s účinnosťou od 17. 12. 2021 zákaz vychádzania obmedzený v čase od 20.00 h. do 5.00 h. nasledujúceho dňa. Na cestu do knižnice sa zákaz vychádzania počas dňa nevzťahoval. Táto skutočnosť viedla k opätovnému sprístupneniu knižničných služieb pre používateľov. Otvorenie knižníc pre verejnosť bolo umožnené na základe § 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky ÚVZ SR č. 306/2021 V. v. SR, a to za podmienky, že vstup do prevádzky bude umožnený iba osobám v režime „OP“ (očkování, prekonání). Hromadné podujatia ostali aj naďalej zakázané. Kontrola dodržiavania režimu OP bola zabezpečovaná v súčinnosti s pracovníkmi SBS, referátom US a CO, referátom BOZP a odborom prevádzky. Pri poskytovaní služieb sa dôsledne dbalo na dodržiavanie ostatných hygienických opatrení zadefinovaných v § 2 ods. 3 vyhlášky ÚVZ SR č. 306/2021 V. v. SR (1 návštevník/25m², dezinfekcia, 2m rozostupy medzi návštevníkmi, prekrytie horných dýchacích ciest respirátorom). Nejednoznačnosť niektorých ustanovení protipandemických opatrení UKB konzultovala so svojím zriaďovateľom a právnym zástupcom knižnice.

Na záver je potrebné pripomenúť, že napriek vyhlásenému núdzovému stavu (platný od 1. 10. 2020 do 14. 5. 2021 a od 25. 11. 2021 do konca roka 2021) boli niektorým subjektom hospodárskej mobilizácie uložené pokyny na realizáciu opatrení, sa táto skutočnosť UKB priamo nedotkla. Pre UKB boli počas núdzového stavu a mimoriadnej situácie, vyhlásenej kvôli celosvetovej pandémie ochorenia COVID-19, prioritne závažné rozhodnutia vlády SR, vyhlášky ÚVZ SR vydané na úseku verejného zdravia a pokyny zriaďovateľa.

3 KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

Kontrakt č. MK-1906/2020-421/22766 na rok 2021 a dodatok č. 1, uzatvorený medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Univerzitnou knižnicou v Bratislave, je interným plánovacím a organizačným dokumentom, ktorého cieľom je sprehľadniť vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a organizáciami v jeho pôsobnosti, v oblasti realizácie činností a ich financovania pri plnení verejných funkcií a verejno-prospešných činností.

Uzatvorený bol uzatvorený v súlade so zriaďovacou listinou prijímateľa na poskytovanie verejných služieb a na realizáciu nasledujúcich činností:

- a) výkon odborných knižničných činností podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. (ďalej len „knižničný zákon“);
- b) vedeckovýskumnú činnosť;
- c) expozičnú, výstavnú a prezentačnú činnosť;
- d) zabezpečenie financovania udržateľnosti projektov implementovaných v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2;
- e) sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Dôvodom prijatia Dodatku č. 1 ku Kontraktu č. MK-1906/2020-421/22766 na rok 2021 z 10. 3. 2021 je realizácia financovania prioritných projektov podporených poskytovateľom.

Plnenie za rok 2021

Činnosti boli naplnené v zmysle nasledujúcich cieľov a ich ukazovateľov:

a) V rámci výkonu odborných knižničných činností podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach:

- ✓ zabezpečiť každoročné rozšírenie knižničného fondu kúpou v počte minimálne 2 300 knižničných jednotiek (knihy a iné druhy dokumentov);
 - kúpou bolo nadobudnutých 3 551 kn. j. (154 %), (nie sú zahrnuté viazané periodiká);
- ✓ každoročne zabezpečiť spolu minimálne 350 000 absenčných a prezenčných výpožičiek;
 - v roku 2021 bolo zrealizovaných 192 163 absenčných a prezenčných výpožičiek (55 %); nízky počet výpožičiek bol dôsledkom protipandemických opatrení;
- ✓ každoročne zabezpečiť spolu minimálne 16 500 aktívnych používateľov a 110 000 návštevníkov knižnice;
 - v roku 2021 mala knižnica 12 322 aktívnych používateľov (74,6 %) a navštívilo ju 61 450 (55,8 %) návštevníkov (vrátane návštevníkov kultúrno-výchovných podujatí). Zložitá pandemická situácia a zavedenie protipandemických opatrení malo za následok nízky počet návštevníkov;

- ✓ zabezpečiť automatizované spracovanie celého prírastku knižničných jednotiek;
 - v roku 2021 bolo vytvorených 24 550 bibliografických záznamov všetkých typov dokumentov a 43 633 exemplárov. Katalóg UKB obsahoval k 31. 12. 2021: 697 960 bibliografických záznamov a 1 198 690 exemplárov.

b) V rámci vedeckovýskumnej činnosti:

- ✓ zabezpečiť práce na 6 vedeckovýskumných úlohách;

bolo zabezpečené kontinuálne plnenie 2 dlhodobých výskumných úloh ako súčasti celoslovenskej výskumnej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska:

 - **Spracovanie tlačí 16. storočia vo fondoch Univerzitetnej knižnice v Bratislave** – redakčná príprava vydania 2. zväzku Katalógu tlačí 16. storočia v Univerzitetnej knižnici v Bratislave;
 - **Spracovanie tlačí 17. storočia vo fondoch Univerzitetnej knižnice v Bratislave** ako súčasti celoslovenskej výskumnej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska – heuristika;

a ďalej troch úloh ako súčasť celoslovenskej výskumnej úlohy Výskum dejín knižnej kultúry so zameraním na bibliografické spracovanie všetkých typov nepravých periodík:

 - **Bibliografia schematizmov a direktórií na Slovensku a so vzťahom k územiu Slovenska 1701 – 1918;**
 - **Bibliografia článkov z výročných správ škôl z územia Slovenska za školské roky 1918/19 – 1952/53;**
 - **Bibliografia jarmočných a púťových tlačí 18. a 19. storočia z územia Slovenska – digitalizácia exemplárov z fondov UKB.**
- ✓ spolupracovať na 2 vedeckovýskumných projektoch;
 - pracovníci odboru Národná agentúra ISSN a Depozit digitálnych prameňov riešili dve úlohy v rámci vedeckovýskumných projektov UKB.

Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov;
Výskum publikačných formátov e-Born seriálových publikácií (100 %);
- ✓ autorsky zabezpečiť vydanie 2 diel najmä z oblasti knižničného výskumu, vednoodborovej, personálnej a regionálnej bibliografie a biografistiky, dlhodobého uchovávanie digitálneho obsahu, archivácie webových stránok a e-Born obsahu;
 - v roku 2021 vyšiel nový ročník recenzovaného zborníka **Studia Bibliographica Posoniensia 2021**. Šesnásť ročník recenzovaného vedeckého zborníka s ústrednou témou Knižná kultúra ako svet knižných (ne)profesionálov obsahuje 14 štúdií domácich a zahraničných autorov a 4 recenzie. Je dostupný aj online na stránke UKB:
<https://www.ulib.sk/files/sk/publikacie-ukb/studia-bibliographica-posoniensia/spb2021.pdf>
 - v roku 2021 sa pokračovalo na redakčnej príprave 2. zväzku **Katalógu tlačí 16. storočia Univerzitetnej knižnice v Bratislave** do tlače. Pracovalo sa na registroch, metodickom úvode, vedeckej štúdii a zozname použitej literatúry.

- ✓ zorganizovať vedecké podujatia v počte 2 za rok;
 - v dôsledku pandémie nebolo v roku 2021 zorganizované žiadne vedecké podujatie;
 - v októbri a novembri 2021 sa uskutočnila v priestoroch knižnice výstava z fondov UKB *Nenápadné pramene ku kultúrnym dejinám: Schematizmy – dobové adresáre cirkevných a svetských inštitúcií, ktorá priblížila tieto typy dokumentov ako pramene informácií.*

- ✓ **v rámci sprístupnenia archívnych fondov a zbierok Archívu UKB:**
 - ✓ priebežne spracovávať, usporiadať a sprístupňovať archívne fondy UKB;
 - ✓ priebežne zabezpečovať digitalizáciu archívnych dokumentov UKB v závislosti od personálnych, technických a časových kapacít odborných pracovísk UKB a následne evidovať a uchovávať zdigitalizované archívne dokumenty v Digitálnom repozitári UKB;
 - ✓ zabezpečovať prístup k informáciám o podmienkach sprístupnenia archívnych fondov a zbierok Archívu UKB na webovej stránke UKB.
 - od marca 2021 sa kontinuálne pokračovalo v spracovaní archívnej zbierky novín a novinových výstrižkov Pavla Macháčka, ktorej sprístupnenie bude výhľadovo dokončené v 1. štvrtroku 2022. V rámci archívneho fondu Univerzitná knižnica v Bratislave boli vytriedené dokumenty pochádzajúce z činnosti iných poradných orgánov, odborných komisií a pracovných skupín za roky 1976 – 1992.

Archív UKB sa zapojil do prieskumu výskytu fotografických negatívov v pamäťových inštitúciách na Slovensku a v zahraničí, ktorý v rámci výskumnej úlohy realizoval Literárny archív Slovenskej národnej knižnice. Prieskum sa týkal evidencie, fyzického stavu, odborného spracovania, ochrany, digitalizácie a sprístupňovania fotografických negatívov;
 - v mesiacoch február – apríl 2021 sa pokračovalo v digitalizácii materiálov z archívneho fondu Knižnica Slovenskej univerzity v Bratislave. Zdigitalizované boli dokumenty účtovného charakteru z rokov 1919 – 1942 (cca 0,1 bm);
 - v júni 2021 začalo oddelenie metodiky, v kooperácii s oddelením archív a správa registratúry a oddelením digitalizácie s realizáciou – spracovaním a digitalizáciou správ o činnosti UKB, ako aj správ o výsledkoch a záveroch rozboru činnosti hospodárenia za roky 1976 až 2001.

c) V rámci expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti:

- ✓ zorganizovať odborné a spoločensko-kultúrne podujatia, najmä z oblastí knižničnej a informačnej vedy, vzdelávania, umeleckej publicistiky, občianskych aktivít a pod. pre 7 000 návštevníkov;
 - v roku 2021 navštívilo kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia 10 235 návštevníkov (146 %);
- ✓ realizovať 170 odborných a výchovno-vzdelávacích podujatí: konferencií, seminárov, kolokvií a výstav;
 - v roku 2021 bolo realizovaných 148 odborných a kultúrno-vzdelávacích podujatí (87 %), z toho bolo 58 výstav a výstaviek, 36 prednášok a prezentácií, 8 seminárov a workshopov, 5 konferencií, 3 koncerty a 24 exkurzií a 14 podujatí venovaných informačnej výchove.

d) V rámci udržateľnosti projektov v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2:

Projekt Centrálny dátový archív:

- ✓ zabezpečiť po personálnej, organizačnej, finančnej a technickej stránke spoľahlivú a nepretržitú prevádzku, priebežnú optimalizáciu a obnovu troch archívnych lokalít Centrálného dátového archívu (CDA);
- ✓ realizovať v systéme Centrálného dátového archívu trvalú dôveryhodnú dlhodobú archiváciu 3 overených kópií vložených digitalizovaných objektov;
- ✓ realizovať 1x ročne certifikáciu CDA podľa medzinárodnej normy ISO 27001 a zabezpečiť kooperatívnu participáciu vrátane metodickéj podpory pre 17 pamäťových a fondových inštitúcií (PFI);
 - *v roku 2021 bol naplánovaný externý audit Systému manažérstva informačnej bezpečnosti. Kvôli pandemickým opatreniam v rámci šírenia koronavírusu COVID-19 nebolo možné tento audit absolvovať. CDA však aj naďalej riadi svoje procesy a činnosti v súlade s normou STN ISO 27001. Počas celého roka 2021 bola spolupráca a metodická podpora zmluvne zabezpečená a poskytovaná pre 17 slovenských PFI;*
- ✓ pripraviť podklady pre analytickú štúdiu Konsolidácia nákladov v CDA po období udržateľnosti;
 - *v roku 2021 pracovisko CDA pripravilo podklady pre verejné obstarávanie „Základná analýza súčasného stavu HW, SW a prevádzkových nákladov CDA UKB a Návrh konsolidácie HW a SW CDA UKB s cieľom zníženia prevádzkových nákladov CDA UKB“. Verejné obstarávanie bude prebiehať v roku 2022.*

Projekt Digitálne pramene – Webharvesting a archivácia e-Born obsahu:

- ✓ zabezpečiť po personálnej, organizačnej, finančnej a technickej stránke spoľahlivú a nepretržitú prevádzku, priebežnú optimalizáciu a obnovu informačného systému Digitálne pramene (DIP) so zreteľom na plnenie merateľných ukazovateľov trvalej udržateľnosti projektu;
 - *v roku 2021 boli zabezpečené všetky ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku, optimalizáciu a obnovu informačného systému Digitálne pramene (IS DIP);*
- ✓ realizovať v systéme DIP 1x ročne celoplošný, 12 výberových a 4 tematické zbery webových prameňov;
 - *v 2021 sa realizoval 1 celoplošný zber domény .sk, 25 výberových zberov (zbery webových stránok podľa kategórií Konspektu a stránok, na ktoré sú podpísané zmluvy so spoločnosťami inštitúciami, resp. vydavateľmi) webových stránok a 13 tematických zberov;*
- ✓ budovať 2 databázy informačného systému – archív webových stránok a archív elektronických publikácií;
 - *v rámci IS DIP sa budovali dve čiastkové databázy – databáza Archív webových stránok, ktorú tvorí archív zozbieraného webového obsahu a databáza Archív elektronických publikácií (e-Born), ktorý obsahuje archivované pôvodné elektronické pramene – elektronické seriály a monografie;*

- ✓ poskytovať elektronickú službu Digitálne pramene prostredníctvom portálu www.webdepozit.sk;
- *elektronická služba Digitálne pramene (DIP) predstavuje komplexný súbor služieb zahŕňajúcich tvorbu, správu a prevádzku databáz Archív webových stránok a Archív elektronických publikácií vrátane pomocných a informačných online služieb nad týmito databázami. Prevádzku elektronickej služby DIP zabezpečovalo pracovisko Depozit digitálnych prameňov (DDP) UKB prostredníctvom IS DIP. Služba je dostupná online prostredníctvom portálu www.webdepozit.sk;*

e) V rámci realizácie prioritných projektov:

Nákup knižničných dokumentov a elektronických informačných zdrojov pre používateľov UKB

- ✓ prolongácia online vstupu do elektronického informačného zdroja (databázový produkt), 1 databáza;
- ✓ nákup a rozšírenie tlačенých informačných dokumentov v zahraničných zbierkach, 150 informačných dokumentov;
- ✓ nákup a rozšírenie informačných dokumentov (CD, DVD) fondu Hudobného kabinetu, 50 informačných dokumentov (CD, DVD);
(rozpočet 10 000 €)
- *z dotácie MK SR na prioritný projekt Nákup knižničných dokumentov a elektronických informačných zdrojov boli zakúpené: Databáza Encyclopædia Britannica Online Library Edition, Tlačené informačné dokumenty do čiastkovej knižnice Britského centra a zahraničných zbierok (počet exemplárov: 211 kn. j.), Informačné dokumenty do fondu čiastkovej knižnice hudobného kabinetu (počet exemplárov: CD/ DVD 16 kn. j., hudobniny 32 kn. j.).*

Odstránenie dlhodobého havarijného stavu – Dátové úložisko v UKB

- ✓ zabezpečiť kapacitu e-mailového úložiska – 1TB;
- ✓ zabezpečiť kapacitu úložiska pre webMail – 300GB;
- ✓ zabezpečiť kapacitu čitateľského LDAP – 5TB;
- ✓ zabezpečiť kapacitu interného cloudu – 2TB;
(rozpočet 125 000 €)
- *finančné prostriedky určené na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry OEK0103 – Podporná infraštruktúra v rámci novo začínajúcej investičnej akcie boli pridelené rozpočtovým opatrením č. 2. Rozpočet kapitálových výdavkov sa zvýšil v mesiaci jún 2021 o 125 000 € (č. elúru UR/0037987/21, Názov UKB-RO č. 2/KV-P). Na základe kapitálových prostriedkov získaných v rámci kontraktu a ďalej úspešného verejného obstarávania bola zakúpená serverová infraštruktúra dátového úložiska UKB.*

3.1 VÝKON ODBORNÝCH KNIŽNIČNÝCH ČINNOSTÍ

Univerzitná knižnica v Bratislave (ďalej len UKB alebo knižnica) v súlade so svojou zriaďovacou listinou buduje a uchováva konzervačný fond Slovenskej republiky, dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje univerzálny knižničný fond a špecializovaný knižničný fond najmä z oblasti spoločenských, humanitných a prírodných vied. V súlade s knižničným zákonom sa v rámci výkonu odborných knižničných činností v roku 2021 zamerala na nasledujúce aktivity:

Doplňovanie knižničného fondu

K hlavnými formám nadobúdania knižničných dokumentov v UKB patria: povinný výťah, kúpa, výmena a dar. Akvizícia v UKB je zameraná na domáce a zahraničné (výberovo) dokumenty zo spoločenských, humanitných a prírodných vied, ale aj na dokumenty univerzálneho, interdisciplinárneho a príručkového charakteru a na krásnu literatúru. Budovaný fond pozostáva zo širokého spektra typov dokumentov: knihy, periodiká, špeciálne, zvukové, audiovizuálne dokumenty a elektronické informačné zdroje.

Oddelenie doplňovania kníh aj v roku 2021 zabezpečovalo získavanie dokumentov do fondov UKB na základe schválených návrhov akvizičnej komisie – podieľalo sa na budovaní, rozširovaní základného fondu knižnice, ale aj fondov špecializovaných pracovísk v UKB: Informačného a dokumentačného strediska UNESCO, Depozitnej knižnice NATO, Národnej agentúry ISSN, hudobného kabinetu, multimediálneho kabintu a zahraničných zbierok UKB. Na činnosti akvizičnej komisie sa podieľajú aj iné odborné pracoviská UKB, a to najmä aktívnou účasťou na jej pravidelných zasadnutiach, vyhľadávaním titulov vhodných na akvizíciu a excerpciou ponukových zoznamov.

Nadobúdanie dokumentov – kúpou (domáca, zahraničná, česká) výrazne ovplyvnilo prijatie protipandemických opatrení, v dôsledku ktorých boli tieto akvizičné procesy, počas režimu „práce z domu“ pre pracovníkov oddelenia, pozastavené.

Napriek zložitejšej situácii akvizícia fondu úspešne pokračovala a bola realizovaná aj na úrovni doplňovania profilových multiplikátov a retrospektívneho doplňovania knižničných fondov UKB monografickými, seriálovými a špeciálnymi publikáciami. Formou kúpy sa získalo 4 755 kn. j., z toho bolo 3 837 kníh, 804 periodík, 35 hudobnín, 3 špeciálne dokumenty, 75 zvukových dokumentov a 1 elektronický dokument.

Výber z titulov zakúpených do fondov UKB:

- Stalin a vedci. Příběh triumfu a tragédie, 1905 – 1953,
- Kontakty literatury,
- Nová zmluva grécko-latinská,
- Modernism,
- The Encyclopedia of Diplomacy, 4 zväzky,
- Land and privilege in Byzantium,
- The Andy Warhol catalogue raisonne.

Ako súčasť realizácie prioritného projektu *Nákup knižničných dokumentov a elektronických informačných zdrojov*, dotovaného MK SR sumou 10 000 €, boli v roku 2021 zakúpené:

- databáza Encyclopædia Britannica Online Library Edition,
- tlačené informačné dokumenty do knižnice Britského centra a iných zahraničných zbierok (211 kn. j),
- informačné dokumenty do fondu hudobného kabinetu (16 CD/ DVD, 32 hudobnín).

Českú knižnú produkciu zabezpečuje UKB nielen kúpou, ale predovšetkým medzinárodným projektom *Slovenská knižnica v Národní knihovně České republiky a Česká knižnica v UKB*. V rámci bilaterálneho projektu získava UKB kvalitnú literárnu produkciu z českej proveniencie prevažne z oblasti spoločenských vied.

UKB vyčlenila zo svojho rozpočtu za účelom nákupu slovenskej knižnej produkcie pre Národní knihovnu České republiky (NK ČR) sumu 12 000 € (728 kn. j.). Český partner, NK ČR, recipročne vyčlenil disponibilnú sumu 300 000 Kč (736 kn. j.). Dopĺňovanie sa realizovalo ako po iné roky v kooperácii oboch zúčastnených strán pri dodržiavaní zásad dopĺňovania knižničného fondu tak v UKB, ako aj v NK ČR, rešpektovania profilácie v oboch knižniciach a v neposlednom rade aj v rámci pridelených finančných prostriedkov na projekt. Akvizičný profil je orientovaný najmä na slovenské a české odborné a vedecké publikácie.

Medzinárodný projekt je už tradičným významným a vysoko hodnoteným odborným a politickým činom na úrovni prehĺbenia historicky rozvinutých vzájomných vzťahov oboch krajín, najmä v kontinuite vývojových etáp rozvoja vedy, kultúry a spoločenských väzieb.

Okrem nákupu knižných dokumentov oddelenie dopĺňovania kníh opätovne zabezpečilo kontinuálne pokračovanie 19 licencovaných databázových produktov, ktorým sa prolongovalo predplatné na online vstup na ďalší kalendárny rok (2022):

- Databáza Arcanum Digitheca,
- Databáza Encyclopedia Britannica,
- Databáza MGG Musik Geschichte und Gegenwart,
- Databáza Monitoring hromadných informačných prostriedkov,
- Databáza Archívna databáza Slovakia online – monitoring médií,
- Databáza Press Reader Hot Zone a Press Reader Radiant Access,
- Databáza S-EPI Právny systém Medium,
- Databáza EZB – Elektronická knižnica periodík,
- Databáza The ISSN PORTAL,
- Databáza Ulrichsweb.com,
- Databáza Portál www.vss.sk,
- Databáza On-line kniha Verejné obstarávanie,
- Databáza Citace PRO plus,
- Databázy de Gruyter,
- Databáza C.E.E.O.L. Database,
- Databáza Univerzální dynamická kolekce Pablikado,
- Databáza Oxford Music Online,
- Databáza eBook Public Library Collection,
- Databáza Expert verejného obstarávania + prístup do Archívu.

Ďalšou z foriem akvizičnej politiky v UKB a získavania dokumentov je medzinárodná výmena – udržiavanie výmenných kontaktov, vzájomná, recipročná výmena dokumentov v spolupráci so zahraničnými partnermi – knižnicami a inými kultúrnymi inštitúciami. V roku 2021 UKB spolupracovala s 19 partnermi zo 71 inštitúcií a v rámci výmeny získala 688 knižných titulov a 225 titulov periodík. Výmenným partnerom zaslala UKB 16 knižných titulov a 36 titulov periodík (683 čísel).

Súčasťou spomínaných foriem akvizície knižničných dokumentov je aj nadobúdanie prostredníctvom daru od slovenských a zahraničných inštitúcií, nadácií alebo jednotlivcov. UKB v roku 2021 získala darom 812 kn. j., napr.:

- Wirtschaftspolitische Chronik der Bundesrepublik Deutschland 1949 bis 2019,
- 270 rokov dejín, literatúry a jazyka Slovákov vo Vojvodine: zborník prác z Medzinárodnej konferencie, ktorá sa konala v Novom Sade 16. októbra 2015,
- Socialpathology,
- Sto let československé ústavy,
- Riadenie projektov európskych štrukturálnych a investičných fondov a územné inžinierstvo,
- Carlo Scarpa Architect: intervening with History,
- Zamestnávanie mladých ľudí v čase hospodárskych zmien vo svete migračnej krízy,
- Slovaks in Canada.

Prehľad prírastkov knižničných jednotiek za rok 2021

Spôsob nadobudn. za rok 2021	Knihy	Periodiká/prírastky	Hudobniny	Špeciálne dokumenty	Zvukové dokumenty	Audioviz. dokumenty	Mikrograf. dokumenty	Elektron. dokumenty	Spolu kn. j.
Povinný výťahok	8 547	3 608	2	40	233	2	0	1 079	13 511
Kúpa spolu	3 837	804	35	3	75	0	0	1	4 755
Výmena spolu	688	270	0	0	0	0	0	0	958
Dary spolu	583	226	1	2	0	0	0	0	812
Depozit OSN a UNESCO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Depozit NATO	0	10	0	0	0	0	0	0	10
Náhrady	70	0	0	0	0	0	0	0	70
Spolu kn. j.	13 725	4 918	38	45	308	2	0	1 080	20 116

Počet knižničných jednotiek v prípade periodík nie je totožný s počtom titulov. Prírastky periodík sú generované z prírastkových denníkov z viacerých oddelení.

Súčasťou agendy správy povinného výťahu je dohľad nad plnením zákonom deklarovaných povinností vydavateľov voči knižnici upravených v zákone č. 212/1997 Z. z. o povinných výťahoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov. UKB získala v roku 2021 formou povinného výťahu 13 511 kn. j.

V spojitosti s nedodržaním povinnosti o dodaní povinného výťahu zo strany vydavateľov boli z UKB zasielané urgencie a tiež upozornenia týkajúce sa knižných dokumentov, ktoré nespĺňali kritérium bezchybného výťahu a nemohli byť zaradené do fondov UKB. V roku 2021 boli 57 vydavateľským subjektom odoslané urgencie na 248 titulov (371 kn. j.). Kladne bolo vybavených 284 urgencií titulov

(385 kn. j.) – celkový počet zahŕňa aj urgencie, ktoré boli z UKB zasielané v roku 2020 a odpoveď/vybavenie zo strany urgovaných subjektov až v roku 2021.

Doplňovanie periodík do fondov UKB priebežne zabezpečovalo **oddelenie periodík**. V roku 2021 pribudlo do fondov 2 496 titulov periodík – 2 051 slovenských a 445 zahraničných. Podľa spôsobu nadobudnutia tvoril povinný výťah 3 571 aktívnych exemplárov, kúpa 313 exemplárov, výmena 83 exemplárov a dar 103 exemplárov.

Oddelenie periodík zabezpečilo v roku 2021 nákup 313 titulov periodík, ktoré boli schválené akvizičnou komisiou na zakúpenie do knižničného fondu UKB. V tejto súvislosti sa v roku 2021 overilo na oddelení 25 faktúr za nákup periodík.

V súlade s ustanoveniami zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výťahoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel oddelenie periodík komunikovalo s vydavateľmi periodických publikácií a urgovalo (telefonicky, e-mailom, poštou) zasielanie nedodaných povinných výťahov. V tejto súvislosti sa realizovalo celkovo 833 reklamácií a reklamovaných bolo 2 474 čísiel. Úspešnosť reklamovania bola zatiaľ ku koncu roku 2021 65 %. Reklamované čísla z roku 2021 však budú doručované do UKB aj v priebehu prvého polroka 2022, čím sa percentuálna úspešnosť reklamovania za rok 2021 ešte navýši.

Oddelenie v oblasti kontroly zasielania povinného výťahu spolupracovalo s Odborom mediálneho práva a audiovizie Sekcie kreatívneho priemyslu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Preverili sa 2 žiadosti o informácie. Nedodané tituly oddelenie reklamovalo priamo u vydavateľov.

Oddelenie periodík organizačne zabezpečuje aj proces retrospektívneho doplňovania chýbajúcich čísiel periodík z vyradených fondov inštitúcií či z darov fyzických osôb. Ťažiskovo sa zameriava na zachytenie chýbajúcich exemplárov povinných výťahov územne slovenských a českých titulov vydaných do konca roku 1992, výberovo aj iných periodík vychádzajúcich v neskoršom období. Na oddelení periodík sa v roku 2021 preverilo 29 ponukových zoznamov periodík od jednotlivcov a inštitúcií (knihnice, archívy, darcovia). Na základe komparácie s evidenciami UKB sa pristúpilo k objednaní 72 titulov (1 035 čísiel).

K 31. 12. 2021 obsahoval knižničný fond 2 883 163 kn. j.

Prírastok za rok 2021 predstavoval 20 116 kn. j.

Odborná evidencia a spracovanie knižničných dokumentov

245 10 | a
250 — | a
260 — | a
300 — | a
440 _0 | a
504 — | a

V súlade s kontraktom boli všetky dokumenty po nadobudnutí bez ohľadu na formu nosiča odborne evidované a spracované v rozsahu menného a vecného popisu (bibliografický záznam, lokačný údaj a údaj o exemplári), čím sa zabezpečila jeho nezameniteľnosť. Pri vytváraní katalogizačných záznamov boli dodržiavané medzinárodné štandardy RDA, ISBD a formát MARC21. Retrospektívne sa spracovávali knižničné jednotky na bibliografickej, holdingovej a na úrovni exemplárov.

Pracovníci **oddelenia mennej katalogizácie** priebežne menne spracovávali monografickú literatúru nadobúdanú do fondov UKB, spracovali celkovo 7 430 bibliografických záznamov. V rámci redakcie údajov v elektronickom katalógu opravovali celé bibliografické záznamy a zjednocovali autoritatívne údaje predovšetkým z konverzií z predchádzajúcich rokov.

V **oddelení periodík** bolo do systému zaevidovaných 44 576 jednotlivých čísiel periodík. Oddelenie prijalo 98 nových titulov periodík a zachytilo 270 titulov, ktorých vydávanie bolo ukončené. Pri získavaní informácií o nových tituloch periodických publikácií oddelenie aktívne spolupracovalo s Národnou agentúrou ISSN, komunikovalo s oddelením súborného katalógu periodík SR a sledovalo evidenciu periodickej tlače MK SR. Získané podklady slúžili na kontrolu plnenia povinnosti vydavateľov pri zasielaní povinného výťažku. Pre agentúru ISSN bolo vyhladaných a overených 45 titulov periodík. Pre služobné účely a z dôvodu prezenčných výpožičiek bolo zo skladu bežného ročníka z oddelenia periodík vypožičaných 2 083 čísiel.

V priebehu roka oddelenie signovalo 142 titulov a pridelo 265 nových signatúr. Podľa spôsobu nadobudnutia tvoril v roku 2021 povinný výťažok 3 571 aktívnych exemplárov, kúpa 313, výmena 83 a dar 103 exemplárov. Pracovníci vykonali pri evidencii periodík nevyhnutné úpravy v 723 bibliografických záznamoch a vytvorili 540 nových holdingových záznamov. Pri redakciách pracovníci upravili 5 518 holdingových záznamov.

Knižnično-informačný systém UKB k 31. 12. 2021 obsahoval 265 bibliografických záznamov, ktoré majú elektronický formát. Súčasná evidencia CD a DVD nosičov obsahuje 6 064 položiek a ročný prírastok do tohto zoznamu predstavoval 100 ks nosičov.

Retrospektívne spracovávanie titulov periodík, ktoré nie sú v knižničnom systéme VIRTUA, ale iba v lístkových katalógoch inštitúcie, sa realizovalo aj v roku 2021 metódou de visu v komparácii s dostupnými evidenciami. Vzhľadom na rozsah a charakter fondov UKB je týmto prístupom k spracovaniu možné revidovať nedostatky predchádzajúcich evidencií a vložiť do knižnično-informačného systému reálny počet zväzkov jednotlivých titulov podľa ich aktuálneho stavu vo fonde, spolu so správnym signovaním. V aktuálnom roku bolo týmto spôsobom spracovaných 48 titulov periodík. Oddelenie konzultovalo nesúlad dát v starších evidenciách inštitúcie s oddelením revízie fondov a oddelením knižničných skladov a úzko s nimi spolupracovalo. Späť bolo spracovaných 2 695 prírastkov.

Vzhľadom na retrospektívne dopĺňovanie periodík a spracovanie titulov do knižnično-informačného systému pracovníci oddelenia vykonali viac ako 650 zásahov a mimoriadnych redakcií v evidenciách. Do miestneho repozitného katalógu bolo založených 265 lístkov.

V roku 2021 sa skompletizovalo 3 616 zv. a sprírastkovalo 4 900 zv. periodík. Z toho tvorilo povinný výťažok 3 602 zv., kúpou sa nadobudlo 804 zv., výmenou sa získalo 270 zv. a darom 224 zväzkov.

Aj v roku 2021 pokračovalo oddelenie periodík v príprave a odsune povinných výťažkov periodík na ich zviazanie. V roku 2021 bolo vyhlásené verejné obstarávanie na získanie externého zhotoviteľa kníhviazačských prác (zlátenia a viazania periodík). V roku 2021 bolo do väzby, realizovanej internými kapacitami knihárskej dielne Univerzitnej knižnice v Bratislave, presunutých 600 zv., čo predstavovalo 4 súbory. Po zviazaní knihárskymi dielňami sa vrátil vyhotovený počet 910 zväzkov. V októbri 2021 oddelenie periodík odovzdalo externému dodávateľovi kníhviazačských prác, ktorého ako úspešného uchádzača vygenerovala súťaž, 1 050 zv. (5 súborov) s novinami a časopismi. Z oddelenia periodík bolo v priebehu roka 2021 presunutých do knižničných skladov, po zviazaní periodík, celkovo 1 640 zv. (z toho 940 ročeniek).

Všetky zväzky knižničných jednotiek, ktoré boli dodané po ich väzbe, alebo boli spracované do knižnično-informačného systému retrospektívne, boli opatrené čiarovými kódmi v počte 4 526 ks.

Z dôvodu ochrany knižničných jednotiek bolo vlepených do exemplárov 3 460 ochranných prúžkov.

Jednotlivé čísla periodík sa denne odsúvali z oddelenia periodík do študovne, kde boli prístupné používateľom knižnice. Pracovníci študovne priebežne pripravovali periodiká do väzby za roky 2016 – 2018.

Na **oddelení vecnej katalogizácie** bolo spracovaných 8 155 bibliografických záznamov najmä kníh, ale aj zvukových dokumentov, audiovizuálnych dokumentov a máp. Hlavným predmetom činnosti oddelenia je vecná katalogizácia knižničných jednotiek na základe obsahovej analýzy dokumentov z primárnych, ale aj zo sekundárnych informačných zdrojov. Pri spracovaní dokumentov boli využívané selekčné jazyky MDT a predmetové heslá. Oddelenie vecnej katalogizácie, podobne ako všetky pracoviská UKB sa riadia pravidlami RDA III, MARC 21, Bibliografický formát, systém Virtua, ako aj pravidlami používania znakov MDT.

Zároveň prebiehala formálna a obsahová kontrola záznamov vecného spracovania. Zvýšená pozornosť bola venovaná úprave starých záznamov v databáze UKB. Tieto záznamy boli do súčasnej databázy konvertované v minulosti, keď platili iné pravidlá pre predmetové heslovanie a používanie znakov MDT, platné pred prijatím aktuálne používaných pravidiel v systéme Virtua a v bibliografickom formáte MARC21. V roku 2021 bolo takto prepracovaných 7 394 bibliografických záznamov prepisom všetkých predmetových hesiel a znakov MDT v jednotlivých záznamoch.

Na mennom a vecnom spracovaní, ako aj adjustácii dokumentov sa podieľali aj iné pracoviská knižnice. V hudobnom kabinete bolo vecne spracovaných 64 kníh, a a menne a vecne spracovaných 60 hudobných a 375 zvukových dokumentov, v oddelení multimediálnych dokumentov. Išlo o 1 308 elektronických dokumentov a 5 audiovizuálnych dokumentov spracovaných menne a vecne. Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí odborne spracoval nové knižničné dokumenty získané kúpou – 4 historické tlače a 1 rukopis, v odbore súborných katalógov bolo vytvorených 300 nových bibliografických záznamov periodík.

V auguste a septembri 2021 sa **odbor knižnično-informačných systémov** podieľal na vypracovaní postupov a metodiky spracovania knižného daru Veľvyslanectva Španielskeho Kráľovstva. K španielskym dokumentom boli dodané aj katalogizačné záznamy rôznej kvality, ktoré umožnili v prvej etape nahráť bibliografické, holdingové záznamy a vytvoriť záznamy o exemplároch do demo KIS Virtua. Nahraté údaje sa v spolupráci s vedúcou oddelenia mennej katalogizácie analyzovali a následne zaslali pripomienky k potrebným zmenám v údajoch. Úpravy na dátach v databáze zabezpečil pracovník Slovenskej národnej knižnice v Martine a následne boli nahrané do ostrej databázy – katalógu UKB. Druhá fáza zahŕňala vypracovanie pracovných postupov a logistiky pre vytipovaných zamestnancov, ktorí mali spracúvať španielsky dar – Španielsku knižnicu a posledným krokom bolo ich zaškolenie v doplňovaní a úprave údajov v bibliografických záznamoch, holdingoch a v exemplároch. V decembri 2021 bola takmer tretina fondu adjustovaná, menne bolo spracovaných 2 153 záznamov a vecne 199 záznamov.

Na príprave Španielskej knižnice sa významne podieľali pracovníci oddelenia knižničných skladov: vytriedili nespracované knihy z fondu PEN, zvyšky z bývalej bibliografickej študovne, zo študovne knižničnej literatúry, zvyšky nákladov vydaní UKB, odovzdali ich príslušným útvarom UKB alebo ich dočasne uložili v knižničných skladoch OKF a postupne ich odsúvajú na spracovanie. Taktiež sa podieľali na prevoze dokumentov zo skladov na Rožňavskej ul. do hlavných budov UKB a na adjustácii takmer 3 000 kn. j.

Formálnej a obsahovej údržbe databázy UKB sa priebežne venovali pracovníci **odboru knižnično-informačných systémov**. Odbor zabezpečoval prevádzku databáz clas05 a clas02, riešil nedostupnosť databáz spôsobenú technickými problémami v SNK v Martine, zabezpečoval odbornú podporu zamestnancom pri práci v KIS Virtua. Intenzívne prebiehala kontrola a oprava údajov v databáze UKB, čo umožnili práve obmedzenia poskytovaných služieb. V roku 2021 bolo upravených 417 bibliografických záznamov, 702 záznamov o exemplároch, upravených 1 409 a zlúčených 1 315

autoritatívnych záznamov so zameraním na predmetové heslá. Údržba databázy UKB zahŕňa aj mazanie duplicitných záznamov – 45 bibliografických, 591 holdingových, 44 záznamov o exemplároch a 207 dočasných holdingových záznamov periodík.

Na základe podkladov z oddelenia digitalizácie sa upravovali a pridávali do bibliografických záznamov v katalógu UKB linky na skenované dokumenty v DK UKB v počte 350. V záujme zníženia prácnosti bolo odladené a použité automatizované editovanie pomocou skriptu v záznamoch Bašagičovej zbierky v počte 597 bibliografických záznamov.

Pre službu EoD v Innsbrucku, bol urobený export bibliografických záznamov v počte 44 772 kn. j. za obdobie rokov vydania 1400 – 1947 vo formáte ISO 2709.

Priebežne odbor zabezpečoval aj metodickú podporu projektu REKAT v ktorom sú zapojení 3 zamestnanci prepisujúci naskenované katalogizačné lístky do KIS Virtua vo formáte MARC21. Počas roku 2021 bolo spracovaných 4 924 nových bibliografických záznamov a 15 950 exemplárov.

Odbor inicializoval spoluprácu s oddelením vecnej katalogizácie pri úprave bázy konspektov v KIS a ich následné preberanie do poľa 072.

V rámci podpory používateľom bolo vybavených 154 požiadaviek zaslaných na e-mail virtua@ulib.sk.

Okrem KIS Virtua odbor spravuje a priebežne edituje aj naskenované lístkové katalógy UKB, hlavne generálny katalóg, ktorý je najvyužívanejší.

Služba citačného manažéra CitacePRO v katalógu UKB ako služba používateľom na automatické zobrazenie citačného bibliografického odkazu vyhladaného dokumentu podľa normy STN ISO 690 zaznamenala 1 575 exportov v 890 reláciách a 2 964 zobrazení v inej citačnej forme. Vypracovaný návod bol zobrazený 177-krát.

UKB tvorí, udržiava a sprístupňuje súborný katalóg Slovenskej republiky – časť periodiká (SKP), ale súčasne aj online bázu Adresár spolupracujúcich knižníc a informačných inštitúcií Slovenskej republiky, spravuje systém lokačných značiek knižníc a informačných inštitúcií. **Odbor súborných katalógov** zabezpečuje budovanie celoštátneho súborného katalógu periodických publikácií, koordinuje a plánuje rozvoj, tvorbu a správu súborného katalógu periodík. Pripravuje a implementuje medzinárodné a domáce štandardy, pravidlá a organizačno-metodické materiály. Rozvíja domácu a medzinárodnú spoluprácu v oblasti spracovania bibliografických a lokačných údajov do súborného katalógu periodík. Pripravuje koncepcie rozvoja a činnosti súborného katalógu periodík. Spravuje celoštátny systém sigiel inštitúcií Slovenskej republiky, zabezpečuje správu a sprístupňovanie súborných katalógov zahraničných kníh. Buduje bázu adresára knižníc a informačných inštitúcií SR ako komplementárnej bázy súborného katalógu periodík.

Výsledky práce odboru ovplyvnila mimoriadna situácia na Slovensku v súvislosti s ochorením COVID-19. Od 7. januára 2021 do 10. mája 2021a od 1. decembra do 31. decembra 2021 zabezpečoval chod odboru a vybavoval požiadavky používateľov jeden pracovník.

Odbor pravidelne spracovával bibliografické záznamy nových titulov periodík pre oddelenie periodík. Okrem toho spolupracoval s odborom digitalizácie a vkladal do bibliografických záznamov informáciu o zdigitalizovaných periodikách. Zároveň prebiehala kontrola aktuálnosti a správnosti už vložených URL adries. Do elektronického knižničného katalógu (Virtua) vkladali hypertextové linky z Digitálnej knižnice UKB aj konzultanti študovne elektronických dokumentov.

V roku 2021 bolo v odbore súborných katalógov vytvorených 300 nových bibliografických záznamov a aktualizovalo sa 4 126 bibliografických záznamov periodík. K 31. 12. 2021 katalóg obsahoval 82 189

bibliografických a 170 062 holdingových záznamov. Pri úpravách holdingov kládli pracovníci odboru dôraz najmä na správnosť lokačných údajov a údajov o ročníkoch nachádzajúcich sa vo fondoch jednotlivých inštitúcií. Pripisovali sa nové tituly, ktoré knižnice odoberajú, ale zároveň sa robila kontrola vyradených ročníkov tak, aby informácie v SKP boli čo najaktuálnejšie. Zrevidovaných bolo 24 531 záznamov holdingov.

V júni pripravil odbor zber údajov o periodikách nachádzajúcich sa vo fondoch 622 inštitúcií SR. Pre inštitúcie sa vyhotovili inštitucionálne výstupy zoznamov periodík zo súborného katalógu periodík, základné informácie z adresára knižníc SR a metodické usmernenia. Podklady sa zasielali predovšetkým v elektronickej forme. Ukončenie zberu sa predpokladá v letných mesiacoch. Následne prebehne kontrola správnosti spracovaných údajov.

Priebežne boli aktualizované a redigované údaje v báze Adresár knižníc. Databáza obsahuje 978 záznamov knižnično-informačných inštitúcií, z ktorých 4 knižnice boli zrušené. Počet prístupov do adresára cez Portál UKB bol za rok 2021 v počte 10 041. Na webovej stránke UKB odbor buduje, pravidelne aktualizuje a zverejňuje Abecedný zoznam inštitúcií a Zoznam sigiel inštitúcií.

Súčasťou činnosti odboru súborných katalógov je metodická a konzultačná práca s prispievajúcimi organizáciami. Spolupráca sa rozvíjala predovšetkým v oblasti kooperatívnej katalogizácie v SKP a získavania údajov o fonde periodík a údajov o inštitúciách. S odborom aktívne spolupracovalo 14 inštitúcií, ktoré boli zapojené do korporatívnej katalogizácie. Tieto vytvorili 3 fázy a zredigovali 1 067 bibliografických záznamov. Taktiež sa podieľali na tvorbe holdingových záznamov, ktorých vytvorili 237 a aktualizovali 5 519 záznamov.

Odbor spravuje aj klasické súborné katalógy zahraničných kníh, v ktorých je v súčasnosti 3 018 559 záznamov. V roku 2021 pribudlo 75 nových záznamov od 2 inštitúcií v SR. Návštevnosť týchto katalógov nie je vysoká, ale ešte stále sa využívajú pri zisťovaní informácií o starších publikáciách z 19. a 20. storočia.

Organizácia, uchovávanie a ochrana knižničného fondu

UKB zabezpečovala ochranu knižničného fondu pred poškodením a odcudzením systémom ochranných elektromagnetických pásov na fyzickú ochranu knižničných jednotiek. Ochrana knižničného fondu bola spojená so zabezpečením jeho celistvosti, chemickej a fyzickej odolnosti a zdravotnej neškodnosti. Strategickou aktivitou v tejto oblasti bolo najmä konzervovanie a reštaurovanie historicky cenných a jedinečných dokumentov a zbierok, ako aj väzba a preväzba poškodených periodík a kníh.

Pretrvávajúcim problémom UKB je nedostatok skladových priestorov a nevyhnutnosť ukladať časť fondu do skladov, ktoré sú vo vzdialených lokalitách od sídelnej budovy, čo prináša zvýšené nároky na logistiku. Vedenie UKB sa otázkou kvality a potrebnej kapacity skladových priestorov naďalej intenzívne zaoberalo. V najbližšom období bude potrebné zabezpečiť, aby všetky prenajaté priestory skladov v budove na Rožňavskej ulici boli zaregálované a slúžili na uloženie fondov. Okrem toho bude potrebné dokončiť vyradovanie zahraničných novín, na ktorých ukladanie UKB nemá a nebude mať skladové kapacity, a ponechať iba tie, ktoré sa skutočne využívajú.

Pracovníci **oddelenia knižničných skladov** priebežne vybavovali žiadanky a zakladali vrátené dokumenty. Do fondu bolo založených 15 509 kn. j. nových prírastkov. Popri vykazovaných výpožičkách bolo vybavených aj 366 služobných žiadaniek, z toho 359 kladne.

Okrem bežných činností sa v oddelení knižničných skladov vykonávala priebežná poriadková kontrola knižničných fondov (35 355 bm). V dislokovaných skladoch na Rožňavskej ulici a v skladoch v hlavných budovách bolo potrebné posunúť ďalších 1 146 bm fondu, aby sa dali založiť prijaté nové prírastky a zväzky periodík, ktoré budú prijaté do skladov v najbližších mesiacoch.

Vo fondoch SL a 26 bolo posunutých 6 678 bm fondu, čím bol získaný priestor na zakladanie kníh vrátených z voľného výberu a na ukladanie pokračujúcich titulov (odstránenili sa medzery za titulmi, ktoré prestali vychádzať, alebo ich UKB už neodobrá).

Priebežne sa zaznačovali zmeny statusov nových prírastkov prijatých do skladov zo spracovateľskej linky (15 509 kn. j.) a zrekatalogizovaných periodík (2 716 zv.). Na opravu a preväzbu bolo odovzdaných 1 176 poškodených kn. j. a na odborné ošetrovanie do odboru ochrany dokumentov bolo odovzdaných 94 zväzkov.

Vo vydaniach na voľných listoch bolo v 61 zakladačoch vymenených a doložených 2 492 listov aktualizácií. V 37 kn. j. časopisov a novín bolo doplnených 45 chýbajúcich čísel, dodaných z oddelenia periodík.

V procese racionalizácie uloženia knižničných fondov bolo operatívne presunutých 454 bm knižničného fondu so skladovým označením 27 do dislokovaného skladu, v celkovom počte 463 bm fondu.

Na požiadanie odboru knižnično-informačných systémov bolo kódovaných 1 334 kn. j., spracovaných v systéme Virtua, so skladovým označením 30. Súčasne bolo podľa zoznamov z odboru knižnično-informačných systémov overených 1 767 kn. j. evidovaných v báze UKB ako nezvestné (tzv. dočasné straty), z toho sa našlo 101 kn. j.

Bola vykonaná očista 1 854 bm knižničného fondu – vysávaním jednotlivých zväzkov (okolo 90 tisíc zväzkov), vrátane čistenia políc s pravidelným dozorom pri upratovaní knižničných skladov.

V 1. polroku 2021 sa v **oddelení revízie fondov** vykonávala revízia iba počas januárových dní 4. 1. – 5. 1. 2021. V období od 6. 1. do 9. 5. 2021 a od 1. 12. 2021 do 10. 12. 2021 nebola revízia realizovaná z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie. Prostredníctvom helpdesku bolo vykonaných 13 opráv naskenovaných katalógov výmenou chybných lístkov za opravené.

Pri revízii knižničných fondov podľa zväzkových zoznamov, miestneho zoznamu (lístkový repozit) a vygenerovaných zostáv príslušných signatúr z Virtui, bolo v knižničnom fonde periodík – skladové oddelenia 26. B. a 26. D. zrevidovaných celkom 27 752 kn. j., z toho pri revízii na mieste chýbalo 324 kn. j. Počas tejto revízie sa priebežne preverovali a opravovali chybné evidenčné údaje v miestnom zozname (lístkový repozit) – signatúry, prírastkové čísla, nesprávne priradené exempláre. Boli porovnávané evidencie periodík v miestnom zozname s evidenciou periodík v lístkovom katalógu periodík a následne skontrolované v sklade. Nezrozumiteľné a poprepisované lístky v miestnom zozname boli prepísané podľa zistených údajov v sklade a skontrolované podľa prírastkových zoznamov.

V sklade bolo overených a z miestneho zoznamu odpísaných 101 kn. j. čitateľských strát.

Do fondu sa vrátilo 9 kn. j., ktoré boli odpísané ako čitateľská strata.

V **kabinete rukopisov, starých a vzácných tlačí** sa z dôvodu ukončenia pracovného pomeru jednej zamestnankyne uskutočnila poriadková kontrola 11 samostatných čiastkových fondov, ktoré sa fyzicky skontrolovali a porovnali s miestnou evidenciou v kabinete. Počas kontroly sa nezistili žiadne nezrovnalosti.

Rekapitulácia výsledkov poriadkovej kontroly

		Počet signatúr	Počet zväzkov
1	Európske rukopisy	1524	1665
2	Inkunábuly	411	441
3	Tlače 16. storočia	2309	2460
4	Orientálne rukopisy	285	285
5	Orientálne tlače	405	457
6	Judaiká	1427	1772
7	Iné vzácne	145	201
8	Elzevírky	125	125
9	Tibetské tlače	6	6
10	Kópie – faksimile	64	76
11	Mapy	5	5
Spolu		6706	7494 zv.

V termíne po inventúre kabinet zo skladov UKB prevzal:

- 1 ks tlače 16. storočia (21 G 20207),
- 3 ks rukopisov (Ms 1527, 1528, 1529).

O uvedené kn. j. bol doplnený počet dokumentov evidovaných v rámci poriadkovej kontroly.

V rámci poriadkovej kontroly boli zároveň označené dokumenty, ktoré bude potrebné reštaurovať.

Poriadková kontrola fondu študovne elektronických dokumentov, zvukovo-obrazových dokumentov a mikrografických dokumentov prebiehala v mesiacoch júl – august 2021. V rámci kontroly boli odstránené chyby ako napr. nesprávne založené CD, DVD a mikrofilmy.

Pracovníci **oddelenia preventívnej ochrany fondov** v priebehu roka 2021 pokračovali v balení dokumentov na krehkom papieri do ochranných obalov, najmä vo fonde 19.D. Spolu bolo zabalených 1 673 kn. j. Vyčistili sa fondy na signatúre 24.D. vysávaním jednotlivých zväzkov kníh v objeme 492 bm. Mechanicky bolo očistených 953 bm políc. Spolu s tým, čo v období obmedzenia prevádzky pre pandémiu očistili pracovníci knižničných skladov, bolo očistených 2 807 bm políc.

Denne sa monitorovali klimatické podmienky v knižničných skladoch, v spolupráci s oddelením prevádzky sa vyhodnocovala a v rámci možností regulovala vnútorná teplota a relatívna vlhkosť v skladoch.

Priebežne bol sledovaný stav skladov z technického hľadiska a hľadiska technickej údržby (kúrenárske, elektrotechnické, zámočnícke, stavebné a iné prvky), poruchy boli hlásené na **oddelenie prevádzky** a následne bolo sledované ich odstraňovanie.

V sklade **kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí** pracovníci kabinetu denne kontrolovali klímu, výmenu vzduchu, teplotu a stav historického knižného fondu. Vzhľadom na mimoriadne vysoké teploty v letnom období, bolo zapnuté zariadenie na reguláciu klímy, na chladenie priestoru. V čase prítomnosti na pracovisku býva zapínané aj zariadenie na zníženie vlhkosti priestoru skladu. V rámci poriadkovej kontroly zároveň označili dokumenty, ktoré bude potrebné reštaurovať.

Pracovníčky **hudobného kabinetu** vykonávali rad činností zameraných na ochranu fondov hudobného kabinetu, pravidelne kontrolovali fond zvukových dokumentov a hudobnín, ako aj prehrávaciu techniku.

Hlavným poslaním **odboru ochrany dokumentov** je starostlivosť o poškodený alebo ohrozený knižný fond UKB, ktorú zabezpečujú **oddelenie knižnej väzby** a **oddelenie reštaurovania dokumentov**. Rovnako je poslaním odboru zachovať a udržať fond v dobrom fyzickom stave nielen krokmi pre zlepšenie ochrany poškodeného fondu, ale aj odbornou manipuláciou s fondom. Z týchto dôvodov bolo pod odbor zaradené aj **oddelenie reprografie dokumentov**, ktoré má za cieľ odbornejšiu manipuláciu s rizikovými dokumentmi formou vyhotovovania kópií nielen pre používateľov, ale aj pracoviská knižnice.

V roku 2021 pracovníčky oddelenia vyhotovili celkom 4 881 kópií pre používateľov knižnice. Pre zamestnancov knižnice bolo prostredníctvom žiadaniek na pracovné účely vyhotovených 7 885 kópií. Oddelenie zároveň poskytovalo zamestnancom aj možnosť zviazania dokumentov do hrebeňovej väzby alebo lamináciu dokumentov.

Všetci zamestnanci odboru pri výkone svojej práce úzko spolupracovali s ostatnými oddeleniami knižnice.

Prioritou **oddelenia reštaurovania dokumentov** je starostlivosť o historické a vzácne tlače, ako aj ošetrovanie poškodených problematických materiálov, akými sú tzv. „kyslé“ dokumenty na strojom papieri, pochádzajúce z 2. polovice 19. storočia a z 20. storočia. Oddelenie zabezpečuje dezinfekciu dokumentov napadnutých mikroorganizmami, mechanickú očistu dokumentov a volí reštaurovanie alebo konzervovanie poškodených dokumentov podľa najnovších poznatkov z tejto oblasti. Každý reštaurátorský zásah tohto oddelenia sa snaží o zachovanie maximálnej možnej autenticity diela tak, aby sa nestratila jeho obsahová ani formálna hodnota a tieto dokumenty boli aj naďalej prístupné verejnosti. Pracovníci oddelenia aktívne spolupracovali s oddelením digitalizácie pri digitalizácii problematických alebo jedinečných materiálov.

Oddelenie bolo aj napriek svojmu pracovnému zameraniu otvorené komunikácii so širšou verejnosťou s cieľom zvýšenia povedomia o potrebe ochrany písomného kultúrneho dedičstva. Napriek pandemickej situácii sa podarilo v letných mesiacoch zrealizovať niekoľko exkurzií na oddelení – exkurzia pre 2 stážistky – študentky odboru knihovníctva a 2 individuálne exkurzie, spolu pre 10 osôb. Plánované prehliadky oddelenia sukážkami pracovných postupov sa počas Týždňa slovenských knižníc neuskutočnili.

Tradične prebiehala spolupráca s Ústavom molekulárnej biológie SAV. Bolo realizovaných niekoľko stretnutí, resp. návštev odborníkov na pracovisku oddelenia za účelom testovania využitia enzymatických preparátov v reštaurátorskej praxi.

V roku 2021 pracovníci oddelenia zreštaurovali 116 ks vzácných tlačí z knižničných skladov, 5 ks kníh z kabinetu rukopisov a starých a vzácných tlačí, ošetrili 51 ks iných väzieb a vyhotovili 3 ks ochranných obalov. Z kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí prevzali 10 dokumentov na reštaurovanie.

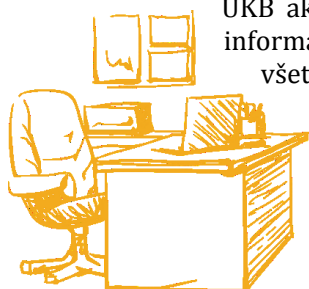
Pracovníčky **oddelenia knižnej väzby** poskytovali nadštandardné služby najmä pri oprave poškodených publikácií, ktoré požadovali používatelia, pretože kvôli poškodeniu ich nebolo možné vypožičať. Išlo najmä o chýbajúce alebo vypadávajúce listy, nefunkčné šitie, príp. o poškodenú väzbu. V roku 2021 bolo takto zrealizovaných 448 opráv kn. j.

Okrem toho bolo zhotovených 830 ks väzieb periodík, 1 071 ks väzieb kníh a vyrobilo sa 208 tubusov, paspárt a iných kartonážnych prác podľa požiadaviek jednotlivých pracovísk knižnice.

Pracovníci **odboru digitalizácie** v súčinnosti s oddelením reštaurovania dokumentov a oddelením knižničných skladov pokračovali v záchrannej digitalizácii – jej cieľom je prioritne zdigitalizovať tie knižné dokumenty, ktoré sú v zlom fyzickom stave a potrebujú reštaurátorský zásah. Každý dokument prešiel posudkovým konaním s určením priority. V rámci týchto úloh bolo v roku 2021 zdigitalizovaných vyše 18 042 strán dokumentov. Odbor pokračoval aj v spolupráci s Oddelením absenčných výpožičiek v digitalizácii depozitných dokumentov (signatúra SK, SJ), ktoré má UKB v jedinom exemplári – na zabezpečenie ich ochrany sa pristúpilo k ich digitalizácii. Odbor takto zdigitalizoval 5 520 strán dokumentov.

Poskytovanie knižnično-informačných služieb

UKB ako univerzálna vedecká knižnica je povinná zabezpečovať prostredníctvom knižnično-informačných služieb a informačných technológií slobodný prístup k informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov s cieľom uspokojovať kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby verejnosti.

Základnou úlohou poskytovania knižnično-informačných služieb v UKB bolo sprístupňovať výstupy odborných knižnično-informačných činností a uspokojovať informačné potreby a požiadavky používateľov na rôzne typy a formy dokumentov a informácií šírených na všetkých druhoch nosičov, prípadne online.

Používatelia mali k dispozícii 10 študovní a čítární s 575 študijnými miestami. UKB poskytovala aj online služby prostredníctvom svojho webového sídla, vstupov do elektronického katalógu, stiahnutia elektronických dokumentov, sprístupňovaním licencovaných elektronických informačných zdrojov aj vzdialeným prístupom a poskytovaním elektronických referenčných služieb. Digitalizačné služby pre odbornú verejnosť, širokú laickú verejnosť, pedagogických a vedeckých pracovníkov, pamäťové a fondové inštitúcie, študentov a mládež v celoštátnom a medzinárodnom rozsahu poskytovalo špecializované pracovisko digitalizácie knižničných fondov.

UKB zabezpečovala knižnično-informačné služby poskytovaním najmä:

✓ výpožičiek knižničných dokumentov (prezenčných aj absenčných)

Počas celého roka 2021, s výnimkou obdobia uzatvorenia knižnice a obdobia sprístupnenia knižnice v obmedzenom režime, sa objednávky dokumentov z knižničných skladov vybavovali pravidelne a spravidla boli pripravené na výpožičku do troch hodín. Používatelia podali prostredníctvom katalógov spolu 74 144 žiadaniek. Zadaných bolo 11 334 rezervácií. Formou rezervácie sa vybavovali aj žiadanky z generálneho menného katalógu a papierové žiadanky. Najnovšie prírastky fondu kníh získané formou kúpy, výmeny a daru si mohli používatelia vyhľadať sami vo voľnom výbere na prízemí v budove na Ventúrskej ulici.

Prehľad absenčných výpožičiek za rok 2021

Absenčné výpožičky spolu	117 360
z toho absenčné výpožičky, zahraničné zbierky	2 943

Vrátené dokumenty	68 803
z toho absenčné výpožičky, zahraničné zbierky	2 905

Používateľom sa začali opätovne poskytovať absenčné výpožičky od 3. 2. 2021. Výpožičné služby poskytovalo oddelenie absenčných výpožičiek iba v priestoroch prístupných pre používateľov, a to na pracovisku registrácie a pokladne. Používatelia na jednom mieste dostali všetky informácie počas obmedzeného režimu ohľadom poskytovania absenčných, ako aj online služieb knižnice. Všetky absenčné služby, ako registrácia používateľov, vypožičiavanie a prolongovanie absenčných dokumentov, vrátenie dokumentov a pokladňa sa realizovali v štandardnom režime. Vrátené dokumenty sa umiestňovali do karanténnych boxov a až po 48 hodinách boli presunuté do skladových priestorov. Používateľom vyšla UKB v ústrety tým, že počas zatvorenia knižnice a zákazu vychádzania z dôvodu pandémie COVID-19, v časových úsekoch od 1. 1. 2021 a až do 30. 4. 2021 sa od 25. 11. 2021 do 31. 12. 2021 sa neúčtovali poplatky za nevrátené dokumenty alebo za neskoré vrátenie a neskoré predĺženie výpožičnej lehoty. Používatelia uprednostňovali vrátenie dokumentov prostredníctvom pošty/ kuriérom. Každodenná e-mailová komunikácia s používateľmi v obmedzenom režime narástla, vzhľadom na to, že používatelia sa nachádzali iba v online priestore.

1

mesiac od otvorenia UKB

3. 2. 2021 – 3. 3. 2021

3848 obslúžených používateľov

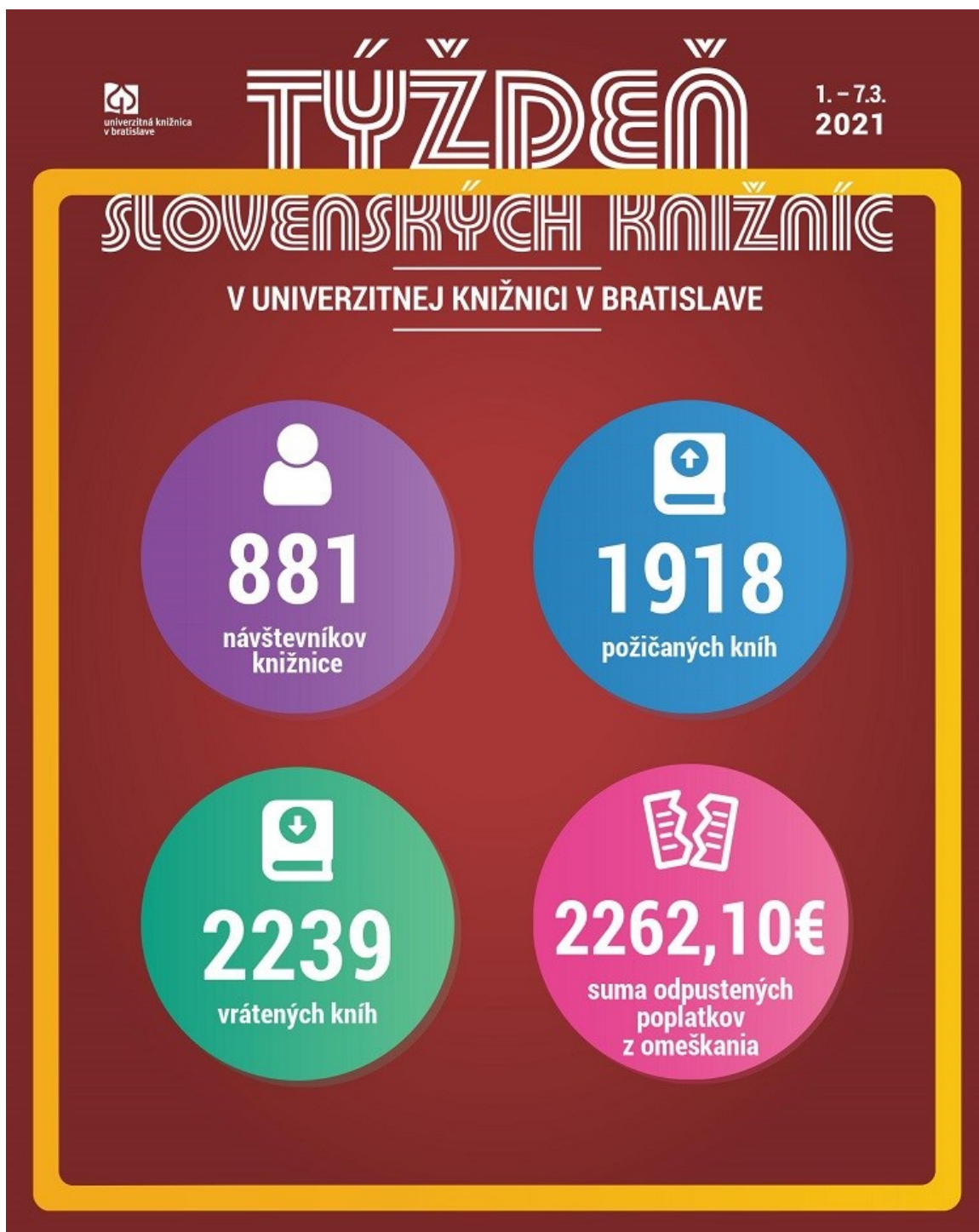

9174 kníh

V priebehu roka 2021 sa zaregistrovalo 2 774 nových používateľov a 3 146 používateľov si členstvo prolongovalo. K 31. 12. 2021 mala knižnica 12 322 aktívnych používateľov. Možnosť online predregistrácie využilo 1 159 používateľov, čo im umožnilo objednať si dokumenty ešte pred prvou návštevou knižnice.

Počas Týždňa slovenských knižníc sa zaregistrovalo, alebo si predĺžilo registráciu 252 používateľov. Používatelia, ktorí vrátili knihy, mali odpustené poplatky – 252 používateľom sa odpustili registračné

poplatky vo výške 1 143 € a 100 používateľom, ktorí vrátili knihy, sa odpustili poplatky za neskoré vrátenie vo výške 754,30 €. Súčasne sa odpustili poplatky za riaditeľskú upomienku 12 používateľom. Spolu boli odpustené poplatky vo výške 2 262,10 €.

Pred uplynutím výpožičnej lehoty dokumentov dostávali používatelia e-mailovú informáciu (bolo zaslaných spolu 30 831 e-mailových oznamov), ktorá ich upozornila na blížiacie sa ukončenie výpožičnej lehoty a zároveň možnosť predĺženia výpožičky (aj online). Posielanie týchto správ pred ukončením výpožičnej lehoty prispievalo k používateľskému komfortu a k znižovaniu počtu upomienok. Výpožičky

nevrátené v určenom termíne sa priebežne upomínali. Prvá a druhá upomienka sa používateľom posielala e-mailom. Spolu bolo zaslaných 10 492 upomienok na 25 629 exemplárov, z toho boli 392 používateľom odoslané riaditeľské upomienky na 935 exemplárov. Pokus o zmier bol zaslaný 100 používateľom na 257 exemplárov. Náhrady za straty sa priebežne vybavovali náhradou tým istým titulom, náhradou inými titulmi, prípadne formou finančnej náhrady. Za rok 2021 bolo takto vybavených 108 kn. j. pre 47 používateľov.

Súčasťou konta používateľa je aj online prístup k vlastnému finančnému kontu. Počas roka 2021 boli opakovane odosielané e-maily, ktoré upozorňovali na dlh používateľa.

Používatelia podali 20 940 žiadaniek na krátku výpožičku, 36 883 elektronických žiadaniek na absenčné výpožičky a 2 789 elektronických žiadaniek na prezenčné štúdium kníh, ďalej 931 elektronických žiadaniek zo zahraničných zbierok, 737 žiadaniek na dokumenty zo študovne elektronických dokumentov, 110 žiadaniek zo študovne mikrodokumentov, 2 146 žiadaniek zo skladu periodík. Používatelia okrem toho podali 1 174 žiadaniek pomocou naskenovaného generálneho menného katalógu, 4 886 žiadaniek pomocou naskenovaného lístkového katalógu periodík a 3 548 žiadaniek bolo podaných na papierových žiadankách. Používatelia si spolu, bez rezervácií podali 74 144 žiadaniek na výpožičky dokumentov UKB.

Prezenčné služby na Ventúrskej ulici boli používateľom plne k dispozícii až od 3. 5. 2021. Študovne na Klariskej ulici sprístupnila UKB od 10. 5. 2021. Obmedzenie prezenčných služieb výrazne vplývalo na počet návštevníkov a počty výpožičiek.

Prezenčné výpožičky zo skladov UKB sa poskytovali na troch miestach. Objednané knihy na prezenčné štúdium si mohli používatelia požičať na 1. poschodí pri pulte prezenčných výpožičiek kníh, knihy od roku 1918 a dizertačné práce sa sprístupňovali vo všeobecnej študovni. Viazané periodiká si používatelia objednávali a požičiavali pri pulte viazaných periodík na 2. poschodí. Na prezenčné štúdium používatelia využívali priestory a fondy všetkých študovní.

Na pulte viazaných periodík sa v roku 2021, najmä v období zatvorenia knižnice a obmedzenej prevádzky, vybavovali žiadanky používateľov na digitalizovanie dokumentov zadávaných z vonku v počte 309 kusov. Konzultanti viazaných periodík následne dané dokumenty objednávali (477 zväzkov), požadované časti označovali záložkami a nakoniec postúpili do oddelenia digitalizačných služieb na zdigitalizovanie.

V roku 2021 sa prezenčne vypožičalo zo skladov 21 466 kn. j. (kníh a viazaných periodík). Na pulte prezenčných výpožičiek na 1. poschodí sa študovalo 11 762 titulov. Na pulte viazaných periodík na 2. poschodí sa prezenčne zrealizovalo 11 814 výpožičiek viazaných periodík. Vo voľnom výbere na 2. poschodí – čítárni periodík sa v roku 2021 vystavovalo 1 623 titulov domácich i zahraničných bežných ročníkov periodík. Jednotlivé čísla sa denne odsúvali z oddelenia periodík do študovne, kde boli sprístupnené používateľom knižnice.

Pracovníci všetkých študovní poskytovali bibliografické a faktografické informácie, odborné konzultácie, poradenské a referenčné služby.

Spoločný názov **zahraničné zbierky** zahŕňal čiastkové knižnice, ktoré boli prístupné na 1. poschodí na Ventúrskej 11 pre návštevníkov a čitateľov:

Britské centrum (9 211 kn. j.) – knižničný fond zameraný na zhromažďovanie a sprístupňovanie učebníc, rôznych ďalších pomôcok výučby anglického jazyka, slovníkov, literatúry a britských reálií),

Americké centrum (6 792 kn. j.) – knižničný fond, vrátane audiovizuálnych dokumentov zameraný na americké štúdie, výučbu anglického jazyka, kultúru, umenie, literatúru, politiku, dejiny, právo,

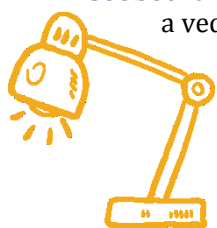
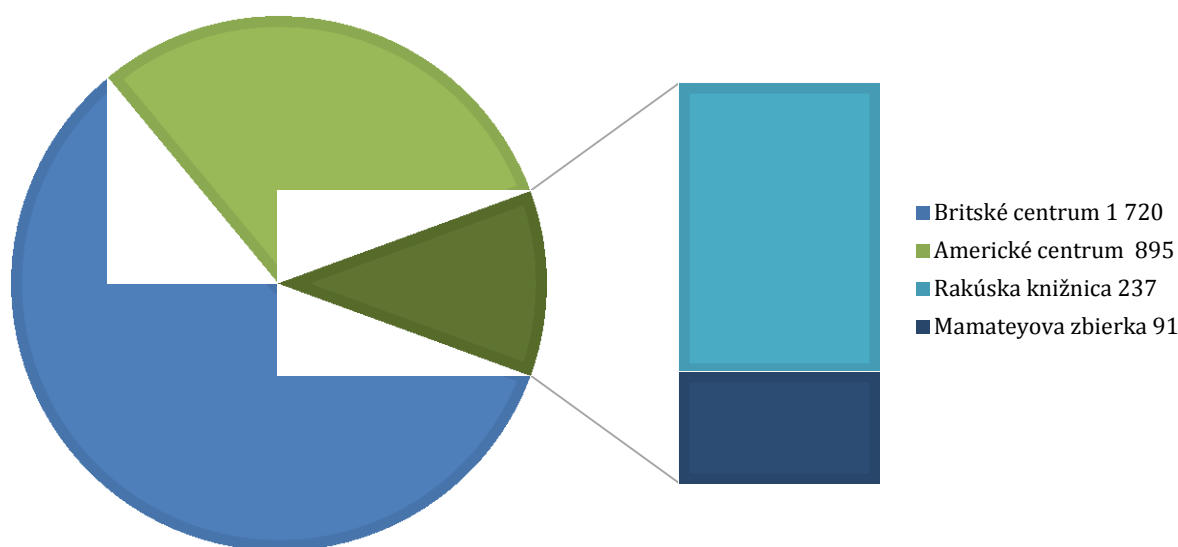
spoločnosť a hospodárstvo; knižničný fond bol kupovaný z finančných prostriedkov amerického zastupiteľstva),

Rakúska knižnica (6 515 kn. j.) – knižničný fond zameraný na rakúsku literatúru, kultúru, umenie, jazykovedu, dejiny a filozofiu; nákup kníh bol financovaný Rakúskym spolkovým ministerstvom pre vzdelanie, umenie a kultúru).

Mamateyova zbierka (1 438 kn. j.) – knižničný fond tvoria dokumenty tematicky zamerané na dejiny 20. storočia, medzinárodné vzťahy, ekonómiu a politológiu, so zreteľom na strednú Európu. Fond tejto knižnice sa už nedopĺňa.

Zahraničné zbierky okrem prezenčného štúdia ako jediné zo študovní umožňovali používateľom v limitovanom množstve aj absenčné výpožičky. Spolu sa požičalo 2 943 dokumentov.

Prehľad absenčných výpožičiek v zahraničných zbierkach 2021

Všeobecná študovňa (7 322 kn. j.) – vo svojom príručnom fonde sprístupňovala encyklopédie, jazykové a vedecké slovníky, bibliografie a citačné indexy. Je určená aj na prezenčné štúdium dokumentov na krehkom papieri, dokumentov vydaných pred rokom 1918, máp a dizertačných prác objednaných zo skladov, ale aj na štúdium výpožičiek získaných prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby. Z fondu UKB bolo vo všeobecnej študovni prezenčne požičaných 327 kn. j. (kníh).

Tri špecializované študovne spravuje **oddelenie multimediálnych dokumentov**.

V **študovni mikrografických dokumentov** (2 210 kn. j.) sa sprístupňovali mikrografické dokumenty, ktoré bolo možné študovať prezenčne prostredníctvom 4 čítacích prístrojov na mikrofilmy a 1 čítacieho prístroja na mikrofiše. V roku 2021 si 280 používateľov prezenčne požičali 369 kn.j. (mikrodokumentov). Používatelia knižnice využívali na digitalizáciu mikrofilmov službu ESO – expresné skenovanie dokumentov na objednávku. Za rok 2021 bolo vybavených 88 ESO žiadaniek na expresné skenovanie dokumentov, spolu bolo vytvorených 1 053 digitálnych kópií.

V **študovni elektronických dokumentov** (20 434 kn. j.) bolo používateľom k dispozícii 36 počítačov s prístupom na internet. Ku každému počítaču bolo nainštalované čítacie zariadenie čipových kariet. V študovni bol aktívny autentifikačný systém. Prácu v študovni elektronických dokumentov umožňovalo aj samoobslužné tlačenie na sieťových zariadeniach. Pre používateľov knižnice boli k dispozícii licencované bibliografické a plnotextové elektronické zdroje, voľne dostupné databázy, skúšobné prístupy do rôznych databáz, ako aj elektronické dokumenty (CD, DVD), ktoré knižnica získala do fondu ako povinné výtlačky alebo ako dary. Študovňu navštívilo 2 884 používateľov, ktorí si z fondu študovne požičali 327 kn. j. (elektronických dokumentov). Do fondu študovne pribudlo 1 080 kn. j.

Zo **študovne zvukovoobrazových dokumentov** (7 833 kn. j.) si používatelia požičali spolu 18 kn. j. (dokumentov). Študovňu navštívilo 10 používateľov.

Vo voľnom výbere na 2. poschodí – v **čítarni periodík** – sa v roku 2021 vystavovalo 1 623 titulov domácich i zahraničných bežných ročníkov periodík, z toho bolo 67 nových titulov. V súlade s knižničným poriadkom UKB sa periodiká sprístupňujú len na prezenčné štúdium. Nevystavené tituly a ročníky si mohli používatelia objednať z príručných skladov.

Hudobný kabinet (18 168 kn. j.) prezenčne sprístupňoval nahrávky rôznych hudobných žánrov a nahrávky slovesných diel na rozličných nosičoch, muzikologickú literatúru, knihy o hudbe, encyklopédie a slovníky a tiež študijné partitúry hudobných diel. Používateľom boli k dispozícii posluchové miesta vybavené kvalitnou zvukovou technikou, lístkové katalógy a bibliografie. Služby hudobného kabinetu využilo 251 používateľov, ktorí si prezenčne vypožičali 135 gramoplatní a 125 jednotlivých čísiel hudobných periodík. Ostatné prezenčné výpožičky hudobného kabinetu (knihy, hudobniny, CD, DVD, MG) eviduje systém Virtua.

Používatelia využívali príručnú knižnicu s vyše 1 300 knižnými publikáciami, viac ako 300 študijnými partitúrami, slovenskými a zahraničnými hudobnými periodikami, nahrávkami na viac ako 25 000 zvukových a zvukovoobrazových dokumentov (CD, DVD, gramoplatne, MG pásky). Na štúdium týchto dokumentov mohli využiť 20 študijných miest, z toho 10 posluchových boxov vrátane televízora na sledovanie DVD.

V roku 2021 hudobný kabinet získal do svojho fondu celkovo 238 knižničných jednotiek:

hudobniny	povinný výtlačok 39	kúpa 95	dar 1	výmena 2
zvukové dokumenty	povinný výtlačok 48	kúpa 40	dar 6	výmena 0
elektronické dokumenty	povinný výtlačok 4	kúpa: 0	dar 0	výmena 0
DVD	povinný výtlačok 2	kúpa 1	dar 0	výmena 0

Všetky uvedené dokumenty boli používateľom voľne prístupné priamo v študovni na prezenčné štúdium. Absenčné výpožičky hudobných a publikácií o hudbe sa realizovali štandardným výpožičným spôsobom cez centrálnu požičovňu.

Hlavnou úlohou **Kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí** UKB bolo uchovávanie, spracovanie a sprístupňovanie európskych a orientálnych rukopisov a starých tlačí, nových bibliofilii a príručnej knižnice pracoviska (2 256 kn. j.) ktorá v roku 2021 predstavovala spolu viac ako 9 tisíc kn. j. Návštevníci kabinetu sa diferencujú podľa cieľa návštevy: používatelia, bádatelia – ktorí pracujú s knižničným dokumentom; návštevníci – nepracujú s knižničným dokumentom, prichádzajú na konzultácie (knihovníci, novinári, zberatelia, diplomati, spisovatelia, prekladatelia, učitelia a iní); exkurzie – títo návštevníci majú záujem o vybrané skupiny dokumentov kabinetu, ktoré im pracovníci kabinetu pripravujú formou výstav alebo iných prezentácií. Pre tieto návštevy (vysokí predstavitelia štátov, veľvyslanci, spoločenské organizácie, knihovníci,

študenti, noví pracovníci UKB) boli určené tematické prednášky. Každému používateľovi poskytli pracovníci kabinetu odborné konzultácie súvisiace s požadovanými dokumentmi a témou výskumu používateľa

Služby kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí v roku 2021 využilo 23 používateľov, ktorí si prezenčne vypožičali 37 rukopisov, 45 starých tlačí 20 dokumentov z príručnej knižnice kabinetu, spolu 101 dokumentov.

V čase zatvorenia knižnice, poskytli pracovníci kabinetu 32 konzultácií a biblografických a faktografických informácií online.

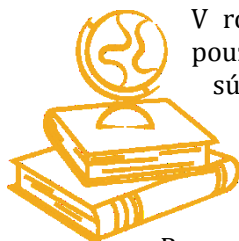
Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO (1 776 kn. j.) v súlade s hlavnými úlohami poskytovalo širokej verejnosti informácie o činnosti, programoch a projektoch UNESCO. V rámci svojich funkcií zabezpečovalo spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie fondov UNESCO a OSN, ako aj prístup do elektronickej platformy pre komplexné vyhľadávanie, výskum a šírenie digitálneho obsahu OSN, ako sú knihy, časopisy, ročenky a iné zdroje.

Ako národný koordinátor siete Pridružených škôl UNESCO (ASPnet) stredisko sprostredkovalo prenos informácií z globálneho koordináčneho centra ASP v Paríži, poskytovalo konzultácie o procese pripojenia sa k tejto sieti a podporovalo rozširovanie partnerstiev medzi vzdelávacími ustanovizňami a záujmovými vzdelávacími školskými zariadeniami.

Depozitná knižnica NATO (2 557 kn. j.) poskytovala špecializované knižnično-informačné služby zamerané na oblasť medzinárodných vzťahov, obrany a bezpečnosti s osobitným dôrazom na Organizáciu severoatlantickej zmluvy pre študentov, vedecko-pedagogických pracovníkov, odborníkov štátnej správy a mimovládnych organizácií, ako aj pre širokú verejnosť.

Používatelia knižnice si na prezenčné štúdium požičali spolu 74 803 kn. j.

✓ medziknižničných výpožičných služieb (národných a medzinárodných)

V roku 2021 oddelenie medziknižničnej výpožičnej služby navštívilo 1 648 registrovaných používateľov a bolo poskytnuté približne 2 146 písomných informácií. Pracovníci oddelenia súčasne zodpovedali na 2 359 otázok týkajúcich sa knižnice a systému MVS. Celkovo bolo spracovaných 3 441 požiadaviek na MVS a MMVS. Oddelenie vybavilo 1 718 výpožičiek MVS z fondov UKB a 616 výpožičiek MVS z iných knižníc, 33 výpožičiek MMVS z fondov UKB a 1 074 výpožičiek MMVS z iných knižníc.

Pre používateľov bolo objednaných 754 kníh z fondu UKB, 584 kníh z iných slovenských knižníc a 548 kníh zo zahraničných knižníc a zahraničným knižniciam sa požičalo 18 titulov. Pracovníci oddelenia sprostredkovali 558 článkov zo zahraničných knižníc a 979 článkov z fondov UKB. Za nedodržanie stanoveného termínu pri výpožičnej lehote bolo zaslaných 245 prvých a 30 druhých upozmienok.

V roku 2021 bolo zaregistrovaných 15 nových knižníc a inštitúcií. V súčasnosti je zaregistrovaných celkom 792 knižníc a inštitúcií, z fondov ktorých žiadajú pracovníci oddelenia dokumenty pre individuálnych a kolektívnych používateľov UKB. Zároveň z fondu UKB poskytujú dokumenty pre používateľov registrovaných knižníc a inštitúcií. V čase zatvorenia knižnice sa oddelenie MVS, podobne ako aj oddelenie prezenčných výpožičiek, aktívne zapojilo v spolupráci s oddelením digitalizácie do projektu poskytovania článkov alebo častí dokumentov z knižničného fondu UKB podľa požiadaviek používateľov.

✓ poradensko-konzultačných služieb

Prvý kontakt s používateľmi zabezpečovali najmä pracovníci oddelenia konzultačných služieb pri centrálnom informačnom pulte. Konzultanti poskytovali všeobecné informácie o knižnici, o jej službách, otváracích hodinách, katalógoch a o literatúre vo fondoch knižnice. Konzultanti poradili aj pri vyhľadávaní a objednávaní dokumentov z elektronických i naskenovaných lístkových katalógov, s tvorbou rešerší v bibliografických a plnotextových databázach. Súčasne usmerňovali používateľov aj na využívanie licencovaných i voľne dostupných e-zdrojov, ďalej zdrojov, ktoré ponúka Slovenská knižnica, česká Jednotná informačná brána a slovenské i zahraničné súborné katalógy.

Konzultácie pri využívaní špeciálnych informačných dokumentov poskytovali pracovníci študovného oddelenia multimediálnych dokumentov. Zoznamovali používateľov knižnice s licencovanými elektronickými zdrojmi, najmä s vyhľadávaním dokumentov v Digitálnej knižnici UKB. Pracovníci oddelenia poskytli spolu 149 bibliografických a faktografických informácií pre používateľov knižnice písomne alebo elektronicky (e-mailom). Okrem toho konzultovali v študovniach s čitateľmi a odpovedali na otázky týkajúce sa služieb knižnice a online katalógu UKB.

Po obnovení činnosti sa hudobný kabinet ako špecializované pracovisko UKB opäť začal venovať odborným aktivitám – získavaniu, spracovávaniu a sprístupňovaniu hudobných dokumentov formou prezenčných výpožičiek. Zároveň poskytoval bibliograficko-informačné a referenčné služby z oblasti hudobnej vedy.

Hudobný kabinet poskytoval konzultačné a bibliograficko-informačné služby pri osobnej návšteve kabinetu, elektronickou poštou a telefonicky. V roku 2021 poskytol 56 bibliografických informácií.

Pracovníčky tiež poskytovali aj informácie a prípadnú pomoc pri využívaní elektronických informačných zdrojov, najmä online muzikologických encyklopédií – Die Musik Geschichte und Gegenwart a Oxford Music Online, ktoré svojim používateľom sprístupňuje UKB.

✓ informačných služieb:

lokačno-informačných služieb

V roku 2021 bolo zaznamenaných 200 540 vstupov do Katalógu UKB, 15 400 vstupov do Súborného katalógu periodík, Portál UKB zaznamenal 14 432 vstupov (z toho Adresár knižníc SR 10 041 vstupov a Digitálny repozitár UKB 1 962 vstupov). Webové sídlo UKB navštívilo 528 862 návštevníkov, ktorí si zobrazili 1 045 398 stránok.

referenčných služieb – bibliografických a faktografických informácií

Rôzne typy informácií poskytovali všetky oddelenia knižničných služieb. V roku 2021 bolo poskytnutých 25 770 bibliografických, faktografických a lokačných informácií.

rešeršných služieb

Rešerše z bibliografických a plnotextových databáz pomáhali používateľom spracovať pracovníčky všeobecnej študovne. Za rok 2021 bolo vyhotovených 1 405 počítačových rešerší zo slovenskej národnej bibliografie a katalógov slovenských knižníc, z českej národnej bibliografie a iných českých zdrojov, ako aj z voľne dostupných i z licencovaných databáz.

✓ služieb prístupu do lokálnych a sieťových databáz a prístupu na internet

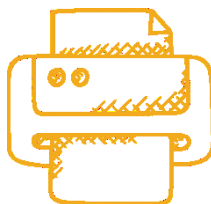
Pre používateľov je v UKB k dispozícii celkom 51 PC, z toho 45 PC s pripojením na internet (študovňa elektronických dokumentov, Americké centrum, IDS UNESCO, Depozitná knižnica NATO, Rakúska knižnica, čítareň neviazaných periodík a hudobný kabinet). Možnosť pripojiť sa na internet bola aj na počítači v priestore pri registrácii. Okrem toho sa používatelia mohli na internet pripojiť vlastnými notebookmi.

Signálom pre WiFi pripojenie boli pokryté všetky priestory prístupné pre verejnosť. Študenti a zamestnanci vysokých škôl mohli využiť i svetovú roamingovú službu Eduroam, ktorá umožňuje získať pripojenie na internet nielen vo svojej domovskej organizácii, ale aj na pôde všetkých participujúcich organizácií. V roku 2021 využilo 9 155 používateľov WiFi pripojenie v priestoroch UKB celkom 25 115-krát, z toho 9 486 pripojení na akademickú sieť Eduroam. V študovni elektronických dokumentov sa 594 používateľov pripojilo na internet a uskutočnilo 2 884 návštev.

Pre vstup do elektronických katalógov je používateľom k dispozícii celkom 7 staníc All in One. Umiestnené sú v čitateľských katalógoch na prízemí, v priestoroch voľného výberu na 1. a 2. poschodí a v priestoroch registrácie čitateľov. V priestoroch čítárne neviazaných periodík mali používatelia prostredníctvom PC k dispozícii digitalizované prílohy k periodikám. Používatelia mali možnosť využiť aj 5 samoobslužných skenerov.

✓ reprografických služieb (vyhotovovanie kópií dokumentov iba z fondov UKB)

V rámci služby samoobslužného skenovania **Scan&Go** mali používatelia UKB k dispozícii 5 samoobslužných skenovacích pracovných staníc rozmiestnených v používateľských priestoroch knižnice. Samoobslužné skenovanie sa aj v roku 2021 (počas fáz otvorenej knižnice) zaradilo k najčastejšie využívaným knižničným službám – používatelia vyhotovili celkovo 82 346 skenov dokumentov.

✓ digitalizačných služieb

Špecializovaným pracoviskom na ochranné kopírovanie, digitalizáciu a sprístupňovanie digitalizovaných knižničných dokumentov literárneho kultúrneho dedičstva Slovenska prostredníctvom nových informačných technológií je v UKB **odbor digitalizácie**. Odbor realizuje záchrannú, ochrannú a preventívnu digitalizáciu knižničných materiálov z fondov UKB, poskytuje digitalizačné služby a sprístupňuje zdigitalizované (najmä) slovacikálne dokumenty prostredníctvom digitálnej knižnice.

- ESO – expresným skenovaním dokumentov z fondu UKB bolo vyhotovených 7 239 strán z periodík a monografií a 1 053 strán z mikrofilmov. Spolu tieto ukazovatele predstavujú 18 % nárast vyhotovených digitálnych kópií v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku (oba roky sú poznačené pandémiou). V porovnaní s rokom 2019 ide o 171 % nárast. Nárast v službe ESO odzrkadľuje uplynulé pandemické obdobie, keď knižnica bola pre verejnosť zatvorená a služba ESO bola jedinou možnosťou ako získať kópiu potrebných dokumentov.
- EoD – prostredníctvom služby E-kniha na objednávku bolo v priebehu roka 2021 vyhotovených 78 dokumentov v rozsahu 14 346 strán. V rámci mesiacov marec (Marec – mesiac knihy) a október mali používatelia a široká verejnosť možnosť využiť službu za zvýhodnené ceny, čo sa

odrazilo na dopyte. Záujem o EoD počas roka 2021 vzrástol 6-násobne a v porovnaní s rokom 2020 bolo vyhotovených o 282 % strán viac.

- Scan&Go – využitím služby samoobslužného skenovania bolo používateľmi UKB v roku 2021 vyhotovených 82 346 skenov dokumentov.
- EDO – službou Elektronického dodávania dokumentov pre potreby MMVS a MVS bolo počas roka vyhotovených celkovo 6 754 strán.

Digitálna knižnica UKB (DK UKB) mala počas roka vyše 18 000 používateľov, ktorí ju navštívili viac ako 52 000-krát a prezreli si viac ako milión strán dokumentov. Jeden používateľ navštívil DK UKB priemerne 2,8-krát. Počas jednej 15 minútovej návštevy si prezrel necelých 20 strán dokumentu. Noví používatelia tvorili 80 % návštevnosti, 20 % používateľov sa do Digitálnej knižnice opakovane vracalo. Ženy tvorili 56 % používateľov, muži 46 %. V roku 2021 bola medzi používateľmi v najpočetnejšom zastúpení veková skupina 65+ a 25 – 34 rokov. Takmer 60% používateľov DK UKB pochádza zo Slovenska, zvyšných 40 % vstupov do DK UKB – najpočetnejšie skupiny s ohľadom na geografickú polohu, bolo z krajín Indonézia, Česká republika, USA a Nemecko. 25% používateľov navštívilo DK UKB z mobilného zariadenia. Viac ako 73 % používateľov prichádzalo do DK UKB priamo, zadaním URL adresy do vyhľadávača (opakovane sa vracajúci používatelia). Ostatní používatelia prichádzajú najčastejšie z otvorenej internetovej encyklopédie Wikipédia (62 %) alebo zo sociálnej siete Facebook (25 %). Za rok 2021 si používatelia stiahli (download) viac ako 38 400 digitálnych objektov. Pri pohľade na aktivitu používateľov v DK UKB, v 45 % prípadov používatelia vyhľadávali obsah (search), v 44 % prípadov používatelia prehľadávali obsah (browse). Menej ako v 1 % aktivity používateľov zodpovedá pokročilému vyhľadávaniu (advanced search).

DK UKB je voľne prístupná a jej používatelia majú k dispozícii viac ako 1 537 000 strán zdigitalizovaných dokumentov. Ponúka zároveň široké možnosti nastavenia zobrazenia digitalizovaného obsahu, pričom podporuje všetky mobilné zariadenia. Porovnaním štatistických ukazovateľov DK UKB z roku 2021 s rokom 2020 je nárast počtu používateľov o 32 %, evidentný bol aj nárast v porovnaní s nepandemickým rokom 2019 o 19 %. Výraznejšie narástol aj ukazovateľ počtu zobrazených stránok v porovnaní s minulým rokom, o necelých 13 %. Naproti tomu sa skrátil čas strávený v DK UKB – počas posledných dvoch pandemických rokov používatelia zrejme racionalizovali vlastný časový fond, oproti roku 2019 mierne klesla doba ich pobytu v DK UKB. Tento trend potvrdzuje aj počet návštev digitálnej knižnice pripadajúci na jedného používateľa, ktorý sa znížil o 10 %. Zatiaľ čo v nepandemickom roku 2019 bola najčastejším používateľom veková skupina 25 – 34 rokov, v roku 2021 prevažovala veková skupina 65+. Medzi najčastejšie prezerané periodiká v roku 2021 patrili Slovenský denník, Slovák, Gardista, Nový svet, Pressburger Zeitung, najstaršie bratislavské periodikum a v maďarčine vydávaný denník Híradó.

Odbor vyhotovil 168 dokumentov s celkovým počtom 83 812 zdigitalizovaných strán. Súčasťou rozsiahlejších digitalizačných projektov v roku 2021 bola digitalizácia 18 ročníkov periodika Priateľ dietok, výberu ročníkov Tranovského evanjelického kalendára a digitalizácia vzácných poprevratových letákov z roku 1919. Odbor zároveň zdigitalizoval výber vzácných hudobných dokumentov pre Hudobné múzeum Slovenského národného múzea, viaceré ročníky slovenských periodík vydávaných v nemeckom jazyku (Grenzbote a Slowakische Rundschau) a niekoľko ročníkov periodika Demokrat. Digitalizácia ďalších ročníkov spomínaných periodík aktuálne pokračuje v novom roku.

Odbor digitalizácie využíva služby Centrálného dátového archívu, ktorý zabezpečuje dlhodobé uchovávanie výstupov digitalizácie s dodržaním vysokých kvalitatívnych parametrov. V roku 2021 odbor archivoval v CDA 228 balíčkov SIP, ktoré predstavujú 4,13 TB objemu dát.

✓ iných služieb

Pracovníci oddelenia konzultačných služieb a oddelenia metodiky zoznamovali záujemcov so službami, fondom a priestormi UKB formou exkurzií v knižnici. Účastníkmi boli predovšetkým študenti stredných a vysokých škôl, ale aj rôzni zahraniční záujemcovia, prevažne knihovníci. V roku 2021 bolo pracoviskami zrealizovaných 24 odborných exkurzií s celkovou účasťou 318 záujemcov.

Aktivity vybraných pracovísk (kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí, kabinet retrospektívnej bibliografie, oddelenie multimediálnych dokumentov a oddelenie konzultantov) boli spojené aj s prípravou atraktívnych tematických komorných výstav a výstaviek pre používateľov a návštevníkov knižnice.

Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí participoval na výstave Tieň blaženého kráľovstva – prezentáciou a výstavou vybraných vzácných diel z fondov UKB pri príležitosti 700. výročia úmrtia Danteho Alighieriho a prezentáciou diela Ma'rifetname z Bašagićovej zbierky pri príležitosti návštevy šachového veľmajstra Anatolija Karpova. (Viac v podkapitole Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť.)

Kabinet retrospektívnej bibliografie realizoval výstavu Nenápadné pramene ku kultúrnym dejinám: Schematizmy – dobové adresáre cirkevných a svetských inštitúcií.

Oddelenie multimediálnych dokumentov pripravilo počas roka 2021 sériu výstaviek zameraných na tému Osobnosti zo sveta filmu a divadla pri príležitosti storočnice ich narodenia: Gustáv Valach, významný slovenský herec (16. 3. 1921 – 26. 4. 2002), Peter Alexander Ustinov, britský herec a režisér (16. 4. 1921 – 28. 3. 2004), Katarína Kolníková, významná slovenská herečka (20. 4. 1921 – 29. 5. 2006), František Zvarík, významný slovenský herec a operný spevák (17. 7. 1921 – 17. 8. 2008) Na výstavách boli použité knihy a audiovizuálne dokumenty z fondu UKB.

Rovnako boli v priestoroch zahraničných zbierok (Rakúska knižnica, Americké a Britské centrum) pripravované tematické výstavy z ich fondov upozorňujúce na nové prírastky so zameraním na geografické, historické a kultúrne reálie danej krajiny alebo výstavky venované významným osobnostiam. (Viac v podkapitole Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť)

Americké centrum, v rámci svojich aktivít a dlhoročnej spolupráce s Fulbrightovou nadáciou, pripravilo v októbri 2021 pre 38 stredoškolských študentov stretnutie s predstaviteľmi veľvyslanectva USA na Slovensku a Fulbrightovej nadácie. (Viac v podkapitole Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť)

Jedným z dôležitých nástrojov propagácie služieb, podujatí a komunikácie knižnice s verejnosťou je sociálna sieť **Facebook UKB**. Pracovníci zabezpečili chod stránky využitím nástrojov a techník Facebook marketingu – tvorbou, spracovaním, organizovaním, plánovaním a zdieľaním obsahu, komunikáciou s používateľmi, spoluprácou so spoluusporiadateľmi a sledovaním štatistík. Zároveň zastrešili komplex činností pri tvorbe grafiky – napríklad pri pravidelnom vyhotovovaní bannerov určených na propagáciu podujatí (nápad, tvorba grafického návrhu, prepojenie s textom, realizácia, publikovanie).

Profil FB UKB v roku 2021 reflektoval predovšetkým na neustále sa meniace protipandemické opatrenia v kontexte možnosti poskytovať knižnično-informačné služby.

Pracoval s obsahom Digitálnej knižnice UKB, pomocou ktorej pripomínal rôzne historické udalosti a momenty zachytené v dobových publikáciách a periodikách. Zároveň boli propagované aj medzinárodné podujatia na podporu čítania, pripomínané medzinárodné dni, výročia významných osobností, novinky vo fonde UKB, aktuality v oblasti knižníc a knihovníctva a pod.

Na profile FB UKB bola v priebehu roka 2021 venovaná zvýšená pozornosť významným podujatiam národného a medzinárodného významu, napr. Týždňu slovenských knižníc 2021 v UKB, Noci múzeí a galérií 2021 – propagovaním výstavy Za oponou času, ktorou sa UKB zapojila do programu podujatia.

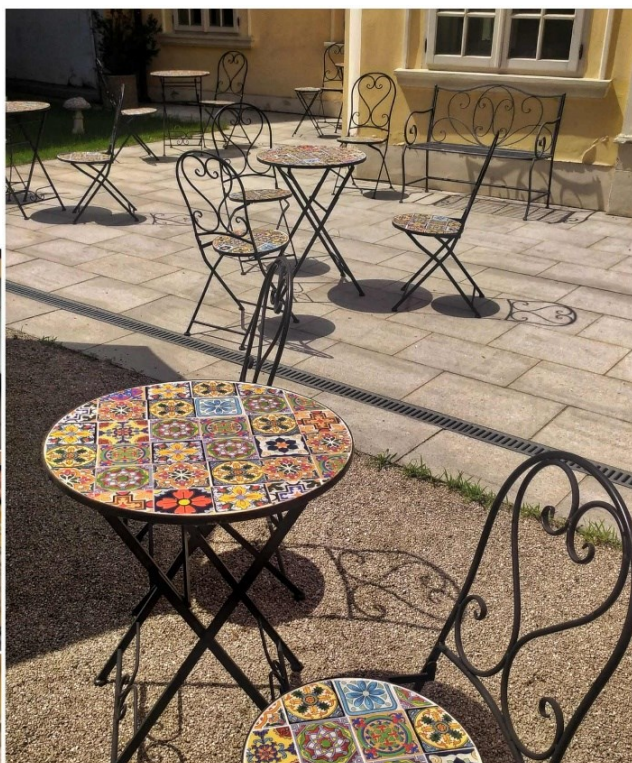

Účasť návštevníkov na ďalšom z významných podujatí – Víkend otvorených parkov a záhrad 2021 v UKB podporila zintenzívnená propagácia sériou príspevkov venovaných postupne všetkým atraktívnym súčasťam programu v UKB počas víkendu – lektorovaným prehliadkam Lisztovej záhrady, komentovaným prehliadkam k výstave a koncertu v závere podujatia.

Spojte príjemné s užitočným a pohodovo študujte, čítajte si v priestoroch našej letnej čítárne – Lisztovej záhrady.

Počas nadchádzajúceho víkendu 26. – 27. 2021 (sobota/ nedeľa od 10:00 do 17:00 hod.) máte zároveň možnosť zúčastniť sa lektorovaných prehliadok o historickej Lisztovej záhrade v rámci podujatia Víkend otvorených parkov a záhrad v UKB.

Kompletný program Víkendu otvorených parkov a záhrad v UKB: https://www.ulib.sk/.../vikend.../vopz_ukb_2021_pozvanka.pdf

Oblíbenou súčasťou publikovaného obsahu na profile FB UKB boli kategórie príspevkov #SULIBlenpekneoknihe a #SULIBostarejBratislave – napr. s výberom starých fotografií a zaujímavostí z rôznych oblastí histórie hlavného mesta.

#sULIBostarejBratislave a "pod Michalskou bránou" v novembri 1960.

#sULIBostarejBratislave a Hlavné námestie okolo roku 1975

Napriek úspešnosti predchádzajúcich kategórii, najobľúbenejšou kategóriou u fanúšikov v roku 2021 boli obrázkové/ kreslené, komiksové vtipy so zameraním na podporu čítania a čitateľských návykov.

Univerzitná knižnica v Bratislave
Publikoval používateľ
7. septembra 2021 · 🌐
O jednej z knihomoľských obsesí 😊
Síce v UKB preferujeme požíšťavanie kníh 📖, uznávame, že po ich nákupe, na tom pocíte „už sú konečne moje“ rozhodne „niečo je“ 😊

4 734
Oslovení ľudia

298
Interakcie

↑ O +7,1x vyššie
Skóre distribúcie

Propagovať príspevok

👍👎🗨️ 81

4 komentáre 15 zdieľaní

Univerzitná knižnica v Bratislave
Publikoval používateľ
3. decembra 2021 · 🌐
V našej knižnici sme veľkými fanúšikmi a podporovateľmi čitateľov všetkých vekových kategórií. 📖

2 518
Oslovení ľudia

163
Interakcie

↑ O +3,7x vyššie
Skóre distribúcie

Propagovať príspevok

👍👎🗨️ 76

9 zdieľaní

Rekordnú úspešnosť v roku 2021 dosiahol príspevok „konšpiračné teórie“, publikovaný 5. augusta 2021 s dosahom 40 258 jedinečných pozretí a 3 661 interakciami. Príspevok sa tak počtom 330 „lajkov“ (pozitívnych reakcií na zdrojový príspevok UKB), 131 zdieľaniami a 10 komentármi (celkovo 69 komentárov) s náskokom dostal na prvú priečku úspešných príspevkov v histórii založenia profilu FB UKB.

Univerzitná knižnica v Bratislave

5. augusta 2021 · 🌐

Podľa: Berger and Wyse

40 258

Oslovení ľudia

3 661

Interakcie

↑ O +58,9x vyššie

Skóre distribúcie

Propagovať príspevok

👍❤️😂 330

10 komentárov 131 zdieľaní

Výrazný záujem verejnosti s pozitívnymi reakciami na profile FB UKB vyvolali príspevky s fotografiami významných návštev v knižnici. Dňa 2. 9. 2021 navštívili UKB najvyšší predstavitelia dvoch štátov, prezidentka SR Zuzana Čaputová a prezident Nemeckej spolkovej republiky Frank-Walter Steinmeier. Príspevok s fotografiami z návštevy oslovil 15 075 ľudí s počtom 1 718 interakcií a 138 „lajkmí“.

Univerzitná knižnica v Bratislave
3. septembra 2021 · 🌐

Univerzitná knižnica v Bratislave včera získala výnimočný kredit medzinárodného významu. Na celom svete existuje niekoľko miliónov knižníc, ale len máloktorá knižnica vo svete sa môže pochváliť tým, že ju spoločne osobne navštívili najvyšší predstavitelia dvoch štátov. O tejto významnej udalosti zo dňa 2.9.2021 budeme informovať aj prezidentku a výkonný výbor IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions / Medzinárodná federácia knižničných asociácií... [Zobraziť viac](#)

15 075 People Reached

400 Reakcie, komentáre a zdieľania

318 👍 Páči sa mi to	110 👏 Na príspevok	208 🔗 Na zdieľania
44 🔥 Super	28 👏 Na príspevok	16 🔗 Na zdieľania
2 😂 Haha	1 👏 Na príspevok	1 🔗 Na zdieľania
1 😬 Je mi to fúto	0 👏 Na príspevok	1 🔗 Na zdieľania
12 💬 Komentáre	0 📄 On Post	12 🔗 On Shares
23 🔗 Zdieľania	23 👏 Na príspevok	0 🔗 On Shares

1 318 Kliknutia na príspevok

454 👁️ Pozretia fotiek	0 🔗 Kliknutia odkaz	864 🔗 Iné kliknutia
---------------------------	------------------------	------------------------

NEGATÍVNA ODOZVA

5 🔒 Skryť príspevok	1 🔒 Skryť všetky príspevky
0 🚫 Nahlásiť ako spam	0 🚫 Zrušiť reakciu Páči sa mi to pre stránku

Reportované štatistiky môžu byť oneskorené od tých, ktoré sa zobrazujú pri príspevkoch

V súvislosti s publikovaním tohto príspevku na FB UKB bolo ďalšou potešujúcou udalosťou jeho zdieľanie FB profilom Medzinárodnej federácie knižničných asociácií a inštitúcií IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions).

Univerzitná knižnica v Bratislave
Publikoval používateľ
Stránka sa mi páči · 7. septembra 2021 · 🌐

Informáciu o významnej návšteve prezidentov v Univerzitnej knižnici v Bratislave zdieľa v príspevku aj IFLA - International Federation of Library Associations and Institutions

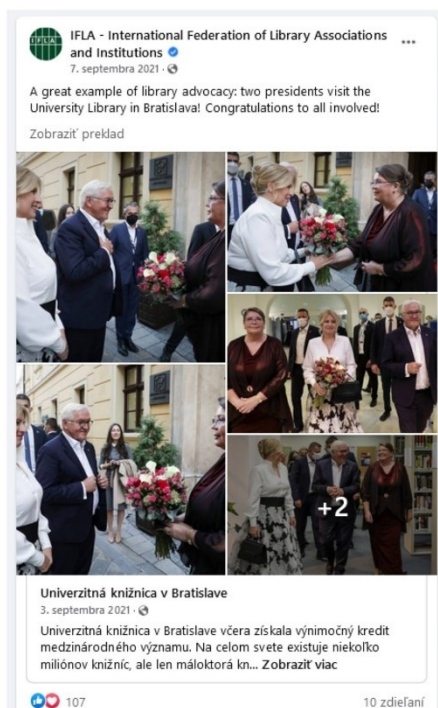
Ďakujeme 😊

Slovami našej generálnej riaditeľky Silvie Stasselovej: „Je potešujúce, že návšteva dvoch prezidentov dvoch krajín v našej knižnici sa stretáva s množstvom pozitívnych reakcií od knihovníkov z celého sveta.“

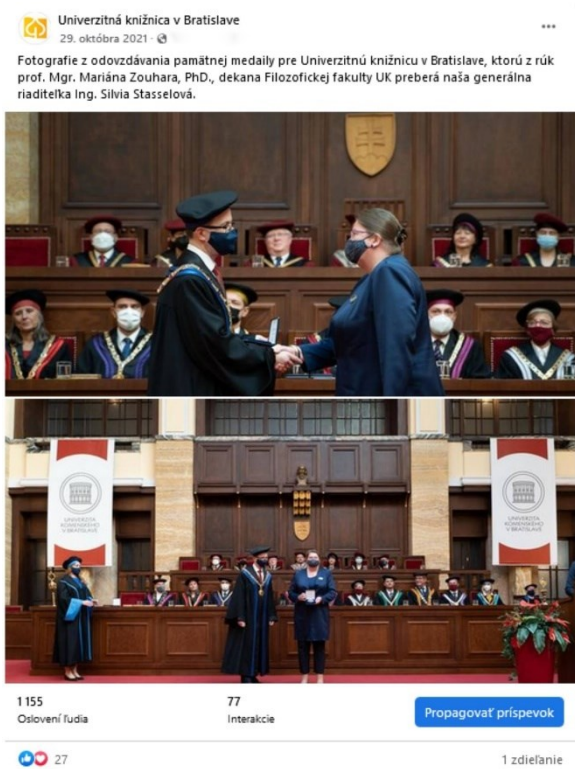
Označiť ľudí · Pridať polohu · Upraviť

👍❤️ 29

4 zdieľania

Rovnaký záujem u fanúšikov FB UKB vyvolal aj príspevok s fotografiami z odovzdávania pamätnej medaily pre Univerzitnú knižnicu v Bratislave:

Stránka UKB získala v roku 2021 na sociálnej sieti FB UKB 278 nových fanúšikov. Z celkového počtu 3 866 fanúšikov (k 31. 12. 2021) tvorili 70 % ženy a 30 % muži. Najväčšie zastúpenie medzi ženami mala veková kategória 25 – 34 rokov s podielom 37,1 %, nasledovaná kategóriami 35 – 44 rokov a 18 –

24 rokov. Medzi mužmi bolo najviac fanúšikov takisto vo veku 25 – 34 rokov s podielom 14 %, potom nasledovali vekové kategórie 35 – 44 rokov a 45 – 54 rokov. V roku 2021 malo 27 vytvorených a propagovaných podujatí UKB dosah na viac ako 5 556 používateľov sociálnej siete. Vzhľadom na uzavretie interiéru knižnice v mesiacoch január – apríl a december, tak štatistické údaje vypovedajú o 7 mesiacoch, t. j. máj až november. V mesiacoch február – apríl a december boli výpožičné služby poskytované len prostredníctvom výpožičného okienka. Kumulovaný dosah FB profilu UKB – na 128 332 jednotlivcov.

V roku 2021 bolo na FB UKB publikovaných 451 príspevkov, z ktorých 67 príspevkov malo za cieľ zvýšiť záujem o digitalizovaný obsah Digitálnej knižnice UKB. Príspevky zviditeľňujúce DK UKB boli zamerané na celospoločenské témy.

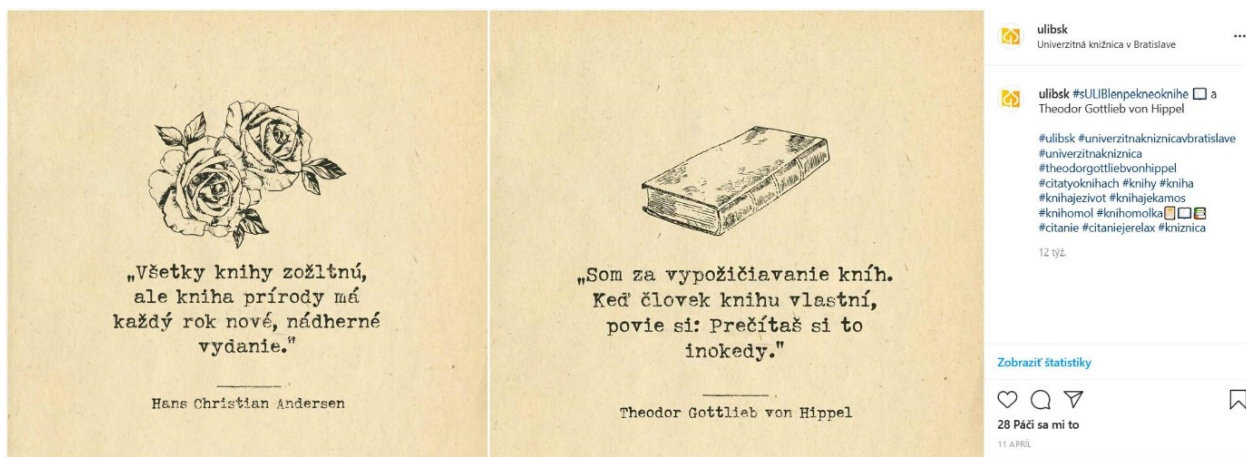
Ďalším z dôležitých nástrojov, ktoré využíva UKB pri propagácii svojich aktivít, je sociálna sieť Instagram UKB. Instagramový profil UKB „@ulibsk“ s počtom 660 sledovateľov, 263 príspevkov, sledujúci 67 spriaznených profilov. Z celkového počtu 660 fanúšikov (k 31. 12. 2021) tvorili 65 % ženy a 34 % muži. Najväčšie zastúpenie medzi ženami mala veková kategória 25 – 34 rokov s podielom 26,1 %, nasledovaná kategóriami 35 – 44 rokov a 18 – 24 rokov. Medzi mužmi bolo najviac fanúšikov vo veku 34 – 44 rokov s podielom 14 %, potom nasledovali vekové kategórie 25 – 34 rokov a 45 – 54 rokov.

Správa profilu Instagramu UKB, rovnako ako FB profilu UKB, výraznejšie a s prispôsobenou grafikou propagovala významné celoslovenské podujatie – 22. ročník TSK 2021. Prostredníctvom príspevkov, ale aj insta-stories (zobrazených súbežne aj v profile FB UKB) boli vytvorené a publikované foto-pozvánky na ďalšie významné celoslovenské podujatia ako Noc múzeí a galérií 2021 a Víkend otvorených parkov a záhrad 2021.

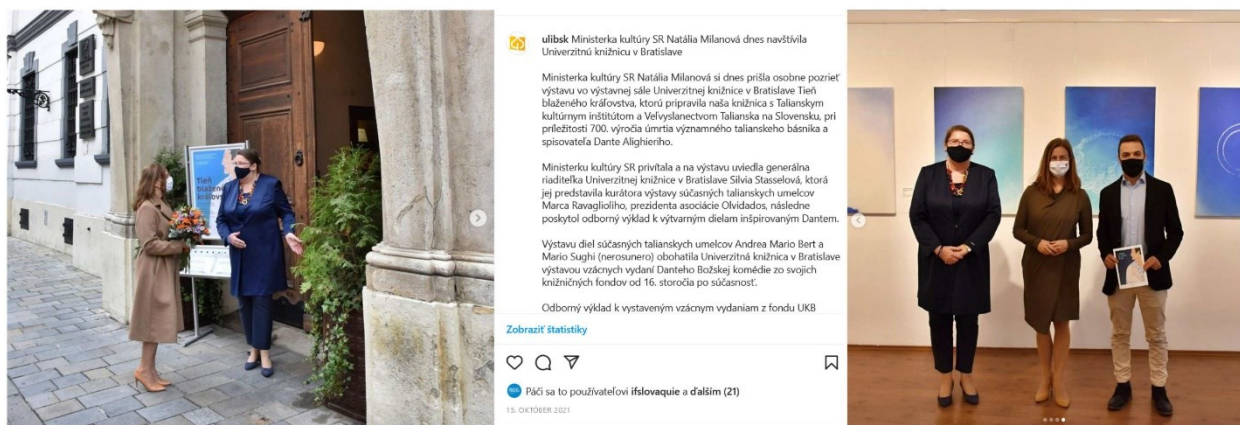

Výraznejší ohlas sledovateľov instagramu, pozretí a pozitívnych reakcií – „lajkov“, zaznamenala v roku 2021 kategória príspevkov #sULIBlenpekneoknihe s cieľom podporiť čítanie a knižnú kultúru v podobe výberu „víkendových“ citátov o knihách a knižniciach známych osobností v jednotnom grafickom prevedení.

Záujem sledovateľov bol zvýšený aj pri príspevkoch venovaných výročiu Nežnej revolúcie. Na profiloch (Instagram a FB UKB) boli publikované príspevky s archívnymi fotografiami demonštrantov zo 17. novembra 1989, interaktívnou mapou pamätníkov obetiam komunizmu na Slovensku, ale aj videami legend protikomunistického protestsongu.

Profily (Instagram a FB UKB) súbežne informovali o aktuálnych významných návštevách v knižnici – spoločnej návšteve slovenskej prezidentky a nemeckého prezidenta, osobnej návšteve ministerky kultúry, zástupcov veľvyslanectiev – Talianska, Japonska, Turecka, Ruskej federácie, ale aj návšteve ruského šachového veľmajstra a i.

Sledovatelia oboch profilov boli zároveň informovaní o pripravovaných podujatiach, novinkách vo фонде, významných oceneniach (napr. prevzatie medaily pre UKB od FiF UK), udalostiach spojených so začiatkami UKB a výročiami, napr. 102 rokov UKB – 10. 10. 2021.

Webovému portálu, ako hlavnému prezentačnému bodu UKB, na internete sa venovala každodenná pozornosť. V roku 2021 sa zamerala na informovanie používateľov o podmienkach návštevy knižnice, obmedzenom poskytovaní služieb, postupnom uvoľňovaní a sprístupňovaní študovni, aktualizácii prevádzkových hodín, ako aj na ďalšie relevantné informácie pre používateľov.

Na podporu a propagáciu podujatí bolo vytvorených 27 bannerov a zverejnených a editovaných 77 noviniek. Pribežne sa na stránkach uverejňovali novinky prírastkov knižničného fondu – výber zaujímavých titulov, ktoré získala knižnica, štatistiky návštevnosti webovej stránky UKB, katalógov a fyzickej návštevnosti používateľov (prechody cez turnikety), úpravy prevádzkových hodín knižnice a mesačné prehľady podujatí. Dôležité informácie pre používateľov boli komunikované zasielaním Newslettra, ktorý aktuálne odoberalo 14 056 používateľov. Zoznam sa pribežne edituje, čo znamená, že sa pridávali noví záujemcovia, na požiadanie sa mazali z adresára používateľa, ktorí o službu nemali záujem a vyrad'ovali sa dlhodobo neaktívne e-mailové adresy. V roku 2021 bolo zaevidovaných 760 nových a odhlásilo sa 544 používateľov.

V rámci zabezpečenia aktuálnych údajov v databáze a podmienok GDPR o ochrane osobných údajov boli z databázy clas05 vymazaní používatelia, ktorým uplynula doba 2 rokov od skončenia platnosti registrácie, spolu 3 704 záznamov. Zároveň oddelenie absenčných výpožičiek podľa zoznamu skartovalo papierové prihlášky týchto používateľov.

V zmysle metodického usmernenia k monitorovaniu prístupnosti webových sídiel, ktorej predchádzala analýza webovej stránky UKB z hľadiska prístupnosti, hodnotenie relevantnosti a splniteľnosti 50 odporúčaných bodov, bolo zverejnené aktuálne Vyhlásenie o prístupnosti webového sídla UKB www.ulib.sk.

Intranetové stránky určené zamestnancom UKB sa aktualizovali podľa požiadaviek vedúcich zamestnancov. Išlo hlavne o úpravy rozpisov služieb zamestnancov, zverejňovanie štatistiky výkonov jednotlivých pracovísk, manuálov k jednotlivým odborným činnostiam, aktualizácie interného telefónneho zoznamu a aktuálnych dodatkov ku platnej Kolektívnej zmluve ako aj smerníc, pokynov a príkazov generálnej riaditeľky UKB.

Odbor súčasne zabezpečoval zverejňovanie faktúr na webovej stránke UKB – z podkladov oddelenia ekonomiky bolo v roku 2021 zverejnených 1 610 faktúr. Priebežne sa aktualizovala databáza zamestnancov, ktorá umožňovala prístup do intranetu a telefónny zoznam. Na požiadanie sa evidovali noví dodávatelia tovarov a služieb do systému EZO a poskytovala sa systémová štatistika návštevnosti webového portálu UKB www.ulib.sk:

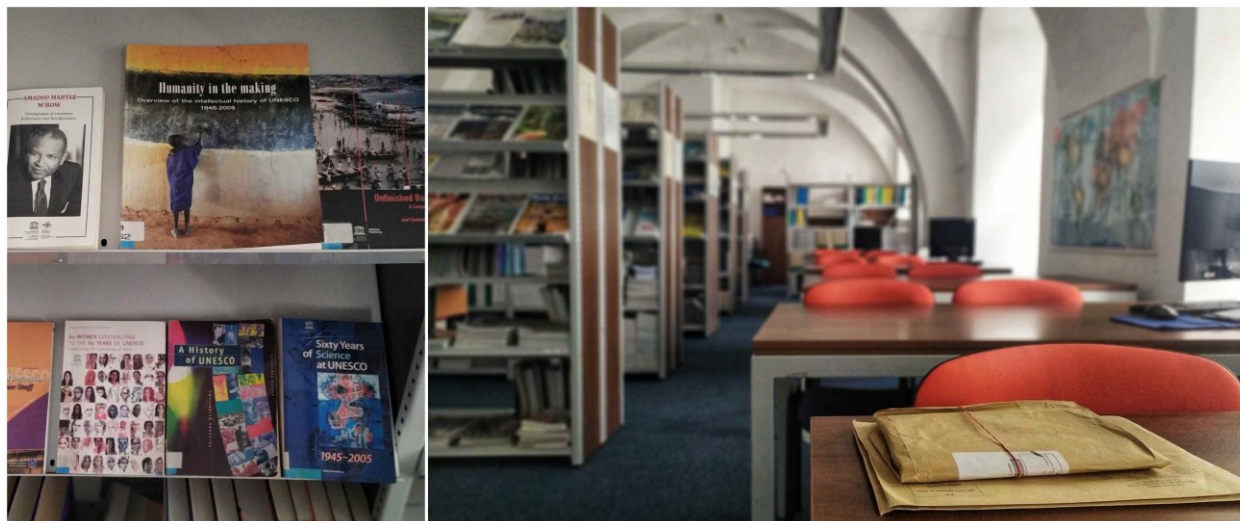
Štatistika návštevnosti webového portálu UKB www.ulib.sk:

	Kliknutí	používateľov/IP adries
Katalógy	154080	58097
Tel. zoznam	33852	16634
Otváracie hodiny	23897	15987
/Slovensky/O knižnici/História/História	12206	8045
/Slovensky/O knižnici/O knižnici	10722	7692
Služby	8109	5793
Cenník	7811	6293
/Slovensky/Novinky/Archív/DÔLEŽITÉ: Univerzitná knižnica v Bratislave ZATVORENÁ	4358	2695
/Slovensky/Right menu/E-PRAMENE/E-PRAMENE	6408	4435
/Slovensky/Right menu/Digitalizácia v UKB/Digitálna knižnica UKB/Digitálna knižnica UKB	5245	3417
/Slovensky/Novinky/Archív/Prevádzka knižnice v súlade s novým COVID automatom od 8. 11. 2021	3121	2467
/Slovensky/Portál UKB/Portál UKB	5049	3956
/Slovensky/Knižničný poriadok/Knižničný poriadok	4355	3343

V máji 2021 bol zaznamenaný bezpečnostný incident, ktorý sa týkal hackerského napadnutia webovej stránky vytvorenej v CMS Wordpress, čo sa prejavilo vysokým počtom (rádovo desiatky tisíc) e-mailov zasielaných zo servera. Výsledkom bolo zablokovanie e-mailov z adresy @ulib.sk na niekoľko dní. Tento krok providerov spôsobil dočasné blokovanie doručovania služobných e-mailov a e-mailových upozornení používateľom. Ako riešenie v období blokovaní sa e-maily používateľom preposielali jednotlivito z adresy @gmail.sk.

V roku 2021 bola činnosť **Informačného a dokumentačného strediska UNESCO** (IDS UNESCO), tak ako iných pracovísk UKB, poznačená dopadom pandémie. Napriek nepriaznivým okolnostiam, v dôsledku ktorých bola študovňa IDS UNESCO pre verejnosť zatvorená, plnilo pracovisko aj naďalej dôležité funkcie – poskytovateľa informácií o činnosti, programoch a projektoch UNESCO, národného koordinátora Pridružených škôl UNESCO v SR a Klubov UNESCO online a sprostredkovateľa prístupov do elektronických platforiem knižníc UNESCO a OSN.

Mimo fáz reštriktívnych opatrení boli v priebehu roka napĺňané dôležité úlohy – spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie fondov UNESCO a OSN spoločne so zabezpečením prístupu do elektronickej platformy pre komplexné vyhľadávanie, výskum a šírenie digitálneho obsahu OSN, ako sú knihy, časopisy, ročenky a iné zdroje.

IDS UNESCO v UKB – národný koordinátor Pridružených škôl UNESCO

Stredisko v pozícii národného koordinátora Pridružených škôl UNESCO v SR poskytovalo informácie pridruženým školám UNESCO z centrál ASPnetu v Paríži a zo SK pre UNESCO – účastníci mali k dispozícii vždy aktuálne informácie o pripravovaných webinaroch, súťažiach, vzdelávacích aktivitách s výzvami pre školy a pedagógov zapojiť sa do projektov UNESCO a i.

K akciám, o ktorých informovalo IDS UNESCO patrila napr. medzinárodná súťaž *Keď zvuk tvorí obraz* (When sound creates image) s úlohou pre študentov, aby vytvorili krátky film k známemu soundtracku – cieľom bolo poukázať na rozmanitosť obrazov. Ďalšou akciou propagovanou strediskom, ktorej sa niektoré ASPnet školy (pod patronátom koordinátora IDS UNESCO) priamo zúčastnili, bol projekt *EkoKvíz* organizovaný združením Edukácia@Internet pri príležitosti Dňa Zeme so zameraním na environmentálne témy. Súčasťou aktivít, do ktorých sa školy ASPnetu v priebehu roka zapojili, bola tvorivá dielňa drotárstva pre študentov. Tvorivou činnosťou si študenti Obchodnej akadémie v Prievidzi pripomenuli zápis prvku nehmotného dedičstva Drotárstva – remeslo a umenie na Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Dňa 23. 9. 2021 sa v priestoroch UKB uskutočnilo výročné **Stretnutie Pridružených škôl UNESCO v SR**, každoročne organizované koordinátorom IDS UNESCO. Konferencia je platformou, v rámci ktorej školy prezentujú svoju celoročnú činnosť a projekty so zameraním na ťažiskové témy UNESCO, do ktorých sa zapojili. Napriek pandemickým reštrikciám a prevažne dištančnému vzdelávaniu na školách sa im aj počas roka 2021 podarilo realizovať viaceré aktivity na podporu šírenia ideálov UNESCO. S príhovormi na konferencii vystúpili aj generálna tajomníčka SK pre UNESCO a vedúca Sekcie pre výchovu a vzdelávanie SK UNESCO.

V pozícii členky Slovenskej komisie UNESCO vystúpila vedúca strediska na **Fóre partnerov Slovenskej komisie pre UNESCO** (8. 9. 2021) s príspevkom o sieti Pridružených škôl UNESCO. Podujatie je každoročným zhromaždením všetkých zástupcov národných subjektov činných v oblastiach pôsobnosti UNESCO a zaoberá sa aktuálnymi otázkami v gescii tejto organizácie.

Vedúca strediska si zároveň v priebehu celého roka zvyšovala svoju odbornosť účasťou na početných školeniach, webinároch tematicky zameraných na environmentálne vzdelávanie, vzdelávanie a udržateľný rozvoj, vzdelávanie v čase pandémie, reformu vzdelávania, svetové dedičstvo, propagáciu nehmotného dedičstva na školách a i.:

- Trash Hack: Action Learning for Sustainable Development,
- Dissonance on World Heritage, Multiple Voices with Different Memories,
- Future of Education,
- One year into COVID: Prioritizing education recovery to avoid a generational catastrophe,
- The UNESCO Commission on the Futures of Education,
- Celebrate Your Trash Hacks: Webinar for sharing, inspiring and calling for change,
- World Conference on Education for Sustainable Development,
- Teaching and learning with living heritage – Lessons learnt from a UNESCO-EU Pilot Project.

Vzhľadom na pretrvávajúcu zhoršenú epidemiologickú situáciu IDS UNESCO v roku 2021 zrealizovalo, okrem Stretnutia Pridružených škôl UNESCO v SR, len jedno podujatie z pravidelných cyklov prednášok, prednášku – Procesy kultúrneho učenia u BaYaka lovcov – zberačov. (Viac o podujatí v podkapitole Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť)

Prioritnou úlohou **Depozitnej knižnice NATO** (DK NATO) je poskytovanie špecializovaných knižnično-informačných služieb zameraných na oblasť medzinárodných vzťahov, obrany a bezpečnosti, s osobitným dôrazom na Organizáciu severoatlantickej zmluvy – študentom, vedecko-pedagogickým pracovníkom, odborníkom štátnej správy a mimovládnych organizáciám a širokej verejnosti.

V roku 2021 pracovisko zrealizovalo 147 prezenčných výpožičiek dokumentov z príručnej knižnice. Nízky počet realizovaných výpožičiek a počet návštevníkov ovplyvnili prijaté protipandemické opatrenia, dlhodobé zatvorenie knižnice a študovne DK NATO v priebehu roka.

Okrem poskytovania knižnično-informačných služieb sa pracovisko DK NATO zameralo na ďalšiu z hlavných úloh – budovanie fondu študovne prostredníctvom aktívnej účasti v akvizičnej komisii UKB a prípravou 61 akvizičných návrhov na doplnenie fondu DK NATO (z toho 10 návrhov bolo realizovaných formou daru a 5 formou kúpy).

Návštevnosť študovne a využívanie poskytovaných služieb bolo ovplyvnené bezpečnostnými opatreniami a obmedzeniami v záujme ochrany verejného zdravia. V roku 2021 bolo zaznamenaných 42 užívateľských vstupov a 56 požiadaviek na bibliografické údaje a faktografické špecifikácie spravovaného knižničného fondu. Tieto informácie boli sprístupnené v požadovanej forme a rozsahu.

Popri budovaní knižničného fondu je súčasťou úloh pracovníkov DK NATO aj organizovanie exkurzií, knižných výstav a spoluorganizovanie informačno-vzdelávacích podujatí pre školy, odbornú a širokú verejnosť s cieľom podporiť vedecký výskum, verejnú diskusiu v profilových oblastiach, ale aj priblížiť historické udalosti späté s významnými osobnosťami slovenskej politiky.

V dôsledku nepriaznivej pandemickej situácie spojenej so zákazom hromadných kultúrnych podujatí a celkovým obmedzením služieb depozitnej knižnice sa však z plánovaných podujatí zrealizovalo minimum.

Jedným z významných podujatí, ktoré sa UKB v spolupráci Euroatlantickým centrom podarilo počas roka úspešne zrealizovať bolo **Slovenské bezpečnostné fórum 2021**. Dňa 5. 10. 2021 sa v priestoroch knižnice uskutočnil už 15. ročník tejto druhej najväčšej bezpečnostnej konferencie na Slovensku s cieľom zmapovať aktuálne otázky zahraničnej a bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky.

Počas roka 2021 boli na profile FB UKB publikované príspevky so zámerom propagácie služieb poskytovaných DK NATO a informovanosti o fonde študovne. Obsah bol prevažne ladený ako recenzia na konkrétny dokument alebo ako rýchly vstup do problematiky s odkazmi na rovnako tematicky ladené – nové publikácie DK NATO.

Národná agentúra ISSN

V súlade so zriaďovacou listinou plní UKB funkciu Národnej agentúry pre medzinárodné štandardné číslovanie seriálov (ISSN) a medzinárodnú identifikáciu dokumentov (EAN) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výťažkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

V roku 2021 sa v NA ISSN pridelo celkovo 155 ISSN, z toho 93 tlačeným periodickým publikáciám a 62 elektronickým pokračujúcim prameňom (61 online, 1 CD ROM). Vybavilo sa 329 konzultácií (139 elektronických a 190 telefonických) a pridelo sa 44 čiarových kódov EAN/ISSN.

Pracovníci agentúry zabezpečovali správu databázy ISSN. Spracovalo sa 134 nových záznamov a 1 188 aktualizovaných záznamov. Aktualizácia záznamov v databáze ISSN sa vykonávala priebežne podľa nahlásení od vydavateľov, z oddelení UKB, z iných knižníc a na základe vlastných zistení. Databáza ISSN

obsahovala k 31. 12. 2021 celkovo 7 269 záznamov (3 205 vychádzajúcich a 4 064 nevychádzajúcich titulov).

Agentúra ISSN systematicky spolupracovala s oddeleniami UKB, najmä s odborom súborných katalógov, s oddelením periodík, s oddelením digitalizácie, s oddelením Depozit digitálnych prameňov ako aj so slovenskými knižnicami a ďalšími inštitúciami.

Pracovníci agentúry aj v roku 2021 aktívne spolupracovali s Medzinárodným centrom ISSN v Paríži a s národnými centrami ISSN. V tomto období bola vybavená 1 požiadavka na presun záznamu zo Slovenska do Českej republiky.

Vedúca agentúry sa pravidelne zúčastňovala prostredníctvom vzdialeného prístupu na zasadaniach medzinárodnej pracovnej skupiny Pravidlá a postupy ISSN (ISSN Manual Working Group).

Vybrané výkonové ukazovatele:

STAV KNIŽNIČNÉHO FONDU K 31. 12. 2021	2 883 163
Prírastok knižničného fondu v roku 2021 spolu	20 116
z toho:	
Knihy	13 655
Periodiká	4 918
Zvukové dokumenty	308
Hudobniny	38
Audiovizuálne dokumenty	2
Mikrografické dokumenty	0
Elektronické dokumenty	1 080
Špeciálne dokumenty	45
Náhrady kníh	70
Úbytky knižničného fondu	101
Počet dochádzajúcich titulov periodík	2 496
Počet dochádzajúcich exemplárov periodík	4 070
Aktívni čitatelia k 31. 12. 2021	12 322
Počet návštevníkov spolu	61 450
Výpožičky absenčné a prezenčné spolu	192 163
Absenčné výpožičky	117 360
Prezenčné výpožičky	74 803
Výpožičky MVS celkom	3 441
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	148
Počet návštevníkov kultúrno-vzdelávacích podujatí	10 235
Poskytnuté bibliografické, faktografické a lokačné informácie	25 770
Počet exkurzií	24
Edičná činnosť	3
Počet počítačov pre používateľov	51
z toho pripojených na internet	45
Počet študijných miest	575
Priemerný prepočítaný stav zamestnancov	193,54
Návštevníci online služieb	797 052
Vstupy cez turnikety	48 502

3.2 VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

UKB v súlade so zriaďovacou listinou vykonávala vedeckovýskumnú činnosť a podieľala sa na vedeckovýskumných projektoch dejín knižnej kultúry, dlhodobej ochrany analógových a digitálnych dokumentov a na vedeckovýskumných projektoch v oblasti spracovania, uchovávaní a sprístupňovania znalostí a kultúrneho dedičstva v európskom a svetovom kontexte. Výskumné projekty a úlohy zahŕňali:

- výskum nepravých periodík vychádzajúcich na Slovensku,
- výskum v oblasti dejín knižnej kultúry s presahom na interdisciplinárny výskum v iných humanitných odboroch,
- výskum tlačí 16. storočia,
- výskum tlačí 17. storočia,
- výskum histórie UKB a jej priameho vplyvu na vzdelávanie slovenskej inteligencie, vzdelávanie a formovanie odbornej knihovníckej verejnosti na Slovensku,
- metodiku digitalizácie a výskum v oblasti digitálnych knižníc,
- rozvoj elektronických informačných služieb v kultúre,
- výskum v oblasti dlhodobého uchovávaní digitálneho obsahu, archivácie webových stránok a e-Born obsahu,
- výskum v oblasti reštaurovania historických knižných dokumentov.

UKB v roku 2021 kontinuálne zabezpečovala realizáciu svojich vedeckovýskumných projektov a podieľala sa na celoslovenských úlohách výskumu: *Výskum dejín knižnej kultúry so zameraním najmä na bibliografické spracovanie všetkých typov nepravých periodík.*

Úlohu rieši **kabinet retrospektívnej bibliografie**. V tejto súvislosti sa v roku 2021 na pracovisku popísalo a vytvorilo 1 821 nových bibliografických záznamov seriálov a autorít a 192 článkov. Redakčné úpravy prebiehali v systéme ARL (680 hodín).

Bolo poskytnutých 46 bibliografických a faktografických informácií, ktoré si vyžiadali pracovníci archívov, knižníc a katedier univerzít (SNK, ŠVK Prešov, ŠVK Košice, Historický ústav SAV, Filozofická fakulta TU v Trnave, Štátny archív v Trenčíne – Pracovisko Považská Bystrica, Štátny archív Žilina – pracovisko Čadca, Lekárska fakulta UK). Okrem toho sa vykonávala poradenská a konzultačná činnosť v oblasti nepravých periodík, ich obsahu a výskytu vo fondoch UKB, resp. dejín knižnej kultúry na Slovensku.

Podľa plánu bol vydaný nový ročník recenzovaného zborníka *Studia Bibliographica Posoniensia 2021* s ústrednou témou „Knižná kultúra ako svet knižných (ne)profesionálov“. 16. ročník obsahuje 14 štúdií domácich a zahraničných autorov, 4 recenzie. Je dostupný aj online na stránke UKB.

➤ <https://www.ulib.sk/files/sk/publikacie-ukb/studia-bibliographica-posoniensia/spb2021.pdf>

V októbri a novembri 2021 bola pripravená výstava *Nenápadné pramene ku kultúrnym dejinám: Schematizmy – dobové adresáre cirkevných a svetských inštitúcií*, ktorá priblížila tieto typy dokumentov ako pramene informácií k cirkevným dejinám, dejinám demografie, školstva či regionálnym výskumom.

V roku 2021 sa riešili tieto úlohy:

- Projekt *Bibliografia článkov z výročných správ škôl z územia Slovenska za školské roky 1918/19 – 1952/53*

Kontinuálne prebiehali redakčné úpravy záznamov a autorít. Projekt sprístupní záznamy o článkoch z výročných správ škôl, ktoré obsahujú biografické medailóny, príspevky o dejinách konkrétnych škôl a vzdelávacom procese z uvedeného obdobia. Zápis článkov bol v roku 2021

ukončený (spolu viac ako 5 000 záznamov). Projekt pokračuje zápisom seriálov, ktoré umožnia prepojenie článkov so zdrojovými dokumentmi.

- Projekt ***Bibliografia schematizmov a direktórií na Slovensku a so vzťahom k územia Slovenska 1701 – 1918***

Podľa plánu na rok 2021 prebiehala identifikácia a overovanie predmetných tlačí vo fondoch UKB (v lístkových a elektronických katalógoch, v inventároch), aktualizácia internej pracovnej databázy jednotlivých titulov a ročníkov, kontrola signatúr. Pristúpilo sa k zápisu bibliografických záznamov do systému ARL.

Pokračovala heuristika výskytu schematizmov vo fondoch pamäťových inštitúcií na Slovensku a výberovo v zahraničí (Česká republika, Maďarsko, Rakúsko) prostredníctvom online katalógov a databáz. Ďalší prieskum fondov prebiehal elektronickou komunikáciou s povereným pracovníkom o možnostiach sprístupnenia týchto informácií a dostupnosti dokumentov.

- Projekt ***Bibliografia jarmočných a púťových tlačí 18. a 19. storočia z územia Slovenska – digitalizácia exemplárov z fondov UKB***

Podľa schváleného harmonogramu prebehli na oddelení reštaurovania dokumentov nevyhnutné odborné zásahy – fyzická očista, ošetrovanie papiera a väzieb, vytvorenie ochranných obalov. Po porovnaní podkladov z bibliografie s reálnym počtom tlačí z fondu UKB (480 exemplárov) nasledoval ich zápis do systému ARL. Momentálne sa v osobitnej databáze nachádza 422 záznamov.

Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí pokračoval v roku 2021 v riešení vedeckovýskumných úloh:

- Projekt ***Spracovanie tlačí 16. storočia vo fondoch Univerzitnej knižnice v Bratislave***
Úloha je riešená v rámci celoslovenskej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia, zachovaných na území Slovenska. Po ukončení základného výskumu a vydaní prvého zväzku v roku 2020 sa v roku 2021 pokračovalo na redakčnej príprave 2. zväzku Katalógu tlačí 16. storočia Univerzitnej knižnice v Bratislave do tlače. Pracovalo sa na registroch, úvode, metodickom úvode, na vedeckej štúdii a zozname použitej literatúry.
- Projekt ***Spracovanie tlačí 17. storočia vo fondoch Univerzitnej knižnice v Bratislave***
Úloha je riešená v rámci celoslovenskej úlohy Generálny katalóg tlačí 17. storočia, zachovaných na území Slovenska. V 1. polroku 2021 sa realizovala heuristika, riešiteľky úlohy skontrolovali do konca júna 2021 v generálnom katalógu UKB 154 862 katalogizačných záznamov, z toho bolo tlačí 17. storočia 1 007. Spolu sa od začiatku riešenia úlohy skontrolovalo 499 976 záznamov, z toho sa identifikovalo 2 640 tlačí 17. storočia. Pre identifikáciu sa riešilo aj zaradenie približne 80 titulov, ktoré na kartách boli označené ako bez datovania, väčšinou defektné.

Na vedeckovýskumnej činnosti sa podieľalo aj oddelenie **archív a správa registratúry UKB** v spolupráci s ďalšími odbornými pracoviskami. Okrem spracovania, usporadúvania a sprístupňovania archívnych fondov UKB ide o zabezpečenie digitalizácie archívnych dokumentov UKB.

- ***Spracovanie archívnej zbierky novín a novinových výstrižkov Pavla Macháčka.***
Od marca 2021 sa kontinuálne pokračovalo v spracovaní zbierky, ktorej sprístupnenie bude výhľadovo dokončené v 1. štvrtroku 2022.
- ***Spracovanie archívneho fondu UKB.***
V rámci archívneho fondu Univerzitná knižnica v Bratislave boli vytriedené dokumenty pochádzajúce z činnosti iných poradných orgánov, odborných komisií a pracovných skupín za roky 1976 – 1992, ako aj správ o výsledkoch a záveroch rozboru činnosti hospodárenia za roky 1976 – 2001.

Archív UKB sa zapojil do prieskumu výskytu fotografických negatívov v pamäťových inštitúciách na Slovensku a v zahraničí, ktorý v rámci výskumnej úlohy realizoval Literárny archív Slovenskej národnej knižnice. Prieskum sa týkal evidencie, fyzického stavu, odborného spracovania, ochrany, digitalizácie a sprístupňovania fotografických negatívov.

- **Digitalizácia archívneho fondu UKB**

V mesiaci február – apríl 2021 sa pokračovalo v digitalizácii materiálov z archívneho fondu Knižnica Slovenskej univerzity v Bratislave. Zdigitalizované boli dokumenty účtovného charakteru z rokov 1919 – 1942 (cca 0,1 bm).

V júni 2021 začalo oddelenie metodiky v kooperácii s oddelením archív a správa registratúry a oddelením digitalizácie s realizáciou – spracovaním a digitalizáciou správ o činnosti UKB, ako aj správ o výsledkoch a záveroch rozboru činnosti hospodárenia za roky 1976 až 2001.

Pracovisko CDA sa aktívne zapájalo do vedeckovýskumnej činnosti UKB riešením projektu UAI-CDA-01 **Rozvoj metód dlhodobej ochrany digitálnych prameňov**. V rámci tejto činnosti organizovalo pracovisko v pravidelných intervaloch interné semináre o formátoch a formátovej stratégii CDA. Medzinárodná odborná konferencia CDA LTP 2021 ani medzinárodný seminár LTP platformy krajín V4 sa z dôvodu pandemických opatrení v dôsledku šírenia koronavírusu COVID-19 v roku 2021 nekonali.

Pracovníci odboru **Národná agentúra ISSN a Depozit digitálnych prameňov** riešili dve úlohy v rámci vedeckovýskumných projektov UKB.

V rámci úlohy UAI-DDP-01 **Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov** pripravili pracovníci oddelenia DDP podrobnú Analýzu celoplošného zberu webového archívu Digitálnych prameňov 2020 a porovnanie realizovaných celoplošných zberov za roky 2016 – 2020. Príspevok bol prezentovaný na 40. knižnično-informačnom sympóziu INFOS 2021, konanom kvôli koronakríze v online priestore. Táto téma, ako aj výsledky dosiahnuté za 5 rokov existencie Archívu Digitálnych prameňov, boli spracované do podoby článku pre elektronický zborník zo sympózia.

Jednotlivé výberové a tematické zbory sa počas roka vyhodnocovali priebežne. Pozornosť sa venovala analýze problémov pri zbere a zle zozbieraným stránkam, testovali sa zbory s rôzne pozmenenými nastaveniami. Aktualizovali sa dokumenty Politika zberu webových prameňov, Pracovný manuál kurátora webových prameňov a Pracovný manuál kurátora e-Born. Pripravili sa podklady pre MK SR k tvorbe Stratégie digitalizácie kultúrneho dedičstva na roky 2021-2027. Pracovníci oddelenia vypracovali akvizičný plán zberov na rok 2021, ktorý sa aktualizoval podľa potreby.

V rámci druhej úlohy UAI-ISSN-01 **Výskum publikačných formátov e-Born seriálových publikácií** sa pokračovalo v identifikovaní ďalších typov e-Born seriálov z databázy ISSN. Postupne boli archivované ďalšie tituly s prideleným ISSN, nezistil sa žiaden nový typ publikačného formátu.

Dosiaľ boli identifikované nasledujúce typy publikačných formátov:

- tituly, ktorých jednotlivé čísla sú uverejňované v samostatných PDF súboroch,
- tituly, ktorých čísla pozostávajú z jednotlivých článkov, pričom každý tvorí samostatný PDF súbor,
- tituly publikované v podobe aktualizovaných webových stránok,
- e-Born pramene publikované pomocou platformy issuu alebo Calameo,
- aktualizované webové stránky, na ktorých sú publikované databázy.

Výstupy vedeckovýskumných úloh prezentovali riešitelia úloh na domácich a medzinárodných odborných konferenciách. Bola to napr. príprava a účasť pracovníkov na online medzinárodnej odbornej konferencii **Veda a jej rozvoj v zrkadle pamiatok knižnej kultúry**, ktorú usporiadala SNK v Martine 8. – 9. 6. 2021 (3 štúdie budú následne publikované v zborníku Kniha 2021), alebo zahraničná účasť pracovníkov oddelenia reštaurovania dokumentov na medzinárodnom seminári v Moskve **Document**

Restoration: Conservatism and Innovation 2020, ktorý sa kvôli pandémie Covid-19 uskutočnil až v roku 2021. Výstup v podobe článku bol publikovaný v zborníku seminára.

Konferencia **Remeslo a kniha 2021** sa uskutočnila online formou v dňoch 27. – 28. 5. 2021. Príspevok s názvom **Archivácia a konzervovanie jarmočných a púťových tlačí z fondov Univerzitnej knižnice v Bratislave s dôrazom na zachovanie všetkých prvkov ľudového vyhotovenia**, bol publikovaný v zborníku konferencie, podobne ako aj poster s názvom **Celousňové väzby so špecifickým poškodením** a poster **Reštaurovanie tlače Psalterium Romanum z roku 1727**. Výstupy pripravili pracovníci oddelenia reštaurovania dokumentov.

Pracovníčky kabinetu retrospektívnej bibliografie pripravili prednášky a články na domáce a zahraničné vedecké podujatia:

- TerraVineatica, november 2021 (Malokarpatské múzeum Pezinok),
- Bohuslav Balbín a jeho dielo, december 2021 (Národní muzeum Praha, ČR),
- Bibliotheca Antiqua, november 2021 (Vědecká knihovna Olomouc, ČR).

Podobne zamestnankyne kabinetu retrospektívnej bibliografie a kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí odovzdali príspevky a štúdie do ročenky Studia Bibliographica Posoniensia a do iných odborných recenzovaných zborníkov.

Prezentácia s názvom Archív Digitálnych prameňov po piatich rokoch na medzinárodnom knižnično-informačnom sympóziu INFOS 2021 (online), usporiadanom Spolkom slovenských knihovníkov a knižníc dňa 22. 6. 2021 (prednášajúci Peter Hausleitner, Jana Matúšková a Andrej Bizík) je dostupná na adrese:

➤ https://www.webdepozit.sk/prezentacie/2021_Infos_Archiv_DIP_po_piatich_rokoch.pdf

Táto téma, ako aj výsledky dosiahnuté za 5 rokov existencie Archívu Digitálnych prameňov, boli spracované aj do podoby článku pre elektronický zborník zo sympózia.

Peter Hausleitner a Jana Matúšková vystúpili s prezentáciou na online konferencii 404 Not Found – Who will preserve the internet?, usporiadanej Národnou knižnicou Maďarska, dňa 23. 11. 2021.

3.3 EXPOZIČNÁ, VÝSTAVNÁ A PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ

Dôležitú úlohu v pravidelnom organizovaní a spoluorganizovaní širokého spektra podujatí regionálneho, celoštátneho i medzinárodného významu pre rôzne cieľové skupiny v UKB má **Multifunkčné kultúrne centrum (MFKC)** v spolupráci s odbornými pracoviskami UKB, zahraničnými veľvyslanectvami a inými partnerskými kultúrnymi a vzdelávacími inštitúciami. V roku 2021 bolo v UKB realizovaných spolu 148 kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktoré navštívilo celkovo 10 235 návštevníkov a používateľov UKB.

Organizovanie podujatí MFKC v roku 2021, podobne ako v priebehu roka 2020 výrazne ovplyvnila situácia v spojitosti s šírením COVID-19 a prijatím mimoriadnych opatrení, v dôsledku ktorých boli v UKB zrušené/ preplánované viaceré významné podujatia.

Do mája 2021 bola verejnosti prístupná výstava *Za oponou času* (otvorená 8. decembra 2020) s expozíciou archívnych dokumentov o bratislavských divadlách. Unikátnu výstavu pripravil Štátny archív v Bratislave v spolupráci s UKB pri príležitosti Roku slovenského divadla, ktorá pripomenula 100. výročie založenia Slovenského národného divadla a 190. výročie uvedenia prvého ochotníckeho predstavenia na Slovensku. Výstava pozostávala z 27 výstavných panelov s archívными dokumentmi, ktoré informovali o počiatkoch divadelníctva a divadelného školstva na Slovensku s dôrazom na históriu divadelníctva v Bratislave. Podujatie priblížilo vznik a pôsobenie bratislavských divadiel a prinieslo prierez bohatými divadelnými sezónami sprevádzanými množstvom fotografií, plagátov, bulletinov a periodík.

Mesiacu marec, tradične zameranému na knihu a čítanie, dominoval 22. ročník celoslovenského podujatia *Týždeň slovenských knižníc 2021* (TSK 2021) s cieľom pozitívne zviditeľňovať knižnice ako kultúrne a vzdelávacie inštitúcie prostredníctvom najrozmanitejšieho spektra aktivít a podujatí. TSK 2021 sa niesol v znamení motta „Knižnice pre všetkých“ a vzhľadom na mimoriadnu situáciu bol slávnostne otvorený v priamom online prenose, 1. marca príhovorom ministerky MK SR Natálie Milanovej a predsedníctvom knižníckych profesijných združení.

Rovnako aj program aktivít UKB počas TSK 2021 bol poskytovaný z bezpečia online prostredia. Súčasťou ponuky UKB bolo odpustenie poplatkov z omeškania za nedodržanie výpožičnej lehoty pre používateľov UKB, odpustené registračné poplatky, bezplatné poskytnutie článkov zo slovenských a zahraničných knižníc v rámci MVS a MMVS pre individuálnych používateľov UKB, bezplatné vyhotovenie rešerše, ako aj 50 % zľava z poplatku na služby Elektronické dodávanie dokumentov a E-kniha na objednávku. Súčasťou programu bola aj výzva na podanie akvizičného návrhu zo strany používateľov.

15. 5. 2021 sa UKB zapojila do celoeurópskeho podujatia **Noc múzeí a galérií 2021** ponukou expozície výstavy Za oponou času, ktorá bola návštevníkom k dispozícii aj vo večerných hodinách. Organizáciu nad podujatím prevzalo Slovenské národné múzeum v spolupráci so Zväzom múzeí na Slovensku. Tento v poradí už 17. ročník bol realizovaný pod priamou záštitou prezidentky SR, Zuzany Čaputovej.

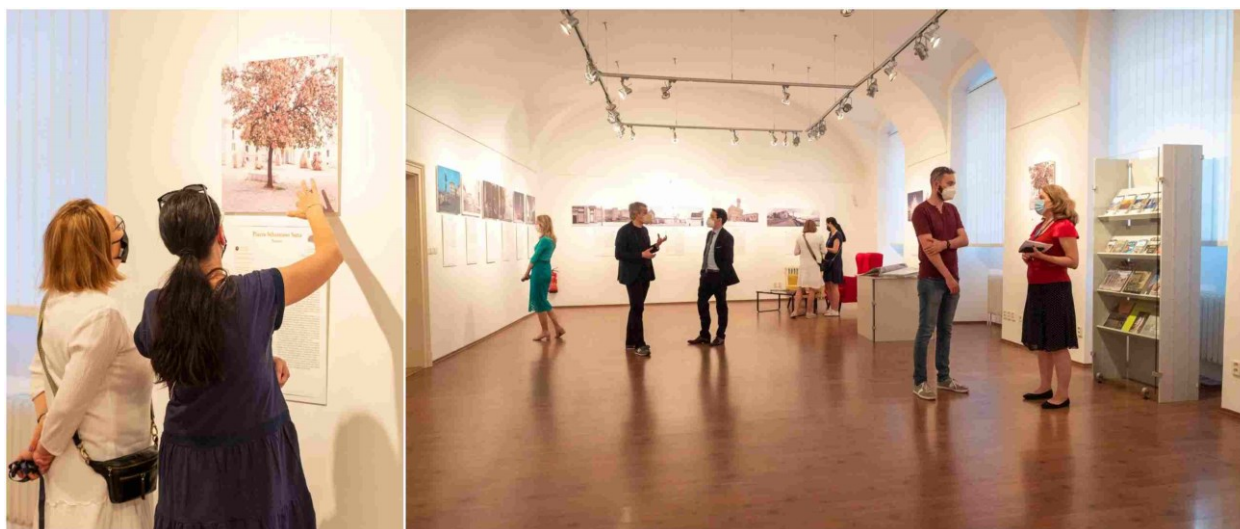
Dňa 26. 5. 2021 sa v UKB konal **Verejný odpočet činnosti a hospodárenia UKB za rok 2020**, ktorý otvorila generálna riaditeľka UKB Silvia Stasselová. Súčasťou programu odpočtu boli témy ako UKB v kontexte protipandemických opatrení, riadenie a rozvoj UKB v rámci plnenia kontraktu, medzinárodná a kultúrna spolupráca, výkon úseku knižničných činností, prezentácia činnosti odborných, špecializovaných pracovísk UKB, ako aj správa o hospodárení UKB v roku 2020, ktoré odprezentovali poverení vedúci úsekov a pracovísk.

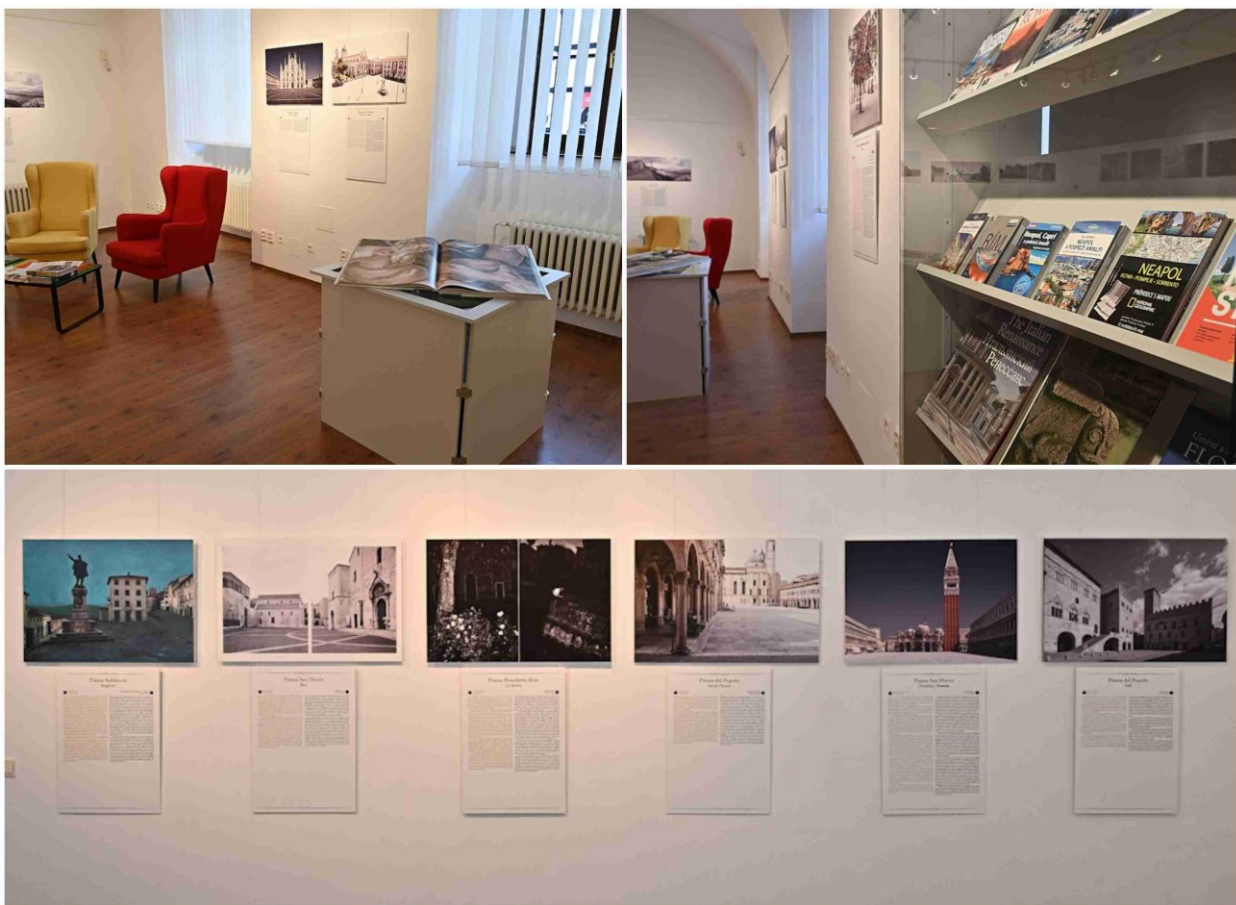

Po postupnom uvoľňovaní pandemických opatrení sa opätovne zvýšil záujem o výstavné a konferenčné priestory UKB. V priebehu niekoľkých týždňov bol naplnený plán výstavnej sály až do konca roka 2021 a rozšíril sa plán medzinárodných a národných konferencií, prednášok, vzdelávacích a kultúrnych podujatí.

11. 6. 2021 bola v priestoroch UKB otvorená výstava **(Ne)viditeľné námestia**, ako súčasť festivalu talianskej kultúry Dolce vitaj 2021. Konceptcia výstavy sa odvíja od myšlienky Itala Calvina „Vždy keď vstúpime na námestie, ocitneme sa uprostred rozhovoru,“ predstavuje dialóg medzi obrazom a slovom, vychýrenými autormi a debutantmi, medzi menej známymi mestami a ikonami talianskej kultúry.

Projekt spojil štyridsať významných talianskych umelcov – fotografov a spisovateľov, aby vlastnou tvorbou súbežne zachytili námestie, ktoré sa viaže k ich rodnému mestu, príp. ktoré považujú za svoj nový domov. Výstava [Ne]viditeľné námestia tak mapovala nielen architektúru a samotné miesta, ale aj autorov, ktorí svojou tvorbou dosvedčili, že kultúra a krása krajiny existuje nielen v monumentálnych architektonických dielach, ale aj v literárnej tvorbe a vo fotografii a v jej rozsiahlej a sľubnej generáčnej výmene.

V dňoch 26. – 27. 6. 2021 sa UKB zapojila do XIII. ročníka kultúrno-výchovného podujatia **Víkend otvorených parkov a záhrad 2021**, ktorý sa niesol v znamení vedy a umenia. Cieľom podujatia bolo atraktívnym spôsobom prezentovať hodnoty predovšetkým historických parkov a záhrad verejnosti – upozornením na tieto hodnoty viesť ľudí k ich aktívnej ochrane a zároveň prezentovať prácu ľudí, ktorí sa na tvorbe a údržbe parkov a záhrad Slovenska podieľajú.

V rámci víkendu boli návštevníkom sprístupnené mnohé zelené lokality, medzi nimi aj Lisztova záhrada – ako jedna z dôležitých zastávok a súčasť štyroch tematických prehliadok „Palácové záhrady v Bratislave“. Počas víkendu boli pre návštevníkov pripravené aj ďalšie lektorované prehliadky pre deti a dospelých. Štyri špeciálne prehliadky pre deti s názvom „Kúzelná Bratislava a jej ukryté zelené tajomstvá“ a dve pre dospelých s názvom „Život v cirkevných záhradách včera a dnes“, ktorých súčasťou bola Lisztova záhrada a zároveň Rajska záhrada v bývalom kláštore Klarisiiek. Ďalšími zaujímavými tematickými prehliadkami boli „Hudba a záhrady“ v organizovaní Turist boardu.

Súčasťou programu Víkendu otvorených parkov a záhrad v UKB bola aj séria komentovaných prehliadok s odborným autorským výkladom architekta a urbanistu Petra Žalmana k výstave **Bratislava 1990 – 2020 +, Urbanistický rozvoj**. 22 vystavovaných panelov sumarizovalo 6 tém, ktoré charakterizujú mesto súčasnosti – poukazujú na vývoj mesta a jeho zázemia za uplynulých 30 rokov, ako aj alternatívny názor na možný vývoj mesta a aglomerácie do roku 2050 pohľadom Petra Žalmana, ktorý sa téme systematicky a dlhodobo venuje.

V období 16. 7. – 15. 8. 2021 mali návštevníci UKB možnosť prehliadky **Výstavy najkrajších kníh Slovenska**. Podujatie organizovala Bibiana, Dom umenia pre deti v spolupráci s UKB. Otvorenie výstavy prebiehalo dňa 15. 7. 2021 za účasti japonského veľvyslanca, riaditeľa Bibiany a ďalších predstaviteľov štátnych inštitúcií, ako aj ocenených umelcov. Otvoreniu výstavy predchádzalo slávnostné odovzdávanie cien za **Najkrajšie knihy Slovenska** vo Dvorane Ministerstva kultúry SR, ktorého sa zúčastnila generálna riaditeľka UKB v sprievode japonského veľvyslanca.

Jedným z podujatí v rámci 11. ročníka medzinárodnej konferencie TEDx bola diskusia s Evou Wolfovou dňa 29. 7. 2021 v historickej Lisztovej záhrade. Eva Wolfová je učiteľkou gymnázia na Poštovej ulici v Košiciach, ktorá dosahuje medzinárodné výsledky so svojimi študentmi a vedie študentské firmy prostredníctvom projektového vyučovania predmetu Aplikovaná ekonómia.

Výstava **Syn púšte** (11. 8. – 3. 9. 2021) o cestovateľovi a vedcovi Aloisovi Musilovi bola otvorená 10. 8. 2021. Súčasťou expozície boli knihy napísané Aloisom Musilom – vedecké štúdie a beletria, ako aj fotografie a mapy o jeho výskumoch v Oriente v 19. storočí. Z fondov UKB a z fondov štyroch českých knižníc (Vedecká knihovna v Olomouci, Moravská zemská knihovna v Brně, Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově) sa podarilo zostaviť bohatý výber z jeho tvorby. Alois Musil významne formoval československú orientalistiku a zaoberal sa aj biblistikou, kartografiou, archeológiou, etnografiou a kultúrnou a sociálnou antropológiou.

Dňa 21. 8. 2021 sa v priestoroch Lisztovej záhrady uskutočnil záverečný koncert medzinárodného hudobného festivalu **Hevhetia Fest Showcase Jazz Bus** – medzinárodne uznávané podujatie, ktorého sa zúčastnili hudobní profesionáli, kurátori umenia a odborní publicisti zo Slovenska a zo zahraničia. Mediálnym partnerom podujatia bol Slovenský rozhlas.

30. 8. 2021 usporiadala Spoločnosť Theodora Lotza, v spolupráci s UKB, koncert **Hudba z hradu Seisenburg** v podaní Lotz Trio. Koncert sa uskutočnil v rámci podujatia Bratislava Mozart Festival.

Vzácná návšteva prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej a prezidenta Nemeckej spolkovej republiky Franka-Waltera Steinmeiera v UKB sa konala pri príležitosti oficiálnej návštevy prezidenta na Slovensku. Na jeho počesť bol usporiadaný jazzový koncert Sisi Fehér v Lisztovej záhrade dňa 2. 9. 2021 za účasti vysokých štátnych predstaviteľov a vzácných hostí.

9. 9. 2021 uplynulo 80 rokov od vydania Nariadenia č. 198 o právnom postavení Židov, ktoré je známe ako tzv. Židovský kódex. Okrúhle výročie predstavovalo príležitosť dôstojne prezentovať archívne dokumenty vzťahujúce sa k tejto etape dejín Slovenska, ktoré sú uložené v slovenských štátnych archívoch. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, odbor archívov a registratúr pripravilo výstavu **Židovský kódex** – temný príbeh histórie s podtitulom 80 rokov od prijatia protizidovských opatrení v archívnych dokumentoch. Cieľom výstavy bolo ilustrovať stránku jedného z najtragickejších období histórie Slovenska prostredníctvom zachovaných archívnych dokumentov a zároveň upozorniť na ich bádateľský potenciál.

Dňa 9. 9. 2021 sa zároveň knala 15. medzinárodná konferencia **Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl** pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre zriaďovateľov školských knižníc, školských knihovníkov, ako aj ďalších zástupcov pedagogickej a knihovníckej verejnosti zo Slovenskej a Českej republiky. Cieľom podujatia bolo charakterizovať špecifiká a úskalia činnosti školských knižníc, odovzdať si praxou overené odborné poznatky a skúsenosti, vzájomne sa inšpirovať a rozvinúť užšiu spoluprácu medzi slovenskými a českými odborníkmi z pedagogickej a knihovníckej oblasti. Na konferencii bol zároveň vyhodnotený celoslovenský projekt „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“ k Medzinárodnému dňu školských knižníc 26. 10. 2020, víťazom odovzdala ocenenia štátna tajomníčka Ministerstva školstva Mgr. Svetlana Síthová.

V dňoch 9. 9. – 28. 9. 2021 sa v UKB uskutočnila séria workshopov na témy: zručnosti potrebné pre život a prácu, posilnenie a podpora účasti dospelých vo vzdelávaní, prechod k digitalizácii a možnosti kombinovaného učenia a inkluzívne sociálne zmeny pre udržateľnosť a spravodlivosť. Stretnutia vychádzali z iniciatívy Európskej komisie spájajúcej komunitu vo vzdelávaní dospelých v Európskej únii so snahou reagovať na aktuálne dianie na pôde Európskej únie; a boli určené odborníkom venujúcim sa vzdelávaniu dospelých.

Pri príležitosti 275. výročia narodenia grófa Mórica Beňovského sa dňa 21. 9. 2021 uskutočnila v UKB prednáška a predpremiéra predstavenia prvého slovenského komiksu **Neobyčajné dobrodružstvá grófa Beňovského** akademického maliara Martina Kellenbergera. Podujatie malo pripomenúť dobrodružný životný príbeh slovensko-maďarsko-poľského šľachtica grófa Mórica Beňovského, jedného z najslávnejších cestovateľov 18. storočia, bojovníka za slobodu v Poľsku, v Rusku, v USA, na Taiwane a bojovníka proti otrokárstvu na Madagaskare.

Prípravný orientačný seminár pre amerických štipendistov pôsobiacich v akademickom roku 2021/2022 na slovenských stredných a vysokých školách a výskumných pracoviskách v rámci štipendijných schém vládneho **Fulbrightovho programu** – English Teaching Assistant Program (ETA), Fulbright U. S. Student Program a Fulbright U. S. Scholar prebiehal v dňoch 21. 9. 2021 – 24. 9. 2021. Program zahŕňal kurz slovenského jazyka a sériu prednášok, diskusií a workshopov so slovenskými odborníkmi o slovenskej histórii, kultúre, spoločnosti a o vzdelávacom systéme SR. Fulbrightov program je najväčším a najrozmanitejším vzdelávacím výmenným programom na svete, ktorého poslaním je budovanie a podpora trvalých kontaktov a vzájomného porozumenia medzi USA a Slovenskom.

Dňa 29. 9. 2021 sa v organizačnej spolupráci s UKB uskutočnilo slávnostné odovzdanie cien víťazom čitateľskej ankety časopisu Knižná revue a Literárneho informačného centra **Kniha roka 2020**. Na slávnostnom stretnutí si autori víťazných kníh prevzali umelecké ceny.

Slovenské bezpečnostné fórum, organizované Euroatlantickým centrom v spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave, je druhou najväčšou bezpečnostnou konferenciou na Slovensku a reprezentuje jeden zo základných pilierov slovenského dialógu o národnej bezpečnosti. Pätnásty ročník fóra, ktorý dňa 4. 10. 2021 otvoril minister obrany SR Jaroslav Naď spolu s prezidentkou Euroatlantického centra Barbarou Lukáčsovou a generálnou riaditeľkou UKB Silviou Stasselovou, priniesol viacero dôležitých príspevkov odborníkov z vedeckovýskumného prostredia, zo štátnej a akademickej sféry, z mimovládnych organizácií a v neposlednom rade predstavil aktívnych mladých lídrov zaoberajúcich sa bezpečnostnou politikou a medzinárodnými vzťahmi. Hlavné zameranie konferencie bolo vymedzené na regionálne a globálne bezpečnostné otázky, ktoré sa bezprostredne týkajú Slovenska, rovnako ako aj na rôzne dialógy, ktoré sú orientované na riešenie problémov z pohľadu SR ako člena NATO a EÚ.

Konferencia slovenských a českých historikov a aktérov samizdatov pred rokom 1989 s názvom **Deň samizdatu** si každoročne pripomína prácu aktérov – redaktorov, tlačiarov a distribútorov periodických samizdatov, ktorí za svoju odvahu čelili perzekúciám režimu. Konferencia sa v roku 2021 (21. 10. 2021) uskutočnila pod záštitou predsedu vlády SR Eduarda Hegera a zúčastnili sa ho aj významní štátni predstavitelia ako Ján Budaj, minister životného prostredia, a Gábor Grendel, podpredseda NR SR. Samizdaty a ich tvorcovia pred rokom 1989 zohrávali dôležitú úlohu v zápase s komunistickým režimom, preto bezpečnostný aparát ČSSR tvrdo zasahoval proti ich tvorcom a distribútorom, a to za pomoci Štátnej bezpečnosti, justície a národných výborov. Na konferencii s príspevkami vystúpili významní odborníci a prednášatelia zo Slovenska i Českej republiky, historici z Ústavu pro studium totalitních režimů ČR, Ústavu pamäti národa, Múzea obetí komunizmu v Košiciach, Trnavskej univerzity, SAV a z ďalších významných inštitúcií.

V dňoch 12. 10. 2021 – 14. 11. 2021 sa v priestoroch UKB konala výstava **Vesmír a šachy – moja veľká láska**, zostavená z časti osobnej zbierky šachového veľmajstra Anatolija Karpova, jedného z najznámejších šachistov súčasnej doby, medzinárodným šachovým veľmajstrom a 16-násobným majstrom sveta. Anatolij Karpov, zároveň aj ako uznávaný filatelista, predstavil fragmenty zo svojej filatelickej zbierky venovanej vesmírnym témam. Výstavu slávnostne otvoril veľvyslanec Ruskej federácie na Slovensku Igor Bratčikov, generálna riaditeľka UKB Silvia Stasselová, Anatolij Karpov a riaditeľka Ruského domu vedy a kultúry v Bratislave Elene Epishina. Na slávnostnom otvorení výstavy generálna riaditeľka UKB odovzdala vzácny dar Anatolijovi Karpovovi, poštovú známku s motívom vzácného tureckého rukopisu z fondov UKB, ktorý je zapísaný do medzinárodného registra svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Výstava **Tieň blaženého kráľovstva** (13. 10. 2021) ponúkla „obrázkové“ čítanie Božskej komédie prostredníctvom diel dvoch súčasných umelcov: ilustrátora Maria Sughiho (nerosunero) a maliara Andreu Maria Berta. Podujatie sa konalo pri príležitosti 700. výročia smrti Danteho Alighierioho pod kurátorským vedením Cesare Pomaricchio. Súčasťou podujatia bola výstava jedinečných exemplárov dokumentov z fondov UKB tematicky prepojených s Dantom Alighierim, ktoré predstavila vedúca kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí v UKB.

Pod názvom **Miesto náboženstiev a princípov laicity v modernom štáte** sa 18. 10. 2021 konal okrúhly stôl s účasťou francúzskych a slovenských odborníkov, ktorý v spolupráci s UKB organizoval Francúzsky kultúrny inštitút na Slovensku. Diskusia prebiehala medzi Philippe Gaudinom, riaditeľom Ústavu náboženských štúdií a laicity na Ecole pratique des Hautes Etudes v Paríži, Franckom Frégosim, riaditeľom výskumu v CNRS, členom výskumnej skupiny Spoločnosti, náboženstvá a laicity, Miroslavom Tížikom zo Sociologického ústavu SAV a Michaelou Moravčíkovou z Právnickej fakulty Trnavskej univerzity.

Pri príležitosti 210. výročia narodenia Franza Liszta sa dňa 21. 10. 2021 uskutočnilo **Stretnutie v Lisztovej záhrade** pre pozvaných hostí Lisztovho inštitútu v Bratislave. V rámci podujatia si účastníci pripomenuli a vzdali úctu hudobnému géniovi v priestoroch, v ktorých už ako 9-ročný odohral jeden zo svojich prvých koncertov. Súčasťou programu bolo klavírne vystúpenie s repertoárom najznámejších Lisztových skladieb.

26. 10. 2021 sa v priestoroch UKB uskutočnilo Slávnostné odovzdávanie cien víťazom 1. ročníka súťaže študentov stredných škôl v talianskom jazyku s názvom **Raccontare in Italiano**. Pri príležitosti 11. Týždňa talianskeho jazyka vo svete vyhlásilo Veľvyslanectvo Talianskej republiky v Bratislave prvý ročník súťaže určenej študentom talianskeho jazyka na stredných školách na Slovensku. Súťaž bola organizovaná v spolupráci s asociáciou Eduitalia, ktorá poskytla víťazom štipendijné pobyty v Taliansku s cieľom prehĺbiť si znalosti taliančiny a lepšie spoznať krajinu a jej kultúru. Ocenenia víťazom odovzdala priamo veľvyslankyňa Talianska na Slovensku J. E. Catherine Flumiani.

Od novembra (3. 11. 2021 – 16. 1. 2022) bola návštevníkom knižnice k dispozícii Výstava s expozíciou veľkoformátových umeleckých fotografií Ctibora Bachratého so zábermi z tanečných predstavení uplynulých ročníkov medzinárodného festivalu súčasného tanca **Bratislava v pohybe**. Fotografie prezentovali výtvarnú hodnotu produkcií, výrečnosť obrazu pohybových kompozícií, energiu výrazu, koncentráciu a vnútorné nasadenie tanečníkov. Cieľom výstavy bolo zvečniť prchavé momenty a priblížiť širokej verejnosti jedinečnosť tanečného umenia.

5. 11. 2021 bola v rámci vernisáže výstavy Domu stredoeurópskej fotografie prezentovaná **kniha Petra Zatloukala – Aerobic** s nepublikovanými snímkami z konca 80. rokov, ktoré ponúkajú sugestívny pohľad do životov ľudí v normalizačnom Československu na sklonku rozpadu komunistického režimu. Petr Zatloukal patrí k českým subjektívnym dokumentaristom, ktorí na fotografickú scénu v Československu vstúpili v 80. rokoch minulého storočia. Hoci jeho tvorba nebola programovo spoločensky angažovaná, podarilo sa mu zachytiť situáciu spoločenského úpadku pred koncom režimu.

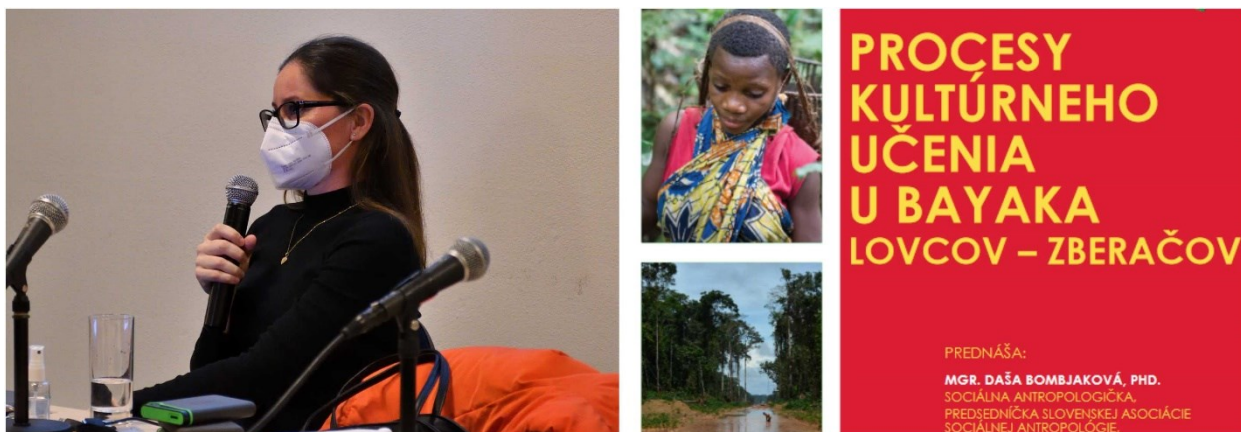
Ďalšia z novembrových výstav **100 najlepších fotografických kníh v strednej a východnej Európe 2000 – 2020** (6. 11. 2021 – 31. 11. 2021) predstavila 100 najlepších fotografických publikácií z regiónu strednej a východnej Európy publikovaných v rokoch 2000 – 2020. Takmer dvadsiatka odborníkov z oblasti fotografie zo Slovenska, z Česka, Rakúska, Poľska, Ukrajiny, Maďarska, Fínska, Ruska, zo Slovinska, z Litvy, Estónska, Bieloruska a zo Srbska navrhla svoje nominácie na tituly, ktoré predstavovali to najzaujímavejšie z knižného trhu fotografických publikácií za posledných dvadsať rokov.

Súčasťou výstavy bol aj výber knižných titulov ocenených v rokoch 2000 – 2020 v súťaži o najlepšiu fotografickú publikáciu v strednej a vo východnej Európe, ktorú pravidelne organizuje Stredoeurópsky dom fotografie v rámci **Mesiaca fotografie**.

Sprievodnými podujatiami výstavy bola aj prednáška s názvom **Photoblok – Stredná Európa vo fotoknižkách 1920 – 2010** a **Okrúhly stôl Autorská kniha**. Fotoknihy, ako prameň vedomostí a zaujímavostí o histórii strednej Európy predstavil poľský kunsthistor, kurátor a pedagóg na univerzite v Poznani, Adam Mazur. Problematike Autorskej knihy, jej rozdielom a limitom vo vzťahu ku klasickej knihe fotografického zamerania sa v rámci diskusie Okrúhleho stola venovali odborníci v tejto oblasti zo Slovenska Olja Triaška Stefanović a Juraj Blaško, z Česka fotograf Ján Rečo a z Viedenskej univerzity autorka a editorka Vreni Hockenjos.

Aj v roku 2021 sa UKB, počas dní 11. – 14. 11. 2021, zapojila do najväčšej prehliadky svetovej poézie na Slovensku – **festivalu Ars Poetica**/ Akadémia Ars Poetica 21. Súčasťami programu boli: Poézia v spojení s ďalšími formami umenia: cesta k novému poznaniu a publiku, Najvýznamnejšie inšpirácie súčasnej poézie v medzikultúrnom prieniku, Umenie písania a umenie performancie, ale aj detský workshop Knihobranie a workshop kreatívneho písania Chute do života.

24. 11. 2021 sa v priestoroch UKB uskutočnila prednáška sociálnej antropologičky a predsedníčky Slovenskej asociácie sociálnej antropológie Daši Bombjakovej – **Procesy kultúrneho učenia u BaYaka lovcov – zberačov** (z cyklu prednášok Antropologické potulky svetom ľudských kultúr), ktorú zorganizovalo IDS UNESCO v UKB. Prednáška bola venovaná fenoménu „mòsàmbò“, komunikačným stratégiám, prostredníctvom ktorých sa práve v pozorovanej komunite BaYaka riešia problémy. Stratégie spočívajú v zdieľaní na požiadanie, v úcte k osobnej autonómii a v sociálnom, ekonomickom a politickom usporiadaní – tvoria uznávané kľúčové hodnoty komunity.

Koncom roka (12. 12. 2020 – 9. 1. 2022) bola v UKB otvorená výstava/ festival ilustrácií v Budapešti pod názvom **Billufeszt** s poslaním zviditeľniť nadaných mladých ilustrátorov a reprezentovať maďarskú ilustračnú tvorbu v zahraničí. Mimoriadna pozornosť bola venovaná knižným ilustráciám významných diel maďarskej a svetovej beletrie. Medzi umelcami sa našli predstavitelia staršej aj najmladšej generácie, čo výrazne prispelo k rôznorodosti, jedinečnosti výstavy.

Vianočný špeciál online relácie Bratislavského kultúrneho a informačného strediska (BKIS) s názvom Klarisky Diškurz s podtitulom **Zdravé a šťastné Vianoce** ponúklo 19. 12. 2021 live vysielanie z kostola Klarisiek a nádvorí UKB. Súčasťou programu bolo čítanie rozprávok pre deti, diskusia s významnými hosťami a vystúpenie talentovaných hudobníkov. Spomínalo sa na výnimočných umelcov – hudobníka Mira Žbirku, sopranistku Editu Gruberovú a herca, humoristu a speváka Milana Lasicu. Vyhlasovali sa ceny súťaže za najkrajší vianočný stromček, ktorý vyhlasuje každoročne mesto Bratislava.

V rámci programu MFKC bolo počas roka plánovaných viacero podujatí, ktoré však v dôsledku zhoršenia pandemickej situácie nebolo možné zrealizovať. Podujatia boli preplánované na rok 2022 a uskutočnia sa podľa aktuálnych možností v súvislosti s vývojom pandemickej situácie.

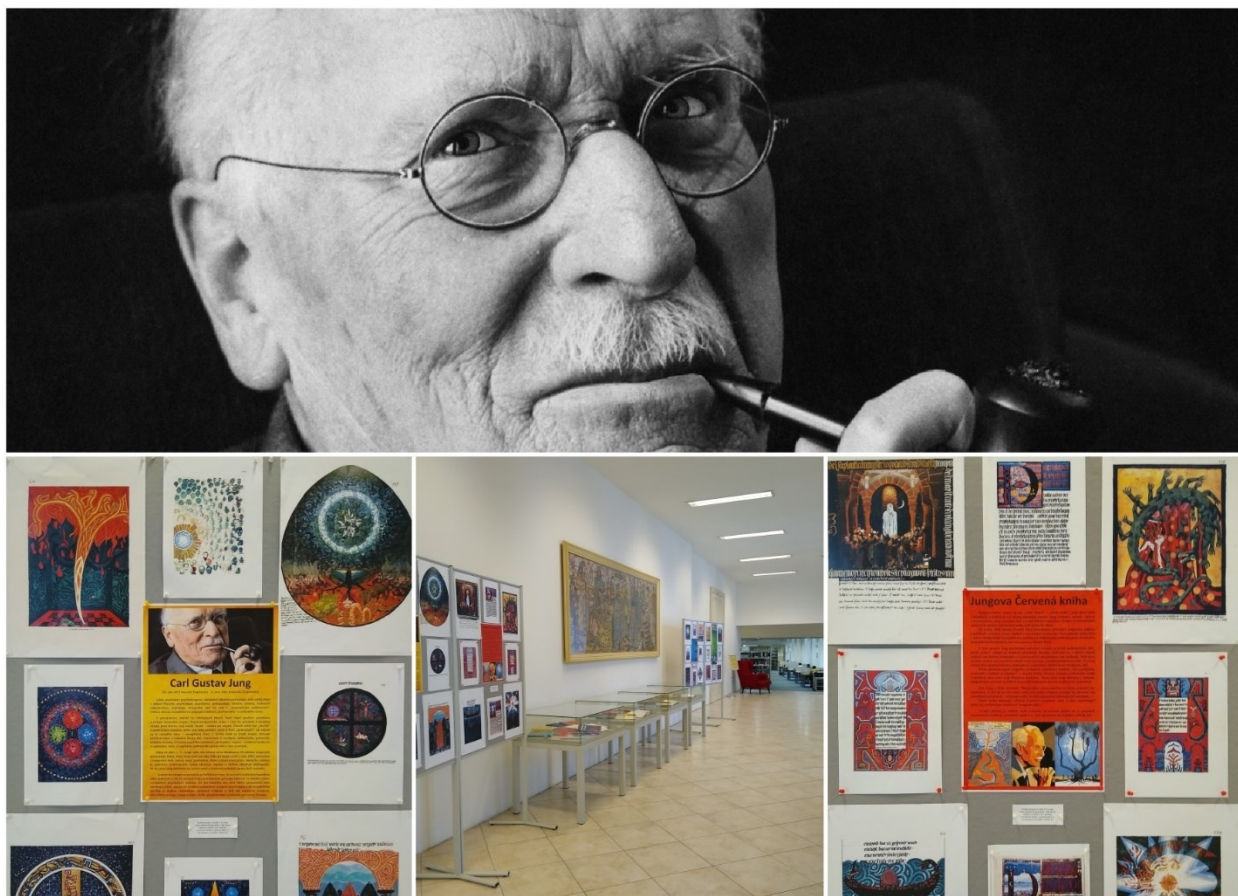
Dôležitou súčasťou prezentačnej činnosti v UKB sú aj podujatia organizované jednotlivými pracoviskami, predovšetkým **oddelením konzultačných služieb** (OKS).

Podobne ako iné pracoviská v UKB, aj oddelenie konzultačných služieb zasiahli dôsledky pandémie a protipandemických opatrení, čo sa výrazne prejavilo v možnostiach realizovať všetky plánované aktivity. V roku 2021 usporiadalo OKS celkovo 36 podujatí, tematických výstaviiek kníh, ktoré boli používateľom a návštevníkom denne k dispozícii v používateľských priestoroch (priestory voľného výberu a študovni na Ventúrskej 11), a zahraničných zbierok Amerického/ Britského centra a Rakúskej knižnice.

Tematické výstavy pripomínali predovšetkým výročia významných osobností a prezentovali novinky vo fonde. V máji 2021 boli knižné výstavy venované osobnostiam ako Charles Dickens – nepokojný duch viktoriánskej éry s expozíciou plagátov a kníh z fondov UKB a Zdeněk Miler – 100. výročie narodenia tvorcu slávneho krtka s výstavkou kníh a plagátov z fondov knižnice.

Pri príležitosti 70. výročia úmrtia († 1951) významnej slovenskej prozaičky a poetky Ľudmily Podjavorinskej usporiadalo OKS výstavu kníh z fondov UKB. Výber vystavovaných publikácií zrkadlil jedinečnú tvorbu slovenskej autorky realizmu a zakladateľky modernej slovenskej literatúry pre mladých.

8. júna 2021 bola v používateľských priestoroch knižnice inštalovaná výstava so zameraním na knižné diela a prácu významného švajčiarskeho zakladateľa analytickej psychológie, Carla Gustava Junga. Výber dokumentov a knižných publikácií pripravili pracovníci oddelenia konzultačných služieb v UKB pri príležitosti 60. výročia úmrtia tejto osobnosti.

Pri príležitosti 700. výročia úmrtia jedného z najvýznamnejších básnikov, Danteho Alghieriho, usporiadali v septembri 2021 pracovníci OKS výstavu publikácií z fondu knižnice *Dante Alighieri: život a dielo vo fondoch UKB*.

Počas roka 2021 boli usporiadané aj ďalšie výstavy kníh z fondov UKB venované slovenským osobnostiam, ako Alexander Dubček – k 100. výročiu narodenia, P. O. Hviezdoslav – k 100. výročiu narodenia, Helena Križanová-Brindzová – k 100. výročiu narodenia, Ivan Krasko, ale i významným zahraničným osobnostiam, ako Friedrich Dürrenmatt – k 100. výročiu narodenia, Winston Churchill, Edward Burnett Tylor – zakladateľ kultúrnej antropológie, Pablo Picasso, Aldous Huxley, Elfride Jelinek, W. A. Mozart – k 230. výročiu úmrtia hudobného génia, Stefan Zweig – k 140. výročiu narodenia, Arthur Conan Doyle, Edgar Allan Poe, ako aj laureátom nobelových cien.

Výstavky zároveň prezentovali témy ako populárna psychológia, fotografia, 11. september – 20. výročie teroristických útokov, lexikológia, výučba angličtiny, hlavné mestá spolkových krajín Rakúska, osobnosti viedenskej moderny a pod.

✓ iných služieb

Pracovníci oddelenia konzultačných služieb a oddelenia metodiky zoznamovali záujemcov so službami, fondom a priestormi UKB formou exkurzií v knižnici. Účastníkmi boli predovšetkým študenti stredných a vysokých škôl, prípadne rôzni zahraniční záujemcovia, prevažne knihovníci. V roku 2021 bolo pracoviskami zrealizovaných 24 odborných exkurzií s celkovou účasťou 318 záujemcov.

Aktivity vybraných pracovísk (kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí, kabinet retrospektívnej bibliografie, oddelenie multimediálnych dokumentov a oddelenie konzultantov) boli spojené aj s prípravou atraktívnych tematických komorných výstav a výstaviek pre používateľov a návštevníkov knižnice.

Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí pripravil v rámci výstavy Tieň blaženého kráľovstva sprievodne podujatie – prezentáciu s výstavou vybraných vzácných diel z fondov UKB pri príležitosti 700. výročia úmrtia Danteho Alighieriho a prezentáciu diela Bašagićovej zbierky pri príležitosti návštevy šachového veľmajstra Anatolija Karpova. (Viac v podkapitole Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť)

Kabinet retrospektívnej bibliografie realizoval výstavu Nenápadné pramene ku kultúrnym dejinám: Schematizmy – dobové adresáre cirkevných a svetských inštitúcií.

Oddelenie multimediálnych dokumentov pripravilo počas roka 2021 sériu výstaviek zameraných na tému Osobnosti zo sveta filmu a divadla pri príležitosti storočnice ich narodenia: Gustáv Valach, významný slovenský herec (16. 3. 1921 – 26. 4. 2002), Peter Alexander Ustinov, britský herec a režisér (16. 4. 1921 – 28. 3. 2004), Katarína Kolníková, významná slovenská herečka (20. 4. 1921 – 29. 5. 2006), František Zvarík, významný slovenský herec a operný spevák (17. 7. 1921 – 17. 8. 2008). Na výstavách boli použité knihy a audiovizuálne dokumenty z fondu UKB.

Rovnako boli v priestoroch zahraničných zbierok (Rakúska knižnica, Americké a Britské centrum) pripravované tematické výstavy z ich fondov upozorňujúce na nové prírastky so zameraním na geografické, historické a kultúrne reálie danej krajiny alebo výstavky venované významným osobnostiam.

Zahraničná spolupráca

Aktivity UKB v oblasti zahraničnej spolupráce v roku 2021 súviseli s členstvom UKB vo významných medzinárodných knižničkových asociáciách, agentúrach a v konzorciách (IFLA, LIBER, ISSN, IIPC, EOD a i.).

V rámci zahraničnej spolupráce je potrebné spomenúť najmä významné medzinárodné nominácie generálnej riaditeľky UKB do orgánov IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions/ Medzinárodnej federácie knižničných asociácií a inštitúcií a úspešné zvolenie/ menovanie generálnej riaditeľky UKB zo strany medzinárodnej knižničkej komunity do nasledujúcich pozícií, ktorých funkčné obdobie začalo plynúť od augusta 2021:

- členka poradného výboru IFLA pre kultúrne dedičstvo – IFLA's Advisory Committee on Cultural Heritage na volebné obdobie 2021 – 2023 (od 25. augusta 2021) na základe priameho menovania zo strany IFLA Governing Board – Výkonného výboru IFLA – najväčšieho a najvýznamnejšieho celosvetového knižničkeho združenia, ktoré združuje knižnice, knihovníkov a informačných špecialistov zo všetkých kontinentov sveta;
- členka európskeho výboru IFLA – Regional Division Committee Europe na volebné obdobie 2021 – 2023 (od 25. augusta 2021) na základe výsledkov medzinárodných volieb – ide o najvyššiu dosiahnutú zvolenú pozíciu reprezentanta slovenského knihovníctva v doterajšej histórii slovenského knihovníctva na pôde IFLA – najväčšieho a najvýznamnejšieho celosvetového knižničkeho združenia, ktoré je globálnym hovorcom knižničkej a informačnej profesie vo svete.

IFLA Regional Division Committees Elections 2021-2023: Results Released

An exciting innovation in IFLA's new governance structures will be our new Regional Division Committees for Asia-Oceania, Europe, Latin America and the Caribbean, Middle East and North Africa, North America and Sub-Saharan Africa.

These will bring together representatives in each of these six world regions in order to support the development and delivery of action plans that respond to the needs of their library fields, in particular around strengthening advocacy for libraries.

Taking up their roles after our General Assembly in August, they will play a key role in delivering on the IFLA Strategy 2019-2024, in particular by strengthening the library field – and IFLA's work – at the regional level.

Find out more about the role of IFLA's **Regional Division Committees**.

I am happy to announce that the below candidates (in alphabetical order) have duly been elected, in accordance with IFLA's rules, and reflecting the caps on numbers of representatives per country. Those regions with fewer than 15 candidates will subsequently be able to co-opt additional members.

Each Committee will subsequently be asked to elect a Chair, who will also represent them on IFLA's new Regional Council, which will be chaired itself by Nthabiseng Kotoskoane (South Africa).

Voľby do orgánov IFLA prebiehali do 24. 5. 2021 a hlasovacie právo mali všetky IFLA členské knižnice a asociácie z európskych krajín (v EU aj mimo EU – 60 krajín), pričom generálna riaditeľka UKB bola úspešne zvolená do Európskeho výboru IFLA so zastúpením 20 volených členov výboru (zoznam všetkých kandidátov je dostupný na webovej stránke IFLA:

➤ <https://hub.ukvote.uk/ifla/districts/277/profiles/>

Volená pozícia prináša novú perspektívu medzinárodnej spolupráce nielen pre UKB, ale aj pre slovenské knihovníctvo.

Europe Regional Division Committee

* Alvandian, Laurie (Armenia)	* Holcer, Dunja Croatia)
* Blin, Frédéric (France)	* Hopkins, Marcie (United Kingdom)
* Bording Andersen, Steen (Denmark)	* Klauser, Hella (Germany)
* Çimen, Ertugrul (Turkey)	* Lammens, Sara (Belgium)
* Duda, Vadim (Russian Federation)	* Linder, Karin (Sweden)
* Frey, Jeannette (Switzerland)	* Ninkov, Jasmina (Serbia)
* Glossiotis, Georgios (Greece)	* Parise, Stefano (Italy)
* Gruszkowski, Tomasz (Poland)	* Sellés Carot, Alicia (Spain)
* Hajdu Barát, Ágnes (Hungary)	* Simonishvili, Maia (Georgia)
* Hamilton, Stuart (Ireland)	* Stasselová, Silvia (Slovakia)

Oficiálne výsledky do výborov sú dostupné na webovom odkaze: <https://www.ifla.org/node/93931>

Významné návštevy v UKB

Význam UKB ako symbolu slovenskej kultúrnej diplomacie dokazujú aj domáce a zahraničné návštevy, ktoré sa uskutočnili za účelom rokovaní a uzavretí dohôd o spolupráci s UKB s rôznymi dôležitými partnermi a zahraničnými zastupiteľstvami pôsobiacimi na Slovensku.

Aj napriek pretrvávajúcej pandémie, v dôsledku ktorej boli počas uplynulého roka 2021 obmedzené možnosti osobných stretnutí, zaznamenala UKB (vo fázach zlepšenia situácie a uvoľnenia opatrení) sériu významných návštev.

Dňa 28. 6. 2021 navštívila knižnicu J. E. Catherine Flumiani, nová veľvyslankyňa Talianska na Slovensku, v sprievode pani Adriany Šulíkovej z Talianskeho kultúrneho inštitútu. Po úvodnom privítaní generálnou riaditeľkou UKB si v priestoroch výstavnej sály UKB spoločne pozreli fotografickú výstavu *Dolce vitaj 2021: (Ne)viditeľné námestia* a následne pokračovali v rokovaní na riaditeľstve UKB ohľadom ďalšej úzkej spolupráce Veľvyslanectva Talianskej republiky na Slovensku s UKB.

Dňa 30. 6. 2021 navštívil knižnicu J. E. Igor Bratkovič, nový veľvyslanec Ruskej federácie na Slovensku, v sprievode vedúceho protokolu p. Evgenina Kharitonova. Po úvodnom privítaní generálnou riaditeľkou UKB si v priestoroch výstavnej sály UKB taktiež pozreli fotografickú výstavu *Dolce vitaj 2021: (Ne)viditeľné námestia* a následne pokračovali v rokovaní na riaditeľstve UKB ohľadom ďalšej úzkej spolupráce Veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku s UKB. Nový veľvyslanec daroval UKB súborné dielo významného ruského básnika Alexandra Puškina.

Po oficiálnom rokovaní nasledovala prehliadka používateľských priestorov knižnice a prehliadka výstavy zo vzácných historických knižničných fondov knižnice, ktoré sa viažu k ruskej histórii, osobnostiam alebo ku geografii, ktorú pripravil kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí UKB. Odborný výklad k výstave pripravila Klára Mészárosová, vedúca kabinetu.

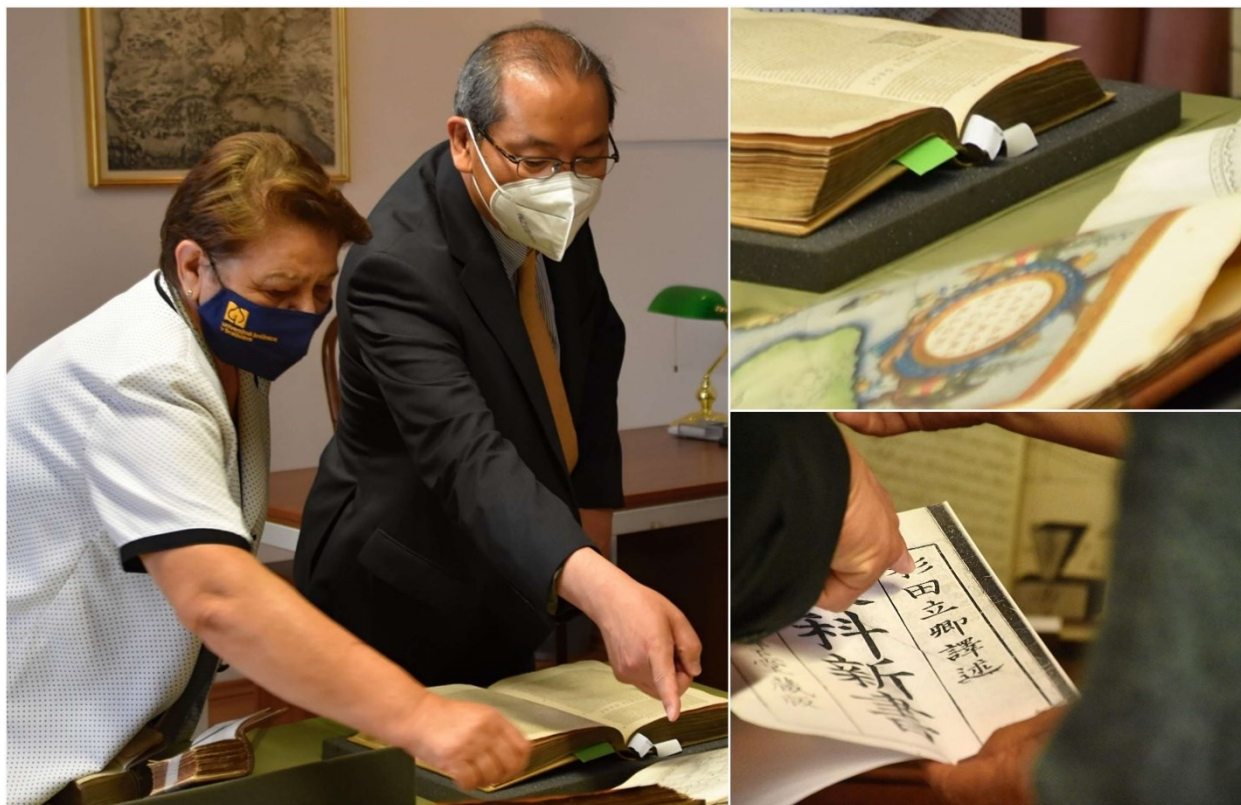

Dňa 15. 7. 2021 navštívil knižnicu J. E. Nakagawa Makoto, veľvyslanec Japonska v SR. Po úvodnom privítaní generálnou riaditeľkou UKB nasledovalo spoločné rokovanie o možnostiach spolupráce medzi Veľvyslanectvom Japonska v SR a UKB. Zo strany UKB bol prejavovaný záujem v oblasti podpory informačných technológií, nadviazanie novej spolupráce s japonskými spoločnosťami – s výsledkom skvalitnenia služieb používateľov UKB, v prípade, keby sa rozhodli sponzorovať tieto zmysluplné ciele.

Po oficiálnom rokovaní nasledovala prehliadka používateľských priestorov knižnice a prehliadka výstavy výberu vzácných dokumentov z fondov UKB, ktoré sa viažu k japonskej histórii, osobnostiam

a ku geografii. Výstavu pripravil kabinet rukopisov, starých a vzácnych tlačí UKB s odborným výkladom vedúcej pracoviska, Kláry Mészárosovej.

V nadväznosti na návštevu UKB sa veľvyslanec zúčastnil slávnostného ceremoniálu odovzdávania ocenení v rámci súťaže Najkrajšie knihy Slovenska 2020 za účasti Natálie Milanovej, ministerky kultúry, v priestoroch MK SR a slávnostného otvorenia výstavy Najkrajšie knihy Slovenska 2020 vo výstavnej sále UKB, na ktorom vystúpil aj s otváracím príhovorom.

V roku 2021 získala UKB výnimočný kredit medzinárodného významu, keď ju dňa 2. 9. 2021 navštívili spoločne dvaja prezidenti – prezidentka SR Zuzana Čaputová a prezident Nemeckej spolkovej republiky Frank-Walter Steinmeier.

Návšteva UKB bola jednou zo zastávok programu v rámci oficiálnej návštevy prezidenta Nemeckej spolkovej republiky, počas ktorej spoločne a v sprievode generálnej riaditeľky UKB absolvovali prehliadku priestorov knižnice a následne koncert slovenskej speváčky Sisy Fehér v priestoroch historickej Lisztovej záhrady. Iba máloktorá knižnica vo svete sa môže pochváliť tým, že ju spoločne osobne navštívili najvyšší predstavitelia dvoch štátov.

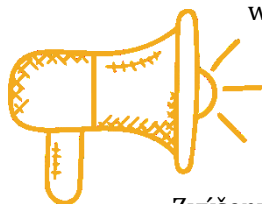

V neposlednom rade bolo pre UKB veľkou ct'ou privítať Natáliu Milanovú, ministerku kultúry SR, ktorá dňa 15. 10. 2021 v sprievode zástupcov MK SR navštívila knižnicu za účelom osobnej prehliadky výstavy Tieň blaženého kráľovstva sprístupnenej pri príležitosti 700. výročia úmrtia významného talianskeho básnika a spisovateľa Danteho Alighieriho. Po oficiálnom privítaní generálnou riaditeľkou UKB si ministerka kultúry SR v priestoroch výstavnej sály vypočula odborné výklady, ktoré jej poskytli:

- Marco Ravaglioli (kurátor výstavy) – odborný výklad k výtvarným dielam inšpirovaným Dantom,
- Klára Mészárosová (vedúca kabinetu rukopisov, starých a vzácných tlačí) – odborný výklad k vzácnym historickým a novodobým vydaniam Danteho Božskej komédie z fondu UKB (od 16. storočia až po súčasnosť), ktoré boli súčasťou výstavy.

Ohlasy v médiách

V UKB bola zabezpečená propagácia všetkých pripravovaných podujatí a aktivít prostredníctvom webovej stránky knižnice: <https://www.ulib.sk>, sociálnych sietí: Facebook UKB: <https://www.facebook.com/ulibsk>, Instagram UKB: <https://www.instagram.com/ulibsk/> a webovými portálmi Infolib: <http://www.infolib.sk/sk/> a Citylife: www.citylife.sk. Súčasne sa pri propagácii podujatí, služieb a fondov knižnice aktívne rozvíjala spolupráca s médiami.

Zvýšený záujem médií zaznamenala v pandemickej situácii možnosť znovuoživenia knižníc od 27. 1. 2021 a ich opätovné zatvorenie od 8. 2. 2021 s nástupom „COVID automatu“. Knižnice však nakoniec, podľa platnej vyhlášky, dostali výnimku a mohli ostať pre verejnosť otvorené v obmedzenom režime. Vyjadrenie k udeleniu výnimiek poskytla aj generálna riaditeľka UKB v článku „KORONAVÍRUS Ministerstvo kultúry bude hľadať možnosť, aby knižnice nemuseli opäť zatvoriť“.

- Vyjadrenie generálnej riaditeľky UKB k problematike znovuoživenia knižnice:
 - <https://www.topky.sk/cl/10/2052873/KORONAVIRUS-Ministerstvo-kultury-bude-hladat-moznost--aby-kniznice-nemuseli-opat-zatvorit>

KORONAVÍRUS Ministerstvo kultúry bude hľadať možnosť, aby knižnice nemuseli opäť zatvoriť

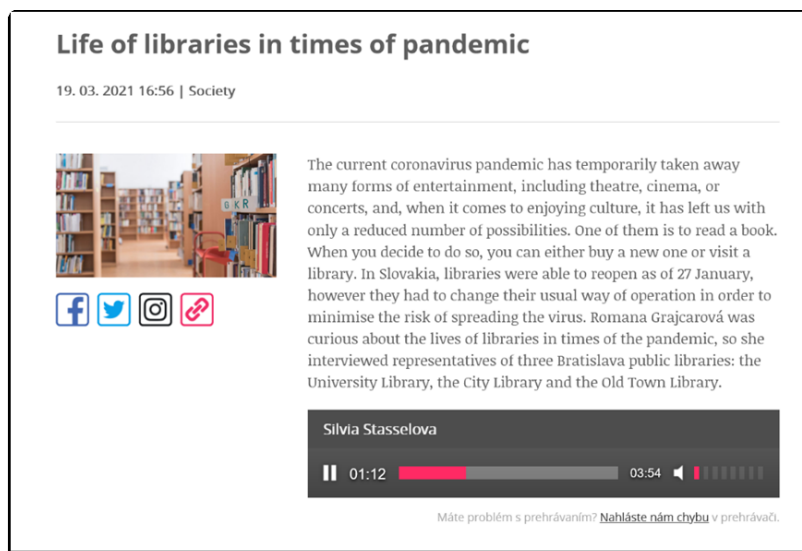
Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB) sa otvorila v stredu (3. 2.). **„Možnosť otvorenia knižníc prišla nečakane a náhle, na výdaj množstva rezervácií sme sa museli včas pripraviť a tiež povolať pracovníkov z domu do zamestnania, aby požiadavky vyhľadali v trojmiliónovom knižničnom fonde,“** objasnila generálna riaditeľka UKB Silvia Stasselová. **„Ak by sme museli od pondelka opätovne zatvoriť, podľa množstva rezervácií kníh zo strany používateľov zvažujeme, že by sme podľa okolností otvorili knižnicu aj v sobotu (6. 2.), aby sme mohli obslúžiť čo najviac používateľov UKB,“** dodala.

Na význam a potrebu znovuoživenia knižníc nadviazal aj článok publikovaný po dvoch týždňoch od otvorenia UKB, počas ktorých obslúžili zamestnanci knižnice 2 109 používateľov a vypožičali 5 403 kníh.

- V Univerzitnej knižnici v Bratislave požičali od opätovného otvorenia 5 403 kníh:
 - <https://bratislavskykraj.sk/v-univerzitnej-kniznici-v-bratislave-pozicali-od-opatovneho-otvorenia-5403-knih/>

Podobnej problematike sa venovalo aj interview s generálnou riaditeľkou UKB, ktorá v rozhovore pre Rádio Slovakia International poskytla anglicky hovoriacim poslucháčom dôležité informácie o zmenách v poskytovaní knižnično-informačných služieb UKB – o zmenách v obvyklom spôsobe fungovania knižnice v súvislosti s avizovaným otvorením knižníc.

- Interview Life of libraries in times of pandemic s generálnou riaditeľkou UKB:
- <https://enrsi.rtvsk/articles/society/251390/life-of-libraries-in-times-of-pandemic>

Informáciu o odvysielanom interview na tému fungovania UKB počas pandémie zdieľalo aj Ministerstvo kultúry SR v poste Facebooku MK SR.

- Zdieľaný post na Facebooku MK SR – Life of libraries in times of pandemic:
- <https://www.facebook.com/ministerstvo.kultury.SR/posts/5265766603465216/>

V priebehu roka poskytla generálna riaditeľka UKB oficiálne mediálne stanovisko UKB pre Rádio Regina Západ na podnet poslucháča k dlhodobej nefunkčnosti Digitálnej knižnice UKB – výpadok bol spôsobený havarijným stavom diskového poľa, na výmenu ktorého boli potrebné tzv. kapitálové prostriedky (v súčasnosti je už Digitálna knižnica UKB plne funkčná). Na podnet poslucháča k dĺžke otváracích hodín (10.00 h – 18.00 h) reagovala vyjadrením, že ide o dočasné riešenie vyplývajúce zo súčasnej epidemiologickej situácie a odporúčaní krízového štábu na potrebu chrániť nielen zdravie používateľov, ale aj zamestnancov UKB každodenne vystavených kontaktu so stovkami používateľov v prvej línii.

- Vyjadrenie generálnej riaditeľky UKB k problematike Digitálnej knižnice UKB (14. 1. 2021):
- <https://reginazapad.rtvsk/relacie-a-rubriky/forum/245186/forum-nefungujuca-online-kniznica-uk>

Jedinečnou medializovanou udalosťou bolo slávnostné zhromaždenie akademickej obce 25. 10. 2021 pri príležitosti 100. výročia začiatku činnosti Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, v rámci ktorého generálna riaditeľka UKB, Ing. Silvia Stasselová, prevzala z rúk prof. Mgr. Mariána Zouhara, PhD., dekana Filozofickej fakulty UK, pamätnú medailu pre Univerzitnú knižnicu v Bratislave. Medaila je vzácnym ocenením dlhoročnej spolupráce UKB s jednou z najvýznamnejších fakúlt Univerzity Komenského.

- Záznam zo Slávnostného zhromaždenia pri príležitosti 100. výročia FiF UK:
- https://www.youtube.com/watch?v=_twZzJqufr0
- Článok Stalo sa na našej fakulte... FiF UK oslávila 100 rokov na stránke UK:
- <https://fphil.uniba.sk/o-fakulte/novinky/stalo-sa-na-nasej-fakulte-fif-uk-oslavila-100-rokov/>

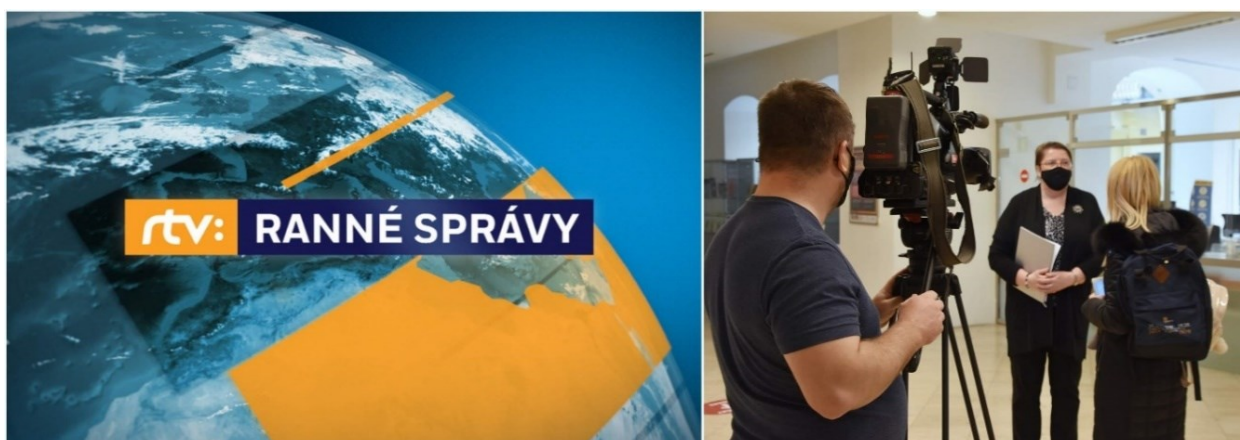

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, médiá prejavili zvýšený záujem o pripravované aktivity a podujatia knižnice v rámci 22. ročníka celoslovenského podujatia **Týždeň slovenských knižníc 2021**, ktoré však boli z dôvodu zhoršenej pandemickej situácie a v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti poskytované z bezpečia online prostredia. Verejnosť bola informovaná o podujatí TSK 2021 okrem vlastných propagačných ciest UKB – webovej stránky UKB a sociálnych sietí UKB, aj z mediálnych zdrojov:

- <https://epale.ec.europa.eu/sk/content/tyzden-slovenskych-kniznic-2021-0>,
- <http://sakba.sk/aktivita/tyzden-slovenskych-kniznic/>,
- <https://www.facebook.com/ministerstvo.kultury.SR/>,
- <https://www.citylife.sk/>,
- <https://www.infolib.sk/sk/>.

Zároveň bola v ranných správach RTVS dňa 2. 3. 2021 odvysielaná reportáž, v ktorej vystúpila generálna riaditeľka UKB a Natália Milanová, ministerka kultúry SR, s informáciami k Týždňu slovenských knižníc.

- Odvysielaná reportáž v ranných správach RTVS:
- <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14026/262508#1450> (čas 24:10)

Mimoriadny záujem venovali médiá spoločnej návšteve prezidentky Zuzany Čaputovej a prezidenta Nemeckej spolkovej republiky Franka-Waltera Steinmeiera. Významná návšteva, ktorú v UKB privítala a sprevádzala osobne generálna riaditeľka UKB Silvia Stasselová, zaznamenala veľmi pozitívnu odozvu

aj vo Švajčiarsku, v podobe článku v uznávanom knihovníckom periodiku *Bibliosuisse* magazine – autorom je Halo Locher, výkonný riaditeľ švajčiarskeho knihovníckeho združenia, člen vrcholového vedenia IFLA Governing Board a predseda Sekcie IFLA pre manažment knihovníckych združení.

Staatschefs
besuchen
Bibliothek

Zwei Staatsoberhäupter besuchen eine Bibliothek – wann gibt es das schon? Das seltene Ereignis fand am 2. September 2021 in Bratislava statt: Der deutsche Bundespräsident **Frank-Walter Steinmeier** und die slowakische Staatspräsidentin **Zuzana Čaputová** besuchten gemeinsam die Universitätsbibliothek, die älteste und grösste Forschungsbibliothek der Slowakei. Mit im Bild im dunklen Kleid **Silvia Stasselová**, die Bibliotheksleiterin, die mit ihrem Charme immer wieder mal für eine Überraschung gut ist. Vor sechs Jahren hatte bereits Ban Ki-Moon, der frühere Generalsekretär der Uno, ihre Bibliothek besucht. (Halo)

Prezidenti navštívili knižnicu

Dvaja najvyšší štátni predstavitelia navštívili knižnicu. Kde sa prihodila táto zvláštnosť? Táto vzácna udalosť sa stala druhého septembra v Bratislave. Nemecký prezident Frank-Walter Steinmeier a prezidentka Slovenska Zuzana Čaputová spolu navštívili Univerzitnú knižnicu v Bratislave, najväčšiu a najstaršiu vedeckú knižnicu na Slovensku. Generálna riaditeľka UKB Silvia Stasselová, na spoločnej fotografii v tmavých šatách sa, so šarmom jej vlastným, vždy postará o nejaké prekvapenie. Napríklad pred šiestimi rokmi navštívil jej knižnicu sám Pan Ki-mun, vtedajší generálny tajomník OSN.

Úryvok a preklad článku uverejnenom v *Bibliosuisse* magazine (4/2021)

- Návšteva dvoch prezidentov propagovaná v slovenských médiách:

- <https://www.prezident.sk/>,
- <https://www.culture.gov.sk/>,
- <https://www.sme.sk/>,
- <https://dennikn.sk/>,
- <https://dennikstandard.sk/>,

MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ministerstvo Pôsobnosť ministerstva Operačné programy a štrukturálne fondy Kontakty COVID-19

Návšteva dvoch prezidentov v Univerzitnej knižnici v Bratislave

Menu

- Ministerka kultúry SR
- Štátny tajomník MK SR
- Štátna tajomníčka MK SR
- Generálna tajomníčka služobného úradu
- Ministerstvo kultúry SR
- Organizácie ministerstva
- Osobitný príspevok
- Zmluvy a hospodárenie
- Inštitút kultúrnej politiky
- Rada vlády SR pre kultúru a kreatívny priemysel
- Dotácie MK SR
- COVID-19

Univerzitná knižnica v Bratislave získala vo štvrtok 2. septembra 2021 výnimočný kredit medzinárodného významu. Navštívili ju totiž spoločne hneď dvaja prezidenti – prezidentka SR Zuzana Čaputová a prezident Nemeckej spolkovej republiky Frank-Walter Steinmeier.

Najnovšie

3. septembra, 13:07

Zdieľať f Páči sa mi to

Zuzana Čaputová ocenila, že si nemecký prezident Frank-Walter Steinmeier počas svojej dvojdňovej návštevy Slovenska okrem oficiálnych rokovaní našiel čas stretnúť sa aj so zástupcami odbornej a občianskej spoločnosti. Hlava štátu to uviedla vo svojom profile na sociálnej sieti.

„V hľadani spôsobu, ako postupne znovuoobnoviť dialóg ako jeden zo základných nástrojov spoločnosti, dnes stoja v mnohých prípadoch na rovnakej štartovacej čiare vedľa seba zrelšie a mladšie demokracie,“ povedala prezidentka.

Nemecký prezident sa po oficiálnom prijatí u prezidentky vo štvrtok 2. septembra zúčastnil na diskusii o výzvach pre demokraciu, neskôr sa zúčastnil jazzového koncertu v Lisztovej záhrade Univerzitnej knižnice v Bratislave.

V priebehu roka 2021 média tradične venovali zvýšený záujem aj aktivitám a podujatiam pripravovaným a organizovaným samotnou knižnicou alebo v spolupráci s externými spoluorganizátormi, z ktorých najvýznamnejšie uvádzame nižšie.

17. ročník celoslovenského podujatia **Noc múzeí a galérií 2021** prebiehal v sobotu 18. 5. 2021 už s pravidelnou aktívnou účasťou UKB na oficiálnom programe.

- Podujatie Noci múzeí a galérií 2021 na portáloch:

- <https://www.muzeum.sk/>,
- <https://vedanadosah.cvtisr.sk/>,
- <https://www.aktuality.sk/>, <https://bratislava.zoznam.sk/>.

V rámci podujatia Noc múzeí a galérií 2021 propagovala UKB výstavu **Za oponou času**, dostupnú nielen v priestoroch výstavnej sály, ale aj prostredníctvom virtuálnej prehliadky pre tých, ktorí mali záujem pozrieť si expozíciu z pohodlia domova.

- Virtuálna prehliadka výstavy Za oponou času:
 - <https://www.youtube.com/watch?v=dPxll9XhnNw>

Kultúrno-výchovné podujatie **Víkend otvorených parkov a záhrad 2021**, počas ktorého UKB v dňoch 26. – 27. 6. 2021 pripravila pre návštevníkov komentované prehliadky Lisztovej záhrady, komentovanú prehliadku výstavy „Bratislava 1990 – 2020+“ a koncert speváčky Andrey Bučko.

- Podujatie Víkend otvorených parkov a záhrad 2021 v UKB:
 - <https://www.infolib.sk/sk/>,
 - <https://www.vopz.sk/>,
 - <https://www.citylife.sk/>,
 - <https://www.visitbratislava.com/sk/>.

Výstava **(Ne)viditeľné námestia** sprístupnená v termíne 11. 6. – 11. 7. 2021, ktorá vznikla z iniciatívy talianskeho ministerstva zahraničných vecí a medzinárodnej spolupráce ako súčasť festivalu talianskej kultúry Dolce vitaj 2021, predstavila expozíciu fotografií a textov talianskych umelcov, ktorí v čase lockdownu zachytili atmosféru prázdnych námestí.

- Výstava (Ne)viditeľné námestia propagovaná v médiách:
 - https://iicbratislava.esteri.it/iic_bratislava/sk/,
 - <https://camit.sk/sk/>,
 - <https://www.gregi.net/>.

Fotografická výstava **SYN PÚŠTE – cestovateľ a fotograf ALOIS MUSIL (1868 – 1944) a jeho súčasník Daniel Šustek** o jednom z najznámejších a najúspešnejších českých orientalistov, cestovateľov a arabistov z ciest po Oriente 19. storočia bola dostupná v termíne 11. 8. – 3. 9. 2021.

- Odvysielané reportáže v Rádiu Slovensko a Rádiu Regina Západ:
 - <https://slovensko.rtvs.sk/clanky/kultura-art/265081/kultura-2021-vystava-o-orientalistovi-a-cestovatelovi-aloisovi-musilovi>
 - <https://reginazapad.rtvs.sk/clanky/kultura-a-hudba/265620/vystava-venovana-aloisovi-musilovi>
- Výstava SYN PÚŠTE – cestovateľ a fotograf ALOIS MUSIL (1868 – 1944) a jeho súčasník Daniel Šustek propagovaná v médiách:
 - <https://www.culture.gov.sk/>,
 - <https://aigyptos.sk/>,
 - <https://vedanadosah.cvtisr.sk/>,
 - <https://www.islamonline.sk/>,
 - <https://www.katolickenoviny.sk/>.

Výstava **Vesmír a šachy – moja veľká láska** sprístupnená v termíne 12. 10. – 14. 11. 2021 bola zostavená z časti osobnej zbierky šachového veľmajstra Anatolija Karpova, ktorý je jedným z najznámejších šachistov našej doby, majstrom sveta v šachu, prvým majstrom sveta v bleskovom šachu a 11-násobným šachovým víťazom Oscara.

- Reportáž zverejnená na YouTube:
 - https://www.youtube.com/watch?v=TVTZ830q_Z8

- Výstava Vesmír a šachy – moja veľká láska propagovaná v ďalších médiách:
 - <https://www.teraz.sk/>,
 - <https://www.skolske.sk/>,
 - <http://rcvkba.sk/sk/>,
 - <https://slovenskafilatelie.sk/>.

Súčasne bol publikovaný článok s názvom Priniesol známky z vesmíru v časopise Slovenka, ktorý do pozornosti uviedol aj fakt, že knižnica darovala šachovému veľmajstrovi poštovú známku vytlačenú podľa vzácneho rukopisu, ktorý má knižnica vo svojom fonde.

Výstava **Židovský kódex – temný príbeh histórie** s podtitulom 80 rokov od prijatia protižidovských opatrení v archívnych dokumentoch, ktorej zámerom bolo ilustrovať jedno z najtragickejších období histórie Slovenska prostredníctvom zachovaných archívnych dokumentov a zároveň upozorniť na bádateľský potenciál, ktorý v sebe obsahujú. Výstava bola pre záujemcov k dispozícii v termíne 8. 9. – 8. 10. 2021.

- Výstava Židovský kódex – temný príbeh histórie propagovaná v médiách:
 - <https://www.minv.sk/>,
 - <https://www.teraz.sk/>,
 - <https://bratislava.sme.sk/>,
 - <https://regiony.zoznam.sk/>,
 - <https://www.artandhistorymagazine.eu/>.

Konferencia **Deň samizdatu 2021 – Pocta samizdatu** za účasti slovenských a českých historikov a aktérov samizdatov spred roku 1989, ktorí za svoju odvahu čelili perzekúciám režimu. Zároveň v roku 2021 si Slovensko v deň konania konferencie – 12. 10. 2021 po prvýkrát pripomenulo Deň samizdatu ako pamätný deň.

- Konferencia Deň samizdatu 2021 – Pocta samizdatu propagovaná v médiách:
 - <https://www.teraz.sk/>,
 - <https://spravy.rtvs.sk/>,
 - <https://www.culture.gov.sk/>,
 - <https://www.tkkbs.sk/>,
 - <https://www.infolib.sk/sk/>,
 - <https://mok.sk/>.

Výstava **Tieň blaženého kráľovstva**, ktorá ponúkla „obrázkové“ čítanie Božskej komédie pri príležitosti 700. výročia smrti Danteho Alighieriho a vzácných vydaní jeho Božskej komédie z historického aj novodobého fondu UKB. Výstava trvala v termíne 14. – 28. 10. 2021 a bola aj súčasťou 21. Týždňa talianskeho jazyka vo svete.

- Výstava Tieň blaženého kráľovstva propagovaná v médiách:
- <https://www.culture.gov.sk/>,
- <https://www.gregi.net/>,
- https://iicbratislava.esteri.it/iic_bratislava/sk,
- <https://radioviva.sk/index.php>.

3.4 ZABEZPEČENIE UDRŽATEĽNOSTI PROJEKTOV IMPLEMENTOVANÝCH V OPIS – PO2

Knižnica v zmysle zákona č. 126/2015 Z. z. plní úlohy celoštátneho rozsahu spojené s ďalšími legislatívnymi opatreniami realizovanými rozhodnutím Ministerstva kultúry SR (MK SR) o zmene a doplnení zriaďovacej listiny vo vzťahu k projektu:

Centrálny dátový archív(CDA)

Rok 2021 je siedmym rokom prevádzky Centrálneho dátového archívu. Bola to ďalšia etapa činnosti jedinečného dlhodobého dátového úložiska chrániaceho digitalizované kultúrne dedičstvo Slovenska. Dvanásť zamestnancov v dvoch lokalitách, v Bratislave (CDA-A) a v Martine (CDA-B), pracovali a pracujú so systémom CDA a svojou každodennou činnosťou prispievajú k uchovávaniu informačných balíkov z inštitúcií primárne z rezortu kultúry, ale aj z dopytovo orientovaných projektov OPIS PO2. Inštitúcie, s ktorými CDA spolupracuje, sú združené v Určenom spoločenstve:

- https://cda.kultury.sk/sk/spolupracujuce_institucie

Východiskový stav uložených dát k 31. 12. 2020

Pamäťová a fondová inštitúcia (PFI)	Počet vložených SIP balíkov v CDA	Objem v TB
Slovenská národná knižnica	483 519	177,58
Slovenský národný archív	1 265 253	771,41
Slovenská národná galéria	10 187	14,81
Múzeum Slovenského národného povstania	176 617	3 017,24
Pamiatkový úrad SR	608	32,32
Slovenský filmový ústav	1 377	951,39
Štátna vedecká knižnica v Prešove	0	0,00

Vojenský historický ústav	25 576	0,38
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	18 169	1,74
Národné osvetové centrum	673	0,38
Depozit digitálnych prameňov UKB	25 285	4,25
Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči	3 862	15,18
Univerzitná knižnica v BA – odbor digitalizácie	3 508	78,67
Slovenský ľudový umelecký kolektív	2 234	0,10
Nitriansky samosprávny kraj	1 004	0,25
Spolu v CDA	2 017 872	5 065,72

UKB je rozpočtová organizácia MK SR, preto CDA v dostatočnom predstihu pripravilo indikatívny rozpočet na rok 2022.

V súvislosti s nepriaznivou epidemiologickou situáciou a vyhlásením zákazu vychádzania na základe rozhodnutia MK SR bola UKB od 19. 12. 2021 pre verejnosť zatvorená. Zamestnanci CDA sa od 7. 1. 2021 do 7. 6. 2021 striedali na pracovisku v týždenných alebo dňových intervaloch v počte 1 zamestnanec naraz a dohliadali na prevádzku CDA.

V mesiaci júl pracovisko pripravilo a odovzdalo piatu záverečnú monitorovaciu správu k projektu Centrálne dátový archív, ktorú odoslalo na Odbor projektového riadenia MK SR. Odovzdaním záverečnej monitorovacej správy bolo ukončené obdobie udržateľnosti projektu CDA.

V súčasnosti je zmluvne podchytených 17 vkladateľov, ktorí aktívne CDA využívajú:

Národné projekty OPIS PO1 a PO2 (Operačný program informatizácia spoločnosti, prioritná os 1 a 2):

- Slovenská národná knižnica,
- Slovenský národný archív,
- Slovenská národná galéria,
- Múzeum Slovenského národného povstania,
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky,
- Slovenský filmový ústav,
- Štátna vedecká knižnica v Prešove,
- Národné osvetové centrum,
- Slovenský ľudový umelecký kolektív,
- Univerzitná knižnica v Bratislave – Odbor digitalizácie,
- Univerzitná knižnica v Bratislave – Odbor Depozit digitálnych prameňov.

Dopytovo orientované projekty OPIS PO1 a PO2 (Operačný program informatizácia spoločnosti, prioritná os 1 a 2):

- Kancelária Ústavného súdu SR,
- Vojenský historický ústav,
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra,
- Trnavský samosprávny kraj,
- Nitriansky samosprávny kraj.

Iné inštitúcie:

- Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

Pamäťové a fondové inštitúcie (PFI) sú združené do Určeného spoločenstva. CDA s Určeným spoločenstvom pravidelne komunikuje prostredníctvom cielených e-mailov o novinkách, odstávkach systému a pod. Určené spoločenstvo má na webovej stránke CDA vyčlenenú sekciu s dokumentmi, prístupnú len pre členov komunity. Zároveň CDA poskytuje prehľadné informácie o spracovaní dát, štatistiky, prezentácie na vlastnej webovej stránke, ktorú zamestnanci CDA aj sami aktualizujú (redakčný systém Drupal).

Aktuálny stav obsahu CDA sa denne publikoval na stránke <https://cda.kultury.sk/>. Systém poskytoval 24-hodinové reporty prírastkov počtu a objemu balíkov celkovo a podľa vkladateľov (vybavené objednávky, uzavreté úlohy, počet médií...). Pracovisko sledovalo a pravidelne v týždenných reportoch publikovalo nasledujúce reporty:

- stav kampaní,
- celkový objem dát v CDA v TB, v PB,
- objem dát v CDA per PFI,
- celkový počet SIP balíkov,
- objem SIP balíkov per PFI,
- týždenný prírastok dát,
- mesačný prírastok dát,
- objem disseminovaných (vybratých) dát per PFI,
- počet archivovaných balíkov, ktoré prešli LTP kontrolou.

Stav vkladania dát a výberu dát je denne aktualizovaný a uverejnený na webovej stránke CDA: https://cda.kultury.sk/sk/Kampane_roku_2022

Konečný stav uložených dát k 31. 12. 2021

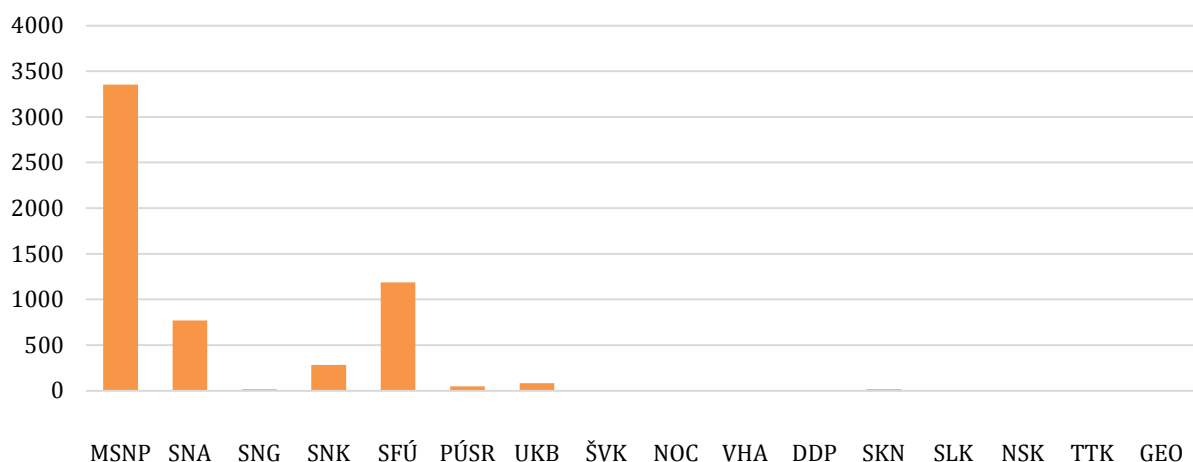
Pamäťová a fondová inštitúcia	Počet vložených balíkov	Objem v TB
Múzeum SNP (SNP)	207 929	3 354,9540
Slovenský národný archív (SNA)	1 26 5253	771,4100
Slovenská národná galéria (SNG)	10 187	14,8130
Slovenská národná knižnica (SNK)	651 549	280,3200
Slovenský filmový ústav (SFÚ)	1 567	1 186,0470
Pamiatkový úrad SR (PUR)	675	46,9460
UKB, odbor digitalizácie (UKB)	3 735	82,7110
Štátna vedecká knižnica v Prešove (SVK)	0	0
Národné osvetové centrum (NOC)	673	0,3830
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (GEO)	18 169	1,7360
Depozit digitálnych prameňov UKB (DDP)	29 170	4,5860
Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči (SKN)	3 862	15,1820
Slovenský ľudový umelecký kolektív (SLK)	2 550	0,1390

Vojenský historický ústav (VHA)	30 592	0,4175
Nitriansky samosprávny kraj (NSK)	1 039	0,2600
Trnavský samosprávny kraj (TTK)	5 037	2,930
Kancelária Ústavného súdu SR (KUS)	0	0
Spolu v CDA	2 231 987 SIP	5 762,8345 TB

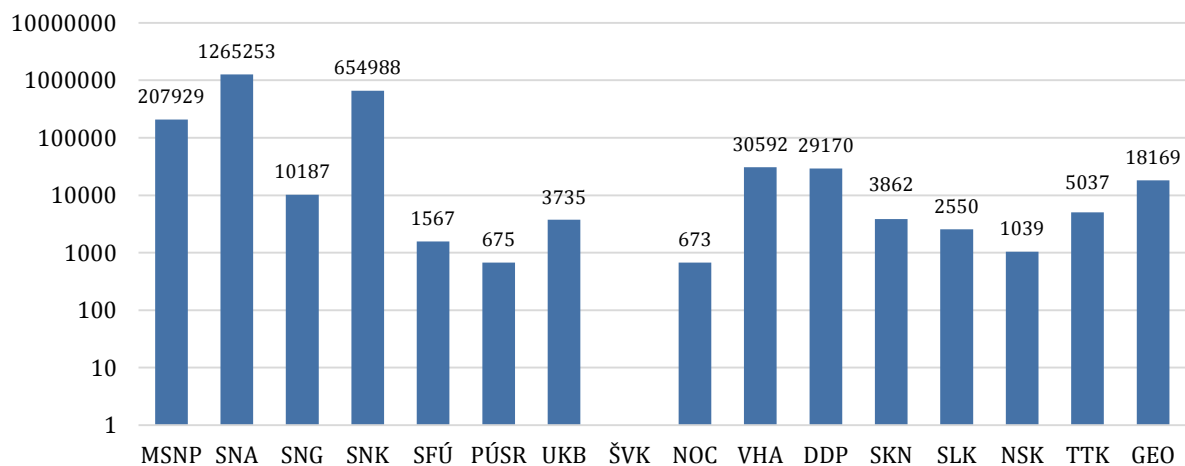
Nárast oproti roku 2020 je 214 115 SIP (697,12 TB). Celková naplnenosť CDA je na úrovni 23,05 %.

Počas roka 2021 sa uskutočnilo veľa pracovných porád s dodávateľom, so spolupracujúcimi inštitúciami, konzultácií s medzinárodnými producentmi informačných a komunikačných technológií. Na odborných workshopoch sa zamestnanci CDA školili a riešili odborné otázky a problémy prevádzky robustného systému CDA. Súčasne nepretržite dbali na bezpečnosť v súlade s ISO IEC 27001:2013. Na dennej báze sa aktualizovali štatistiky a informácie na webe CDA.

Celkový počet SIP uložených v CDA

Celkový objem TB uložených v CDA

Digitálne pramene (DIP)

Rok 2021 bol šiestym rokom udržateľnosti projektu Digitálne pramene – Webharvesting a archivácia e-Born obsahu. Informačný systém Digitálne pramene zabezpečoval zber, identifikáciu, manažment a dlhodobú ochranu webových stránok a e-Born dokumentov (pôvodných elektronických publikácií) publikovaných na území SR. Dlhodobé uchovávanie (LTP) sa riešilo v súčinnosti s Centrálnym dátovým archívom.

Prevádzku, správu a rozvoj IS DIP zabezpečoval kvalifikovaný štvorčlenný tím zložený z troch kurátorov a vedúceho v rámci samostatného oddelenia **Depozit digitálnych prameňov** (DDP). Uvedený počet 3 trvalých pracovných miest (kurátori) je sledovaným ukazovateľom udržateľnosti projektu.

Udržateľnosť projektu skončila k 31. 10. 2021. Do 30. 11. 2021 boli pre IS DIP zabezpečované služby hardvérovej a softvérovej podpory a nepretržitý monitoring aplikácie na základe dovtedy platnej SLA.

Ťažisko aktivít v oblasti webových prameňov predstavoval zber webu (webharvesting), t. j. proces automatického sťahovania obsahu webových stránok za účelom ich archivácie a dlhodobej ochrany. Kurátor webových prameňov vyberal a testoval webové stránky pred ich archiváciou a vyhodnocoval zbery podľa normy ISO/TR 14873, zabezpečoval správu katalógu webových stránok, obohacoval metadáta v katalógu domén, identifikoval a riešil problémy pri zbere webových stránok a komunikoval s poskytovateľmi webového obsahu.

Zbery sa realizovali formou kampaní, v priebehu roka sa ich uskutočnilo spolu 39. Z tohto počtu bol 1 celoplošný zber, 13 kampaní výberových zberov z rôznych oblastí podľa kategórií Konspektu, 12 kampaní výberových zberov webových stránok spolupracujúcich inštitúcií, na ktoré sú podpísané zmluvy (233 URL v poslednom zbere) a 13 tematických kampaní (200. výročie narodenia Janka Matúšku; 100. výročie úmrtia Pavla Országha Hviezdoslava; Koronavírus; Folklórne festivaly Slovenska 2021; Tour de France 2021; Úspechy našich športovcov – zima 2020/2021; Úspechy našich športovcov – jar/ leto 2021; Olympijské hry v Tokiu 2020; Pápež František na Slovensku; Miroslav Žbirka; 100. výročie narodenia Alexandra Dubčeka; Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021; Úspechy našich športovcov – zimná sezóna 2021/2022).

V októbri 2021 sa uskutočnil šiesty celoplošný zber v rámci rutinej prevádzky Informačného systému DIP. Zbierali sa všetky dostupné webové sídla z katalógu Digitálnych prameňov. Z celkového počtu 653 471 slovacikálnych domén v katalógu DIP sa podarilo úspešne zozbierať 316 233 domén v objeme 15,65 TB. Po komprimovaní obsahu bolo do archívu uložených 9,73 TB. K 31. 12. 2021 obsahoval archív webdepozitu 1 857 611 WARC súborov v celkovom komprimovanom objeme 46,5 TB.

Novinkou v prevádzke Digitálnych prameňov je začiatok archivácie s nástrojom Webrecorder (ArchiveWeb.page). Využíva sa na archiváciu zmluvných stránok, ktoré vykazujú problémy pri štandardných zberoch s nástrojom Heritrix a na archiváciu dynamického webového obsahu (napr. sociálnych sietí). Takto archivovaný obsah je zatiaľ možné sprístupňovať len lokálne v priestoroch DDP.

Vyhodnotenie všetkých kampaní bolo zverejnené na webovej stránke:

➤ <https://www.webdepozit.sk/www-pramene/kampane-www/>

V oblasti archivácie e-Born prameňov (elektronických seriálov a monografií) sa pokračovalo v spracovaní vkladov a ich archivácii. Realizoval sa výber a akvizícia e-Born obsahu, správa katalógu a repozitára e-Born obsahu, komunikácia s vydavateľmi, riešila sa metodika a identifikácia e-Born

prameňov. Pozornosť sa venovala formátovej validácii – archivovať v IS DIP je možné iba pramene vo formáte PDF a e-PUB. Opakovane sa realizoval zber 72 titulov e-Born seriálov typu aktualizovaná webová stránka (podľa ich periodicity na mesačnej, štvrťročnej alebo na polročnej báze). V katalógu titulov IS DIP bolo založených 87 nových titulov (z toho bolo 81 seriálov a 6 monografií), zrealizovalo sa 723 vkladov (z toho 195 vo forme zberu webovej stránky a 528 vo forme PDF súboru).

K 31. 12. 2021 obsahoval archív elektronických publikácií 68 titulov monografií a 332 titulov seriálov, z toho bolo 72 seriálov vo forme webovej stránky (431 archivovaných čísiel formou www zberov) a 260 seriálov vo formáte PDF (spolu 2084 archivovaných čísiel v .pdf formáte).

Zbery webových stránok v roku 2021

Typ zberu	Počet zozbieraných objektov	Zozbieraný objem nekomprimovaný
Výberový a tematický zber	87 868 116	cca. 5,9 TB
Celoplošný zber	255 504 334	cca. 15,7 TB
Spolu	343 372 450	cca. 21,6 TB

Pracovníci oddelenia pracovali počas roka na aktualizácii metodických materiálov a dokumentov, poskytovali odborné konzultácie vydavateľom a poskytovateľom webových stránok (spolu 246 odborných konzultácií). Pribežne vykonávali údržbu a aktualizáciu webovej stránky *www.webdepozit.sk*, na ktorej sú uverejnené informácie o všetkých aktivitách DDP vrátane kampaní, informácií pre vydavateľov/poskytovateľov, štatistík a prezentácií.

V roku 2021 prebiehala spolupráca s viacerými oddeleniami UKB (s NA ISSN, s odborom informačných technológií a informačných systémov a s CDA). CDA slúži ako dlhodobé LTP úložisko pre DDP. V rámci spolupráce s CDA sa riešili problémy, ktoré sa vyskytli pri vkladoch do CDA. K 31. 12. 2021 bolo do CDA vložených 29 170 SIP balíkov v celkovom objeme 4,42 TB.

Externá spolupráca zahŕňala predovšetkým konzultácie s dodávateľom IS DIP, nasadzovanie a testovanie nových releasov IS DIP. V rámci medzinárodnej spolupráce išlo o výmenu poznatkov a skúseností predovšetkým s kolegami z českého Webarchivu NK ČR v Prahe a tiež v rámci platformy V4. Pre IIPC (International Internet Preservation Consortium) sa aktualizovali údaje vo Wikipédii o webarchivačných iniciatívach UKB. Aktualizovali sa slovacikálne webové zdroje pre medzinárodnú tematickú kolekciu Covid-19 a navrhli tzv. slovacikálne semienka pre nové medzinárodné kolekcie OH Tokio 2020 a k situácii v Afganistane. V apríli sa pozornosť venovala analýze novej členskej zmluvy s IIPC na roky 2021 – 2025. Oddelenie DDP aktualizovalo údaje v dotazníku Survey on long term digital preservation network, zúčastnilo sa na dvoch online podujatií IIPC Members Call (v septembri a v decembri), na ktorých sa preberali novinky zo sveta webových archívov. Dvaja pracovníci sa v júni zúčastnili valného zhromaždenia IIPC (IIPC General Assembly) a konferencie Web Archiving Conference 2021, ktorú formou online prístupu prostredníctvom platformy Remo zorganizovala Národná knižnica v Luxemburgu.

Ďalšími medzinárodnými podujatiami konanými online, na ktorých sa pracovníci DDP zúčastnili, bol vo februári a v novembri Webrecorder Community Call, ktorý organizovali odborníci na archiváciu dynamických stránok z tímu Webrecorder, v marci online seminár IIPC Research Speaker Series – Under the Hood of SolrWayback4, v júli Online Hours: Supporting Open Source, v septembri workshop

Curating Collections a v októbri online konferencia Web Archiving for Beginners, ktorú organizovala Digital Preservation Coalition.

Pracovníci oddelenia DDP si prehľadili svoje odborné vedomosti účasťou na dvoch online seminároch – Celoživotné vzdelávanie knihovníkov (organizovaný Slovenskou národnou knižnicou) a Digitálny svet a zmluvné vzťahy. Zúčastnili sa aj na online školeniach Grantexpert – 1-2-3 granty a Centire: Od nápadu k projektu. Jeden pracovník absolvoval školenie Kybernetická bezpečnosť z pohľadu prevádzkovateľov služieb.

V rámci spolupráce s Katedrou knižničnej a informačnej vedy FiF UK sa v júli uskutočnila prezentácia archívu Digitálnych prameňov pre dve študentky a v novembri pre študentov tretieho ročníka bakalárskeho štúdia KKIV. V novembri bol archív Digitálnych prameňov predstavený účastnícke programu Erasmus+ z univerzity v chorvátskom Zadare.

3.5 OSTATNÉ ČINNOSTI

Pre zabezpečenie chodu knižnice, naplnenie jej poslania a úspešné plnenie kontrahovaných úloh je nevyhnutný celý rad ďalších činností.

Proces riadenia UKB sa uskutočňoval prostredníctvom porád vedenia, rokovaní poradných orgánov generálnej riaditeľky, pracovných porád úsekov knižnice a operatívnych porád.

V roku 2021 boli vydané nasledovné interné dokumenty:

- Dodatok č. 1/2021 k platnej Kolektívnej zmluve uzatvorenej dňa 1. 8. 2014,
- Dodatok č. 2/2021 k platnej Kolektívnej zmluve uzatvorenej dňa 1. 8. 2014,
- Príkaz GR č. 1/2021 na vykonanie školenia/oboznamovania zamestnancov UKB (s miestom výkonu práce na Ventúrskej ul.) z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) a ochrany pred požiarmi (OPP),
- Príkaz GR č. 2/2021 na vykonanie školenia/oboznamovania vedúcich a ostatných zamestnancov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) a ochrany pred požiarmi (OPP) v roku 2021,
- Pokyn GR UKB č. 1/2021 Používanie knihy príchodov a odchodov na pracoviskách Univerzitnej knižnice v Bratislave,
- Pokyn GR UKB č. 2/2021 Zabezpečenie stravovania zamestnancov Univerzitnej knižnice v Bratislave,
- Pokyn GR UKB č. 3/2021 Pravidlá pre plánovanie a čerpanie dovolení zamestnancov Univerzitnej knižnice v Bratislave,
- Smernica č. 1/2021 Zásady a postup pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v Univerzitnej knižnici v Bratislave,
- Dodatok č. 1 k Smernici č. 3/2010 o monitorovaní a riadení bezpečnostných incidentov,
- Dodatok č. 1 k Smernici č. 6/2019 o verejnom obstarávaní v Univerzitnej knižnici v Bratislave.

Oddelenie **archív a správa registratúry UKB** zabezpečovalo v priebehu roka 2021 komplexnú predarchívnu starostlivosť s dôrazom na evidovanie a obeh záznamov, tvorbu spisov, kontrolu dodržiavania registratúrneho poriadku a používanie registratúrneho plánu.

V rámci prevádzky elektronického informačného systému správy registratúry boli poskytované poradenské, metodické a konzultačné služby pre jednotlivé organizačné útvary knižnice spolu so zaškolením novoprijatých zamestnancov. Súčasne prebiehala priebežná kontrola príručných registratúr vybraných pracovísk knižnice.

Prostredníctvom podateľne sa zabezpečoval príjem a odosielanie poštových a kuriérnych zásielok a ich evidencia. V elektronickom informačnom systéme na správu registratúry NUNTIO bolo zaevidovaných 1 508 doručených záznamov. K 31. 12. 2021 bolo úhrnne vybavených a odoslaných 2 560 zásielok, z toho bolo 1 770 doporučených a 627 obyčajných zásielok. Za rok 2021 bolo prostredníctvom podateľne expedovaných aj 163 balíkov. Podateľňa fungovala nepretržite aj počas zákazu vychádzania a uzatvorenia prevádzky knižnice pre verejnosť.

Pracovníci oddelenia v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach preberali počas roka 2021 do registratúrneho strediska UKB registratúrne záznamy z organizačných útvarov knižnice.

Registratúrne stredisko UKB umožňovalo podľa ustanovení § 21 vyhlášky MV SR č. 410/2015 Z. z. využívanie registratúrnych záznamov prostredníctvom výpožičky a prostredníctvom nahliadnutia. Od januára do decembra 2021 bolo spolu vybavených 8 žiadostí zo strany zamestnancov UKB.

V registratúrnem stredisku UKB prebehla dňa 10. 6. 2021 za účasti zástupcu odboru archív a registratúr Ministerstva vnútra SR (MV SR) odborná archívna prehliadka, ktorá sa uskutočnila v nadväznosti na ukončenie prípravnej fázy vyrad'ovacieho konania personálnej agendy organizácie a agendy riaditeľ'stva UKB (§ 20 zákona č. 395/2002 Z. z.). V septembri 2021 vydalo MV SR rozhodnutie o vyradení registratúrnych záznamov UKB, ktorým uplynula lehota uloženia. V zmysle rozhodnutia boli registratúrne záznamy so znakom hodnoty „A“, ktoré MV SR posúdilo ako archívne dokumenty, odovzdané do Archívu UKB.

V mesiaci november 2021 sa na pracovisku uskutočnila exkurzia študentov archívnictva Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, ktorá bola spojená s ukázkami činností, ktoré súvisia so správou registratúry za použitia elektronického systému na správu registratúry.

Dvaja pracovníci oddelenia sa v rámci rozširovania odborných zručností a znalostí zúčastnili na online školení zameranom na aktuálne povinnosti pôvodcov registratúr, ktoré priniesla novela zákona o archívoch a registratúrach.

Prostredníctvom **Archívu UKB** bola vykonávaná archívna starostlivosť o archívne dokumenty organizácie v zmysle platnej legislatívy. Zároveň bola naďalej priebežne zabezpečovaná evidencia archívnych fondov, archívnych pomôcok a pôvodcov v archívnej aplikácii WinAfondy.

Archívny fond Archívu UKB zaznamenal za rok 2021 prírastok 6,12 bm archívneho materiálu. Významný bol najmä akces osobných spisov zamestnancov, ktorí v knižnici pracovali od roku 1919 a významnou mierou sa pričínili o rozvoj a budovanie UKB a slovenského knihovníctva. Dôležitá bola aj akvizícia ďalších fotografií dokumentujúcich existenciu a fungovanie UKB v rokoch 1930 – 1980. Za rok 2021 nebol zaznamenaný žiaden úbytok archívnych dokumentov.

V roku 2021 zabezpečoval Archív UKB v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. a na základe žiadostí prístup k spracovaným archívnym dokumentom. Archív UKB poskytoval služby aj pre jednotlivé odbory a oddelenia v UKB, a to najmä vyhľadávaním údajov z archívnych dokumentov pre úradné a prevádzkové potreby inštitúcie.

Pre efektívnejšiu komunikáciu s odborom archívov a registratúr MV SR, ale aj s potenciálnymi záujemcami o služby Archívu UKB bola vytvorená osobitná e-mailová adresa archiv@ulib.sk.

V roku 2021 sa naďalej vybavovali žiadosti podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. V súlade s § 16 a 17 zákona boli vybavené 4 žiadosti o sprístupnenie informácií. V gescii oddelenia Archív a správa registratúry sa zabezpečovalo pravidelné zverejňovanie zmlúv v Centrálnom registri zmlúv SR. Od začiatku roka bolo k 31. 12. 2021 zverejnených spolu 51 zmlúv a 3 dodatky.

Činnosť **oddelenia metodiky** bola v roku 2021 orientovaná na činnosti – vypracovanie výročnej a polročnej správy o činnosti UKB, katalogizačné práce v rámci projektu Digitálny repozitár UKB, spracovanie podkladov pre štatistické vyhodnocovanie činnosti a vypracovanie vyhodnotení vládnych programov a odpočtov plnenia úloh daných zriaďovateľom.

Na základe požiadavky MK SR, sekcie rozpočtu a správy, v nadväznosti na zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v súlade s kontraktom vypracovalo oddelenie v roku 2021, Správu o činnosti a hospodárení UKB za rok 2020 a Správu o činnosti a hospodárení UKB za 1. polrok 2021.

V rámci štatistického vykazovania boli vypracované podklady pre ročný výkaz o činnosti knižníc KULT 10-01 za rok 2020, ročný výkaz o neperiodických publikáciách za rok 2020 KULT 4-01, ročný elektronický výkaz výskumno-vývojového potenciálu organizácie v rámci Informačného systému o výskume, vývoji a inováciách SK CRIS a štatistické vyhodnotenie výkonov UKB.

Súčasťou pracovných úloh oddelenia bolo spracovanie dokumentov – katalogizačné práce v rámci projektu **Digitálny repozitár UKB**.

Digitálny repozitár UKB (DR UKB) dlhodobo uchováva a poskytuje jednoduchý a centralizovaný prístup k záznamom a niektorým plným textom publikovaných výstupov zamestnancov UKB, vrátane textov, obrázkov, videí a iných typov digitálnych objektov. Repozitár uchováva a sprístupňuje v súlade s autorským zákonom (zákon č. 185/2015 Z. z.) viaceré typy a formáty digitálnych dokumentov a súborov, ktoré sa týkajú najmä:

- publikačnej činnosti zamestnancov UKB,
- publikácií vydávaných UKB (elektronické verzie zborníkov, periodík, monografií, bibliografií a iných),
- interných materiálov (interné riadiace dokumenty, správy z porád, metodické materiály, základné dokumenty),
- iných výstupov, ktoré sú súčasťou aktivít a odborných činností UKB (Výročné správy UKB, Správy o činnosti a hospodárení UKB, archívne dokumenty, audio a videodokumenty).

S ohľadom na jeden z hlavných cieľov repozitára – sprístupňovať archív inštitúcie (fotografie, listinné dokumenty a pod.) si pracovníci oddelenia metodiky v roku 2021 stanovili úlohu postupne spracovať a sprístupniť všetky archívne výročné správy z produkcie UKB.

Pracovníci metodiky spracovali k v rámci roka 2021 všetky ucelené výročné správy o činnosti knižnice, ako aj správy o výsledkoch a záveroch rozboru činnosti hospodárenia – retrospektívne do roku 1985 (vrátane). V súlade s dohodou s oddelením **archív a správa registratúry UKB** a **oddelením digitalizácie** sú tieto skatalogizované ročníky správ v procese digitalizácie.

Správa

27. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1990

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1990 / Spracovala Kamila Fircáková a vedúci organizačných útvarov. . Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 1991 . 40 s.

Do košíka Bookmark

Správa

28. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1989

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1989 / Spracovala Marta Fratričová a vedúci organizačných útvarov. . Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 1990 . 53 s.

Do košíka Bookmark

Správa

29. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1988

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1988 / Vpracovala Marta Fratričová a vedúci organizačných útvarov. . Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 1989 . 63 s.

Do košíka Bookmark

Správa

30. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1987

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1987 / Spracovala Marta Fratričová a vedúci organizačných útvarov. . Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 1988 . 66 s.

Do košíka Bookmark

Správa

31. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1986

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1986 / Vypracovala Marta Fratričová. . Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 1987 . 60 s.

Do košíka Bookmark

Správa

32. Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1985

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 1985 / Vypracovala Marta Fratričová. . Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 1986 . 61 s.

Do košíka Bookmark

Zobrazenie spracovaných záznamov správ o činnosti Univerzitnej knižnice v Bratislave z 80. rokov v DR UKB

Ku koncu roka bolo v DR UKB vytvorených 36 katalogizačných záznamov správ o činnosti a správ o výsledkoch a záveroch rozboru činnosti hospodárenia knižnice. Ku každému vytvorenému záznamu bude následne pripojený kompletný zdigitalizovaný plnotextový pdf dokument s možnosťou prezerania a sťahovania tak, ako je to napr. v prípade Správy o činnosti a hospodárení UKB za rok 2020.

Správa o činnosti a hospodárení Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 2020

Správa

Z košíka

Názvové údaje	Správa o činnosti a hospodárení Univerzitnej knižnice v Bratislave za rok 2020 / Spracovali: Dagmar Kleinová a zamestnanci Univerzitnej knižnice v Bratislave; grafická úprava Anna Starinská		
Autor	Kleinová Dagmar (zost.) Starinská Anna (graf. úpr.)		
Vyd. údaje	Bratislava : Univerzitná knižnica v Bratislave, 2021		
Rozsah	176 s. : Obrázky, tabuľky, grafy		
Poznámky	Bibliografia publikačnej a prednáškovej činnosti zamestnancov je súčasťou samostatného zväzku príloh, v prílohe č. 8		
ISBN	978-80-89303-82-3		
Predmet	Výročné správy organizácií Univerzitná knižnica v Bratislave		
Krajina	Slovensko, Slovenská republika		
Jazyk dok.	slovenčina		
URL	https://www.ulib.sk/sk/o-kniznici/dokumenty-ukb/spravy/		
Databáza	Správy		
	Správa záznamu vo www formulári		
Správa súborov	Správa príloh Nahrat prílohu		
Názov súboru	Stiahnuté	Veľkosť	Komentár
VS_2020_UKB.pdf	0	12.9 MB	

Dostupný fulltext Správy o činnosti a hospodárení UKB za rok 2020 pripojený k záznamu v DR UKB

V roku 2021 bolo do DR UKB vložených/ nahratých 1 764 digitálnych objektov z celkového počtu 5 404 nahratých súborov. K najstiahovanejším digitálnym objektom patrili súbor fotografií z podujatia – Tlačie 16. storočia (prezentácia rovnomennej publikácie) v počte 279 stiahnutí a súbor fotografií z výstavy 100 rokov prvého knižničného zákona/ 100 rokov Univerzitnej knižnice v Bratislave a počiatky jej vzniku po roku 1919. Administráciu a rozvoj systému DR UKB zabezpečoval odbor knižnično-informačných systémov.

Oddelenie metodiky poskytovalo konzultácie a súčinnosť všetkým pracoviskám knižnice priebežne podľa potreby. Na vnútroknižničnej, ale aj vonkajšej metodickú činnosť sa výrazne podieľali aj ďalšie odbory a oddelenia knižnice, ktoré usmerňujú a koordinujú odborné činnosti v rámci svojej odbornej gescie. Pracoviská UKB v rámci svojich celoštátnych funkcií poskytli spolu 816 metodických konzultácií a uskutočnili 12 metodických návštev.

Prieskum grantových možností, koordinácia, administratívna a metodická podpora projektov, spolupráca na projektových aktivitách s inými pamäťovými a fondovými inštitúciami a zastrešenie projektov v oblasti vedy a výskumu patrí k hlavným úlohám **odboru projektového riadenia**.

V roku 2021 sa pracovníci odboru zamerali na udržiavanie a rozvoj portálu Profil slovenskej kultúry. Vzhľadom na to, že v rámci roka na uvedený projekt nebola poskytnutá finančná podpora MK SR, činnosti sa odvíjali od interných kapacít a dostupných možností prác na projekte.

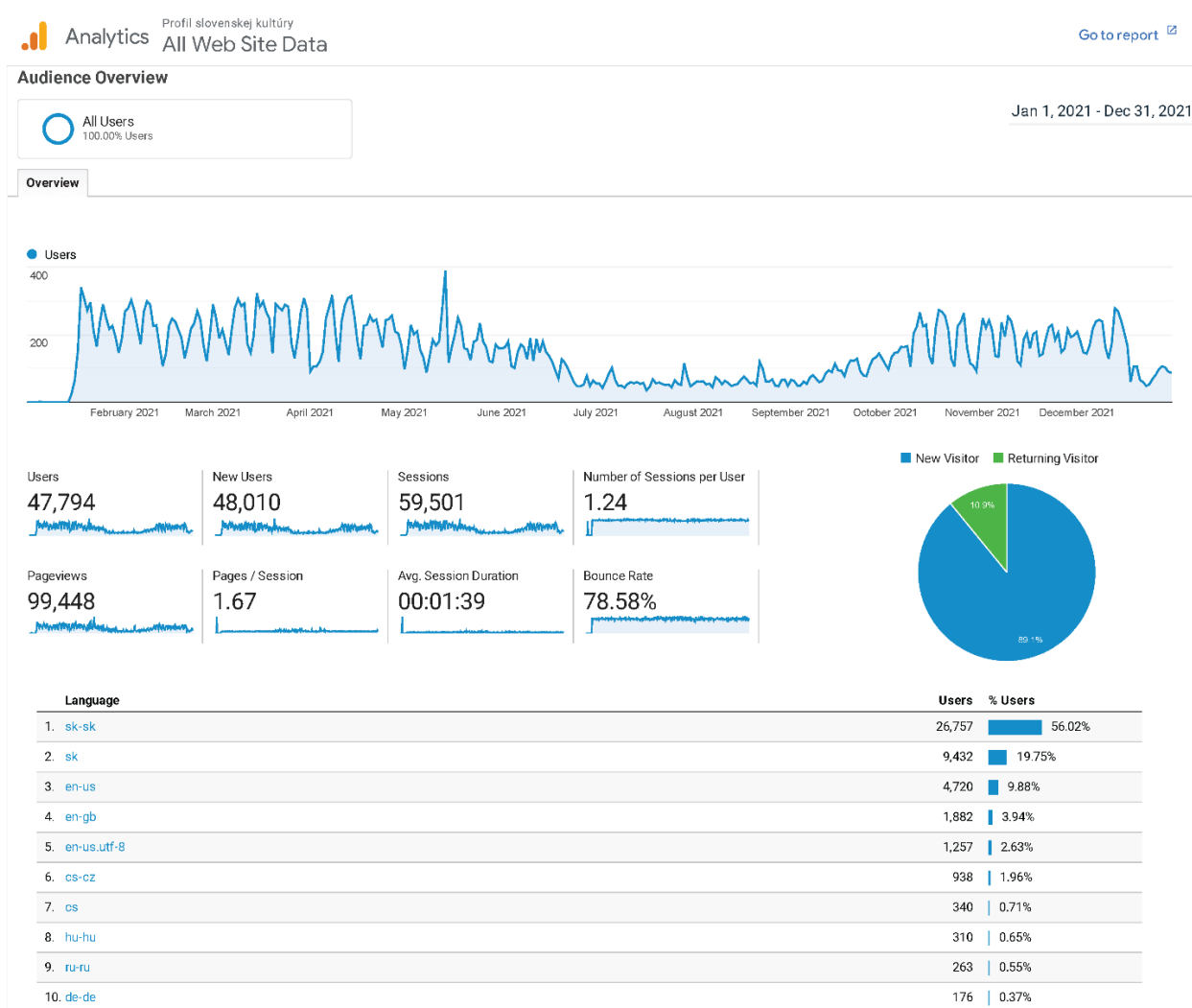
Portál Profil slovenskej kultúry sprístupnila UKB v roku 2015 ako jedinečného online sprievodcu slovenskou kultúrou, ktorého cieľom je prezentovať slovenskú kultúru a umenie na časovej osi formou pútavých esejí, vrátane prierezových aktuálnych a atraktívnych tém – vytvoriť základ komplexnej

prezentácie slovenskej kultúry na jednom mieste, a tým podporiť rozvoj kultúrneho povedomia o Slovensku, stimulovať cestovný ruch a zabezpečiť budovanie pozitívneho imidžu Slovenska doma i v zahraničí.

Profil slovenskej kultúry, ako významný informačný zdroj z produkcie UKB, ponúka zosumarizované informácie o všetkých oblastiach kultúry a umenia, predstavuje kultúrne dedičstvo, prírodné krásy, turistické atrakcie, ale aj dôležité inštitúcie, organizácie, subjekty a i. Je dvojazyčný (slovenčina, angličtina), čím je zároveň prístupný aj pre zahraničných návštevníkov Slovenska či pre zahraničných záujemcov o informácie o Slovensku a jeho kultúre.

Odbor v roku 2021, pokračoval v realizácii rozvojových úloh projektu, a to aj napriek komplikovaným podmienkam práce v súvislosti so zhoršenou pandemickou situáciou a prijatými protipandemickými opatreniami.

Údaje z Google Analytics za obdobie 1. 1. – 31. 12. 2021

Metodická a školiaca činnosť patrí k dôležitým úlohám **odboru knižnično-informačných systémov**. V roku 2021 bola zameraná na pracovné činnosti a postupy realizované v KIS Virtua a v súvisiacich systémoch. Celkovo bolo zrealizovaných 29 interných školení, z toho 17 v KIS Virtua, (OPAC – 5 zamestnancov, katalogizácia – 18, exempláre a holdingy – 16, výpožičky – 2), Ensemble jedno školenie pre 2 zamestnancov, ARL šesť školení pre 6 zamestnancov, ARL nahrávanie súborov tri školenia pre

6 zamestnancov, ARL pokladňa jedno školenie pre 2 zamestnancov a jedno školenie na prácu s WebJetom pre 1 zamestnanca. Odbornú poradenskú a konzultačnú podporu cez interný Helpdesk zabezpečovalo 5 zamestnancov odboru. Za rok 2021 bolo vyriešených 1 024 požiadaviek.

Intranetové stránky určené zamestnancom UKB sa dopĺňali o oficiálne materiály – smernice, príkazy generálnej riaditeľky, pokyny BOZP, linky na vstupy do používaných systémov (registratúra, EZO), manuály k jednotlivým odborným činnostiam, štatistiky činnosti a platnej Vyššej kolektívnej zmluvy.

Priebežne prebiehali poučenia pre nových zamestnancov UKB o spracovaní osobných údajov v zmysle GDPR a zároveň vydávanie poverení na spracovanie osobných údajov.

Podľa potreby boli poskytované konzultácie zamestnancom, dohľad nad dodržiavaním zásad GDPR pri nakladaní s osobnými údajmi a súčasne bola vypracovaná informácia pre používateľov o využívaní kamerového systému v UKB.

Pracovníci **odboru knižnično-informačných systémov** zabezpečovali priebežne pre potreby knižnice, hlavne úseku knižničných činností, všetky výstupy zo systémov, ktoré spravujú. Išlo o základné výstupy, ktoré vyžaduje legislatíva, ako prírastkové zoznamy a výstupy využívané na kontroly, priebežné inventarizácie, revízie a podporu pracovných činností.

Systém ARL, ako podporná a významná súčasť knižničného systému Virtua pri zavádzaní nových služieb používateľom a integrácii ďalších systémov predpokladala využívanie väčšieho počtu aplikácií - klientov zamestnancami. Z tohto dôvodu bolo navrhnuté navýšenie počtu licencií o 10, čo sa podarilo zrealizovať v decembri 2021. V 2. polroku 2021 zamestnanci odboru riešili 2 úpravy Portálu UKB (ARL), resp. 2 nové služby používateľom, a to rozšírenie funkcionality o možnosť stornovania žiadaniek na digitalizáciu a možnosť zadania rešerše používateľmi cez vyplnený formulár, ktorý bude zároveň uložený v databáze systému ARL. Riešenia firmy Cosmotron, boli testované na testovacej lokácii a po pripomienkach inštalované na Portále UKB.

Zabezpečenie prevádzky systému ARL bolo nevyhnutné pre fungovanie viacerých pracovísk UKB ako je MVS a MMVS, pokladňa zastrešujúca kredity a všetky poplatky za poskytované služby knižnice, Portál UKB a pracovisko retrospektívnej bibliografie. Konkrétne sa vykonávali zmeny poplatkov v pokladni, aktualizácia údajov používateľov, editovanie číselníkov a nastavení webového rozhrania, nové formuláre na spracovanie dokumentov podľa požiadaviek kabinetu retrospektívnej bibliografie, registrácia nových knižníc pre MVS, ale aj testovanie nových funkcií systému ARL. V neposlednom rade polročné, ročné a priebežné štatistiky za knihovnícke činnosti. Postupne od júna prechádzala administrácia systému na 2 nových zamestnancov knižnice.

V 1. polroku 2021 venovali zamestnanci odboru, mimoriadnu pozornosť dopĺňaniu pracovnej dokumentácie. Boli aktualizované pracovné postupy odboru knižnično-informačných systémov v UKB (verzia 1.0 z roku 2020) na verziu 2.0. Aktualizácia obsahuje zoznam všetkých systémov, ktoré spravuje odbor, popis jednotlivých činností, zoznam zamestnancov, ktorí výkon zabezpečujú, ako aj zastupiteľnosť jednotlivých činností. Zároveň odchádzajúca vedúca oddelenia knižničných systémov vypracovala názorné, podrobné manuály k činnostiam, ktoré patrili do jej pracovnej kompetencie. Vypracovaná dokumentácia je dostupná na lanserv1, v zdieľanom adresári, pre všetkých zamestnancov odboru.

Prevádzku informačných technológií a rozvoj rutinného počítačového spracovania a elektronizácie knižničných a informačných agend komplexne zabezpečoval **odbor informačných technológií**. Vykonával centrálnu nákup, inštaláciu, evidenciu a servis výpočtovej techniky (hardvéru a softvéru používaného v UKB). Organizoval aj školiacu a poradenskú činnosť pre zamestnancov UKB.

Odbor zabezpečoval prevádzku celkom 267 PC, 69 notebookov, 46 tabletov a 11 serverov + 29 Blade serverov (+ 50 virtuálnych serverov). Všetky PC a servery sú chránené antivírusovým systémom a antispyware programom. Servery chráni antivírusový softvér ClamAV. Súčasne sa zabezpečila ochrana údajov aktívnymi bezpečnostnými prvkami a pravidelnou archiváciou databáz. V auguste sa uskutočnila ročná profylaktická údržba informačných technológií – archivácia systémov a databáz a profylaktika hardvéru.

PC sú pripojené k internetu prostredníctvom akademickej siete SANET. Prenosová rýchlosť internetového pripojenia je 1 GB ps.

V súlade s plánom obnovy práce sa postupne inovovala zastaraná IT technika za novú výpočtovú techniku (PC) a multifunkčné reprografické zariadenia. V roku 2021 na základe kapitálových prostriedkov získaných v rámci kontraktu a ďalej úspešného verejného obstarávania bola zakúpená serverová infraštruktúra dátového úložiska UKB. V rámci obnovy personálnych IT prostriedkov boli zakúpené multifunkčné zariadenia notebooky a príslušenstvo k počítačom na zabezpečenie online školení, konferencií a porád.

Pre používateľov sa rozšírila WiFi sieť o dva nové prístupové body umiestnené v Modrej študovni a Lisztovom pavilóne, ktoré pokrývajú signálom aj väčšiu časť Lisztovej záhrady. Bol obnovený aj prístupový bod do WiFi siete v americkom centre, vo všeobecnej študovni, v hudobnom kabinete, v IDS UNESCO a vo voľnom výbere na 2. poschodí. Súčasne bola používateľom ponúknutá nová služba – odbor zabezpečil požičiavanie tabletov s pripojením na WiFi sieť; k dispozícii bolo celkovo 30 tabletov.

V roku 2021 odbor vyriešil 571 problémov zadaných cez aplikáciu Helpdesk a používateľom poskytol viac ako 75 konzultácií.

Referát vnútornej kontroly v roku 2021 v súčinnosti s odbornými oddeleniami UKB participoval na vydávaní a aktualizovaní internej legislatívy, vykonal kontroly, dohliadal a zúčastňoval sa na riešení ďalších dôležitých úloh.

Počas roka sa aktívne podieľal na plnení nasledujúcich úloh:

- Pripomienkoval a doplnil tieto zmluvy: Zmluva na zakúpenie diskového poľa a príslušenstva uzatvorená medzi UKB a SOFOS, a. s., Zmluva o dielo – Viazanie periodických a neperiodických knižničných dokumentov, Darovacia zmluva uzatvorená medzi Euroatlantickým centrom a UKB – Knihy zakúpené pri príležitosti konferencie Slovenské bezpečnostné fórum 2021, Zmluva o poskytnutí služieb komplexnej objektovej ochrany s dodávateľom S-DASIVO, s. r. o.,
- Pripomienkoval dokumenty vypracované externou firmou obstarame, s. r. o. k vyhlásenej súťaži na obstaranie Strážnej služby objektov Univerzitnej knižnice v Bratislave (Opis predmetu zákazky, Zmluva o poskytnutí služieb, Výzva na predloženie cenovej ponuky, Stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky a bežnej dostupnosti na trhu),
- Predložil vyžiadané materiály odboru vnútorného auditu MK SR na dokumentárne overenie splnenia opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, zistených vnútorným auditom č. 20P02 v roku 2020,
- Ako menovaný člen komisie vykonal náhodné kontroly týkajúce sa dodržiavania Smernice č. 05/2017 Zásady postupu pri kontrole dodržiavania zákazu výkonu práce pod vplyvom alkoholu, omamných a psychotropných látok, ich používania a zneužívania v UKB.

Vypracoval v súčinnosti s odbornými pracoviskami:

- ✓ Smernicu č. 1/2021 Zásady a postup pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v Univerzitnej knižnici v Bratislave,

- ✓ Dodatok č. 1 k Smernici č. 3/2010 o monitorovaní a riadení bezpečnostných incidentov,
 - ✓ Dodatok č. 1 k Smernici č. 6/2019 o verejnom obstarávaní v Univerzitnej knižnici v Bratislave,
 - ✓ Pokyn GR UKB č. 1/2021 Používanie knihy príchodov a odchodov na pracoviskách Univerzitnej knižnici v Bratislave,
 - ✓ Pokyn GR UKB č. 2/2021 Zabezpečenie stravovania zamestnancov Univerzitnej knižnice v Bratislave,
 - ✓ Pokyn GR UKB č. 3/2021 Pravidlá pre plánovanie a čerpanie dovolení zamestnancov Univerzitnej knižnice v Bratislave.
- Referát vnútornej kontroly rozpracoval aj ďalšie interné dokumenty, ktoré vzhľadom na náročnosť vyžadujú dopracovanie v súčinnosti s odbornými pracoviskami.
 - Na základe doručeného podnetu z portálu „Odkaz pre starostu“ referát spolu s odborom prevádzky zabezpečil zverejnenie informácie o vyriešení problému (odstránenie invazívnej rastliny na Pionierskej ul. č. 4) na portál „Odkaz pre starostu“. Následne bol podnet zaradený medzi vyriešené.
 - Referát v súčinnosti s osobou zodpovednou za ochranu osobných údajov v UKB pripravil pre žiadateľa potvrdenie na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2016/679 z 27. 4. 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov.
 - Pre odbor vnútorného auditu MK SR vypracoval odpoveď Aktualizácia hodnotenia rizík pre plánovanie auditov na rok 2022, v ktorej uviedol interné dokumenty vypracované a platné počas roka 2021.
 - V súčinnosti s personálnym referátom UKB a ekonomickým oddelením vypracoval odpoveď pre odbor vnútorného auditu MK SR Žiadosť o vykonanie kontroly – postúpenie podania chráneného oznamovateľa protispoločenskej činnosti a medializovaných informácií.
 - Referát na základe poverenia generálnej riaditeľky UKB pripravil vyjadrenie k sťažnosti používateľky UKB, zaslanej na MK SR v súvislosti s otváracími hodinami knižnice, odkladaním batožiny v šatni a poplatku skenovaných dokumentov.
 - V súčinnosti s personálnym referátom UKB vykonal kontrolu počtu odovzdaných majetkových priznaní vedúcich zamestnancov a dočasne poverených zamestnancov za rok 2020 a vyzval zamestnancov, ktorí neodovzdali majetkové priznanie a nových zamestnancov menovaných do vedúcej funkcie v priebehu roka 2021, aby majetkové priznanie odovzdali.
 - V závere roka zabezpečil podanie návrhu opravy v Liste vlastníctva UKB na Katastrálnom odbore Bratislava. Oprava bola nevyhnutná z hľadiska Zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

Podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov nebolo referátom vnútornej kontroly prešetrované žiadne podanie doručené do UKB v roku 2021 ako sťažnosť. Doručené podania od fyzických osôb boli starostlivo posúdené z hľadiska obsahu, či boli porušené právom chránené záujmy fyzickej osoby, príp. či sa osoba domáha ochrany svojich práv pri porušení právnych predpisov zo strany UKB. Všetky podania od fyzických osôb boli vybavené ako podnety.

Referát vnútornej kontroly nezaevidoval a neprešetril žiadne oznámenie protispoločenskej činnosti podľa Smernice č. 2/2019 o vnútornom systéme vybavovania oznámení zamestnancov UKB týkajúcich sa oznamovania protispoločenskej činnosti.

3.6 HODNOTENIE PLNENIA KONTRAKTU NA ROK 2021 – ČERPANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV

Hodnotenie plnenia kontraktu na rok 2021 – čerpanie finančných prostriedkov

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie						Rozpočtované príjmy z financovanej činnosti	
	Výdavky celkom		Z prostriedkov ŠR		Z mimorozp. zdrojov			
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 – Mzdy, platy, služobné	3 016 501	3 016 501	3 016 501	3 016 501				
príjmy a OOV spolu:								
620 – Poistné a príspevok	1 030 704	1 030 704	1 030 704	1 030 704				
do poisťovní spolu:								
630 – Tovary a služby spolu:	3 440 179	3 439 292	3 440 179	3 439 292				
640 – Bežné transfery spolu:	60 093	60 093	60 093	60 093				
600 – Bežné výdavky spolu	7 547 477	7 546 590	7 547 477	7 546 590				
710 – Obstarávanie kapitálových aktív spolu:	77 278	77 278	77 278	77 278				
700 – Kapitálové výdavky spolu	77 278	77 278	77 278	77 278				
600 + 700 SPOLU	7 624 755	7 623 868	7 624 755	7 623 868			71 000	71 076

Poznámka:

* údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2021

** skutočnosť čerpania k 31. 12. 2021 v celých číslach

Výkon odborných knižničných činností (knižničný zákon č. 126/2015 Z. z....

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie						Rozpočtované príjmy z financovanej činnosti	
	Výdavky celkom		Z prostriedkov ŠR		Z mimorozp. zdrojov			
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 – Mzdy, platy, služobné	2 657 157	2 655 279	2 657 157	2 655 279				
príjmy a OOV spolu:								
620 – Poistné a príspevok	905 113	906 606	905 113	906 606				
do poisťovní spolu:								
630 – Tovary a služby spolu:	1 729 784	1 741 917	1 729 784	1 741 917				
640 – Bežné transfery spolu:	58 093	57 711	58 093	57 711				
600 – Bežné výdavky spolu	5 350 147	5 361 513	5 350 147	5 361 513				
710 – Obstarávanie kapitálových aktív spolu:	77 278	77 278	77 278	77 278				
700 – Kapitálové výdavky spolu	77 278	77 278	77 278	77 278				
600 + 700 SPOLU	5 427 425	5 438 791	5 427 425	5 438 791			71 000	71 076

Poznámka:

* údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2021

** skutočnosť čerpania k 31. 12. 2021 v celých číslach

Vedecko-výskumná činnosť

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie						Rozpočtované príjmy z financovanej činnosti	
	Výdavky celkom		Z prostriedkov ŠR		Z mimorozp. zdrojov			
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 – Mzdy, platy, služobné	0	0	0	0				
príjmy a OOV spolu:								
620 – Poistné a príspevok	0	0	0	0				
do poisťovní spolu:								
630 – Tovary a služby spolu:	108 000	108 000	108 000	108 000				
640 – Bežné transfery spolu:	0	0	0	0				
600 – Bežné výdavky spolu	108 000	108 000	108 000	108 000				
710 – Obstarávanie kapitálových aktív spolu:								
700 – Kapitálové výdavky spolu	0	0	0	0				
600 + 700 SPOLU	108 000	108 000	108 000	108 000				

Poznámka:

* údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2021

** skutočnosť čerpania k 31. 12. 2021 v celých číslach

Expozičná, výstavná a prezentačná činnosť

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie						Rozpočtované príjmy z financovanej činnosti	
	Výdavky celkom		Z prostriedkov ŠR		Z mimorozp. zdrojov			
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 – Mzdy, platy, služobné	72 500	72 585	72 500	72 585				
príjmy a OOV spolu:								
620 – Poistné a príspevok	25 339	24 934	25 339	24 934				
do poisťovní spolu:								
630 – Tovary a služby spolu:	26 195	13 101	26 195	13 101				
640 – Bežné transfery spolu:		233		233				
600 – Bežné výdavky spolu	124 034	110 853	124 034	110 853				
710 – Obstarávanie kapitálových aktív spolu:	0	0	0	0				
700 – Kapitálové výdavky spolu	0	0	0	0				
600 + 700 SPOLU	124 034	110 853	124 034	110 853				

Poznámka:

* údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2021

** skutočnosť čerpania k 31. 12. 2021 v celých číslach

Zabezpečenie financovania udržateľnosti projektov implementovaných v OPIS - PO2

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie						Rozpočtované príjmy z financovanej činnosti	
	Výdavky celkom		Z prostriedkov ŠR		Z mimorozp. zdrojov			
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 – Mzdy, platy, služobné	286 844	288 637	286 844	288 637				
príjmy a OOV spolu:								
620 – Poistné a príspevok	100 252	99 164	100 252	99 164				
do poisťovní spolu:								
630 – Tovary a služby spolu:	1 576 200	1 576 274	1 576 200	1 576 274				
640 – Bežné transfery spolu:	2 000	2 149	2 000	2 149				
600 – Bežné výdavky spolu	1 965 296	1 966 224	1 965 296	1 966 224				
710 – Obstarávanie kapitálových aktív spolu:	0	0	0	0				
700 – Kapitálové výdavky spolu	0	0	0	0				
600 + 700 SPOLU	1 965 296	1 966 224	1 965 296	1 966 224				

Poznámka:

* údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2021

** skutočnosť čerpania k 31. 12. 2021 v celých číslach

4 ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Celkové príjmy a výdavky UKB za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020:

(v EUR)

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť rok 2021	% čerpania 4:3	Index 20/19x100 4:1
a	1	2	3	4	5	6
Príjmy celkom z toho:	63 992	110 000	71 000	71 076	100,11	111,07
200 Nedaňové príjmy z toho:	63 992	110 000	71 000	71 076	100,11	111,07
210 Príjmy z vlastníctva majetku	9 963	15 500	11 050	11 152	100,92	111,93
220 Admin. poplatky a iné poplatky	50 524	91 500	53 130	52 741	99,27	104,39
290 Iné nedaňové príjmy	3 505	3 000	6 820	7 183	105,32	204,94
600 Bežné výdavky z toho:	9 144 367	8 174 091	7 547 477	7 546 590	99,99	82,53
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	3 273 581	2 948 041	3 016 501	3 016 501	100,00	92,15
620 Poistné a príspevok do poisťovní	1 116 083	1 029 705	1 030 704	1 030 704	100,00	92,35
630 Tovary a služby z toho:	4 706 528	4 142 618	3 440 179	3 439 292	99,97	73,08
631 Cestovné náhrady	782	24 732	4 048	4 048	100,00	517,65
632 Energie, voda a komunikácie	457 636	441 000	445 800	445 800	100,00	97,41
633 Materiál	480 726	298 035	367 296	366 409	99,76	76,22
634 Dopravné	6 716	7 587	18 621	18 621	100,00	277,26
635 Rutinná a štandardná údržba	2 545 908	2 258 312	1 383 447	1 383 447	100,00	54,34
636 Nájomné za nájom	323 775	267 289	298 384	298 384	100,00	92,16
637 Služby	890 985	845 663	922 583	922 583	100,00	103,55

640 Bežné transfery z toho:	48 174	53 727	60 093	60 093	100,00	124,74
642 Jednotl. a nezisk. práv. osobám	43 288	49 727	54 124	54 124	100,00	125,03
649 Transfery do zahraničia	4 886	4 000	5 969	5 969	100,00	122,17
700 Kapitálové výdavky z toho:	0	0	77 278	77 278	100,00	0
710 Obstaranie kapitálových aktív	0	0	77 278	77 278	100,0	0
Výdavky celkom (BV + KV)	9 144 367	8 174 091	7 624 755	7 623 868	99,99	83,37

Poznámka:

V uvedenom prehľade sú zahrnuté všetky rozpočtové prostriedky organizácie – zdroj 111

BV – bežné výdavky

KV – kapitálové výdavky

4.1 ZHODNOTENIE PLNENIA ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU UKB ZA ROK 2021

Ministerstvo kultúry SR schválilo a rozpísalo pre UKB záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2021 nasledovne:

Ukazovateľ	Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet (€)	Aktuálny rozpočet (€)
1. Príjmy ŠR (zdroj 111)	200	110 000	71 000
2. 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť	600	5 541 188	6 033 574
z toho:			
mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	610	2 948 041	3 016 501
3. 08T0106 – Projekt akvizície Zbierkových predmetov a knižničných fondov	600	0	10 000
4. 0EK0I – Informačné technológie financované zo ŠR	600	2 632 903	1 503 903
Priemerný evidenčný prepočítaný počet zamestnancov	-	214	202

4.1.1 Rozpočtové opatrenia

Ministerstvo kultúry SR vykonalo v roku 2021 v schválenom rozpočte UKB **9** rozpočtových opatrení:

Rozpočtové opatrenie č. 1

Na základe súhlasu ministerky kultúry SR upravilo **(zvýšilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-2323/2021-421/6736 zo dňa 16. 3. 2021 rozpočet **bežných výdavkov** na rok 2021 v celkovej sume **10 000 €**.

Pridelené finančné prostriedky boli určené na realizáciu prioritného projektu v prvku **08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov**

- Nákup knižničných dokumentov a elektronických informačných zdrojov / **10 000 €**

Rozpočtové opatrenie č. 2

Na základe rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 9/2021 upravilo **(zvýšilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-1800/2021-421/13519 zo dňa 1. 6. 2021 rozpočet **kapitálových výdavkov** na rok 2021 v sume **125 000 €**. Finančné prostriedky boli určené na realizáciu prioritného projektu v prvku **programovej štruktúry OEK0103 – Podporná infraštruktúra** v rámci novo začínajúcej investičnej akcie nasledovne:

IA 44 050 UKB – Nákup strojov, prístrojov, zariadené, techniky a náradia 125 000 €

- **Odstránenie dlhodobého havarijného stavu – zakúpenie nového kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru pre potreby Dátového úložiska Univerzitnej knižnice v Bratislave.**

Rozpočtové opatrenie č. 3

Na základe žiadosti UKB č. 2042/2021-40001/222 zo dňa 8. 11. 2021 a rozhodnutia vedenia Ministerstva kultúry SR upravilo **(znížilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-3674/2021-421/24812 zo dňa 10. 11. 2021 rozpočet **bežných výdavkov** na rok 2021 nasledovne:

Podprogram OEK 01 – Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – MK SR / - 707 000 €

Rozpočtové opatrenie č. 4

Na základe žiadosti UKB č. 2003/2021-40001/222 zo dňa 4. 11. 2021 a rozhodnutia vedenia Ministerstva kultúry SR upravilo **(znížilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-1800/2021-421/27510 zo dňa 6. 12. 2021 rozpočet **bežných výdavkov** na rok 2021 nasledovne:

Podprogram OEK 01 – Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – MK SR / - 22 000 €

Rozpočtové opatrenie č. 5

V zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a na základe rozhodnutia vedenia Ministerstva kultúry SR bola listom č. MK-3674/2021-421/28005 zo dňa 10. 12. 2021 realizovaná úprava schváleného rozpočtu **príjmov** na rok 2021 nasledovne:

Príjmy ŠR (200), zdroj 111 / - 38 500 €

Na základe žiadosti Univerzitnej knižnice v Bratislave č. UKB-1710/2021-40001/222 zo dňa 27. 9. 2021 a rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 54/2021 **upravilo** Ministerstvo kultúry SR hore uvedeným listom rozpočet **bežných výdavkov** nasledovne:

Podprogram 0EK 0I - Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MK SR (600) / - 400 000 €

Prvok 08S 0105 - Knižnice a knižničná činnosť (600) / + 400 000 €

Rozpočtové opatrenie č. 6

Na základe rozpočtového opatrenia Ministerstva financií č. 58/2021 upravilo **(zvýšilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-3674/2021-421/28479 zo dňa 16. 12. 2021 rozpočet **bežných výdavkov** na rok 2021 nasledovne:

Prvok 08S0105 - Knižnice a knižničná činnosť (kat.600) / + 92 386 €, z toho:

- **Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kat.610) / + 68 460 €**

Rozpočtové opatrenie bolo realizované z dôvodu plnenia Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2021, v ktorých sa za podmienok ustanovených v predmetnom dodatku dohodlo vyplatenie odmeny vo výške 350 € pre zamestnanca.

Pri kvantifikácii výdavkov na odmeny zamestnancov vychádzalo Ministerstvo financií SR z predloženého Výkazu Práca 2-04 za I. až III. štvrťrok 2021.

Finančné prostriedky boli určené výlučne na vyplatenie vyššie uvedených odmien a na poisťné a príspevok do poisťovní súvisiacich s ich vyplatením.

V súlade s § 26 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bolo povinnosťou vyplatiť tieto odmeny za mesiac december 2021 a zaúčtovať ich do čerpania výdavkov za rok 2021.

Rozpočtové opatrenie č. 7

Na základe žiadosti UKB a rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 63/2021 upravilo **(znížilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-1800/2021-421/29994 zo dňa 29. 12. 2021 rozpočet **kapitálových výdavkov** na rok 2021. Finančné prostriedky boli viazané v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. v rámci prvku programovej štruktúry **0EK0I03 - Podporná infraštruktúra** na použitie v roku 2022 nasledovne:

IA 44050 UKB – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia / - 47 722,40 €

- Odstránenie dlhodobého havarijného stavu – zakúpenie nového kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru pre potreby Dátového úložiska UKB.

Rozpočtové opatrenie č. 8

V zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a na základe rozhodnutia vedenia Ministerstva kultúry SR upravilo **(znižilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-3674/2021-421/30483 zo dňa 31. 12. 2021 rozpočet **príjmov** na rok 2021 nasledovne:

- Príjmy ŠR (200), zdroj 111 / - 500 €

Rozpočtové opatrenie č. 9

V zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a na základe rozhodnutia vedenia Ministerstva kultúry SR upravilo **(znižilo)** Ministerstvo kultúry SR listom č. MK-3674/2021-421/30614 zo dňa 31. 12. 2021 **priemerný evidenčný prepočítaný počet zamestnancov (PEPPZ) o 12 osôb.**

4.2 PRÍJMY ORGANIZÁCIE

Príjmy UKB boli na základe rozpisu záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2021 určené sumou **110 000 €**, rozpočet bol **upravený na 71 000 €**.

Príjmy boli k 31. 12. 2021 splnené v sume **71 076 €** na 64,62 % oproti schválenému a na 100,11 % oproti upravenému rozpočtu.

v EUR

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Plnenie rok 2021	% plnenia	
	1	2	3	3:1	3:2
Príjmy celkom	110 000	71 000	71 076	64,62	100,11
Príjmy z rozpočtu organizácie	110 000	71 000	71 076	64,62	99,41
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	15 500	11 050	11 152	71,95	100,92
Administratívne a iné poplatky a platby	91 500	53 130	52 741	57,64	99,27
Iné nedaňové príjmy	3 000	6 820	7 183	239,43	105,32

4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

1. Príjmy z vlastníctva majetku na rozpočtovej položke **210** na podpoložke **212003 – Príjmy z prenájatých priestorov** – boli prijaté príjmy v sume **11 152 €**.

Patria sem **príjmy z prenájatých bytových priestorov** (z nájomného zamestnanca UKB) a **príjmy z prenájatých nebytových priestorov** (príjmy za prenájom nebytových priestorov na prevádzkovanie bankomatu a za prenájom nebytových priestorov na prevádzkovanie automatov na predaj teplých nápojov a hygienicky baleného občerstvenia a príjmy získané z prenájmu priestorov, v ktorých sa uskutočnili kultúrne podujatia).

2. Príjmy z administratívnych poplatkov na rozpočtovej položke **220** – boli prijaté príjmy v sume **52 741 €**.

Na **podpoložke 222003 – Pokuty, penále a iné sankcie** evidujeme príjmy v sume **19 911 €**. Ide o príjmy za upomienky, za oneskorené vrátenie vypožičaných diel a pod.

Na **podpoložke 223001 – Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb** evidujeme príjmy v sume **32 830 €**. Patria sem príjmy za registráciu, tlač, za služby MVS, MMVS a pod.

3. Iné nedaňové príjmy na rozpočtovej položke **290** – boli prijaté príjmy v sume **7 183 €**.

Na **podpoložke 292012 – Príjmy z dobropisov** evidujeme príjmy v sume **6 820 €**.

Na **podpoložke 292017 – Vratky** – evidujeme príjmy v sume **363 €**.

4.2.2 Mimorozpočtové prostriedky

Zahraničné granty:

V roku 2021 UKB získala zahraničný grant U. S. Embassy – Projekt – Books Acquisition na nákup kníh v sume **1 027,20 €**.

Mesačný vývoj dosiahnutých príjmov

Príjmy UKB (zdroj 111) boli v jednotlivých mesiacoch roka 2021 nasledovné:

Január	3 932 €
Február	6 418 €
Marec	4 172 €
Apríl	1 876 €
Máj	3 513 €
Jún	11 826 €
Júl	8 273 €
August	3 085 €
September	4 969 €

Október	12 178 €
November	5 839 €
December	4 995 €
Celkom	71 076 €

4.3 VÝDAVKY ORGANIZÁCIE

4.3.1 Výdavky podľa ekonomickej klasifikácie

A. Bežné výdavky

Stanovený limit bežných výdavkov vrátane bežných transferov na krytie prevádzkových potrieb UKB na rok 2021 v sume **8 174 091 €** bol upravený na sumu **7 547 477 €**, z toho v programe **08S 0105** v sume **6 033 574 €**, v programe **0EK 01** v sume **1 503 903 €**, z toho **0EK 0103 – Podporná infraštruktúra** v sume **226 149 €** a **0EK 0104 – ORES – Podpora prezentácie kultúrno-osvetovej činnosti** v sume **1 277 754 €** a v programe **08T 01** v sume **10 000 €**.

K 31. 12. 2021 sa uskutočnilo čerpanie v sume **7 546 590 €**, čo predstavuje 92,32 % zo schváleného a 99,99 % z upraveného rozpočtu bežných výdavkov. Čerpanie celkového rozpočtu bežných výdavkov zahŕňa bežné výdavky v programe **08S 0105** v sume **6 033 565 €**, výdavky v programe **0EK 01** spolu v sume **1 503 025 €**, z toho **0EK 0103 – Podporná infraštruktúra** v sume **225 271 €** a **0EK 0104 – ORES – Podpora prezentácie kultúrno-osvetovej činnosti** v sume **1 277 754 €**, výdavky v programe **08T 01** v sume **10 000 €**.

B. Kapitálové výdavky

Na rok 2021 boli UKB **pridelené kapitálové výdavky** na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry **0EK0103 – Podporné infraštruktúra** v rámci novo začínajúcej investičnej akcie č. **44050 – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia** v sume **125 000 €** na „**Odstránenie dlhodobého havarijného stavu kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru pre potreby Dátového úložiska Univerzitnej knižnice v Bratislave**“. Rozpočet bol upravený na sumu **77 278 €** a čerpanie sa realizovalo v sume **77 278 €** na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

4.3.2 Výdavky podľa funkčnej klasifikácie

Stanovený limit výdavkov vo funkčnej klasifikácii **08 – Rekreačné, kultúra a náboženstvo, 082 – Kultúrne služby, 08.2.0 – Kultúrne služby** v sume **8 066 091 €** bol upravený na **7 516 755 €** a bol čerpaný v sume **7 515 868 €** na 93,18 % oproti schválenému a na 99,99 % oproti upravenému rozpočtu.

Stanovený limit bežných výdavkov vo funkčnej klasifikácii **08 – Rekreačné, kultúra a náboženstvo, 085 – Kultúrne služby, 08.5.0 – Výskum a vývoj v oblasti rekreačné, kultúry a náboženstva** v sume **108 000 €**, finančné prostriedky boli v plnej výške v roku 2021 vyčerpané.

4.3.3 Vyhodnotenie plnenia programovej štruktúry organizácie

- Kód programu 08S – Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
- Kód podprogramu 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť

A. Bežné výdavky ŠR, zdroj 111, funkčná klasifikácia 08.2.0.

Stanovený limit **bežných výdavkov vrátane bežných transferov** na rok 2021 v sume **5 433 188 €**, **upravený** na **5 925 574 €** bol k 31. 12. 2021 **čerpaný sumou 5 925 566 €**, čo predstavuje 109,06 % zo schváleného a 100,00 % z upraveného rozpočtu.

Čerpanie bežných výdavkov (zdroj 111) podľa jednotlivých rozpočtových položiek bolo nasledovné:

v EUR

RP	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
		1	2	3	3:1	3:2
610	Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	2 948 041	3 016 501	3 016 501	102,32	100,00
620	Poistné a príspevok do poisťovní	1 029 705	1 030 704	1 030 704	100,10	100,00
630	Tovary a služby	1 403 715	1 818 276	1 818 268	129,53	100,00
640	Bežné transfery	51 727	60 093	60 093	116,17	100,00
Spolu		5 433 188	5 925 574	5 925 574	109,06	109,06

Položka 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Stanovený limit **mzdových prostriedkov** v sume **2 948 041 €**, upravený na **3 016 501 €** bol k 31. 12. 2021 čerpaný v sume **3 016 501 €** na 102,32 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov k 31. 12. 2021 bol **193,7** a priemerná mesačná mzda na 1 zamestnanca z čerpania zo záväzného ukazovateľa mzdových prostriedkov bola **1 298 €**.

Položka 620 – Poistné a príspevok do poisťovní

Zo schváleného rozpočtu na rok 2021 na odvody do zdravotných poisťovní a do Sociálnej poisťovne v sume **1 029 705 €**, **upraveného na 1 030 704 €** bolo **čerpanie k 31. 12. 2021 1 030 704 €**, čo predstavuje 100,10 % oproti schválenému a 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Odvodové povinnosti boli uhradené v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Položka 630 – Tovary a služby

Rozpočet výdavkov na prevádzku knižnice na rok 2021 stanovený sumou **1 403 715 €**, **upravený na 1 818 276 €** bol k 31. 12. 2021 čerpaný sumou **1 818 268 €** na 129,53 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Čerpanie podľa jednotlivých rozpočtových položiek bolo nasledovné:

v EUR

Rozp. pol.	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
		1	2	3	3:1	3:2
631	Cestovné náhrady	21 732	4 048	4 048	18,63	100,00
632	Energie, voda, komunik.	311 000	375 807	375 807	120,84	100,00
633	Materiál	259 035	247 466	247 458	95,53	100,00
634	Dopravné	7 587	18 621	18 621	245,43	100,00
635	Rutinná a štand. údržba	36 999	24 916	24 916	67,34	100,00
636	Nájomné za prenájom	267 289	298 384	298 384	111,63	100,00
637	Služby	500 073	849 034	849 034	169,78	100,00
630	Tovary a služby	1 403 715	1 818 276	1 818 268	129,53	100,00

Položka 631 - Cestovné náhrady

Cestovné náhrady na pracovné cesty boli plánované v sume **21 732 €**, rozpočet bol **upravený na 4 048 €**, boli k 31. 12. 2021 čerpané sumou **4 048 €** na 18,63 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Rozpočet na **tuzemské pracovné cesty** plánovaný v sume **3 300 €**, upravený na **3 187 €** bol čerpaný sumou **3 187 €** na 96,58 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Na **tuzemských pracovných cestách** sa v roku 2021 zúčastnilo **46 zamestnancov**. Pracovné cesty sa uskutočnili prevažne služobným osobným vozidlom UKB.

Cieľ tuzemskej pracovnej cesty	Počet zamestnancov
SNK Martin	12
Bratislava – zamestnanci CDA – lokalita B Martin	11
Zvolen	2
Pezinok	11
Poprad	1
Veľký Kýr	3
Trnava	1
Šurany	2
Pribylina	1
Belá	2
Spolu	46

Všetky pracovné cesty boli vopred plánované a zamestnanci sa ich zúčastňovali na pokyn a so súhlasom vedúcich zamestnancov jednotlivých úsekov UKB a generálnej riaditeľky UKB.

Rozpočet na **zahraničné pracovné cesty** bol stanovený v sume **18 432 €**, upravený bol na **861 €** a čerpanie bolo **861 €** na 4,67 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Položka 632 – Energie, voda a komunikácie

Schválený rozpočet na rok 2021 v sume **311 000 €**, upravený na **375 807 €** bol čerpaný sumou **375 807 €** na 120,84 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Z podpoložky **632001 – Energie** v sume **352 402 €** boli uhradené všetky zálohové platby, vrátane vyúčtovania **za elektrickú energiu** a **za plyn**.

Do tejto rozpočtovej podpoložky boli zahrnuté aj refundované platby od nájomcov bytových a nebytových priestorov.

Na podpoložke **632002 – Vodné, stočné** sú evidované platby v celkovej sume **11 174 €**, z toho boli platby za **vodné, stočné** a za **platby z povrchového odtoku vody**.

Do tejto rozpočtovej podpoložky boli zahrnuté aj refundované platby od nájomcov bytových a nebytových priestorov.

Podpoložka **632003 – Poštové služby** – v sume **12 231 €** zahŕňajú poplatky za poštové služby (frankovací stroj) a poplatky za aktualizáciu poštových taríf pre frankovací stroj NEOPOST IS 350 na rok 2021.

Položka 633 - Materiál

Schválený rozpočet v sume **259 035 €**, upravený na **247 466 €** bol čerpaný sumou **247 458 €** na 95,53 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **633001 – Interiérové vybavenie – 4 287 €**, z toho bol zakúpený nábytok (stoličky, inventár a pod.)

Podpoložka **633004 – Prevádzkové stroje, prístroje zariadenia, technika a náradie / 2 351 €**, z toho sa čerpalo na nákup čerpadla, kávovarov, postrekovačov, zverákov, žehličiek, ručných skenerov a pod.

Podpoložka **633006 Všeobecný materiál – v sume 37 804 €**, z toho sa zakúpili: knižničné pasy, samolepiace etikety a náplne do frankovacieho stroja, odstraňovače etikiet, protišmykové podložky, spreje, okenné jazýčky, záhradnícke potreby, respirátory, tonery, spotrebný materiál (farebné pásy) do tlačiarň, náplň do multifunkčných zariadení, USB tokeny, elektroinštalačný materiál, náhradné zdroje, batérie, zásuvkové lišty, sieťové káble, batérie, záložné akumulátory, hygienické a toaletné potreby, kancelárske potreby, kopírovací papier, pečiatky, kytice a kvetinová výzdoba, kľúče s vložkami, ochranné filtre a masky pri čistení PC, gélové perá, slúchadlá, dekoračný materiál, zvončeky a iné.

Podpoložka **633007 – Špeciálny materiál – 7 977 €** – zahŕňa nákup knihárskeho materiálu a knihárskeho plátna, elektromagnetických pásiiek.

Z podpoložky **633009 – Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky** – bolo čerpaných **191 779 €**, na nákup kníh v sume 68 191 €, na predplatné periodík v sume 65 302 €, na online prístupy do databáz v sume 56 805 € a na hudobniny v sume 1 481 €.

Z podpoložky **633016 – Reprezentačné – 3 259 €** – finančné prostriedky boli použité na reprezentačné účely pri významných podujatiach UKB a pre gremiálne porady UKB.

Položka 634 – Dopravné

Schválený rozpočet v sume **7 587** upravený na **18 621 €** bol čerpaný sumou **18 621 €** na 245,43 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Z podpoložky **634001 – Palivo, mazivá, oleje a špeciálne kvapaliny – 3 029 €** je suma za uhradené faktúry spoločnosti Slovnaft, a. s. pre 3 služobné osobné motorové vozidlá UKB (Škoda Octavia, Chevrolet Orlando a Mercedes Benz).

Z podpoložky **634002 – Servis, údržba, opravy – 4 254 €** boli čerpané finančné prostriedky na bežnú údržbu 3 služobných osobných motorových vozidiel UKB (materiál na údržbu), nákup drobného materiálu (stierače) a sezónne prezutie pneumatík.

Z podpoložky **634003 – Poistenie – 2 772 €** boli hradené výdavky za poistenie zodpovednosti za škodu a havarijné poistenie 3 služobných motorových vozidiel.

Z podpoložky **634004 – Prepravné – 8 513 €** bolo zaplatených za prepravu kontajnerov a magnetických pásov do Martina (lokalita B – CDA), za prepravu historických exponátov a za taxi služby.

Z podpoložky **634005 – Karty, známky, poplatky – 53 €**, bola uhradená kúpa diaľničnej známky pre služobné motorové vozidlo UKB a za parkovanie vozidiel.

Položka 635 – Rutinná a štandardná údržba

Schválený rozpočet na tejto položke v sume **36 999 €**, upravený na **24 916 €** bol čerpaný sumou **24 916 €** na 67,34 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **635004 – Údržba prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia – 11 787 €** bolo čerpaných za servisné práce na zariadení Reflex v kotolni, za servis klimatizačného zariadenia – (odstránenie havarijného stavu výduchov), a za opravu skenera Plustek OpticBook, za servisné práce na rezačke papiera, kontrolu a opravu prenosných hasiacich prístrojov, za opravu výťahov, kontrolu požiarného vodovodu, opravu regulátora kompenzačného rozvádzača, opravu klimatizácie, opravu poistných ventilov, kotlov a za servis lepiaceho stroja.

Podpoložka **635006 – Údržba budov, objektov alebo ich častí – 13 129 €**, bolo uhradených za opravu a údržbu automatických posuvných dverí a za opravu strechy na budove UKB.

Položka 636 – Nájomné za nájom

Schválený rozpočet na tejto položke v sume **267 289 €**, upravený na **298 384 €** bol čerpaný sumou **298 384 €** na 111,63 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **636001 – Nájomné za prenájom budov, objektov alebo ich častí – 296 886 €**, bol uhradený prenájom nebytových priestorov pre uskladnenie knižničných fondov.

Podpoložka **636002 – Nájomné za prenájom prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia – 1 498 €** bol uhradený poplatok za servisný prenájom rohoží.

Položka 637 – Služby

Schválený rozpočet na tejto položke v sume **500 073 €**, upravený na **849 034 €** bol čerpaný sumou **849 034 €** na 169,78 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **637001 – Školenia, kurzy, semináre, konferencie, sympóziá – 23 087 €**, zahŕňa účastnícke poplatky zamestnancom na odborných seminároch, webinároch a školeniach.

Z podpoložky **637003 – Propagácia, reklama, inzercia – 901 €** boli uhradené platby za zverejnenie pracovných ponúk a balík služieb na portáli www.profesia.sk. a za vyhotovenie odznakov pri príležitosti víkendu otvorených parkov a záhrad.

Z podpoložky **637004 – Všeobecné služby – 216 009 €**, čerpanie výdavkov bolo na zabezpečovanie nasledovných činností: upratovanie priestorov v objektoch UKB, prevádzka šatní, obsluha zariadení plynových kotolní v budovách UKB, údržba a odborné prehliadky technologických zariadení kotolní, servis, údržba a revízie výťahov, pranie rohoží, deratizácia, kominárske služby, správa prístupových komunikácií, prevádzkové náklady spojené s prenájom priestorov UKB v budove SNK v Martine, vyhotovenie xerokópií článkov získaných prostredníctvom Medziknižničnej výpožičnej služby a Medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby, poplatok za znečisťovanie ovzdušia, kontrola regálov a skúšky rebríkov, služby čistiarne (pranie textílií, obrusov, utierok, uterákov a pracovných odevov), tlač plagátov, letákov, katalógov a propagačných materiálov pre potreby propagácie UKB, prekladateľské služby.

Podpoložka **637005 – Špeciálne služby – 361 763 €** zahŕňa uhradené faktúry za služby súvisiace so správou nehnuteľností – zabezpečenie hospodárnej a bezpečnej prevádzky priestorov pre projekt CDA (NON IKT), ochranu objektov na Michalskej, Ventúrskej a Klariskej ul., Pionierskej a Továrenskej ul., za monitorovanie objektu na Pionierskej a Továrenskej ul., služby SBS pri uskutočnení kultúrnych podujatí, kontrolu bezpečnostných systémov, servis klimatizačného zariadenia, poradenské služby v oblasti verejného obstarávania, odborné konzultačno-analytické a poradenské služby v databáze Softip Profit Plus, právne služby a pod.

Podpoložka **637006 – Náhrady – 10 618 €**, boli uhradené preventívne lekárske prehliadky nových zamestnancov pred nástupom do zamestnania s cieľom posúdiť zdravotnú spôsobilosť na výkon konkrétnej funkcie, za príspevky na rekreácie zamestnancov, za oftalmologické vyšetrenie zamestnancov a nákup antigénových testov.

Podpoložka **637011 – Štúdie, expertízy, posudky – za 1 156 €** bol vypracovaný odborný posudok na stanovenie stability stromu, diagnostika klimatizačných zariadení a znalecký posudok na stanovenie všeobecnej hodnoty predmetu nájmu.

Podpoložka **637012 – Poplatky a odvody – 5 265 €** boli uhradené poplatky za výpožičky kníh prostredníctvom MVS a MMVS, poplatky na základe zmluvy EFT POS o akceptácii platobných kariet na platby za tovary a služby uzatvorené s VÚB, a. s., bankové poplatky – za spracovanie, za hotovosť, za prevod ZPS, ročná úhrada na základe zmluvy o zriadení vecného bremena uzatvorená s Hlavným mestom SR Bratislava, poplatok za úschovu odpadu za účelom jeho zhodnotenia, poplatky súdnym exekútorom za staré exekúcie a ročný poplatok služby WorldShare ILL-EMEA 2021, autorské odmeny LITA, poplatky na základe licenčnej zmluvy.

Na podpoložke **637014 – Stravovanie – 91 630 €** boli evidované úhrady faktúr za stravovacie poukážky a elektronické stravné lístky pre zamestnancov UKB.

Z podpoložky **637015 – Poistné – 654 €** – bolo uhradené poistenie prepravy za celej doby vystavenia historických exponátov na výstave.

Z podpoložky **637016 – Prídel do sociálneho fondu – 35 028 €** predstavuje výdavky na tvorbu sociálneho fondu organizácie v zmysle zákona NR SR č.152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov a Kolektívnej zmluvy UKB.

Z podpoložky **637027 – Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru – 24 606 €** boli vyplatené odmeny na základe dohôd o vykonaní práce, dohôd o pracovnej činnosti a dohôd o vykonaní brigádnickej činnosti študenta.

Z podpoložky **637035 – Dane – 78 317 €** bol zaplatený miestny poplatok za komunálny odpad (v budovách UKB na Michalskej, Klariskej, Pionierskej ul.), manipulačný poplatok za povolenie vjazdu a zotrvanie vozidiel v historickej časti mesta, daň z nehnuteľnosti za objekty na Michalskej, Ventúrskej, Klariskej ul., vo Vysokej pri Morave a v Nebojsi, odvod DPH za tovary a služby nadobudnuté z členských štátov EÚ a úhrada za služby verejnosti poskytované RTVS na základe zákona č. 340/2012 Z. z.

640 – Bežné transfery

Zo schváleného rozpočtu bežných transferov v sume **51 727 €**, upraveného na **60 093 €** bolo k 31. 12. 2021 vyčerpaných **60 093 €** na 116,17 % zo schváleného a na 100,00 % z upraveného rozpočtu.

Z podpoložky **642 – Transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám – 54 124 €** čerpanie bolo nasledovné:

Podpoložka **642006 – Členské príspevky tuzemským organizáciám – 300 €**, z toho ročné členské príspevky:

SANET – Združenie používateľov Slovenskej akademickej dátovej siete	33 €
SSK – Spolok slovenských knihovníkov a knižníc	101 €
IAML – Slovenská národná skupina	166 €
Spolu	300 €

Z podpoložky **642013 – Odchodné – v sume 34 062 €** bolo vyplatené zamestnancom pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok.

Z podpoložky **642015 – Nemocenské dávky** zamestnancom pri dočasnej práceneschopnosti boli vyplatené v sume **19 762 €**.

Z položky **649 – Transfery do zahraničia** z podpoložky **649003 – Príspevky na ročné členstvo medzinárodným organizáciám** v sume **4 697 €** bolo čerpanie nasledovné:

IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions	501 €
CIEPS – ISSN – International Centre for the Registration of Serial Publications – medzinárodná organizácia pod záštitou UNESCO	1 776 €
LIBER	545 €
International Internet Preservation Consortium (Medzinárodné konzorcium pre archiváciu internetu) – projekt DIP	1 875 €
ISSN – Subscription to „The ISSN Portal“ 2022/0101 to 2022/1231	1 272 €
Spolu	5 969 €

Bežné výdavky súvisiace s pandémiou COVID – 19 v roku 2021

V roku 2021 bolo z celkových výdavkov v súvislosti so zabezpečením preventívnych opatrení proti šíreniu COVID-19 vyčerpaných celkovo **28 799 €**.

Na položke **633006 – Všeobecný materiál – 2 250 €** boli evidované výdavky na nákup respirátorov pre zamestnancov UKB.

Na položke **637004 – Všeobecné služby – 17 535 €** predstavuje výdavky na upratovanie a dezinfekciu priestorov UKB.

Na položke **637005 – Špeciálne služby – 9 014 €** boli evidované výdavky na ochranu a stráženie objektov UKB a na posilnenie strážnej služby.

B. Bežné výdavky ŠR zdroj 111, funkčná klasifikácia 08.5.0.

Stanovený limit **bežných výdavkov** na rok 2021 v sume **108 000 €** bol k 31. 12. 2021 čerpaný v sume 108 000 €.

Rozp. pol.	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
		1	2	3	3:1	3:2
633	Materiál	0	34 451	34 451	0,00	100,00
637	Služby	108 000	73 549	73 549	68,10	100,00
630	Tovary a služby	108 000	108 000	108 000	100,00	100,00

Z podpoložky **633009 – Knihy, časopisy, noviny, učebnice a učebné pomôcky – 34 451 €**, z toho sa uhradilo ročné predplatné online prístupu k databázam v sume 25 851 € a zakúpenie kníh v sume 8 600 €.

Z podpoložky **637004 – Všeobecné služby – 71 805 €** sa uhradili: grafická úprava a tlač zborníka, vyhotovenie umeleckých ručne vyhotovených facsimile na účely realizácie vedy a výskumu vzácnych fondov UKB, na realizáciu medzinárodných vedecko – výskumných projektov a výstav na Slovensku a v zahraničí a za prekladateľské služby.

Z podpoložky **637035 – Dane – 1 744 €** bolo zaplatených za odvod DPH za tovary a služby nadobudnuté z členských štátov EÚ.

- **Kód programu 08T – Tvorba a implementácia politík**
- **Kód podprogramu 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov**

A. Bežné výdavky ŠR, zdroj 111, funkčná klasifikácia 08.2.0.

MK SR poskytlo v priebehu roka 2021 finančné prostriedky na **bežné výdavky v programe 08T – Tvorba a implementácia politík v sume 10 000 €** nasledovne:

- **Kód podprogramu 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov „Nákup knižničných dokumentov a elektronických informačných zdrojov“**

Zdroj:	111
Schválený rozpočet	0 €
Upravený rozpočet	10 000 €
Čerpanie rok 2020	10 000 €

Cieľom prioritného projektu bolo zabezpečiť a posilniť zákonnú povinnosť knižnice – doplniť knižničný fond a naplňať Stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva – budovať, trvalo uchovávať, rozvíjať a ochraňovať knižnično-informačné fondy, zabezpečiť zdroje a podporu akvizičnej činnosti knižníc a posilniť koncepčné budovanie knižnično-informačných fondov v súlade so zameraním a špecializáciou knižníc.

Finančné prostriedky boli použité na zabezpečenie kontinuálneho pokračovania online prístupu do licencovanej databázy Encyklopaedia Britannica Online Library Edition, ktorá je najznámejšia britská celosvetovo vysoko uznávaná encyklopédia. Poskytuje veľké množstvo informácií zo širokej škály spoločensko-vedných odborov a informácie o dôležitých každodenných udalostiach z celého sveta.

Sprístupňuje plnotextovú pramennú základňu pre výskumnú činnosť. Zároveň je hodnotným zdrojom podkladov pre dejiny knižnej kultúry a retrospektívnej bibliografie na Slovensku.

Pre rozšírenie tlačených informačných dokumentov v čiastkovej knižnici Britského centra bolo zakúpených 211 zahraničných exemplárov a do fondu čiastkovej knižnice Hudobného kabinetu bolo zakúpených 16 ks exemplárov CD+DVD a 32 exemplárov hudobnín. Pri nákupe boli dodržané základné princípy dopĺňovania knižničného fondu - nezávislosť (ideologická, politická, náboženská) a odbornosť.

- 4.3.3.3. Kód programu OEK 01 - Informačné technológie financované zo ŠR
- Kód podprogramu OEK0103 - Podporná infraštruktúra

A. Bežné výdavky ŠR, zdroj 111, funkčná klasifikácia 08.2.0.

Stanovený limit **bežných výdavkov vrátane bežných transferov** na rok 2021 v sume **239 250 €, upravený na 226 149** bol k 31. 12. 2021 čerpaný sumou **225 271 €**, čo predstavuje 94,16 % oproti schválenému a na 99,61 % oproti upravenému rozpočtu.

Čerpanie bežných výdavkov (zdroj 111) podľa jednotlivých rozpočtových položiek bolo nasledovné:

v EUR

RP	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
		1	2	3	3:1	3:2
630	Tovary a služby	239 250	226 149	225 271	94,16	99,61
Spolu		239 250	226 149	225 271	94,16	99,61

Položka 630 - Tovary a služby

Rozpočet výdavkov na prevádzku knižnice na rok 2021 stanovený sumou **239 250 € upravený na 226 149 €** bol k 31. 12. 2021 čerpaný sumou **225 271 €** na 94,16 % oproti schválenému a na 99,61 % oproti upravenému rozpočtu.

Čerpanie podľa jednotlivých rozpočtových položiek bolo nasledovné:

v EUR

Rozp. pol.	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
		1	2	3	3:1	3:2
632	Energie, voda, komunik.	0	42 951	42 951	0,00	100,00

633	Materiál	39 000	61 805	60 927	156,22	98,58
635	Rutinná a štand. údržba	200 250	121 393	121 393	60,62	100,00
630	Tovary a služby	239 250	226 149	225 271	94,16	99,61

Položka 632 – Energie, voda a komunikácie

Upravený rozpočet na rok 2021 v sume **42 951 €** bol čerpaný sumou **42 951 €** na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Z podpoložky **632004 – Komunikačná infraštruktúra** bolo realizované čerpanie v sume **2 400 €** za využívanie služieb internetu prostredníctvom akademickej dátovej siete SANET, realizovanej uzlom CVT STU.

Podpoložka 632005 – Telekomunikačné služby – čerpanie v sume **40 551 €** zahŕňa platby za služby UPC, telefónne účty za pevné linky spoločnosti Slovak Telekom, a. s., a za mobilné telefóny spoločnosti Orange Slovensko, a. s., hovorné na základe Zmluvy o poskytovaní telekomunikačných služieb a využití dátovej siete SWAN v súlade s prevádzkovým poriadkom SWAN VPN siete rezortu MK SR a poplatky za poskytovanie služieb VoIP – poplatok za prenájom IP zariadení.

Položka 633 – Materiál

Schválený rozpočet v sume **39 000 €**, upravený na **61 805 €** bol čerpaný sumou **60 927 €** na 156,22 % oproti schválenému a na 98,50 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **633002 – Výpočtová technika** – **37 649 €** – zahŕňa nákup 13 ks harddiskov pre diskové pole, 2 ks switchov a 3 ks ATEN – pracovná pomôcka na inštaláciu 3 počítačov naraz, notebooky, tlačiarne, klávesnice, myši.

Z podpoložky **633013 – Softvér a licencie** – **9 203 €** sa uhradilo za nákup licencií software v licenčnom programe Select Plus: Office Pro Plus 2019 v počte 10 ks a Office Std 2019 v počte 91 ks.

Z podpoložky 633018 – Licencie – **8 640 €** predstavuje rozšírenie používaných licencií v počte 10 ks pre používaný softvér „Programový modul na integráciu knižničného a prístupového systému“.

Z podpoložky **633019 – Komunikačná infraštruktúra** – **5 435 €** zahŕňa CISCO zariadenia na rozšírenie pokrytia priestorov UKB pre používateľov.

Položka 635 – Rutinná a štandardná údržba

Schválený rozpočet na tejto položke v sume **200 250 €**, upravený na **121 393 €** bol čerpaný **121 393 €** na 60,62 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **635002 – Údržba výpočtovej techniky** – **13 038 €** sa uhradilo za opravu UPS Altron Triple DPA, za opravu servera – diskové pole, výmenu batérií, diskov, za opravu výpočtovej techniky, za údržbu a profylaktickú prehliadku tlačiarňí.

Podpoložka **635009 – Údržba softvéru – 26 242 €** boli uhradené ročné poplatky za služby poskytované v súvislosti s prevádzkou informačných systémov UKB a za užívanie a udržiavanie softwaru a licencií používaných v UKB.

Podpoložka **635010 – Údržba komunikačnej infraštruktúry – 82 113 €** predstavuje mesačný poplatok za poskytovanie služieb outsourcing informačných technológií v zmysle Vykonávacej zmluvy č. 3 k Rámцovej dohode č. RZ 2008/01 – za služby podpory, prevádzky a riešenia porúch na IT infraštruktúre UKB v zmysle Katalógu služieb v časti LAN, v časti Servery platforma SUN Solaris a v časti Ostatné interné systémy (v sume 6 833,39 € mesačne) a predĺženie registrácie domén.

B. Kapitálové výdavky ŠR, zdroj 111, funkčná klasifikácia 08.2.0.

V roku 2021 boli UKB pridelené kapitálové výdavky rozpočtovým opatrením vo výške **125 000 €**. Rozpočet bol **upravený na 77 278 €** a čerpanie k 31. 12. 2021 bolo v **sume 77 278 €**, na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Finančné prostriedky na kapitálové výdavky boli použité na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry OEK0I03 – Podporná infraštruktúra v rámci novo začínajúcej investičnej akcie č. 44050 – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia na „Odstránenie dlhodobého havarijného stavu kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru pre potreby Dátového úložiska Univerzitnej knižnice v Bratislave“.

- **4.3.3.4. Kód programu OEK – Informačné technológie financované zo ŠR**
- **Kód podprogramu OEK0I04 – ORES – Podpora prezentácie kultúrno-osvetovej činnosti**

A. Bežné výdavky ŠR, zdroj 111, funkčná klasifikácia 08.2.0.

Stanovený limit **bežných výdavkov vrátane bežných transferov** na rok 2021 v sume **2 393 653 €**, upravený na **1 277 754 €** bol k 31. 12. 2021 čerpaný sumou **1 277 754 €**, čo predstavuje 53,38 % oproti schválenému a 100,00 % oproti upravenému rozpočtu. rozpočtu.

Čerpanie bežných výdavkov (zdroj 111) podľa jednotlivých rozpočtových položiek bolo nasledovné:

v EUR

RP	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
		1	2	3	3:1	3:2
630	Tovary a služby	2 391 653	1 277 754	1 277 754	53,43	100,00
640	Bežné transfery	2 000	0	0	0,00	0,00
Spolu		2 393 653	1 277 754	1 277 754	53,38	100,00

Položka 630 – Tovary a služby

Rozpočet výdavkov na rok 2021 stanovený sumou **2 391 653 €** bol k 31. 12. 2021 čerpaný sumou **1 277 754 €** na 53,43 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Čerpanie podľa jednotlivých rozpočtových položiek bolo nasledovné:

(v EUR)

Rozp. pol.	Názov rozpočtovej položky	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2021	% čerpania	
					3:1	3:2
		1	2	3		
631	Cestovné náhrady	3 000	0	0	0,00	0,00
632	Energie, voda, komunik.	130 000	27 042	27 042	20,80	100,00
633	Materiál	0	13 575	13 575	0,00	100,00
635	Rutinná a štand. údržba	2 021 063	1 237 137	1 237 137	61,21	100,00
637	Služby	237 590	0	0	0,00	0,00
630	Tovary a služby	2 391 653	1 277 754	1 277 754	53,43	100,00

Položka 631 – Cestovné náhrady

Plánovaný rozpočet na pracovné cesty v sume **3 000 €** bol **upravený** na **0,00 €**, čerpanie k 31. 12. 2021 bolo **0,00 €**.

Položka 632 – Energie, voda a komunikácie

Schválený rozpočet na rok 2021 v sume **130 000 €** bol upravený na **27 042 €**, čerpanie bolo **27 042 €** na 20,80 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Z podpoložky **632004 – Komunikačná infraštruktúra** – čerpalo sa v sume **21 600 €** za využívanie služieb internetu prostredníctvom akademickej dátovej siete SANET, realizovanej uzlom CVT STU, z toho CDA 4 800 € a DIP 16 800 €.

Podpoložka 632005 – Telekomunikačné služby – čerpanie v sume **5 442 €** zahŕňa platby za mobilné telefóny spoločnosti Orange Slovensko, a. s. a na základe Zmluvy o poskytovaní telekomunikačných služieb a využití dátovej siete SWAN v súlade s prevádzkovým poriadkom SWAN VPN siete rezortu MK SR poplatky za poskytovanie služieb VoIP – poplatok za prenájom IP zariadení.

Poplatky pre CDA boli v sume 4 864 € a DIP v sume 578 €.

Položka 633 – Materiál

Rozpočet bol upravený na **13 575 €** a bol čerpaný sumou **13 575 €** na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **633002 – Výpočtová technika – 13 575 €** – boli zakúpené notebooky, USB Flash disky, batérie, disky k serveru a ventilátory do servera, web kamery, multifunkčné zariadenie, UPC-APC smart, projektor, myši.

Položka 635 – Rutinná a štandardná údržba

Schválený rozpočet na tejto položke v sume **2 021 063 €**, upravený na **1 237 137 €** bol čerpaný sumou **1 237 137 €** na 61,21 % oproti schválenému a na 100,00 % oproti upravenému rozpočtu.

Podpoložka **635002 – Údržba výpočtovej techniky – 1 237 137 €** – na základe Zmluvy o poskytovaní servisných služieb Service Level Agreement (SLA) bol uhradený pozáručný autorizovaný servis pre CDA v sume 548 794 € a DIP v sume 677 958 €, oprava diskového poľa v sume 1 857 €, batérie do servera CDA v sume 226 €, napájací zdroj a servisný procesor v sume 1 784 €, údržba výpočtovej techniky v sume 2 578 €, oprava chladiaceho zariadenia servera v sume 1 980 €, výmena stykačov v sume 515 €, doplnenie chladiva v sume 1 445 €.

Položka 637 – Služby

Schválený rozpočet na tejto položke v sume **237 590 €** bol upravený na **0,00 €** čerpanie sumou **0,00 €**.

4.3.4 Výdavky organizácie hrazené z finančných prostriedkov na udržateľnosť projektov

1. Národný projekt č. 8 Centrálny dátový archív (CDA)

V roku 2021 bolo z rozpočtu UKB zabezpečené financovanie **udržateľnosti** projektu CDA v oblasti **bežných výdavkov** v sume **1 108 808 €**.

Finančné prostriedky na **kapitálové výdavky** na udržateľnosť projektu CDA neboli pridelené.

2. Národný projekt č. 8 Digitálne pramene – Webharvesting a archivácia e-Born obsahu (DIP)

V roku 2021 bolo z rozpočtu UKB zabezpečené financovanie **udržateľnosti** projektu DIP v oblasti **bežných výdavkov** v sume **857 416 €**.

Finančné prostriedky na **kapitálové výdavky** na udržateľnosť projektu DIP neboli pridelené.

4.4 ÚČTY MIMOROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

Účet 221 – Sociálny fond

Tvorba	
Počiatkový stav k 1. 1. 2021	33 654,78 €
Tvorba v zmysle zákona a Kolektívnej zmluvy	35 028,24 €
Tvorba celkom:	68 683,02 €
Čerpanie	
Zúčtovanie SF za rok 2020 – preplatok odvedený do príjmov	9,53 €
Nákup kytice pre pracovníčku UKB pri príležitosti okrúhleho životného jubilea v roku 2021	49,30 €
Príspevok na stravovanie zamestnancov	33 393,78 €
Čerpanie celkom:	33 452,61 €
Zostatok k 31. 12. 2021	35 230,41 €

Účet 221 – Účet cudzích prostriedkov (depozitný účet)

Strana MÁ DAŤ	
Počiatkový stav k 1. 1. 2021	600 683,49 €
Prijaté mzdy, odvody do poisťovní a OON za 12/2021	486 774,46 €
Spolu	1 087 457,95 €
Strana DAL	
Vyplatené mzdy, odvody do poisťovní a OON za 12/2020	600 330,15 €
Zúčtovanie depozitu (mzdy a odvody za 12/2020) – preplatok odvedený do príjmov	353,34 €
Čerpanie celkom:	600 683,49 €
Zostatok k 31. 12. 2021	486 774,46 €

Účet 221 – Dary a granty

Strana MÁ DAŤ	
Počiatkový stav k 1. 1. 2021	0,00 €
Grant U. S. Embassy Bratislava – Projekt – Books Acquisition	1 027,20 €
Spolu	1 027,20 €
Strana DAL	0,00 €
Úhrada faktúry za knihy	109,41 €

Spolu	109,41 €
Zostatok k 31. 12. 2021	917,79 €

4.5 ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

4.5.1 Analýza výdavkov na prevádzku budov

Budovy: Michalská ul. a Ventúrska ul., Bratislava	692 714 €
Budova: Klariská ul., Bratislava	266 594 €
Budova: Pionierska ul., Bratislava	14 386 €
Budova: Továrenská ul. (sklad), Bratislava	11 224 €
Budova: Agátová ul. (sklad), Bratislava	7 845 €
Budova: obec Nebojsa (sklad)	2 742 €
Budova: obec Vysoká pri Morave (sklad)	3 655 €
Budova: CDA – lokalita B, Martin	36 276 €
Spolu	1 035 434 €

4.5.2 Významné položky súvahy v oblasti majetku a záväzkov

K 31. 12. 2021 UKB eviduje **hmotný a nehmotný majetok** v obstarávacej cene v sume **69 138 490 €** nasledovne:

Software	2 976 039 €
Licencie	74 865 €
Pozemky	1 008 026 €
Budovy a stavby – národné kultúrne pamiatky	1 778 684 €
Budovy a stavby – ostatné	3 926 460 €
Budovy a stavby – technické zhodnotenie	16 717 283 €
Stroje, prístroje a zariadenia	32 386 017 €
Dopravné prostriedky	77 711 €
Drobný krátkodobý hmotný majetok	10 058 503 €
Drobný krátkodobý nehmotný majetok	85 997 €

Umelecké diela	48 905 €
Spolu	69 138 490 €

4.5.3 Pohl'advky

Pohl'advky UKB za refundácie energií, prenájom priestorov a voči používateľom služieb UKB boli k 31. 12. 2021 v Hlavnej knihe evidované v sume **7 973,71 €**.

4.5.4 Závázky

Závázky voči dodávateľom UKB boli k 31. 12. 2021 v Hlavnej knihe evidované v sume **0,- €**.

5 PERSONÁLNE OTÁZKY

Počet zamestnancov

Na rok 2021 bol organizácii znížený záväzný ukazovateľ – limit počtu zamestnancov na rok 2021 o 23,00. Limit počtu zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme bol UKB stanovený ako záväzný ukazovateľ počtom 214,00. Priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov za rok 2021 bol 193,54; priemerný počet zamestnancov vo fyzických osobách bol 194,84 – z toho 133,72 žien a 61,12 mužov. Stanovený limit počtu zamestnancov bol dodržaný. Priemerný vek zamestnancov knižnice bol 48,40 rokov.

V súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou v súvislosti s ochorením COVID-19 podľa platných uznesení vlády SR, vedenie UKB vytvorilo podmienky pre bezpečný výkon práce pre časť kolektívu zamestnancov UKB a zabezpečilo prácu z domu, a početná časť zamestnancov bola na platenej prekážke v práci na strane zamestnávateľa a dostávali 80 % platu.

Zamestnanci v 1. polroku 2021 odpracovali 99 475 hodín, v 2. polroku 124 679 hodín, spolu 224 154 hodín. V skrátenom pracovnom pomere pracovalo v 1. polroku 6 zamestnancov, v 2. polroku 5 zamestnancov.

Počas roku 2021 pracovalo v organizácii 16 invalidných dôchodcov, z toho 12 zamestnancov so zdravotným postihnutím I (znížená pracovná schopnosť do 70 %) a 4 zamestnanci so zdravotným postihnutím II (znížená pracovná schopnosť nad 70 %).

V roku 2021 bolo v UKB zamestnaných 36 starobných dôchodcov. Na materskej dovolenke boli 2 zamestnankyne, rodičovskú dovolenku čerpalo 5 zamestnankyň, po skončení rodičovskej dovolenky do práce nastúpila 1 zamestnankyňa. Počas roku 2021 na dobu určitú pracovalo 15 zamestnancov. Zároveň UKB uzatvorila pracovný pomer na dobu určitú s 3 novými zamestnancami.

Pracovný pomer v roku 2021 ukončilo 23 zamestnancov: 3 dohodou podľa § 60 ZP (z toho 2 zamestnankyne odišli na starobný dôchodok); 1 pracovný pomer skončil § 71 ZP uplynutím doby určitej, 1 zamestnanec podľa § 72 ZP v skúšobnej dobe (pracovný pomer ukončil zamestnávateľ); 17 zamestnanci dali výpoveď podľa § 67 ZP (z toho 9 zamestnanci odišli na starobný dôchodok), a 1 pracovný pomer zanikol podľa § 59 smrťou zamestnanca. Zamestnanci ukončili pracovný pomer najmä zo zdravotných dôvodov počas pandémie COVID-19, z dôvodu limitovaných možností finančného ohodnotenia zamestnancov v rezorte kultúry alebo kariérneho postupu a iných pracovných príležitostí.

Organizácia pri odmeňovaní zamestnancov vychádzala zo zákona č. 318/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Platové tarify boli nastavené podľa prílohy č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 388/2018 Z. z.

V záujme vytvárania priaznivejších pracovných podmienok zamestnancov na základe vyššej kolektívnej zmluvy pre zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme zamestnávateľ UKB poskytol v 1. polroku 2021 zamestnancom na ich žiadosť podľa § 141 ods. 3 písm. c) ZP jeden deň plateného pracovného voľna navyše. Zamestnávateľ taktiež poskytol zamestnancovi, ktorého pracovný pomer trval ku dňu 30. novembra 2021 najmenej šesť mesiacov, odmenu podľa §20 ods. 1 písm. g) zákona o odmeňovaní v sume 100 €; nárok na poskytnutie odmeny nevznikol zamestnancovi, ktorému plynula

skúšobná doba a zamestnancovi, ktorému plynula výpovedná doba. Odmena bola vyplatená v mesiaci december vo výplate za mesiac november 2021.

Organizácii bol od 1. 1. 2021 priznaný rozpočet mzdových prostriedkov v sume 3 016 501 €. Priemerná mzda za obdobie január – december 2021 bola 1 297,75 €.

V súvislosti s uplatňovaním Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2021 a po dohode s odborovou organizáciou, pracovný čas v pružnom pracovnom čase bol 37 a ½ hodiny týždenne, v dvojzmennej prevádzke 36 a ¼ hodiny týždenne, vrátane služieb v sobotu.

Základná výmera dovolenky bola päť týždňov. Dovolenka vo výmere šiestich týždňov patrila zamestnancovi, ktorý do konca kalendárneho roka dovŕšil najmenej 33 rokov veku a zamestnancovi, ktorý sa trvale stará o dieťa.

Veková štruktúra zamestnancov podľa veku a pohlavia k 31. 12. 2021

Vek	Ženy	Muži	Spolu	%
18 – 25 rokov	0	0	0	0,00
26 – 30 rokov	12	6	18	9,33
31 – 35 rokov	12	12	24	12,44
36 – 40 rokov	17	8	25	12,95
41 – 45 rokov	13	5	18	9,33
46 – 50 rokov	15	4	19	9,85
51 – 55 rokov	17	11	28	14,50
56 – 59 rokov	13	4	17	8,80
60 - 65 rokov	24	2	26	13,47
Nad 65 rokov	10	8	18	9,33
Spolu	133	60	193	100
%	68,92 %	31,08 %	100 %	

Štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2021

	Muži	Ženy	SPOLU
vedúci zamestnanci	11	19	30
odborní zamestnanci kultúry (knihovníci, manažéri kultúry, konzervátori, archivári, reštaurátori, digitalizátori)	33	97	130
iní odborní zamestnanci (THP)	12	11	23
ostatní zamestnanci (robotníci, prevádzka)	4	6	10
SPOLU	60	133	193

V závere roka 2021 realizovala UKB podrobnú analýzu vzdelanostnej úrovne zamestnancov, ktorá je významnou znalostnou bázou pre identifikáciu reálnych potrieb ďalšieho odborného vzdelávania a kvalifikačný a vedecký rozvoj potenciálu ľudských zdrojov inštitúcie. Podrobné rozdelenie

zamestnancov podľa stupňa vzdelania v štruktúre absolvovanej vysokej školy a absolvovaného odboru podľa Portálu VŠ (www.portalvs.sk/sk) k 31. 12. 2021 uvádzame v samostatnej prílohe č. 4.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2021

Ukončené vzdelanie	Počet zamestnancov
základné vzdelanie	1
úplné stredoškolské vzdelanie	69
vysokoškolské vzdelanie I. stupňa	8
vysokoškolské vzdelanie II. stupňa	106
vysokoškolské vzdelanie III. stupňa	9
SPOLU	193

Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

Na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru pracovalo v 1. polroku 2021 – 7 pracovníkov v rozsahu 1 006 hodín, v 2. polroku 14 pracovníkov v rozsahu 1 875 hodín.

Personálny referát vypracoval a zaevidoval v roku 2021 – 18 dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, z toho bolo 6 dohôd o vykonaní práce, 9 dohôd o pracovnej činnosti a 3 dohody o brigádnickej práci študentov.

Organizačná štruktúra UKB

Činnosť knižnice zabezpečovali 4 úseky, 11 odborov a 42 oddelení. Na jednotlivé oddelenia v roku 2021 bolo naplánovaných 214,00 zamestnancov.

10000 – Úsek generálneho riaditeľstva – 24,50

10001 – Riaditeľstvo – 11 pracovníkov

- generálna riaditeľka – 1
- riaditeľka úseku knižničnej činnosti – 1
- riaditeľ úseku elektronizácie a integrácie – 1
- námestník generálneho riaditeľa pre ekonomiku – sekretariát generálnej riaditeľky – 2
- personálny referát – 2
- referát BOZP, OP, PZS – 1
- referát US a CO – 0
- referát vnútornej kontroly – 1
- odborná asistentka GR – 1

10004 – Oddelenie metodiky – 3

10005 – Multifunkčné kultúrne centrum – 5

10006 – Archív a správa registratúry UKB – 5,5

20000 – Úsek knižničných činností – 127,50

Samostatné oddelenia priamo riadené riaditeľom úseku – 42,00

20001 – Oddelenie dopĺňovania kníh – 7

20002 – Oddelenie periodík – 7
 20003 – Oddelenie mennej katalogizácie – 5
 20004 – Oddelenie vecnej katalogizácie – 7
 20005 – Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí – 5
 20006 – Kabinet retrospektívnej bibliografie – 8
 20007 – Hudobný kabinet – 3
 20100 – Odbor knižničných služieb – 58,50
 20101 – Oddelenie absenčných výpožičiek – 12 (prevádzka do 21.00 h, sobota)
 20102 – Oddelenie MVS a medzinárodných MVS – 6
 20103 – Oddelenie prezenčných služieb – 20,5 (prevádzka do 21.00 h, sobota)
 20104 – Oddelenie konzultačných služieb – 14 (prevádzka do 21.00 h, sobota)
 20105 – Oddelenie multimediálnych dokumentov – 6, (prevádzka do 21.00, sobota)
 20200 – Odbor knižničných fondov – 27,00
 20201 – Oddelenie knižničných skladov – 18 (prevádzka do 20.00 h)
 20202 – Oddelenie revízie fondov – 6
 20203 – Oddelenie preventívnej ochrany dokumentov – 3 (prevádzka do 20.00 h)

30000 – Úsek elektronizácie a integrácie – 71,00

30300 – Odbor súborných katalógov – 10,00
 30301 – Oddelenie správy súborného katalógu periodík – 6
 30302 – Oddelenie prieskumu súborných katalógov – 4
 30400 – Odbor informačných technológií – 8,00
 30401 – Oddelenie výpočtovej techniky – 5 (prevádzka do 21.00 h, sobota)
 30402 – Oddelenie programových systémov – 3
 30500 – Odbor knižnično-informačných systémov – 7,00
 30501 – Oddelenie knižničných systémov – 4
 30502 – Oddelenie sieťových aplikácií – 3
 Samostatné oddelenia priamo riadené riaditeľom úseku – 5,00
 30602 – Informačné a dokumentačné stredisko UNESCO – 3
 30603 – Depozitná knižnica NATO – 2
 30700 – Odbor ochrany dokumentov – 13,00
 30701 – Oddelenie knižnej väzby – 4
 30702 – Oddelenie reprografických služieb – 3 (prevádzka do 19.00 h)
 30703 – Oddelenie reštaurovania dokumentov – 6
 30900 – Odbor digitalizácie – 6,00
 30901 – Oddelenie digitalizačných služieb – 3 (prevádzka do 21.00 h, sobota)
 30902 – Laboratórium digitalizácie – 3 (prevádzka do 19.00 h)
 31000 – Odbor centrálného digitálneho archívu (CDA) – 12,00
 31001 – Oddelenie informačných technológií CDA – 4
 31002 – Oddelenie informačných systémov CDA – 4
 31003 – Oddelenie informačných procesov CDA – 4
 31100 – Odbor Národná agentúra ISSN a depozit digitálnych prameňov – 4,00
 31101 – Oddelenie Národná agentúra ISSN a referát EIP – 4
 31102 – Oddelenie Depozit digitálnych prameňov – 0
 31200 – Odbor projektového riadenia – 6,00
 31201 – Oddelenie riadenia projektov – 3
 31202 – Oddelenie integrácie systémov – 3

40000 – Úsek ekonomiky a prevádzky – 14,00

40001 – Oddelenie ekonomiky – 5
 • referát verejného obstarávania – 0
 40900 – Odbor prevádzky – 9,00

40901 – Oddelenie správy budov – 6, z toho (3 dvojzmenná prevádzka, sobota)

40902 – Oddelenie správy majetku – 3

Personálny plán na rok 2021 a jeho plnenie

V roku 2021 vedenie v UKB v kooperácii s personálnym referátom pokračovalo v skvalitňovaní sociálnej starostlivosti, zlepšovaní pracovných podmienok zamestnancov, podpore odborného vzdelania, v neposlednom rade aj v personálnej podpore národných projektov (zabezpečenie projektov implementovaných v OPIS – PO2).

V rámci sociálnej starostlivosti o zamestnancov poskytovala organizácia od 1. 1. 2021 stravné lístky v hodnote 5,00 EUR. Platenie za stravné lístky sa realizovalo bezhotovostnou platbou formou zrážok zo mzdy.

V priebehu roka 2021 zabezpečil personálny referát celkovo 56 rôznych kurzov, školení, seminárov a účasti na konferenciách pre takmer všetkých zamestnancov, celkovo (aj viacnásobne) sa preškoloilo 292 účastníkov. Finančné náklady predstavovali spolu sumu 23 087 €.

Odborného školenia **Reforma riadenia investícií v kultúre**, ktoré zorganizoval Inštitút kultúrnej politiky MK SR, sa zúčastnili 4 zamestnanci vrátane generálnej riaditeľky UKB. Konferencie **IT právo 2021: Digitálny svet a zmluvné vzťahy** sa zúčastnili 3 zamestnanci.

Všetci vedúci zamestnanci UKB mali možnosť zvýšiť si odborné znalosti z oblasti tvorby projektov prostredníctvom dvoch online e-learningových kurzov, vďaka ktorým získali vedomosti o tom, ako efektívne a úspešne vypracovať a predkladať projekty za svoje odborné pracoviská a zvýšiť šancu pri získavaní alternatívneho financovania a zavádzania kvality, trendov a inovácií do UKB.

Kurz **1-2-3 Granty** bol rozdelený na päť lekcií, absolvovaním ktorých zamestnanci postupne získali znalosti potrebné na pochopenie celkového kontextu grantového financovania – pravidiel a postupov. V rámci kurzu sa naučili:

- porozumieť základnej terminológii v oblasti nenávratného financovania,
- zorientovať sa v dostupných dotačných zdrojoch,
- aké sú základné podmienky, ktoré musia spĺňať pre čerpanie nenávratného financovania,
- čo je to projekt a aké sú jeho základné obsahové prvky,
- ako prebieha proces prípravy, výberu a realizácie projektov.

Ďalší z kurzov, pod názvom **Od nápadu k projektu**, pozostával zo 4 lekcií, počas ktorých sa zamestnanci naučili zásady projektového riadenia, konkrétne:

- porozumieť základným pojmom projektového riadenia,
- zorientovať sa v analytických metódach a spôsoboch plánovania,
- ako si vytvoriť maticu logického rámca a jej následné využitie v projekte,
- napláňovať aktivity projektu a priradiť k nim potrebné zdroje,
- zrealizovať a ukončiť projekt s vyhodnotením jeho efektivity.

Kurzov sa zúčastnilo 35 vedúcich zamestnancov na všetkých stupňoch riadenia a po ich úspešnom absolvovaní získali certifikáty.

V nadväznosti na úspešné absolvovanie dvoch online kurzov z oblasti projektovej prípravy a projektového riadenia vypracovali všetci vedúci zamestnanci konkrétne projekty zamerané na odbornú oblasť, ktorá je v ich riadiacej kompetencii. Vypracované projekty budú slúžiť ako inkubátor pre ďalšie využitie na získanie grantov pre UKB.

Kompletný zoznam vzdelávacích aktivít uvádzame v prílohe č. 5.

Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov

V rámci s starostlivosti zamestnávateľa o zamestnancov jednou z významných aktivít v 1. polroku 2021 bola ponuka online platformy **MultiSport**, účelom ktorej bolo podporiť zdravie a zdravý pohyb počas 2. vlny pandémie COVID-19 od 19. 2. 2021, práve v období zatvorených športovísk. Išlo o bezplatnú ponuku bez finančných nákladov pre UKB, ktorá ponúkala niekoľko online prenosov denne – naživo s cvičiteľom, z ktorých si zamestnanci UKB mohli vybrať podľa vlastných preferencií. Nezávisle na priamom prenose mohli zároveň bez obmedzení bezplatne využívať viac ako 200 inštruktážnych videí. V období, keď prevažná väčšina zamestnancov UKB osobne nedochádzala na svoje pracoviská a trávila najviac času v prostredí domovov, bola online platforma MultiSport vhodnou pomôckou napr. pri individuálnych rehabilitačných či kondičných cvičeniach. V 2. polroku 2021 zamestnávateľ UKB skúšobne implementoval kartu MultiSport ako nový benefit pre svojich zamestnancov, avšak ďalšia vlna pandémie COVID-19 však následne túto aktivitu pozastavila.

Personálny plán na rok 2022

Záväzný ukazovateľ počtu zamestnancov bol stanovený vo výške 214 zamestnancov na plný pracovný úväzok, čo predstavuje rovnaký stav zamestnancov ako v roku 2021. V nadväznosti na náročné odborné úlohy organizácie bude potrebné zabezpečiť nových vysokokvalifikovaných odborníkov na knižnično-informačné činnosti, určiť a realizovať potrebné organizačné a systémové zmeny. Jednou z najdôležitejších úloh v oblasti ľudských zdrojov bude stabilizovať stav zamestnancov.

Plán na rok 2022 vychádza z predpokladu udržateľnosti národných projektov „Centrálny dátový archív“ a „Digitálne pramene – Webharvesting a archivácia e-Born obsahu“. Medzi prioritné ciele zaradilo vedenie UKB zlepšenie komunikácie, informovanie vedenia o potrebách knižnice aj zo strany radových zamestnancov a optimalizácia riadiacich tokov tak, aby sa dosiahla vyššia úroveň riadenia v UKB. V nadväznosti na koncepčné riešenie zabezpečenia plnenia nových odborných úloh bude v roku 2022 potrebné implementovať novo schválenú organizačnú štruktúru UKB. Vedenie UKB aj naďalej bude venovať mimoriadnu pozornosť skvalitňovaniu pracovných podmienok pre zamestnancov a zabezpečeniu ich odborného rastu.

Ďalšou z priorít bude zvyšovať odbornosť a kvalifikačný rast zamestnancov, vytvoriť podmienky pre účasť zamestnancov na odborných školeniach, seminároch a vzdelávacích podujatiach.

Na rok 2022 je naplánovaná valorizácia platov zamestnancov o 3 %, jednorazová odmena vo výške 350 € a v 2. polroku kalendárneho roka 2022 jeden deň pracovného voľna navyše na základe dodatku ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2022.

Združenia podporujúce UKB

V UKB pôsobia dve základné odborové organizácie: **Základná organizácia Odborového zväzu pracovníkov knižníc SR v Univerzitnej knižnici v Bratislave** a Základná organizácia Slovenského odborového zväzu verejnej správy a kultúry SLOVES pod názvom **Odborové združenie NAŠA UNIVERZITKA**. Obidva odborové zväzy sú členmi Konfederácie odborových zväzov v SR, ako aj členmi Európskej federácie zamestnancov verejných služieb a Európskej konfederácie nezávislých odborov.

Základná organizácia Odborového zväzu pracovníkov knižníc SR v Univerzitnej knižnici v Bratislave má v UKB dlhoročnú tradíciu, vznikla hneď po rozdelení Československa a vzniku Slovenskej republiky v roku 1993. Odborové združenie NAŠA UNIVERZITKA funguje v knižnici od mája 2020.

Základným poslaním odborových organizácií v UKB je chrániť oprávnené záujmy zamestnancov a presadzovať ich pracovnoprávne, sociálne a kultúrne potreby, ktoré súvisia s vykonávaním ich zamestnania. Svoju činnosť vykonávajú na základe spolupatričnosti, vzájomnej odborárskej solidárnosti a v snahe presadzovať dialóg s vedením knižnice pri riešení pracovných, mzdových, sociálnych otázok týkajúcich sa všetkých zamestnancov, BOZP, zdravotne vyhovujúcim pracovnom prostredí a kolektívnom vyjednávaní.

Predsedačka odborového zväzu SLOVES, s ktorým úzko spolupracuje aj Odborový zväz pracovníkov knižníc SR, sa zúčastňuje podľa Zákona o kolektívnom vyjednávaní, rokovaní a podpise Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pri výkone práce vo verejnom záujme. Bezprostredne sa to týka mzdových a pracovných podmienok aj zamestnancov UKB. Práve vďaka kolektívnej zmluve vyššieho stupňa aj pre

pracovníkov UKB platí výhodnější pracovní čas 37 a ½ hodiny týždenne a výmera dovolenky až 6 týždňov. Vďaka odborovým organizáciám bol aj zamestnancom UKB za rok 2021 vyplatených k odmene 100 € navyše a dodatočne odmena 350 € vyplatená za december 2021, okrem toho aj deň voľna v roku navyše.

Odborové organizácie v UKB sa v roku 2021 zúčastnili na rokovaní ohľadom navýšenia hodnoty stravného lístka, a z toho vyplývajúceho príspevku zamestnanca, zamestnávateľa a výšky príspevku zo sociálneho fondu (Dodatok č. 1/2021 ku Kolektívnej zmluve). Súčasne pripomienkovali návrh tvorby a čerpania sociálneho fondu na rok 2021 (Dodatok č. 2/2021 ku Kolektívnej zmluve). Odborové združenie SLOVES pri UKB sa zaoberalo a vedeniu UKB predložilo aj podnety zamestnancov ohľadom pracovného času a jeho smerníc v UKB, a viacerým zamestnancom podalo pomocnú ruku v ich pracovnoprávných otázkach.

Činnosť knižnice v roku 2021 podporovalo aj občianske združenie *Spoločnosť priateľov Univerzitnej knižnice v Bratislave*. Pri naplňaní svojich cieľov spoločnosť morálne a hmotne podporuje rozvoj a ochranu knižničných fondov ako dôležitú súčasť kultúrneho dedičstva, modernizáciu budov a technológií i rozvoj ľudských zdrojov.

6 ZÁVER

Z hľadiska reprezentácie knižnice bolo významné nielen členstvo UKB v dôležitých medzinárodných knižníckych asociáciách, agentúrach a v konzorciách (IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions, LIBER, ISSN, IIPC, EOD a i.), ale aj samotné pôsobenie generálnej riaditeľky v rôznych čestných volebných funkciách.

Generálna riaditeľka UKB zastávala nasledujúce pozície:

- **predsedníčka Rady Fondu na podporu umenia** (do 19. 4. 2021) a **podpredsedníčka Rady Fondu na podporu umenia** (od 19. 4. 2021), ktorý je významnou verejnoprávnu inštitúciou zabezpečujúcou podporu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu (www.fpu.sk),
- **predsedníčka Slovenského výboru pre program Pamäť sveta UNESCO** (UNESCO Memory of the World Programme), ktorého jedným z cieľov je ochrana dokumentárneho dedičstva (<https://unesco.ulib.sk/program-pamat-sveta-unesco/slovensky-vybor-pre-program-pamat-sveta-unesco/>),
- **členka Hodnotiacej komisie SASPRO 2 – Slovak Scientific and Academic Programme – Evaluation Committee for Social Sciences, Humanities, Arts and Culture** pre humanitné vedy, umenie a kultúru, na základe menovania predsedom Slovenskej akadémie vied,
- **podpredsedníčka Ústrednej knižničnej rady**, ktorá je poradným, iniciatívnym, koordinačným a expertným orgánom ministerky kultúry SR v oblasti knižníc a knihovníctva,
- **členka Rezortnej koordinačnej skupiny**, ktorá je poradným orgánom Ústrednej pracovnej skupiny pre digitalizáciu MK SR,
- **členka redakčných rád odborných knižníckych časopisov:**
ITlib (vydáva CVTI SR, <https://itlib.cvtisr.sk>),
Knižnica (vydáva SNK, <https://snk.sk/sk/obchod/edicna-cinnost/casopis-kniznica.html>).

Významné boli predovšetkým medzinárodné nominácie do orgánov IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions (Medzinárodnej federácie knižničných asociácií a inštitúcií) a úspešné zvolenie, menovanie generálnej riaditeľky UKB zo strany medzinárodnej knižníckej komunity, do nasledujúcich pozícií, ktorých funkčné obdobie začalo plynúť od augusta 2021:

- **členka európskeho výboru IFLA – Regional Division Committee Europe** na volebné obdobie 2021 – 2023 (od 25. augusta 2021) na základe výsledkov medzinárodných volieb – Ide o najvyššiu dosiahnutú zvolenú pozíciu reprezentanta slovenského knihovníctva v doterajšej histórii slovenského knihovníctva na pôde IFLA – najväčšieho a najvýznamnejšieho celosvetového knižničského združenia, ktoré je globálnym hovorcom knižničky a informačnej profesie vo svete,
- **členka poradného výboru IFLA pre kultúrne dedičstvo – IFLA's Advisory Committee on Cultural Heritage** na volebné obdobie 2021 – 2023 (od 25. augusta 2021) na základe priameho menovania zo strany IFLA Governing Board – Výkonného výboru IFLA – najväčšieho a najvýznamnejšieho celosvetového knižničského združenia, ktoré združuje knižnice, knihovníkov a informačných špecialistov zo všetkých kontinentov sveta.

UKB patrí k vrcholným informačným a kultúrnym inštitúciám v rezorte kultúry Slovenskej republiky, ktorá je stabilným partnerom a kvalitným poskytovateľom širokého spektra služieb pre akademickú a kultúrnu obec. Jednou z jej primárnych úloh je ochrana a uchovávanie kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky a systematická starostlivosť o všetky typy dokumentov, ktoré dlhodobo uchováva a sprístupňuje pre svojich používateľov. Rovnako dôležitou úlohou je prezentácia dejín knižnej kultúry a kultúrneho dedičstva pre širokú verejnosť vo forme výstav, odborných exkurzií, publikovania

odborných príspevkov v periodikách a v zborníkoch a tiež prezentácia výstupov vedeckovýskumných úloh a projektov na domácich a zahraničných konferenciách.

UKB venovala aj v roku 2021 mimoriadnu pozornosť všetkým úlohám, ktoré vyplývali z kontraktu uzatvoreného medzi MK SR a UKB, ako aj jej poslanie uspokojovať kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať ich celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

Služby a výstupy UKB využíval široký okruh používateľov – vedecká, pedagogická, študentská, odborná a široká verejnosť, ako aj sieť domácich a zahraničných knižníc.

Na prezenčné štúdium mali používatelia k dispozícii 575 študijných a čitateľských miest v 10 študovniach a čítárňach s možnosťou využívať katalógy, databázy, ako aj vzdialený prístup do licencovaných databáz.

Používatelia využívali celkom 51 PC, z toho 45 PC s pripojením na internet a 30 tabletov s WiFi pripojením na internet. WiFi pripojením sú pokryté všetky používateľské priestory. V roku 2021 využilo 15 402 používateľov pripojenie v priestoroch UKB celkom 34 601-krát.

V rámci akvizičnej činnosti posilňovala UKB koncepčné budovanie knižnično-informačných fondov v súlade so zameraním a špecializáciou knižnice a súčasne dodržiavala základné zákonné princípy dopĺňovania knižničného fondu, ktorým sú najmä nezávislosť (ideologická, politická, náboženská) a odbornosť. Akvizícia sa zameriavala na fond domácich a výberovo zahraničných dokumentov – kníh, periodík, špeciálnych, zvukových, audiovizuálnych a elektronických informačných zdrojov, najmä z odborov spoločenských, humanitných a prírodných vied, dokumentov univerzálneho, interdisciplinárneho a príručkového charakteru, ale aj z krásnej literatúry.

V roku 2021 získala UKB do knižničného fondu 13 725 kníh, z toho 70 formou náhrad, 1 080 elektronických dokumentov, 38 hudobnín, 308 zvukových dokumentov, 2 audiovizuálne dokumenty a 45 špeciálnych dokumentov. Knižnica okrem toho získala 2 051 slovenských a 445 zahraničných titulov periodík.

Českú produkciu dostávala UKB predovšetkým v rámci medzinárodného bilaterálneho projektu Slovenská knižnica v Národní knihovně České republiky (NK ČR) a Česká knižnica v UKB. UKB vyčlenila aj v roku 2021 zo svojho rozpočtu za účelom nákupu slovenskej knižnej produkcie 12 000 € (728 kn. j.) a český partner NK ČR vyčlenil na projekt 300 000 Kč (736 kn. j.). Budovanie fondu slovenskej knižnice, ako aj budovanie fondu českej knižnice je odborne i spoločensky vysoko hodnotené a verejnosť ju vníma ako nadštandardnú spoluprácu aj v širšom ako knižničnom kontexte.

Po otvorení UKB boli obnovené aktivity knižnice spojené so spracovaním knižničného fondu, s kooperatívnou spoluprácou knižníc pri budovaní súborného katalógu periodík, s preventívnou ochranou knižničného fondu formou mechanickej očisty fondu, zabezpečením jeho fyzickej a zdravotnej neškodnosti, konzervovaním a reštaurovaním historicky cenných a jedinečných dokumentov v zbierkach UKB a aktivity spojené s ochranou knižničného fondu pred poškodením a odcudzením.

Dôležitou súčasťou úloh v rámci záchranej a preventívnej ochrany dokumentov bola digitalizácia vzácných diel z fondov UKB. Odbor digitalizácie zdigitalizoval v roku 2021 celkovo 83 812 strán dokumentov a pokračoval v digitalizácii slovenských historických periodík, slovacík, dokumentov spojených s históriou UKB a i.

V súvislosti s procesom digitalizácie boli zároveň zabezpečované úlohy – archivácia, editácia, tvorba metadát k digitalizovaným dokumentom, skenovanie pre používateľov, samoobslužné skenovanie

a sprístupňovanie digitalizovaného obsahu prostredníctvom Digitálnej knižnice UKB s dostupnosťou viac ako 1 537 000 strán digitalizovaných dokumentov.

Vedeckovýskumná činnosť patrí k tradičným pilierom odbornej činnosti UKB. V roku 2021 prebiehali prípravné práce na vydaní 2. zväzku bibliografie Katalóg tlačí 16. storočia Univerzitnej knižnice v Bratislave a začala sa riešiť nová úloha Katalóg tlačí 17. storočia Univerzitnej knižnice v Bratislave a Bibliografia schematizmov a direktórií na Slovensku so vzťahom k územia Slovenska 1701 – 1918. V rámci úlohy Bibliografia jarmočných a púťových tlačí 18. a 19. storočia z územia Slovenska sa tlačé, ktoré má UKB vo svojich knižničných fondoch, digitalizovali. Pokračovalo sa aj v riešení úloh Rozvoj metód dlhodobej ochrany digitálnych prameňov, Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov a Výskum publikačných formátov e-Born seriálových publikácií.

V roku 2021 bola ukončená fáza udržateľnosti národných projektov v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2, projektu Centrálny dátový archív (CDA) a projektu Digitálne pramene (DIP). CDA je unikátnym pracoviskom ochrany digitálnych objektov kultúrneho dedičstva pre rezort Ministerstva kultúry SR a ďalšie pamäťové a fondové inštitúcie. Aktivity v rámci projektu CDA zabezpečovali zber, dlhodobé archivovanie a ochranu digitálneho obsahu, teda činnosti, ktoré v rámci digitalizačných projektov a kampaní riešili pamäťové a fondové inštitúcie na Slovensku. Výsledkom aktivít projektu Digitálne pramene – webharvesting a archivácia e-Born obsahu bolo vybudovanie a rozvoj funkčného informačného systému Digitálne pramene na zber, identifikáciu, manažment a na dlhodobú ochranu webových stránok a e-Born dokumentov publikovaných na území Slovenska.

UKB, v spolupráci so zahraničnými veľvyslanectvami a inými partnerskými kultúrnymi a vzdelávacími inštitúciami, pravidelne organizuje a spoluorganizuje široké spektrum podujatí regionálneho, celoštátneho i medzinárodného významu pre rôzne cieľové skupiny. Napriek zložitej situácii v súvislosti s dôsledkami pandémie sa UKB v roku 2021 podarilo zrealizovať 148 kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktoré navštívilo celkovo 10 235 návštevníkov a úspešne sa zapojiť do významných celoslovenských podujatí, medzi inými aj do 22. ročníka Týždňa slovenských knižníc 2021. Práve na podnet ponuky služieb a výhod pre používateľov počas tohto podujatia v UKB bol generálnej riaditeľke UKB a zamestnancom adresovaný list so slovami ocenenia priamo od podpredsedu Národnej rady SR, Gábora Grendela.

*Podpredseda
Národnej rady Slovenskej republiky
Gábor Grendel*

v Bratislave dňa 1. marca 2021

Vážená pani generálna riaditeľka,

dovoľte, aby som sa na Vás obrátil pri príležitosti osláv Týždňa slovenských knižníc.

So záujmom som sa oboznámil s ponukami, ktoré počas tohto týždňa Univerzitná knižnica v Bratislave ponúka svojim používateľom. Oceňujem, že v tejto náročnej dobe poskytujete zľavy na niektoré služby nielen pre registrovaných čitateľov, ale naozaj pre každého.

Pandémia spôsobená ochorením COVID – 19 priamo či nepriamo zasiahla nás všetkých. Dotkla sa knižníc a vo veľkej miere aj študentov a možností ich vzdelávania. Veľmi ma preto teší, že zamestnanci Univerzitnej knižnice v Bratislave aj v čase zatvorenia knižnice poskytovali jej používateľom vybrané služby. V tomto neľahkom období totiž práve knižnice vo výraznej miere pomáhajú študentom, ale aj pedagógom zefektívniť dištančné vzdelávanie. Preto ma teší, že Covid automat umožnil knižniciam, pri dodržaní všetkých potrebných protiepidemiologických opatrení, aby ostali pre svojich čitateľov otvorené. Chcem Vám aj touto cestou vliať nádej, že sa nám spoločnými silami podarí poraziť koronavírus a Univerzitná knižnica v Bratislave postupne bude môcť opäť naplno rozvíjať svoju činnosť a zahraničnú spoluprácu.

Vážená pani generálna riaditeľka, dovoľte mi zaželať Vám i všetkým zamestnancom najväčšej a najstaršej vedeckej knižnice na Slovensku pevné zdravie a veľa entuziazmu pri plnení dôležitých úloh vo vedecko-výskumnej, kultúrnej aj vzdelávacej činnosti!

S pozdravom

Vážená pani
Ing. Silvia STASSELOVÁ
generálna riaditeľka
Univerzitná knižnica v Bratislave
Michalská 1
814 17 **BRATISLAVA**

Význam UKB v pozícii dôležitého podporovateľa slovenskej kultúrnej diplomacie dokazujú domáce a zahraničné návštevy, ktoré sa uskutočnili za účelom rokovaní a uzavretí dohôd o spolupráci s UKB s rôznymi dôležitými partnermi a zahraničnými zastupiteľstvami pôsobiacimi na Slovensku. Počas roka 2021 bolo veľkou poctou privítať v priestoroch UKB slovenskú prezidentku Zuzanu Čaputovú a nemeckého prezidenta Franka-Waltera Steinmeiera, ministerku kultúry SR Natáliu Milanovú, ako aj zástupcov veľvyslanectiev – Talianska, Japonska, Turecka, Ruskej federácie, či ruského šachového veľmajstra a iných významných hostí.

Ďalšou významnou udalosťou pre UKB v roku 2021 bolo prevzatie pamätnej medaily Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave pri príležitosti 100. výročia začiatku jej činnosti.

Vedenie UKB aj v roku 2021 venovalo mimoriadnu pozornosť skvalitňovaniu pracovných podmienok pre zamestnancov a zabezpečovaniu ich odborného rastu. Súčasťou stanovených priorít bolo zvyšovanie odbornosti a kvalifikačného rastu zamestnancov, vytvorenie podmienok pre účasť zamestnancov na odborných školeniach, seminároch a na vzdelávacích podujatiach.

Vedenie knižnice zároveň citlivo vníma aktuálne preferencie používateľov, a preto aj v roku 2021 venovalo pozornosť možnostiam zlepšenia a inovácie knižnično-informačných služieb, ako aj novým trendom v oblasti vývoja informačno-komunikačných technológií.

Univerzitná knižnica v Bratislave sa bude aj v budúcnosti jednoznačne orientovať na používateľa, modernizovať a prehodnocovať knižnično-informačné služby, a tak poskytovať čo najlepšie príležitosti na celoživotné vzdelávanie. Hlavným cieľom je vytvoriť v knižnici podnetné, príjemné a kultivované prostredie vhodné na vzdelávacie a kultúrno-spoločenské aktivity pre všetky generácie.